

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

C 175

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

64ο έτος

7 Μαΐου 2021

Περιεχόμενα

I Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Επιτροπή των Περιφερειών

143η σύνοδος ολομέλειας της ΕτΠ – Interactio – εξ αποστάσεως, 17.3.2021 - 19.3.2021

2021/C 175/01	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Μια νέα προσέγγιση στη θαλάσσια στρατηγική για τον Ατλαντικό — Σχέδιο δράσης 2.0 για τον Ατλαντικό — Επικαιροποιημένο σχέδιο δράσης για μια βιώσιμη, ανθεκτική και ανταγωνιστική γαλάζια οικονομία στην ατλαντική περιοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης»	1
2021/C 175/02	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης έως το 2025»	6
2021/C 175/03	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Σχέδιο δράσης για τις πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας»	10
2021/C 175/04	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Επανεξέταση της εμπορικής πολιτικής»	17
2021/C 175/05	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Κύμα ανακαίνσεων για την Ευρώπη — οικολογικά κτίρια, θέσεις εργασίας, καλύτερη ζωή»	23

III Προπαρασκευαστικές πράξεις

Επιτροπή των Περιφερειών

143η σύνοδος ολομέλειας της ΕτΠ – Interactio – εξ αποστάσεως, 17.3.2021 - 19.3.2021

2021/C 175/06	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο»	32
2021/C 175/07	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Πρόταση κανονισμού για τη θέσπιση αποθεματικού προσαρμογής για το Brexit»	69
2021/C 175/08	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Επαρκείς κατώτατοι μισθοί στην Ευρωπαϊκή Ένωση»	89

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

143Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΠ – INTERACTIO – ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ, 17.3.2021 - 19.3.2021

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Μια νέα προσέγγιση στη θαλάσσια στρατηγική για τον Ατλαντικό — Σχέδιο δράσης 2.0 για τον Ατλαντικό — Επικαιροποιημένο σχέδιο δράσης για μια βιώσιμη, ανθεκτική και ανταγωνιστική γαλάζια οικονομία στην ατλαντική περιοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης»

(2021/C 175/01)

Εισηγήτρια:

η κ. Paula FERNANDEZ VIAÑA (ES/RENEW), Υπουργός Προεδρίας, Εσωτερικών Υποθέσεων, Δικαιοσύνης και Εξωτερικών Υποθέσεων της Αυτόνομης Κυβέρνησης Καντάμπριας

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Οι πυλώνες και οι στόχοι του σχεδίου δράσης για τον Ατλαντικό

1. επισημαίνει ότι οι περιοχές του Ατλαντικού αντιμετωπίζουν διπλή οικονομική κρίση. Οι -ακόμη μη ποσοτικοποιημένες- συνέπειες του Brexit στην αλιεία, τον τουρισμό, το εμπόριο και τις μεταφορές προστίθενται σε εκείνες που προκύπτουν από την πανδημία COVID-19. Η επιβληθείσα δραστική μείωση της κινητικότητας πλήττει ιδιαίτερα τις υποδομές, τους θαλάσσιους συνδέσμους, τις αλυσίδες εφοδιαστικής και τις τουριστικές δραστηριότητες·
2. ζητεί, επομένως, να ληφθούν μέτρα μετριασμού ειδικά σχεδιασμένα για τις παράκτιες και θαλάσσιες περιοχές του Ατλαντικού, καθώς και να συνεκτιμηθούν τα αποτελέσματα των διαπραγματεύσεων για το Brexit και ο πιθανός αντίκτυπός τους στο μέλλον της θαλάσσιας στρατηγικής για τον Ατλαντικό και στο σχετικό σχέδιο δράσης. Στο πλαίσιο αυτό, εκφράζει την ανησυχία της για τις πιθανές συνέπειες που θα έχει στην Κοινή Αλιευτική Πολιτική (ΚΑΛΠ) η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ·
3. επισημαίνει τον καθαυτό ρόλο του Ατλαντικού στον μετριασμό και τη διαχείριση της κλιματικής αλλαγής και την ανάγκη καλύτερης παρατήρησης, έρευνας και κατανόησης της λειτουργίας του ωκεάνιου οικοσυστήματος, καθώς και την ανάγκη συνεργασίας στην έρευνα·
4. τονίζει ότι οι στόχοι και οι δράσεις στο πλαίσιο των τεσσάρων πυλώνων είναι οριζόντιου χαρακτήρα, και ότι η επίτευξή τους θα εξαρτηθεί από την καλή συνεργασία μεταξύ των διαφόρων υπηρεσιών της Επιτροπής, των εθνικών διαχειριστικών αρχών και των συντονιστών των έργων· ωστόσο, προειδοποιεί ότι οι υφιστάμενοι πυλώνες, αν και κατάλληλοι, θα πρέπει να επαναπροσδιοριστούν εξαιτίας της ανεπάρκειας των ίδιων των ευρωπαϊκών τομεακών πολιτικών, με συνέπεια να απαιτείται κατάλληλος συντονισμός μεταξύ αυτών και της στρατηγικής για τον Ατλαντικό·

5. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι εξαιρούνται από το σχέδιο δράσης για τον Ατλαντικό πολύ σημαντικές δραστηριότητες στον τομέα της γαλαζίας οικονομίας, όπως οι ναυπηγικές βιομηχανίες, η ναυτιλία, η αθλητική ναυτιλία, οι υπηρεσίες και η βοηθητική βιομηχανία και οι δραστηριότητες βιώσιμου τουρισμού σε σχέση με το θαλάσσιο περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένου του θαλάσσιου αθλητισμού, του τουρισμού κρουαζιερόπλοιων και των πορθμείων, και ότι ούτε η αλιεία ή η οστρεοκαλλιέργεια, ούτε η υδατοκαλλιέργεια δεν εξετάζονται ως αυτόνομο ζήτημα στο σχέδιο δράσης για τον Ατλαντικό·

6. ζητεί, ως εκ τούτου, να συμπεριληφθεί ο εφοδιασμός με τρόφιμα θαλάσσιας προέλευσης ως πυλώνας του σχεδίου δράσης και να αποτελέσει προτεραιότητα της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας (ΕΠΣ). Επιπλέον, θα πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη η ανάπτυξη των θαλάσσιων οικοσυστημάτων και οι δυνατότητές τους για αυξημένη δέσμευση του διοξειδίου του άνθρακα·

7. θεωρεί, όσον αφορά τους πυλώνες I και III, οι οποίοι περικλείουν πιθανούς τομείς δραστηριότητας στη γαλαζία οικονομία (λιμένες και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας), ότι η ανάδειξη μόνο αυτών των τομέων ως πυλώνων του σχεδίου δράσης περιορίζει το πεδίο εφαρμογής του, καθώς δεν επιτρέπει τη συμπερίληψη άλλων υφιστάμενων και αναδυόμενων τομέων δράσης με ιδιαίτερη σημασία στις περιοχές του Ατλαντικού·

8. προτείνει, ως εκ τούτου, να συνδεθούν οι δύο αυτοί πυλώνες σε έναν ενιαίο πυλώνα, ο οποίος θα μπορούσε να ονομάζεται «Δραστηριότητες στο πλαίσιο της γαλαζίας οικονομίας ως κινητήρια δύναμη για τη βιώσιμη ανάπτυξη των παράκτιων περιοχών» και να αναπτύσσεται με βάση πέντε στόχους, ως εξής: λιμένες ως καταλύτες για το περιφερειακό οικοσύστημα της γαλαζίας οικονομίας· λιμένες ως κόμβοι καινοτομίας για την ενσωμάτωση νέων τεχνολογικών λύσεων· βελτίωση και ευθυγράμμιση των δραστηριοτήτων σε ώριμους τομείς (αλιεία, μεταφορές και θαλάσσια εφοδιαστική κ.λπ.) με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης· προώθηση δραστηριοτήτων σε αναδυόμενους τομείς της γαλαζίας ανάπτυξης, ιδίως των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· ψηφιοποίηση των δραστηριοτήτων της γαλαζίας οικονομίας·

9. υπενθυμίζει ότι η συνδεσιμότητα των λιμένων και των ζωνών επιρροής τους είναι ένας άλλος βασικός τομέας, και εκφράζει την ικανοποίησή της για τη συμπερίληψη στο σχέδιο δράσης για τον Ατλαντικό ενός πυλώνα αφιερωμένου στους λιμένες του Ατλαντικού. Είναι σημαντικό να εξαλειφθούν τα σημεία συμφόρησης των σιδηροδρόμων καθώς και των συνδέσεων («το τελευταίο χιλιόμετρο»), είτε προκαλούνται από προβλήματα χωρητικότητας είτε λόγω μεταφόρτωσης. Η αναφορά στον ρόλο των λιμένων ως πύλης εμπορίου στον Ατλαντικό και ως καταλύτη της επιχειρηματικής δραστηριότητας είναι ορθή, αλλά είναι προφανής η κρίσιμη σημασία τους για τη δημιουργία πλούτου και απασχόλησης στην περιοχή επιρροής τους·

10. τάσσεται υπέρ της διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής των θαλάσσιων αρτηριών στον Ατλαντικό, έτσι ώστε να δημιουργηθούν νέες συνδέσεις μεταξύ λιμένων του εκτεταμένου δικτύου ΔΕΔ-Μ, και υποστηρίζει ότι τα κριτήρια για την ένταξη των ευρωπαϊκών λιμένων εν γένει και των λιμένων του Ατλαντικού ειδικότερα στα ΔΕΔ-Μ θα πρέπει να αναδεικνύουν τη στρατηγική σημασία των λιμένων τόσο για την ΕΕ όσο και για τα εδάφη της· τονίζει, στο πλαίσιο αυτό, τη στρατηγική αξία των θαλάσσιων αρτηριών για τη σύνδεση της Ιρλανδίας με την ευρωπαϊκή ήπειρο μετά το Brexit·

11. ζητεί να συμπεριληφθούν στον σχεδιασμό οι λιμένες του Ατλαντικού που είναι στρατηγικής σημασίας για τη διάρθρωση του ευρωπαϊκού συστήματος μεταφορών, οι οποίοι επί του παρόντος δεν περιλαμβάνονται στο κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ· ζητεί επίσης να προβλεφθεί χρηματοδότηση για μέτρα που θα επιτρέψουν την ανάπτυξη των θαλάσσιων αρτηριών και τη βελτίωση των θαλάσσιων μεταφορών μικρών αποστάσεων διότι πρόκειται για βιώσιμες και χωρίς αποκλεισμούς μεταφορικές υπηρεσίες στην περιοχή. Οι επενδύσεις αυτές θα πρέπει να υλοποιηθούν τόσο στους λιμένες όσο και στις χερσαίες συνδέσεις, συμπεριλαμβανομένου του τελευταίου σκέλους της διαδρομής («το τελευταίο χιλιόμετρο»), ιδίως όσον αφορά τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση των σιδηροδρομικών γραμμών που είναι απαραίτητες τόσο για τη δημιουργία ενός βιώσιμου δικτύου μεταφορών όσο και για τη συνοχή των απόκεντρων περιοχών·

12. υποστηρίζει την ανάπτυξη της ταχείας σιδηροδρομικής γραμμής του Ατλαντικού και των σιδηροδρομικών συνδέσεων των λιμένων καθώς και των σημαντικών συνδέσεων του τελευταίου σκέλους της διαδρομής («το τελευταίο χιλιόμετρο»), τόσο στο πλαίσιο των υφιστάμενων υποδομών όσο και μεταξύ των διαδρόμων ΔΕΔ-Μ και άλλων γραμμών της περιοχής του Ατλαντικού·

13. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι ένας από τους πυλώνες του νέου ετήσιου σχεδίου δράσης αφορά τις υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ένας τομέας όπου οι περιοχές του Ατλαντικού διαθέτουν τεράστιο δυναμικό και εργασιακή εμπειρία· εξάλλου, εκφράζει τη λύπη της διότι, αν και η ανάπτυξη των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις διάφορες μορφές της αποτελεί προτεραιότητα για τις περιοχές του Ατλαντικού, οι βασικές επενδύσεις για την ανάπτυξή τους έχουν σταματήσει εξαιτίας της τρέχουσας κρίσης·

14. θεωρεί ότι η στρατηγική για τον Ατλαντικό θα πρέπει να προωθεί έργα υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας υπό την ευρεία έννοια, όπως, μεταξύ άλλων, προώθηση μιας ανταγωνιστικής αλυσίδας αξίας και επίδειξη και επικύρωση νέων αναδυόμενων τεχνολογιών που συμβάλλουν στον σχεδιασμό και τον συντονισμό των μελλοντικών πάρκων παραγωγής.

15. Ακόμη, εφόσον υπάρχουν διάφορες μελέτες σχετικά με τη χρήση κυμάτων, ρευμάτων και ανέμου στην περιοχή του Ατλαντικού, προτείνει να ενσωματωθούν σε έναν χάρτη δυνητικών πόρων και να ληφθεί υπόψη, στο πλαίσιο του τρίτου πυλώνα, το κατά πόσο είναι συμβατή η δραστηριότητα παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας από πηγές υπεράκτιας ή παράκτιας προέλευσης με προϋπάρχουσες δραστηριότητες όπως η αλιεία, η οστρεοκαλλιέργεια και η υδατοκαλλιέργεια καθώς και να συνεκτιμηθούν τα θαλάσσια οικοσυστήματα και η βιοποικιλότητα.

16. επικρίνει το γεγονός ότι κανένας από τους πυλώνες δεν αφορά τον τουρισμό και την πολιτιστική κληρονομιά, η οποία αποτελεί την ταυτότητα της ευρωπαϊκής περιοχής του Ατλαντικού λόγω της συμβολής της στην ανάπτυξη της χαρακτηριστικής εικόνας της ευρωπαϊκής ηπείρου.

Αρμοδιότητες για την προώθηση της γαλάζιας ανάπτυξης σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και για τα χρηματοδοτικά προγράμματα

17. θεωρεί ότι πρέπει να αναπτυχθεί ένα ειδικό οικονομικό και δημοσιονομικό μέσο για τη στρατηγική για τον Ατλαντικό, το οποίο να διευκολύνει την εφαρμογή της και την ανάπτυξη των συναφών δράσεων της με πιο ελκυστικό τρόπο. Η ενσωμάτωση των στόχων της στρατηγικής και του ετήσιου σχεδίου δράσης στο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) είναι ιδιαίτερα σημαντική, ιδίως δεδομένης της απόφασης του Ηνωμένου Βασιλείου να αποχωρήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

18. επαναλαμβάνει ότι η πολιτική συνοχής, μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ), αποτέλεσε το σημαντικότερο επενδυτικό εργαλείο της ΕΕ κατά την τελευταία περίοδο προγραμματισμού. Η πλήρης αξιοποίηση της πολιτικής συνοχής, μαζί με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης που διατίθενται μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΥ) και του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), θα είναι ουσιαστικής σημασίας για τη μελλοντική επιτυχία των έργων στο πλαίσιο της στρατηγικής για τον Ατλαντικό. Η απλούστευση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) θα ενισχύσει τη διαθέσιμη χρηματοδότηση για τοπικά έργα.

19. υπενθυμίζει, αφενός, ότι το χρονοδιάγραμμα του ετήσιου σχεδίου δράσης έχει σχεδιαστεί για να εμπνεύσει τις διαχειριστικές αρχές των κρατών μελών και των παράκτιων περιφερειών κατά την κατάρτιση των συμφωνιών εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων για την περίοδο 2021-2027 και, αφετέρου, ότι πολλές από τις δράσεις που περιλαμβάνονται στα προγράμματα που σχετίζονται με το σχέδιο δράσης θα συμβάλουν στην επίτευξη των κλιματικών στόχων της ΕΕ. Ως εκ τούτου, σημειώνει τις υπάρχουσες καθυστερήσεις λόγω της πανδημίας COVID-19 και τονίζει την ανάγκη τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία και τα εθνικά επιχειρησιακά προγράμματα να είναι διαθέσιμα και λειτουργικά στις αρχές της περιόδου προγραμματισμού 2021-2027.

20. επισημαίνει ότι η υλοποίηση του σχεδίου δράσης θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από τις επενδύσεις που θα πραγματοποιηθούν με δημόσια και ιδιωτική χρηματοδότηση. Επιπλέον, τα εμβληματικά έργα που απορρέουν από τη στρατηγική για τον Ατλαντικό θα πρέπει να είναι καλύτερα προσαρμοσμένα στα προγράμματα της ΕΕ.

21. Υπό το πρίσμα του αυξανόμενου αριθμού των διαθέσιμων χρηματοδοτικών μέσων, καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διοργανώσει, ενδεχομένως από κοινού με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών, ενημερωτικές εκστρατείες με αποδέκτες τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές για την πρόσβαση και τη χρήση αυτών των χρηματοδοτικών μέσων.

Η γαλάζια οικονομία και η σημασία των δεδομένων για τη μεθοδολογική της ανάπτυξη σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο

22. σημειώνει ότι ο αντίκτυπος της γαλάζιας οικονομίας δεν έχει ακόμη αξιολογηθεί πλήρως σε περιφερειακό και σε τοπικό επίπεδο, καθώς θα πρέπει να αναπτυχθεί ένα σύστημα δεικτών που θα βασίζεται σε αξιόπιστα δεδομένα για τη μέτρηση του ακριβούς αντικτύπου των δραστηριοτήτων που εξαρτώνται άμεσα ή έμμεσα από τη θάλασσα.

23. σημειώνει ότι, στον τομέα της γαλάζιας οικονομίας, εκτός από τις δραστηριότητες που προαναφέρθηκαν, υπάρχει εκτεταμένη εμπειρία σε άλλους τομείς δραστηριότητας, όπως η ναυπηγική και η ναυτιλία, η δημιουργία δομών για την παραγωγή υπεράκτιας ενέργειας ή η ανάπτυξη βιοορυκτών από θαλάσσια φυσικά στοιχεία.

24. συνιστά την υιοθέτηση περιφερειακών στρατηγικών εξειδίκευσης για τη μεθοδολογική ανάπτυξη της γαλάζιας οικονομίας σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο, δεδομένης της πολυπλοκότητας και του σημαντικού όγκου των υφιστάμενων πόρων, προκειμένου να συμβάλουν στον προσδιορισμό των καταλληλότερων δράσεων.

25. προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών να καταρτίσει κατάλογο των δραστηριοτήτων της γαλάζιας οικονομίας σε κάθε περιφέρεια και περιοχή της, ώστε να καταρτίσει έτσι έναν πραγματικό χάρτη της ανάπτυξης της γαλάζιας οικονομίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ο οποίος θα πρέπει να επικαιροποιείται τακτικά σε επίπεδο επιτροπής NAT από τους ειδικούς φορείς κάθε περιφέρειας, προκειμένου να εντοπίζονται οι σχετικές ορθές πρακτικές.

Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση στον Ατλαντικό

26. υποστηρίζει τη νέα δομή διακυβέρνησης και το νέο πλαίσιο παρακολούθησης, και προτείνει την ενσωμάτωση συγκεκριμένων χαρτών πορείας ή οροσήμων σε κάθε στόχο, προκειμένου να συγκεκριμενοποιηθούν οι εν λόγω δράσεις·

27. θεωρεί σκόπιμο να αναγνωριστεί η σημασία και η στήριξη που παρέχει η εφαρμογή της προσέγγισης LEADER στην ανάπτυξη της στρατηγικής για τον Ατλαντικό, μέσω των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων που συνδέονται με τις ομάδες τοπικής δράσης για την αλιεία· το ειδικό αυτό μέσο συνδέεται με τις ακτές και τους οικονομικούς και κοινωνικούς φορείς τους, που διαθέτουν εμπειρία και γνώση·

28. υποστηρίζει σθεναρά την αποτελεσματική πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, με παράλληλο σεβασμό του θεσμικού πλαισίου κάθε κράτους μέλους, και πιστεύει ότι η ανανεωμένη θαλάσσια στρατηγική θα πρέπει να επιτρέπει στις περιφέρειες να συμμετέχουν ενεργά στη διακυβέρνηση του Ατλαντικού·

29. επιμένει στην ανάγκη ευθυγράμμισης των θεματολογίων και των στόχων των πολλαπλών διεργασιών και πολιτικών της ΕΕ, καθώς συχνά ένα ζήτημα που παύει να αποτελεί προτεραιότητα σε ένα θεματολόγιο που λήγει σε μια δεδομένη ημερομηνία καθίσταται προτεραιότητα στο θεματολόγιο μιας άλλης διεργασίας με διαφορετικό χρονοδιάγραμμα. Αυτό το πρόβλημα διακυβέρνησης αντικατοπτρίζει τον διαρθρωτικό κατακερματισμό και την έλλειψη τόσο κατάλληλου συντονισμού όσο και ορθών και επικαιροποιημένων πληροφοριών·

Συνεργασία στον Ατλαντικό

30. σημειώνει ότι η επίτευξη των στόχων και των δράσεων των τεσσάρων πυλώνων του σχεδίου δράσης που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αν και τούτοι κρίνονται ανεπαρκείς, θα έχει θετικά αποτελέσματα και θα ωφελήσει τις μη ατλαντικές περιοχές· συνεπώς, συνιστά θερμά την ανάπτυξη διευρυμένης συνεργασίας με τις εν λόγω περιοχές·

31. ζητεί να ενισχυθεί η διασυνοριακή συνεργασία πέραν των θαλάσσιων συνόρων και εντός των εδαφών, με την ανάπτυξη απλούστερων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων για τα διασυνοριακά έργα, την ενίσχυση προγραμμάτων του Interreg και άλλων δημοσιονομικών εργαλείων·

32. υπενθυμίζει ότι τα προγράμματα εδαφικής συνεργασίας που αφορούν τις περιοχές του Ατλαντικού έχουν συμβάλει και θα συμβάλουν έξυπνα στην επίτευξη των στόχων του νέου σχεδίου δράσης· τονίζει, επίσης, τη δυνατότητα μεγαλύτερου αντικτύπου εάν υπάρξει ειδική πρόσκληση για στήριξη διασυνοριακών έργων εντός ειδικού δημοσιονομικού πλαισίου για τη θαλάσσια στρατηγική για τον Ατλαντικό, με καθορισμένους στόχους κατάλληλους για το σχέδιο και με ειδικούς δείκτες μέτρησης που να είναι απλοί στη διαχείρισή τους·

33. σημειώνει ότι, προκειμένου να βελτιωθεί η συνεργασία, πρέπει να βελτιωθεί η γνώση της «άλλης πλευράς»· ως εκ τούτου, θα ήταν πολύ χρήσιμο να καταρτιστεί, αφενός, ένας κατάλογος παραγόντων, προβλημάτων και ευκαιριών και να διαδοθεί στους φορείς κάθε χώρας ή περιοχής και να καθιερωθούν, αφετέρου, για τους διάφορους τομείς της γαλάζιας οικονομίας, τρόποι δράσης ή τεχνικές, ανάλογα με τη συγκεκριμένη εξειδίκευση κάθε περιφέρειας, έτσι ώστε να προωθείται η αμοιβαία συνεργασία και να επιτυγχάνεται μια κοινή προσφορά, χωρίς να υπάρχει ανάγκη ανταγωνισμού·

34. θεωρεί ότι, προκειμένου να επιτευχθεί και να ενισχυθεί η διασυνοριακή συνεργασία, είναι απαραίτητο να δημιουργηθούν συνθήκες που να ευνοούν τις συνέργειες και να ενθαρρύνουν την εργασία σε διεπιστημονικές και πολυπολιτισμικές ομάδες, έτσι ώστε να ευθυγραμμίζονται τα συμφέροντα και τα θεματολόγια, οι επιστημονικές προτεραιότητες και τα μέσα διαχείρισης και διακυβέρνησης, να προωθείται η δίκαιη συνεργασία μεταξύ ομάδων ανθρώπων από τις διάφορες περιοχές, να θεσπίζονται απλοί μηχανισμοί χρηματοδότησης που να έχουν συνέχεια, ώστε να μπορούν να προωθούνται οι δράσεις εγκαίρως και να ενθαρρύνεται η ευρεία συμμετοχή της κοινωνίας σε αυτές, με στόχο την επιτυχία τους·

35. επισημαίνει ότι η ύπαρξη μεγάλου αριθμού παράλληλων αλλά μη συνδεδεμένων προγραμμάτων δημιουργεί σύγχυση και ενδέχεται να είναι αναποτελεσματική ως προς τη χρήση των δημόσιων πόρων· είναι απαραίτητο να εναρμονιστεί η δημόσια χρηματοδότηση της έρευνας και της καινοτομίας, έτσι ώστε να μεγιστοποιηθούν η συνοχή και ο αντίκτυπος των επενδύσεων και να βελτιστοποιηθεί η διαθεσιμότητα χρόνου για τους ερευνητές· ζητεί τη συνένωση μέτρων και ενισχύσεων σε περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, προκειμένου να επιτευχθεί αντίκτυπος πολύ μεγαλύτερος από αυτόν που επιτυγχάνεται από πολλά μη συνδεδεμένα προγράμματα και, ως εκ τούτου, να επιτευχθεί αποτελεσματική συμβολή σε έναν ευρωπαϊκό χώρο έρευνας υψηλών επιδόσεων στον τομέα της γαλάζιας οικονομίας·

36. θεωρεί ότι η συνεργασία δεν θα πρέπει να περιορίζεται σε θαλάσσια και λιμενικά θέματα, αλλά θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την αλληλεπίδραση θάλασσας και ξηράς και να δίνει προσοχή στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν (κυκλική οικονομία, βιώσιμη κινητικότητα, θαλάσσια οικοσυστήματα κ.λπ.)·

37. τονίζει τη σημασία της συνεργασίας με βάση τις αντίστοιχες στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης των περιοχών του Ατλαντικού (S3) και την ανάπτυξη εμβληματικών έργων σε περιοχές έξυπνης εξειδίκευσης στον Ατλαντικό·
38. τονίζει ότι, στο πλαίσιο της ανάκαμψης από την πανδημία COVID-19 και στον απόηχο του Brexit, η συνεργασία στην περιοχή του Ατλαντικού καθίσταται ακόμη πιο αναγκαία λόγω της προβλεπόμενης επιδείνωσης της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης και των επιπτώσεων της στην απασχόληση και τη γαλάζια ανάπτυξη, των συνεπειών της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση και του εύρους που θα λάβει τελικά το Ταμείο προσαρμογής στο Brexit·
39. ατενίζοντας το μέλλον, θεωρεί ότι η διαταραχή που προκλήθηκε από την πανδημία και το Brexit μπορεί να αποτελέσει ευκαιρία εάν οι καιριοί τομείς μας επικαιροποιήσουν τις τεχνολογικές τους ικανότητες. Ως εκ τούτου, εκφράζει την ικανοποίησή της για τα νέα μέσα που μπορούν να τονώσουν τις νέες ευρωπαϊκές αλυσίδες αξίας, με βάση τις προτεραιότητες των περιφερειακών στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης·
40. θεωρεί ότι, λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την «εφαρμογή των μακροπεριφερειακών στρατηγικών της ΕΕ», είναι καιρός να δημιουργηθεί και να αναπτυχθεί μια τέτοια μακροπεριφερειακή στρατηγική για την περιοχή του Ατλαντικού, με ειδικό δημοσιονομικό και εκτελεστικό πλαίσιο προσαρμοσμένο στην πραγματικότητα και στις δυνατότητές της·
41. πιστεύει ότι η δημιουργία μιας μακροπεριφέρειας του Ατλαντικού αποτελεί τον τρόπο εμβάθυνσης της συνεργασίας, αντιμετώπισης των θαλάσσιων προκλήσεων παράλληλα με τις εδαφικές προκλήσεις, βελτίωσης του συντονισμού μεταξύ περιφερειών και κρατών μελών, και εξορθολογισμού της χρήσης της χρηματοδότησης·
42. πιστεύει ότι η μακροπεριφέρεια θα πρέπει να συμπληρώσει τον θαλάσσιο χαρακτήρα της με το δυναμικό καινοτομίας που συνδέεται με τους τομείς έξυπνης εξειδίκευσης, που είναι κοινοί για τις περιοχές του Ατλαντικού, και να προωθήσει τη διατλαντική συνεργασία επιτρέποντας στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες και στις τρίτες χώρες και περιφέρειες να συμμετάσχουν, ακολουθώντας το μοντέλο της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης της μακροπεριφέρειας των Άλπεων με άμεση και ενεργό συμμετοχή των περιφερειών.

Βρυξέλλες, 19 Μαρτίου 2021.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Απόστολος ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης έως το 2025»

(2021/C 175/02)

Εισηγητής:	ο κ. Emil BOC (RO/EPP), δήμαρχος Κλουζ-Ναπόκα
Έγγραφο αναφοράς:	Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης έως το 2025 COM(2020) 625 final

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι η εκπαίδευση είναι απαραίτητη για την αρμονική ανάπτυξη των τοπικών και των περιφερειακών κοινοτήτων, ιδίως στο νέο πλαίσιο όπου αυτή αποτελεί βασικό στρατηγικό παράγοντα για την οικοδόμηση της οικονομίας της γνώσης. Ο αντίκτυπος της εκπαίδευσης είναι επίσης ζωτικής σημασίας για άλλους τομείς που αφορούν τις τοπικές και τις περιφερειακές κοινότητες, όπως η διαρροή/εισροή εγκεφάλων (*brain drain/gain*), η υλοποίηση στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης, η κοινωνική συνοχή, ο ψηφιακός μετασχηματισμός, η καινοτομία (τεχνολογική και κοινωνική), οι πράσινες κοινότητες, η συνεργασία μεταξύ πανεπιστημίων και άλλων τομέων. Η εκπαίδευση συνιστά ουσιαστικό παράγοντα για την ανάπτυξη της ανθεκτικότητας των κοινοτήτων, επιτρέποντάς τους να αντιμετωπίζουν ευκολότερα τις οικονομικές ή άλλες κρίσεις και να προσαρμόζονται σε νέες απαιτήσεις και σε νέα πλαίσια. Σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο, η στήριξη της εκπαίδευσης και της κατάρτισης πρέπει να θεωρείται ισχυρή επένδυση για το μέλλον μας·
2. πιστεύει ότι ο ρόλος των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στη διασφάλιση της επιτυχίας του οράματος του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης είναι απαραίτητος λόγω της άμεσης και οργανικής σύνδεσής τους με τις κοινότητες όπου πρέπει να υλοποιηθούν οι εκπαιδευτικές πολιτικές που καθορίζονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο και στις οποίες αυτές οι πολιτικές έχουν, στη συνέχεια, άμεσο αντίκτυπο. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές (στο εξής ΤΠΑ) είναι αρμόδιες για την υλοποίηση του 70 % της νομοθεσίας της ΕΕ. Σε τελική ανάλυση, η εκπαίδευση υλοποιείται σε τοπικό επίπεδο και, υπό αυτό πρίσμα, με βάση την αρχή της ενεργού επικουρικότητας, πρέπει να συμπεριλάβουμε το περιφερειακό και το τοπικό επίπεδο στο προτεινόμενο σχέδιο, παράλληλα με το ευρωπαϊκό και το εθνικό επίπεδο, ώστε να συμμετέχουν στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων από τα αρχικά τους στάδια. Υπάρχει σαφής ανάγκη για μια διαρθρωμένη και διαρκή σχέση μεταξύ της Επιτροπής και της ΕτΠ σε αυτόν τον κρίσιμο τομέα·
3. υπογραμμίζει τη σημασία της βέλτιστης σύνδεσης των στρατηγικών στόχων του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης με σαφείς και αναγνωρίσιμους χρηματοδοτικούς πόρους, προσβάσιμους από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές·
4. θεωρεί ότι η επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης, η επιδίωξη της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας και η ενίσχυση της ευρωπαϊκής, της εθνικής και της περιφερειακής ταυτότητας θα πρέπει να αποτελούν βασικούς στόχους του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης·
5. τονίζει ότι είναι αναγκαίο να καταρτιστεί ένας χάρτης πορείας και επίσης να καθοριστούν ετήσιοι δείκτες και ορόσημα, προκειμένου να αξιολογηθεί η πρόοδος της υλοποίησης των στόχων του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης σε ευρωπαϊκό, σε εθνικό και, κατά περίπτωση, σε περιφερειακό και σε τοπικό επίπεδο. Είναι αναγκαίο να υποστηριχθεί η αξιολόγηση της τοπικής και περιφερειακής τρέχουσας κατάστασης και να καθοριστούν αναλόγως οι στόχοι, οι επιδιώξεις και το σύστημα στήριξης·
6. εφιστά την προσοχή στην ανάγκη να διεξαχθεί σοβαρή συζήτηση σε ευρωπαϊκό επίπεδο σχετικά με τις αρμοδιότητες του τοπικού και του περιφερειακού επιπέδου για τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης, σε ένα πλαίσιο στο οποίο οι αρμοδιότητες των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στον τομέα της εκπαίδευσης διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών. Η σύνδεση αυτών των αρμοδιοτήτων με τις στρατηγικές και τις δράσεις των εθνικών κυβερνήσεων είναι ουσιαστικής σημασίας. Κάθε πόλη, δήμος και περιφέρεια πρέπει να συμπεριλάβει στη στρατηγική της βασικούς εκπαιδευτικούς στόχους που συνδέονται με τους εθνικούς και τους ευρωπαϊκούς στόχους·

7. επισημαίνει ότι τα προβλήματα και οι προκλήσεις στον τομέα της εκπαίδευσης είναι κοινά, αλλά τα εργαλεία και οι πόροι που έχουν στη διάθεσή τους οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές διαφέρουν. Η διοικητική ικανότητα των τοπικών και των περιφερειακών αρχών είναι επίσης διαφορετική, γεγονός που επηρεάζει την επιτυχία με την οποία αυτές σχεδιάζουν και εφαρμόζουν διαφορετικές στρατηγικές και πολιτικές στον τομέα της εκπαίδευσης. Είναι κρίσιμης σημασίας να προσδιοριστούν οι περιφερειακές εκπαιδευτικές ανάγκες και να προωθηθούν συγκεκριμένες τοποκεντρικές πολιτικές. Η ανάπτυξη εργαλείων μέσω των οποίων οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές μπορούν να έχουν πρόσβαση και να αντλούν διδάγματα από τις τοπικές εμπειρίες βέλτιστων πρακτικών άλλων κοινοτήτων σε επίπεδο Ένωσης αποτελεί σημαντικό παράγοντα. Η ανάπτυξη ενός πανευρωπαϊκού συστήματος υφιστάμενων πόρων κάθε περιφέρειας, το οποίο θα επιτρέπει να χρησιμοποιούνται με ευέλικτο και αποτελεσματικό τρόπο, θα συμβάλει στην υλοποίηση ενός Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης. Η συνεργασία είναι απαραίτητη για την παροχή εκπαιδευτικών υπηρεσιών και για την αποφυγή αλληλεπικαλύψεων. Η Επιτροπή θα πρέπει να στηρίξει αυτό το είδος δραστηριότητας και να άρει τυχόν φραγμούς στη συνεργασία αναπτύσσοντας ενεργά και προωθώντας ένα ευέλικτο, προσβάσιμο και φιλικό προς τους χρήστες πλαίσιο συνεργασίας·

8. θεωρεί σημαντικό να μειωθούν οι εκπαιδευτικές ανισότητες μεταξύ απομακρυσμένων, αγροτικών και αστικών περιοχών, μεταξύ των διαφόρων επιπέδων εκπαίδευσης (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια) και μεταξύ των διαφόρων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Οι διαφορές αυτές συμβάλλουν στη διατήρηση των ανισοτήτων όσον αφορά τόσο την πρόσβαση και την παραμονή στην εκπαίδευση όσο και τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα, ιδίως την ένταξη στην αγορά εργασίας και τις καλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας·

9. επισημαίνει ότι πρέπει να υιοθετήσουμε μια συνεκτική προσέγγιση όσον αφορά τα διάφορα προγράμματα και τη χρηματοδότηση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης που παρέχει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Μια νέα προσέγγιση απαιτεί, επιπλέον του προγράμματος Erasmus+, τη συμπερίληψη πρόσθετων μέσων, όπως το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» και τα διαρθρωτικά ταμεία. Η προσέγγιση αυτή πρέπει να είναι συμμετοχική, ενώ το σύνολο των μέσων της ΕΕ πρέπει να στηρίξουν τις περιφέρειες και τις τοπικές κοινότητες σε μια ομαλή και ευέλικτη διαδικασία μετασχηματισμού η οποία θα είναι προσαρμοσμένη στην υφιστάμενη πολυμορφία, εξασφαλίζοντας συνέργειες και αποφεύγοντας τις αλληλοεπικαλύψεις στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης (τόσο για τους εκπαιδευόμενους όσο και για τους εκπαιδευτικούς)·

10. τονίζει τη σημασία της αρχής ότι κανένας δεν θα πρέπει να μείνει στο περιθώριο. Η εκπαίδευση χαμηλής ποιότητας συχνά συνδέεται με τη φτώχεια και την έλλειψη ατομικών πόρων. Συνεχίζοντας την έλλειψη στήριξης για την εκπαίδευση, δημιουργούμε έναν φαύλο κύκλο χαμηλών επιδόσεων και δεξιοτήτων, που οδηγούν σε έλλειψη τοπικής οικονομικής ανάπτυξης και σε ακόμη χαμηλότερους πόρους. Είναι καθοριστικής σημασίας, κατά τη διαμόρφωση στρατηγικής και επιχειρησιακών προγραμμάτων, να συνεκτιμώνται οι πολίτες που δεν διαθέτουν πόρους και άλλοι μειονεκτούντες πολίτες για τους οποίους η εκπαίδευση αποτελεί μία από τις λίγες ευκαιρίες να ξεφύγουν από τη φτώχεια·

11. τονίζει περαιτέρω ότι η εκπαίδευση χαμηλής ποιότητας συνδέεται επίσης με εμπόδια όσον αφορά την πρόσβαση σε αυτήν για διάφορους λόγους διακρίσεων, όπως το φύλο, η φυλετική ή εθνική καταγωγή, η θρησκεία ή οι πεποιθήσεις, η αναπηρία ή ο γενετήσιος προσανατολισμός. Η διασφάλιση ισότιμης εκπαίδευσης για όλους, χωρίς προκαταλήψεις και χωρίς αποκλεισμούς, και η λήψη κατάλληλων μέτρων για την καταπολέμηση του ρατσισμού και των διακρίσεων στα εκπαιδευτικά ιδρύματα είναι, συνεπώς, ζωτικής σημασίας·

12. φρονεί ότι υπάρχουν σημαντικά διδάγματα τα οποία πρέπει να ληφθούν υπόψη στον απόηχο της κρίσης που προκάλεσε η πανδημία COVID-19 όσον αφορά την εκπαίδευση στο επίπεδο των τοπικών και των περιφερειακών κοινοτήτων. Η κρίση είχε σημαντικό αντίκτυπο στην εκπαίδευση στις τοπικές και τις περιφερειακές κοινότητες, και τις ανάγκασε να ανταποκριθούν στις μείζονες προκλήσεις σε ό,τι αφορά τη διαχείριση κρίσεων, την οικονομική και κοινωνική ανθεκτικότητα, τη χρήση της τεχνολογίας στην εκπαίδευση, την προσαρμογή του ανθρώπινου δυναμικού στις νέες πραγματικότητες, την ανάγκη για συνεργασία, καθώς και την ανάγκη για παροχή ποιοτικής εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς. Σε επίπεδο εκπαιδευτικής διαδικασίας, οι προκλήσεις που ανέκυψαν είναι οι ακόλουθες: η ψηφιακή μετάβαση και ο ψηφιακός μετασχηματισμός, οι νέες παιδαγωγικές μέθοδοι, η εξασφάλιση ενός περιβάλλοντος ασφάλειας και ευημερίας για τους εκπαιδευόμενους και τους εκπαιδευτικούς, η διατήρηση και ο μετασχηματισμός της κινητικότητας (τόσο των εκπαιδευόμενων όσο και των εκπαιδευτικών). Είναι ζωτικής σημασίας να προσδιορίσουμε ποιες είναι οι προκλήσεις για το σύστημα και ποιες αλλαγές πρέπει να υλοποιηθούν, ούτως ώστε τα εκπαιδευτικά συστήματα να καταστούν ανθεκτικά σε παρόμοιες καταστάσεις στο μέλλον. Η ανθεκτικότητα των εκπαιδευτικών συστημάτων πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα για τη συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, μεταξύ άλλων μέσω της χρήσης της καινοτομίας στην εκπαίδευση και των νέων τεχνολογιών (π.χ. τεχνητή νοημοσύνη, υπερυπολογιστές/υπολογιστική υψηλών επιδόσεων, κυβερνοασφάλεια). Είναι σημαντικό, δεδομένων επίσης των κοινωνικών, εθνικών και περιφερειακών διαφορών και προκλήσεων, να εξασφαλιστεί ότι όλες οι κοινότητες θα έχουν ίση πρόσβαση στην ψηφιακή εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένου του εξοπλισμού, των πόρων και του ψηφιακού εκπαιδευτικού περιεχομένου·

13. επισημαίνει ότι η προώθηση του επαγγέλματος του εκπαιδευτικού (μεταξύ άλλων και σε οικονομικό επίπεδο) και η συνεχής επαγγελματική κατάρτιση δραστήριων και ικανών ανθρώπινων πόρων σε αυτόν τον τομέα αποτελούν καίριους παράγοντες για την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης. Είναι αδύνατο να χαραχθεί μια επιτυχημένη εκπαιδευτική στρατηγική χωρίς την πλήρη κατανόηση του θεμελιώδους ρόλου των εκπαιδευτικών. Οι επενδύσεις σε τομείς όπως η κατάρτιση των εκπαιδευτικών και οι αποτελεσματικές διαδικασίες επιλογής, πρόσληψης και αξιολόγησης των εκπαιδευτικών, καθώς και η αύξηση της ελκυστικότητας του επαγγέλματος του εκπαιδευτικού, ιδίως στις αγροτικές περιοχές, είναι ουσιαστικής σημασίας για τη διατήρηση της ποιότητας της εκπαίδευσης και της ανταγωνιστικότητας των κρατών μελών και την ενίσχυση της θέσης της ΕΕ ως σημαντικού παράγοντα στον διεθνή τομέα·

14. τονίζει τη σημασία της οικοδόμησης στρατηγικών εταιρικών σχέσεων μεταξύ των τοπικών και των περιφερειακών κοινοτήτων με τα εκάστοτε πανεπιστήμια της επικράτειάς τους (κεντρικοί παράγοντες του «τετραγώνου γνώσης» —εκπαίδευση, έρευνα, καινοτομία και προσφορά υπηρεσιών στην κοινωνία). Ο ρόλος των πανεπιστημίων στην ανάπτυξη ανθεκτικών τοπικών και περιφερειακών κοινοτήτων είναι ζωτικής σημασίας. Η πανεπιστημιακή εκπαίδευση μπορεί να τονώσει την εισροή εγκεφάλων και την κυκλοφορία εγκεφάλων και να βοηθήσει την Ευρώπη να προσελκύσει ένα ποιοτικό διεθνές ανθρώπινο δυναμικό. Στον τομέα της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, οι προτεινόμενες μεταρρυθμίσεις σε επίπεδο Ένωσης είναι τεράστιες, όπως για παράδειγμα: η πρωτοβουλία για τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια, η κινητικότητα των φοιτητών, η παρακολούθηση των αποτελεσμάτων των αποφοίτων σε επίπεδο απασχόλησης και η αμοιβαία αναγνώριση των τίτλων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές πρέπει να είναι σε θέση να αναπτύσσουν στρατηγικές εταιρικές σχέσεις με πανεπιστήμια και να συμβάλλουν σε αυτή τη διαδικασία μετασχηματισμού.

15. αναδεικνύει τους στενούς δεσμούς μεταξύ του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης και του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας και ζητεί «μια νέα προσέγγιση για έναν “Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και Έρευνας”, υπενθυμίζοντας ότι απαιτείται διατομεακή προσέγγιση των ζητημάτων αυτών, ειδικότερα μάλιστα σε στενή συσχέτιση με τις περιφερειακές πολιτικές»⁽¹⁾.

16. επισημαίνει τη σημασία της αμοιβαίας αναγνώρισης των τίτλων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης μεταξύ των κρατών μελών. Για να επιτευχθεί περαιτέρω πρόοδος, είναι αναγκαία αυτή η αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση, βάσει των αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων, όπως προβλέπεται στο ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων.

17. επισημαίνει τη σημασία της ευελιξίας των προγραμμάτων σπουδών μέσω της εστίασης στις δεξιότητες και της δημιουργίας ανοικτών εκπαιδευτικών πόρων προσαρμοσμένων στη μαθησιακή διαδικασία, η οποία θα υποστηρίζεται από την τεχνολογία. Ομοίως, φρονεί ότι τα ευέλικτα προγράμματα σπουδών μπορούν να ανταποκριθούν στις τοπικές και τις περιφερειακές ιδιαιτερότητες, να αντιμετωπίσουν ζητήματα και να αναπτύξουν δεξιότητες σε συνάρτηση με τις πραγματικές συνθήκες και τις ανάγκες/προκλήσεις της εκάστοτε περιοχής.

18. θεωρεί απαραίτητο να εντοπιστούν και να προωθηθούν επιτυχημένα παραδείγματα κατά την υλοποίηση των στόχων του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο. Η ανάλυση και η διάδοση αυτών των βέλτιστων πρακτικών μπορεί να προσδώσει μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία στη δράση των τοπικών και των περιφερειακών αρχών των κρατών μελών.

19. κρίνει απαραίτητη την τροποποίηση των προτεραιοτήτων για την ανάπτυξη των εκπαιδευτικών υποδομών σε τοπικό επίπεδο, και πιστεύει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές θα στηρίξουν τη μετάβαση σε σύγχρονες, λειτουργικές, ψηφιακές και πράσινες υποδομές εκπαίδευσης στις κοινότητές τους. Θα πρέπει να δοθεί έμφαση στη μετάβαση από άκαμπτες εκπαιδευτικές δομές σε ευέλικτα μοντέλα που επιτρέπουν την υπέρβαση των τυπικών εμποδίων τόσο μεταξύ των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων όσο και μεταξύ των επιπέδων εκπαίδευσης.

20. διαπιστώνει ότι η εκπαίδευση αποτελεί βασικό παράγοντα τροποποίησης του οικονομικού μοντέλου σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο (πορεία προς μια πράσινη οικονομία βασισμένη στη γνώση και στον ψηφιακό μετασχηματισμό). Η διττή οικολογική και ψηφιακή μετάβαση πρέπει να έχει ουσιαστική παρουσία και να είναι ενσωματωμένη σε όλες τις εκπαιδευτικές διαδικασίες και τους εγκάρσιους στόχους του τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

21. επιδοκιμάζει την εγκαίνιαση της συμμαχίας «Εκπαίδευση για το Κλίμα» που θα στηρίξει την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Συμφώνου για το Κλίμα και δηλώνει έτοιμη να συμμετάσχει στενά στην εμβληματική αυτή πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης με στόχο μια δίκαιη οικολογική και ψηφιακή μετάβαση για όλους.

22. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συμπεριλάβει στη συμμαχία «Εκπαίδευση για το Κλίμα» τις περιφέρειες και τις τοπικές κοινότητες και πρωτοβουλίες όπως το Παγκόσμιο Σύμφωνο των Δημάρχων για το Κλίμα και την Ενέργεια προκειμένου να εξασφαλιστεί σύνδεσμος μεταξύ πρωτοβουλιών βάσης και δράσης σε επίπεδο ΕΕ και να υποστηριχθούν δεσμεύσεις και συγκεκριμένες ενέργειες για μια βιώσιμη συμπεριφορά σε όλη την ΕΕ.

23. θεωρεί ότι πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στις δεξιότητες ζωής και στις εγκάρσιες δεξιότητες προκειμένου να αυξηθεί η ικανότητα των Ευρωπαίων πολιτών να προσαρμόζονται σε μια δυναμική και διαρκώς μεταβαλλόμενη αγορά εργασίας.

24. τονίζει τη σημασία της βελτίωσης της ποιότητας της εκπαίδευσης σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο, ως παράγοντα που μπορεί να περιορίσει σημαντικά τη διαρροή εγκεφάλων, και εφιστά την προσοχή στη σημασία της στήριξης εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της ΕΕ στην καταπολέμηση του φαινομένου της διαρροής εγκεφάλων και τη μετατροπή του σε κυκλοφορία εγκεφάλων.

⁽¹⁾ Γνωμοδότηση της ΕτΠ με θέμα «Ένας νέος Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας για την έρευνα και την καινοτομία» (ΕΕ C 106 της 26.3.2021, σ. 31).

25. θεωρεί απαραίτητο οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές να υποστηρίξουν καλύτερα την εκπαίδευση και την ψηφιακή ένταξη των μαθητών/εκπαιδευόμενων, καθώς και των πολιτών και των δημοσίων υπαλλήλων (σε σύνδεση με το νέο σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση που προωθεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή).
26. εφιστά την προσοχή στη σημασία της βελτίωσης της ποιότητας των εκπαιδευτικών διαδικασιών, σε τομείς όπως η ανάπτυξη βασικών δεξιοτήτων, η διαπολιτισμικότητα και η εκμάθηση γλωσσών, η πολιτισμική και η γλωσσική πολυμορφία, καθώς και της εξασφάλισης ότι τα μειονεκτούντα παιδιά θα αποκτούν τις δεξιότητες που τα άλλα παιδιά αποκτούν στο σπίτι.
27. είναι της άποψης ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές μπορούν, σε συνεργασία με ιδρύματα τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, να προσφέρουν προγράμματα διά βίου κατάρτισης, τα οποία είναι επείγοντως αναγκαία για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση, ούτως ώστε οι άνθρωποι να μπορούν να παραμένουν ή να επανεντάσσονται στην αγορά εργασίας, αλλά και σε άλλους τομείς της καθημερινής ζωής, οι οποίοι μεταβάλλονται ταχέως στο πλαίσιο της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης. Τα προγράμματα αυτά μπορούν επίσης να είναι προσαρμοσμένα στις ανάγκες συγκεκριμένων ομάδων ατόμων, όπως οι ηλικιωμένοι, προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής και το συνολικό επίπεδο ικανοποίησης και ένταξης αυτών των ομάδων. Επιπροσθέτως, τα πανεπιστήμια μπορούν/οφείλουν να καταστούν βασικοί εταίροι των τοπικών και των περιφερειακών αρχών για την ανάπτυξη και την υλοποίηση καινοτόμων προγραμμάτων για τους κοινωνικούς φορείς, ανάλογα με τις εκάστοτε τοπικές και περιφερειακές ιδιαιτερότητες.
28. ενθαρρύνει τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να στηρίζουν τα πανεπιστήμια, τα κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης και άλλους φορείς που υλοποιούν προγράμματα Erasmus+, ούτως ώστε να ενθαρρύνουν όχι μόνο την κινητικότητα των εκπαιδευόμενων αλλά και την κινητικότητα νέων επιχειρηματιών και εθελοντών από τα κράτη μέλη.
29. υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό οι τοπικές και οι περιφερειακές κοινότητες να προωθούν ασφαλή περιβάλλοντα απαλλαγμένα από τη βία, τον εκφοβισμό, την ενδοσχολική παρενόχληση, τη ρητορική του μίσους, την παραπληροφόρηση και κάθε μορφή διάκρισης για όλους τους μαθητές σχολείων.
30. αναδεικνύει τη σημασία των δράσεων των τοπικών κοινοτήτων, προκειμένου να καταστήσουν την εκπαίδευση πιο προσβάσιμη σε όλα τα επίπεδα για τα άτομα με αναπηρία ή για τις ευάλωτες ομάδες.
31. επισημαίνει τη σημασία της ενθάρρυνσης, εκ μέρους των τοπικών και των περιφερειακών κοινοτήτων, της αλλαγής (μέσω εκπαιδευτικών ιδρυμάτων) στις συμπεριφορές και τις δεξιότητες των πολιτών όσον αφορά την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, καθώς και της στήριξης της κινητικότητας των εκπαιδευτικών και των μαθητών/εκπαιδευόμενων, στο πλαίσιο εθνικών και διεθνών συμπράξεων με άλλες κοινότητες. Χάρη σε αυτήν την κινητικότητα μπορεί να στηριχθεί η μεταφορά τεχνογνωσίας για την ανάπτυξη και την εφαρμογή επιτυχημένων εκπαιδευτικών στρατηγικών. Η διεθνής έρευνα του ΟΟΣΑ για τη διδασκαλία και τη μάθηση του (TALIS/Teaching and Learning International Survey, 2018) κατέδειξε ότι σημαντικός αριθμός εκπαιδευτικών εκφράζει την ανάγκη να αναπτυχθούν ειδικές δεξιότητες για τη διδασκαλία σε περιβάλλοντα στα οποία συμπεριλαμβάνονται μαθητές με ειδικές ανάγκες, τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών, καθώς και για τη διδασκαλία σε πολυγλωσσικές και πολυπολιτισμικές τάξεις.
32. ενθαρρύνει τις τοπικές και τις περιφερειακές κοινότητες (με την ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων μεταξύ του δημόσιου, του ιδιωτικού και του μη κερδοσκοπικού τομέα) να ενισχύουν τις ικανότητες των πανεπιστημίων σε εκπαιδευτικά προγράμματα εξειδικευμένα σε προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες, όπως οι τεχνολογίες αιχμής, η τεχνητή νοημοσύνη, η κυβερνοασφάλεια και η υπολογιστική υψηλών επιδόσεων.
33. κρίνει σκόπιμο οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές των κρατών μελών να ενθαρρύνουν τη δημιουργία υπερεθνικών εκπαιδευτικών κέντρων στις μεγάλες πανεπιστημιούπολεις της ΕΕ που θα επιτρέπουν την ανάπτυξη ορθών πρακτικών και δημόσιων πολιτικών σε σχέση με την κινητικότητα των εκπαιδευόμενων και των εκπαιδευτικών, καθώς και όσον αφορά τον ψηφιακό μετασχηματισμό των εκπαιδευτικών διαδικασιών.

Βρυξέλλες, 19 Μαρτίου 2021.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Απόστολος ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Σχέδιο δράσης για τις πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας»

(2021/C 175/03)

Εισηγήτρια: η κ. Isolde RIES (DE/PES)

Πρώτη Αντιπρόεδρος του κοινοβουλίου του ομόσπονδου κρατιδίου του Σάαρ

Έγγραφο αναφοράς: COM(2020) 474 final

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Γενικές παρατηρήσεις

1. επισημαίνει ότι οι σύγχρονες κοινωνίες και οικονομίες δεν μπορούν να λειτουργήσουν σε βάθος χρόνου χωρίς αξιόπιστο, ασφαλή, ανταγωνιστικό και περιβαλλοντικά ασφαλή εφοδιασμό με πρώτες ύλες. Στο παρόν πλαίσιο, ως πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας θεωρούνται αυτές που είναι εξαιρετικά σημαντικές για την οικονομία αλλά, επί του παρόντος, δεν υπάρχει ασφαλής και συνεχής εφοδιασμός από εγχώριες πηγές πρώτων υλών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
2. θεωρεί ότι η ΕΕ χρειάζεται μια ισχυρή βιομηχανική βάση· όμως, λόγω τόσο των δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί σχετικά με τη μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών όσο και της αυξανόμενης ψηφιοποίησης, η βάση αυτή εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τον επαρκή εφοδιασμό με πρώτες ύλες και από την αποδοτική χρήση και την ανακύκλωσή τους·
3. επισημαίνει ότι σύμφωνα με μελέτη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής⁽¹⁾ και με βάση τις υφιστάμενες πληροφορίες, οι ανάγκες σε πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας για τεχνολογίες και τομείς στρατηγικής σημασίας θα αυξηθούν κατακόρυφα έως το 2030 και το 2050 και ότι, για παράδειγμα, η ΕΕ θα χρειαστεί έως και 18 φορές περισσότερο λίθιο και 5 φορές περισσότερο κοβάλτιο σε σχέση με σήμερα για τους συσσωρευτές ηλεκτρικών οχημάτων και την αποθήκευση ενέργειας το 2030, καθώς και 60 φορές περισσότερο λίθιο και 15 φορές περισσότερο κοβάλτιο έως το 2050·
4. επισημαίνει ότι λιγότερο από το 5 % των πρώτων υλών κρίσιμης σημασίας παγκοσμίως εξορύσσονται ή παράγονται στην ΕΕ, ενώ το μερίδιο της βιομηχανίας της ΕΕ στην παγκόσμια κατανάλωση σε πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας ανέρχεται σε ποσοστό περίπου 20 %. Η ΕΕ εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από εισαγόμενες πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας· τούτες κατέχουν καίριο ρόλο στις μελλοντικές τεχνολογίες, ενώ ύλες όπως σπάνια μέταλλα και στοιχεία είναι σημαντικές για καινοτόμες τεχνολογικές εφαρμογές. Ως εκ τούτου, είναι απαραίτητες για την παραγωγή και τη δημιουργία αξίας σε τομείς στους οποίους η ευρωπαϊκή οικονομία επιθυμεί να διαδραματίσει ηγετικό ρόλο παγκοσμίως. Αυτό αφορά, για παράδειγμα, τη χρήση πρώτων υλών στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας για τη μετάβαση σε ασφαλή, καθαρή και οικονομικά προσιτή ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές και σε μια καθαρή και πιο κυκλική οικονομία ή σε κινητικότητα και κατασκευές με αποδοτικότερη χρήση της ενέργειας και των πόρων·
5. διαπιστώνει ότι το σύνολο του κλάδου των πρώτων υλών της ΕΕ παρέχει περίπου 350 000 θέσεις εργασίας, και ότι περισσότερες από 30 εκατομμύρια θέσεις εργασίας σε κατάντη μεταποιητικές βιομηχανίες εξαρτώνται από την αξιόπιστη και μη διακριτική πρόσβαση σε πρώτες ύλες·
6. υπογραμμίζει, μεταξύ άλλων, ότι η κρίση COVID-19 κατέδειξε την υπερβολική εξάρτηση της Ευρώπης από προμηθευτές πρώτων υλών κρίσιμης σημασίας από τρίτες χώρες, και ότι οι διαταραχές του εφοδιασμού μπορεί να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στις βιομηχανικές αλυσίδες και σε άλλους τομείς·

⁽¹⁾ Critical Raw Materials for Strategic Technologies and Sectors in the EU — A Foresight Study: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/42881> (Εκθεση σχετικά με τις πρώτες ύλες για τεχνολογίες και τομείς στρατηγικής σημασίας).

Αντίκτυπος για τη βιομηχανία

7. τονίζει την ανάγκη αντιμετώπισης της υπερβολικής εξάρτησης της ΕΕ από πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας που προέρχονται από τρίτες χώρες και ενίσχυσης της ανθεκτικότητας των κρίσιμων αλυσίδων εφοδιασμού, προκειμένου να διασφαλιστεί με αξιόπιστο τρόπο η ασφάλεια του εφοδιασμού, η ενεργειακή μετάβαση και η μετάβαση σε μια ψηφιακή οικονομία·

8. επισημαίνει ότι οι πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας είναι κυρίως απαραίτητες σε πολλές σημαντικές ευρωπαϊκές βιομηχανίες και σε βιομηχανίες του μέλλοντος, όπως η αυτοκινητοβιομηχανία, η χαλυβουργική, η αεροναυπηγική, ο κλάδος ΤΠ, ο τομέας της υγείας ή ο κλάδος των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Καινοτόμα προϊόντα και νέες τεχνολογίες, όπως η ηλεκτροκίνηση, η ψηφιοποίηση, η Βιομηχανία 4.0 και η ενεργειακή μετάβαση, μεταβάλλουν και αυξάνουν τη ζήτηση σε πρώτες ύλες. Η ζήτηση σε πρώτες ύλες θα αυξηθεί επίσης παγκοσμίως λόγω της αύξησης του πληθυσμού, της βιομηχανοποίησης και της σταδιακής απαλλαγής των κλάδων των μεταφορών και της ενέργειας από τις ανθρακούχες εκπομπές·

9. τονίζει ότι η δίκαιη και μη διακριτική πρόσβαση σε πρώτες ύλες, ο ασφαλής εφοδιασμός με πρώτες ύλες, καθώς και οι σταθερές και προβλέψιμες τιμές πρώτων υλών είναι ζωτικής σημασίας για τις δυνατότητες ανάπτυξης, την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, την καινοτομία και τη διατήρηση των βιομηχανικών εγκαταστάσεων στην ΕΕ·

10. πιστεύει ότι απαιτείται μια πιο στρατηγική προσέγγιση προκειμένου να διασφαλιστεί ο βιώσιμος εφοδιασμός με πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας και να μειωθεί η εξάρτηση από τρίτες χώρες και εισαγωγές πρώτων υλών· τονίζει ότι αυτό απαιτεί την ανάπτυξη διαφοροποιημένων αξιακών αλυσίδων, τη μείωση της εξάρτησης από πρώτες ύλες, την ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας, την προώθηση της καινοτομίας για την εξεύρεση εναλλακτικών λύσεων και τη διασφάλιση πράσινων και κοινωνικά υπεύθυνων ισότιμων όρων ανταγωνισμού στην παγκόσμια αγορά·

11. επικροτεί τόσο την παρουσίαση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχεδίου δράσης για τις πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας όσο και την πρώτη Έκθεση στρατηγικών προβλέψεων, στην οποία αναφέρεται ότι η εξάρτηση της ΕΕ από τις εισαγωγές πρώτων υλών κρίσιμης σημασίας αποτελεί στρατηγική αδυναμία·

12. υποστηρίζει τους στόχους που ορίζονται στο σχέδιο δράσης για την ανάπτυξη ανθεκτικών βιομηχανικών αξιακών αλυσίδων στην ΕΕ, τη μείωση της εξάρτησης από πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας μέσω κυκλικής χρήσης των πόρων, βιώσιμων προϊόντων και καινοτομιών, την ενίσχυση του εγχώριου εφοδιασμού πρώτων υλών, τη διαφοροποίηση του εφοδιασμού από τρίτες χώρες, καθώς και την αντιμετώπιση των στρεβλώσεων του διεθνούς εμπορίου σύμφωνα με τις αρχές που ορίζει ο ΠΟΕ·

13. τονίζει ότι οι περιφέρειες εξαρτώνται σε διαφορετικό βαθμό από πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας· συνεπώς, ζητεί τον προσδιορισμό των περιφερειακών εξαρτήσεων από πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας και την επακόλουθη ανάγκη για περιφερειακή δράση για τη δημιουργία βιώσιμων και καινοτόμων αξιακών αλυσίδων·

14. τονίζει ότι, στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές συνιστούν διοικητικό επίπεδο καίριας σημασίας για την αποδοχή των στρατηγικών στόχων της ΕΕ όσον αφορά τις πρώτες ύλες και για τα βιομηχανικά έργα·

15. ενόψει της πιθανής επέκτασης του πεδίου εφαρμογής των ενωσιακών κριτηρίων ταξινόμησης σε οικονομικούς κλάδους που δεν καλύπτονται ακόμη, ζητεί τα κριτήρια που πρέπει να εφαρμόζονται για την εξόρυξη, την ανάκτηση και την επεξεργασία πρώτων υλών να βασίζονται στην αξιολόγηση του κύκλου ζωής μέσω μιας προσέγγισης κύκλου πόρων («από λίκνο σε λίκνο») και σε κοινωνικοοικονομικά κριτήρια. Επιπλέον, κατά την αξιολόγηση μιας επιχείρησης, θα πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ των επενδύσεων σε υφιστάμενες εγκαταστάσεις παραγωγής και σε νέες, ούτως ώστε να αποφευχθεί ο χαρακτηρισμός λίγων μόνο επενδύσεων ως βιώσιμων, γεγονός που θα οδηγήσει σε αύξηση του κόστους χρηματοδότησης για τον απαραίτητο μετασχηματισμό της οικονομίας·

Διασφάλιση των βιομηχανικών αξιακών αλυσίδων στην ΕΕ

16. ζητεί την αντιμετώπιση των κενών και των αδυναμιών των υφιστάμενων αλυσίδων εφοδιασμού μέσω μιας πιο στρατηγικής προσέγγισης. Ενδείκνυται, για παράδειγμα, η ορθή αποθεματοποίηση ούτως ώστε να αποφεύγονται απρόβλεπτες διαταραχές στην παραγωγή και τον εφοδιασμό. Απαιτούνται επίσης εναλλακτικές πηγές εφοδιασμού σε περίπτωση διακοπής των εφοδιαστικών αλυσίδων, καθώς και στενότερες εταιρικές σχέσεις μεταξύ των φορέων πρώτων υλών κρίσιμης σημασίας και κατάντη τομέων κατανάλωσης που ενεργοποιούν επενδύσεις σε στρατηγικές εξελίξεις·

17. επικροτεί το γεγονός ότι στον τρέχοντα κατάλογο πρώτων υλών κρίσιμης σημασίας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιβεβαίωσε εκ νέου τον άνθρακα οπτανθρακοποίησης ως μία από τις σημαντικότερες πρώτες ύλες για τη χαλυβουργία· επισημαίνει ότι η εν λόγω πρώτη ύλη θα παραμένει απαραίτητη για τη χαλυβουργία, εφόσον δεν μπορούν να εφαρμοστούν τεχνολογικά και οικονομικά βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις σε μεγάλη κλίμακα· ακόμη, με σκοπό την ανάπτυξη της μεταλλουργίας υδρογόνου, ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξετάσει το ενδεχόμενο συμπερίληψης του σιδήρου από θερμή μπρικετοποίηση (HBI) και του σιδήρου από άμεση αναγωγή (DRI) στον κατάλογο πρώτων υλών κρίσιμης σημασίας της ΕΕ·

18. τάσσεται υπέρ των βιομηχανικών συμμαχιών, όπως η ευρωπαϊκή συμμαχία για τους συσσωρευτές, η οποία θα πρέπει να κινητοποιήσει σημαντικές δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις προκειμένου να συμβάλουν στην ευρύτερη κάλυψη των αναγκών της ΕΕ σε λίθιο· ζητεί, επιπλέον, τη στήριξη μακρόπνων συμμαχιών για τις βασικές βιομηχανίες·

19. υποστηρίζει, ειδικότερα, τη νέα Ευρωπαϊκή Συμμαχία για τις Πρώτες Ύλες, η οποία αποσκοπεί στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας της ΕΕ σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας σπάνιων γαιών και μαγνητών· εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η εν λόγω συμμαχία είναι ανοικτή σε όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειών, και ότι η Επιτροπή των Περιφερειών έχει προσκληθεί να συμμετάσχει στην εναρκτήρια της εκδήλωση⁽²⁾·

20. εκφράζει την ικανοποίησή της για την πρόσφατη ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων ότι θα παράσχει χρηματοδοτική στήριξη σε έργα για την εξασφάλιση του εφοδιασμού με πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας, ύλες απαραίτητες για διεργασίες χαμηλότερων ανθρακούχων εκπομπών στην ΕΕ·

21. ζητεί να διασφαλιστεί ότι αυτά τα έργα δεν στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό, είναι αποδοτικά ως προς τη χρήση των πόρων και βιώσιμα και συμβάλλουν στη στρατηγική ανθεκτικότητα της ΕΕ·

Ανακύκλωση και υποκατάσταση των πρώτων υλών

22. σημειώνει ότι οι πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας που διαθέτει η ίδια η Ευρώπη δεν αξιοποιούνται επαρκώς, και ότι οι ικανότητες των κρατών μελών της ΕΕ για επεξεργασία, ανακύκλωση, εξευγενισμό και διαχωρισμό επί του παρόντος δεν επαρκούν·

23. τονίζει ότι η μείωση της κατανάλωσης, η πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων και η ανακύκλωση πρέπει να αποτελούν τα βασικά στοιχεία της μετάβασης σε μια αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων οικονομία· ζητεί την διαφανή και επαρκή ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με την κατάσταση των πρώτων υλών σε μια κοινωνία αφθονίας και σπατάλης, καθώς και σχετικά με τις συνθήκες της οικονομίας της αγοράς στη βιομηχανία ανακύκλωσης. Ωστόσο, οι καταναλωτές φέρουν μόνο δευτερεύουσα ευθύνη ως προς το να εξασφαλίζουν ότι τα προϊόντα διαθέτουν υψηλή ανακυκλωσιμότητα και το να καταναλώνουν λιγότερο. Υπεύθυνοι είναι πρωτίστως οι κατασκευαστές οι οποίοι πρέπει να αναλάβουν και τη σχετική υποχρέωση. Οι κατασκευαστές πρέπει να εξασφαλίζουν ότι τα προϊόντα που κατασκευάζονται στην ΕΕ πληρούν ορισμένες απαιτήσεις. Οι απαιτήσεις αυτές πρέπει φυσικά να ισχύουν και για τα προϊόντα που εισάγονται στην εσωτερική αγορά·

24. τονίζει τη σημασία της εφαρμοσμένης και πρακτικής έρευνας και ανάπτυξης για την παραγωγή και την αποδοτική χρήση των πρώτων υλών·

25. ζητεί ενισχυμένη και διαρκή στήριξη της έρευνας και της ανάπτυξης στον τομέα της παραγωγής πρώτων υλών και της κυκλικής οικονομίας στο σύνολό της, συμπεριλαμβανομένης της μεταλλουργίας ως καταλυτικού παράγοντα· προειδοποιεί ότι, κατά την ανάπτυξη νέων υλικών, η μελλοντική ανακυκλωσιμότητά τους θα πρέπει να αποτελεί πάντα κριτήριο για τη χρηματοδότηση της έρευνας·

26. τονίζει ότι, στο πλαίσιο αυτό και μέσω της εφαρμογής της αρχής του βιώσιμου οικολογικού σχεδιασμού, θα πρέπει να επιδιώκονται η σημαντική παράταση της διάρκειας ζωής και η δυνατότητα επισκευής των προϊόντων για την παραγωγή των οποίων απαιτούνται πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας καθώς και η αντικατάσταση των πρώτων υλών κρίσιμης σημασίας με πιο άμεσα διαθέσιμες πρώτες ύλες, ιδίως στις περιπτώσεις όπου η τεχνολογική πρόοδος και η τεχνητή γήρανση περιορίζουν τη διάρκεια ζωής τους· ζητεί να επικαιροποιηθούν οι απαιτήσεις για τη σήμανση CE με φιλόδοξα κριτήρια ανακυκλωσιμότητας για τα προϊόντα που περιέχουν πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας·

⁽²⁾ Δικτυακός τόπος της Ευρωπαϊκής Συμμαχίας για τις Πρώτες Ύλες και έντυπο προσχώρησης: <https://erma.eu/about-us/join-erma/>.

27. επισημαίνει ότι το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και τα εθνικά προγράμματα έρευνας και ανάπτυξης μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τους σκοπούς αυτούς. Θα μπορούσε, για παράδειγμα, στο πλαίσιο αυτό να αναπτυχθεί ένα στρατηγικό θεματολόγιο έρευνας και καινοτομίας για την κυκλικότητα των υλικών (CICERONE Circular economy platform for European priorities strategic agenda) καθώς και το πρόγραμμα MIREU (Mining and Metallurgy Regions) το οποίο θα επιτρέψει στις ευρωπαϊκές εξορυκτικές και μεταλλουργικές περιφέρειες να δικτυωθούν ακόμη περισσότερο και να εστιάσουν στην ενίσχυση της ασφάλειας του εφοδιασμού με πρώτες ύλες.

28. πιστεύει ότι οι καταναλωτές θα πρέπει να ενημερώνονται συνεχώς σχετικά με τους εξωτερικούς παράγοντες της τακτικής αγοράς και της αντικατάστασης φθινών οικιακών ειδών χαμηλής ποιότητας· η σταδιακή επιστροφή στη νοοτροπία συντήρησης και επισκευής θα μπορούσε να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας που δεν μπορούν να μεταφερθούν αλλού.

29. σημειώνει ότι, συχνά, στην Ευρώπη πολύτιμοι πόροι και πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας χαρακτηρίζονται ως «απόβλητα»· υπενθυμίζει, στο πλαίσιο αυτό, την πρόσφατα εγκριθείσα γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία»⁽³⁾.

30. τονίζει ότι τα ανακυκλωμένα υλικά θα πρέπει να χρησιμοποιούνται πολύ περισσότερο για τη μείωση της χρήσης πρωτογενών και πρώτων υλών κρίσιμης σημασίας· καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξετάσει τη θέσπιση ανταγωνιστικών κριτηρίων σύμφωνα με τα οποία σημαντικό ποσοστό των νέων προϊόντων θα πρέπει, όπου είναι δυνατόν, να παράγεται από ανακυκλωμένα υλικά, και συνιστά να ενταχθεί η πρακτική αυτή στην προσέγγιση των βασικών αλυσίδων αξίας των προϊόντων⁽⁴⁾.

31. ζητεί να διερευνηθεί η χρησιμότητα και η οικονομική βιωσιμότητα της ανάκτησης πρώτων υλών κρίσιμης σημασίας από αστικά απόβλητα και να ενισχυθεί όσο το δυνατόν περισσότερο από τεχνική και οικονομική σκοπιά. Ειδικότερα, οι πρώτες ύλες που απαιτούνται για την παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας ή καινοτόμων τεχνολογικών εφαρμογών, όπως οι σπάνιες γαίες, το γάλλιο ή το ίνδιο, δεν ανακυκλώνονται ή ανακυκλώνονται σε μικρό βαθμό, επειδή η ανακύκλωση ήταν έως σήμερα σχετικά δύσκολη από τεχνική και ασύμφορη από οικονομική άποψη. Η ΕΟΚΕ θεωρεί επίσης σημαντικό να προωθηθεί η αποδοτική ανάκτηση ενέργειας σε συνδυασμό με την ανάκτηση μετάλλων και αλάτων από απόβλητα, τα οποία δεν μπορούν να ανακτηθούν διαφορετικά για συγκεκριμένους λόγους (π.χ. περιβαλλοντική επιβάρυνση, κόπωση υλικών, σύνθετα υλικά). Η Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη μέλη, οι περιφέρειες με τους δημόσιους ερευνητικούς οργανισμούς τους και οι επιχειρήσεις θα πρέπει, ως εκ τούτου, να συμβάλουν σημαντικά στην έρευνα στον τομέα αυτό και στην αξιοποίηση των αποτελεσμάτων, προκειμένου να αποφευχθεί το φαινόμενο οι πολύτιμες πρώτες ύλες να καταλήγουν στους χώρους υγειονομικής ταφής ως απόβλητα.

32. σημειώνει ότι σημαντικές ποσότητες απορριμμάτων και θραυσμάτων εξαγονται, αν και θα μπορούσαν ενδεχομένως να ανακυκλωθούν σε δευτερογενείς πρώτες ύλες στην ΕΕ· ζητεί, ως εκ τούτου, σημαντική αύξηση της ικανότητας ανακύκλωσης εντός της ΕΕ, ιδίως υπό το πρίσμα των ενίοτε καταστροφικών περιβαλλοντικών ζημιών που προκαλούνται από την εξαγωγή αποβλήτων και θραυσμάτων σε αναπτυσσόμενες και αναδυόμενες χώρες με ανεπαρκείς δυνατότητες ανακύκλωσης.

33. επισημαίνει ότι δεν υπάρχει επί του παρόντος στατιστική καταγραφή του πόσες πρώτες ύλες καταλήγουν σε χώρους υγειονομικής ταφής εξορυκτικών αποβλήτων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλείται, ως εκ τούτου, να αξιολογήσει και να χαρτογραφήσει την ποσότητα των αποθηκευμένων υλικών, με τη βοήθεια των κρατών μελών, των περιφερειών και των δήμων.

34. τονίζει ότι οι παραγωγοί μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη μετάβαση προς μια κυκλική οικονομία. Θα πρέπει να αναπτύξουν καινοτόμα προϊόντα που να επιτρέπουν τον διαχωρισμό των υλικών ώστε να είναι φιλικά προς το περιβάλλον και να απαιτούν τη χαμηλότερη δυνατή χρήση ορυκτών πρωτογενών πρώτων υλών. Οι κατασκευαστές θα πρέπει επίσης να επανεξετάσουν τα υφιστάμενα επιχειρηματικά μοντέλα με σκοπό τον περιορισμό της χρήσης πόρων· επισημαίνει ότι, ταυτόχρονα, το κράτος έχει επίσης βασικές ευθύνες, όπως η δημιουργία κατάλληλων συνθηκών πλαισίου και κατάλληλων νομικών ρυθμίσεων και ο καθορισμός οικονομικών κινήτρων.

Ενίσχυση της βιώσιμης προμήθειας πρώτων υλών και της επεξεργασίας αυτών στην ΕΕ

35. επισημαίνει ότι, στο μέτρο του δυνατού, η ΕΕ πρέπει επίσης να προμηθεύεται μακροπρόθεσμα πρώτες ύλες από δικές της πηγές, και να αναπτύξει μακρόπνοες αναπτυξιακές στρατηγικές, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης νέας ικανότητας πρόσβασης σε πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας και επεξεργασίας τους στην ΕΕ· επίσης, πρέπει να αναπτύξει ένα βιώσιμο μοντέλο χρηματοδότησης για τη μετατροπή των υφιστάμενων εξορυκτικών δραστηριοτήτων σε εξόρυξη πρώτων υλών κρίσιμης σημασίας.

⁽³⁾ Γνωμοδότηση με θέμα «Νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία» (ΕΕ C 440 της 18.12.2020, σ. 107).

⁽⁴⁾ Γνωμοδότηση με θέμα «Νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία» (ΕΕ C 440 της 18.12.2020, σ. 107).

36. τονίζει ότι η αύξηση της εγχώριας παραγωγής πρώτων υλών στην ΕΕ πρέπει να πραγματοποιείται στο πλαίσιο αποδεδειγμένων και υψηλών προτύπων προστασίας του περιβάλλοντος και επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας· επισημαίνει ότι παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών έχουν ήδη ληφθεί υπόψη σε έργα της ΕΕ, αλλά ότι, συνολικά, αυτά δεν έχουν ακόμη οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των επενδύσεων για την ενίσχυση της εξόρυξης και της επεξεργασίας πρώτων υλών. Για τον εφοδιασμό της οικονομίας με πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας από εγχώριες πηγές απαιτούνται όχι μόνο η διασφάλιση των παλαιότερων και τρεχουσών εξορυκτικών δραστηριοτήτων, αλλά και η υλοποίηση νέων εξορυκτικών δραστηριοτήτων·

37. εκφράζει τη λύπη της, στο πλαίσιο αυτό, για το γεγονός ότι εξακολουθεί να μην παρατηρείται σημαντική ενίσχυση της εφαρμογής των αποτελεσμάτων Ε&Α στις εμπορικές πρακτικές για την εξόρυξη και την επεξεργασία πρώτων υλών, και τονίζει ότι οι νέες εξορυκτικές δραστηριότητες πρώτων υλών για τις τεχνολογίες αιχμής στην ΕΕ πρέπει να βασίζονται στα αποτελέσματα των έργων Ε&Α για καινοτόμο εξόρυξη χαμηλού ανκτύπου. Χαιρετίζει, εν προκειμένω, την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», να μειώσει περαιτέρω από το 2021 τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, και ζητεί να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στους τομείς της διαχείρισης και της αποκατάστασης των υδάτων·

38. τονίζει ότι εκτός από τα πρότυπα προστασίας του περιβάλλοντος και της εργασίας, οι άδειες εξόρυξης πρέπει επίσης να προβλέπουν λύσεις για την αντιστάθμιση της απώλειας περιβαλλοντικής και ψυχαγωγικής αξίας, ούτως ώστε οι περιοχές εξόρυξης να μπορούν να συνεχίσουν να χρησιμοποιούνται για αναψυχή ή άλλους σημαντικούς σκοπούς για τον τοπικό πληθυσμό, τόσο κατά τη διάρκεια όσο και μετά την εξόρυξη·

39. τονίζει ότι οι περιφέρειες μπορούν να διαδραματίσουν θεμελιώδη ρόλο λόγω της εμπειρογνομosύνης τους σε αυτόν τον τομέα, και επισημαίνει ότι οι πρώτες ύλες συσσωρευτών της ΕΕ βρίσκονται σε αρκετές περιοχές εξόρυξης άνθρακα, αλλά και σε άλλες περιοχές, και ότι πολλά απόβλητα εξόρυξης είναι πλούσια σε πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας· ζητεί, ως εκ τούτου, την εξέταση εγκαταλελειμμένων ή νέων ορυχείων και υπαίθριων εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης όπου εντοπίζονται πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας· επισημαίνει ότι η εξόρυξη αυτών των πρώτων υλών θα μπορούσε να συμβάλει στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στις πρώην και τις σημερινές εξορυκτικές περιοχές·

40. τονίζει ότι υπάρχει σημαντική τεχνική εμπειρογνομosύνη στις πρώην και ενεργές εξορυκτικές περιοχές της ΕΕ. Η πείρα και οι γνώσεις θα πρέπει να μεταβιβαστούν στις νέες γενιές εργαζομένων και οι δεξιότητες των επαγγελματιών θα πρέπει να ενισχυθούν μέσω στοχευμένης επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης·

41. τονίζει ότι η εκμετάλλευση των αποθεμάτων πρώτων υλών και το άνοιγμα νέων υπόγειων και υπαίθριων ορυχείων θα μπορούσαν να μειώσουν την εξάρτηση της ΕΕ από τρίτες χώρες, αλλά ότι οι απαραίτητες εργασίες έρευνας και εξόρυξης εντός της ΕΕ συχνά ανταγωνίζονται άλλες επιλογές χρήσης γης και, ως εκ τούτου, υπόκεινται σε περιορισμούς χωροταξικού σχεδιασμού· ζητεί, ως εκ τούτου, την επίλυση των συγκρούσεων χρήσης με αμοιβαία συμφωνία, στο μέτρο του δυνατού, προς το συμφέρον της διαφύλαξης του εφοδιασμού σε πρώτες ύλες·

42. σημειώνει ότι η αντίθεση του κοινού σε έργα εξόρυξης σε πολλές χώρες της ΕΕ αυξάνεται, και οι προσπάθειες του κλάδου να μειώσει το περιβαλλοντικό του αποτύπωμα δεν έχουν ακόμη αναγνωριστεί επαρκώς. Ως εκ τούτου, η Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη μέλη, οι περιφέρειες και οι δήμοι καλούνται να εκθέσουν με διαφανή και άμεσο τρόπο τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της επαναλειτουργίας των παλαιών και της έναρξης λειτουργίας των νέων ορυχείων και υπαίθριων εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης, εξασφαλίζοντας τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών και, κατ' αυτόν τον τρόπο, την αποδοχή και την κατανόηση από την κοινωνία των πολιτών·

43. επισημαίνει ότι η επαναλειτουργία των παλαιών και η έναρξη λειτουργίας νέων ορυχείων και υπαίθριων εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης συνδέονται με υψηλές επενδύσεις και λειτουργικές δαπάνες, εν μέρει λόγω των υψηλών προτύπων για το περιβάλλον και την ασφάλεια που ισχύουν στην ΕΕ, γεγονός που συνιστά μειονέκτημα για τις ευρωπαϊκές εξορυκτικές περιοχές σε σχέση με τον υπόλοιπο κόσμο· καλεί, ως εκ τούτου, την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της να εξετάσουν κατά πόσον και σε ποιο βαθμό τα εν λόγω έργα μπορούν να λάβουν χρηματοδοτική στήριξη είτε ευρωπαϊκή, είτε βάσει των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις·

44. υπογραμμίζει ότι το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης θα πρέπει να συμβάλει στον μετριασμό των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της μετάβασης στην κλιματική ουδετερότητα σε περιοχές υψηλής έντασης γαιάνθρακα ή άνθρακα και να διαφοροποιήσει τις οικονομίες των περιφερειών, μεταξύ άλλων, μέσω επενδύσεων στην κυκλική οικονομία. Το σκέλος περί βιώσιμων υποδομών του Ταμείου InvestEU θα μπορούσε επίσης να αξιοποιηθεί για τη στήριξη της ανάπτυξης πρώτων υλών κρίσιμης σημασίας σε περιφερειακό επίπεδο·

45. υποστηρίζει την ανάγκη ανάπτυξης και αξιοποίησης επαρκούς εμπειρογνωμοσύνης στην ΕΕ προκειμένου να είναι δυνατή η επεξεργασία ή ο εξευγενισμός ορισμένων πρώτων υλών κρίσιμης σημασίας, όπως το λίθιο· καλεί την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη μέλη και τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο στην ανάπτυξη και την ενίσχυση των σχετικών δεξιοτήτων·

46. ζητεί καλύτερο συντονισμό των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών όσον αφορά την εξερεύνηση, την εξόρυξη, τη διανομή, την επεξεργασία, την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση· στο πλαίσιο αυτό, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές διαδραματίζουν θεμελιώδη ρόλο·

47. τονίζει ότι οι στρατηγικές και ο σχεδιασμός των κρατών μελών και των τοπικών και των περιφερειακών αρχών όσον αφορά τις πρώτες ύλες μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στη διαφύλαξη των εγχώριων πρώτων υλών·

48. αναγνωρίζει ότι η εφαρμογή νέας, καινοτόμου, αποδεκτής, ασφαλούς και περιβαλλοντικά ορθής εξόρυξης πρώτων υλών κρίσιμης σημασίας στην ΕΕ απαιτεί νομικά κατοχυρωμένες άδειες, και καλεί τις αρμόδιες εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές και τους αντίστοιχους φορείς να συγκροτηθούν, να οργανωθούν και να εξοπλιστούν καταλλήλως και σύμφωνα με την αυξανόμενη σημασία των αρμοδιοτήτων και του ρόλου τους, ούτως ώστε οι διαφανείς, αποτελεσματικές και συντονισμένες διοικητικές διαδικασίες να επιτρέπουν την εξόρυξη πρώτων υλών στην επικράτεια της ΕΕ·

Περιφερειακή συνεργασία

49. τονίζει ότι είναι σημαντικό να ενθαρρυνθεί η θέσπιση εθνικών και περιφερειακών ομίλων πρώτων υλών, στις οποίες θα συμμετέχουν η βιομηχανία, οι φορείς γεωλογικής έρευνας, οι γεωλογικές υπηρεσίες, οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών ανάντη και κατάντη, οι κατασκευαστές εξοπλισμού, οι εταιρείες εξόρυξης και εξευγενισμού, καθώς και ο κλάδος των μεταφορών και οι κοινωνικοί εταίροι, με αντικείμενο την βιώσιμη παραγωγή πρώτων υλών στην Ευρώπη, επίσης με χρήση νέων τεχνολογιών·

50. τονίζει την ανάγκη συνεργασίας σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων επί τόπου και την κάλυψη των βασικών επενδυτικών αναγκών·

51. ζητεί την ενίσχυση της δικτύωσης των ευρωπαϊκών περιφερειών που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας, με στόχο την εξεύρεση κοινών λύσεων και τη διασφάλιση της ενεργής συμμετοχής των περιφερειών στην Ευρωπαϊκή Συμμαχία για τις Πρώτες Ύλες·

Προμήθεια πρώτων υλών από τρίτες χώρες

52. σημειώνει ότι, παρά τις προσπάθειες, η ΕΕ θα συνεχίσει να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις εισαγωγές πρώτων υλών κρίσιμης σημασίας από τρίτες χώρες· επισημαίνει ότι υπάρχει πλέον έντονος ανταγωνισμός για πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας μεταξύ πολλών χωρών·

53. τονίζει ότι το εμπόριο πρώτων υλών υπόκειται σε αυξανόμενους εμπορικούς περιορισμούς και στρεβλώσεις του ανταγωνισμού· καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να παρακολουθεί συνεχώς και να επισημαίνει τους περιορισμούς στις εξαγωγές και τις εισαγωγές σε περιφερειακό, διμερές και πολυμερές επίπεδο· θεωρεί ότι τα μέτρα που στρεβλώνουν το εμπόριο πρώτων υλών, και ιδίως πρώτων υλών κρίσιμης σημασίας, πρέπει να αξιολογηθούν πλήρως και, εάν χρειαστεί, να αναληφθεί περαιτέρω νομική δράση στο πλαίσιο των κανόνων του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ)·

54. θεωρεί ότι μια πολιτική για τις πρώτες ύλες που θα επιτευχθεί μέσω διπλωματικών μέσων είναι εξαιρετικά σημαντική για την ΕΕ, όχι μόνον όσον αφορά τη βιομηχανική και την ενεργειακή πολιτική και το διεθνές εμπόριο, αλλά και ως οριζόντιο ζήτημα που επηρεάζει διάφορους τομείς της εσωτερικής και εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφάλειας·

55. σημειώνει ότι το εμπόριο σε ευρωπαϊκό νόμισμα θα ωφελήσει την οικονομική και τη χρηματοπιστωτική ανθεκτικότητα της ΕΕ μειώνοντας την αστάθεια των τιμών και περιορίζοντας την εξάρτηση των εισαγωγών της ΕΕ και των εξαγωγών τρίτων χωρών από τις αγορές χρηματοδότησης σε δολάριο ΗΠΑ· καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εντείνουν τις προσπάθειές τους για να διασφαλίσουν τη διεξαγωγή των εμπορευματικών συναλλαγών σε ευρωπαϊκό νόμισμα·

56. καλεί την ΕΕ να ενισχύσει τις στρατηγικές εταιρικές σχέσεις με τρίτες χώρες πλούσιες σε πρώτες ύλες· επικροτεί την προσέγγιση που ακολουθεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, πριν από την έναρξη πιλοτικών έργων εταιρικών σχέσεων το 2021, να συζητήσει προτεραιότητες με τα κράτη μέλη και φορείς της βιομηχανίας, μεταξύ άλλων στις ενδιαφερόμενες χώρες, δεδομένου ότι διαθέτουν τοπική εμπειρογνώση και ένα δίκτυο πρεσβειών κρατών μελών·

57. τονίζει ότι η ενίσχυση της συνεργασίας με στρατηγικούς εταίρους θα πρέπει να συμβαδίζει με την υπεύθυνη προμήθεια των πρώτων υλών. Η υψηλή συγκέντρωση του εφοδιασμού σε χώρες με χαμηλά κοινωνικά και περιβαλλοντικά πρότυπα όχι μόνο θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια του εφοδιασμού, αλλά μπορεί επίσης να επιδεινώσει κοινωνικά και περιβαλλοντικά προβλήματα. Θα πρέπει, ως εκ τούτου, να επιδιωχθεί ως πρώτο βήμα η σύναψη διεθνούς συμφωνίας σε επίπεδο ΠΟΕ που θα έχει ως στόχο την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου διαφάνειας και συνεπούς ιχνηλασιμότητας των αλυσίδων εφοδιασμού και εμπορίου όσον αφορά τα κοινωνικά και περιβαλλοντικά πρότυπα που πρέπει να εφαρμόζονται στην παραγωγή πρώτων υλών σε τρίτες χώρες. Στη συνέχεια, θα πρέπει να δρομολογηθούν το συντομότερο δυνατόν διαπραγματεύσεις για τη συστηματική βελτίωση των εν λόγω προτύπων, όπως συμβαίνει ήδη στις υφιστάμενες συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών της ΕΕ· επικροτεί, ως εκ τούτου, τον κανονισμό για τα ορυκτά από περιοχές συγκρούσεων που τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2021, και προτρέπει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει σύντομα ισορροπημένη πρόταση για τις υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας στις αλυσίδες εφοδιασμού·

58. τονίζει ότι η προμήθεια πρώτων υλών καθίσταται ολοένα δυσκολότερη για τις μεμονωμένες επιχειρήσεις στο πλαίσιο εξόχως ενοποιημένων αγορών εφοδιασμού και ανταγωνισμού με ισχυρή ζήτηση (ιδίως την Κίνα)· ζητεί να δοθεί στοχευμένη στήριξη σε επιχειρηματικές συμμαχίες, όπως οι συμμαχίες αγοραστών.

Βρυξέλλες, 19 Μαρτίου 2021.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Απόστολος ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Επανεξέταση της εμπορικής πολιτικής»

(2021/C 175/04)

Εισηγητής:

Willy BORSUS (BE/Renew Europe)

Αντιπρόεδρος της Βαλονίας και υπουργός Οικονομίας, Εξωτερικού Εμπορίου, Έρευνας και Καινοτομίας, Ψηφιακής Κοινωνίας, Χωροταξίας, Γεωργίας, του IFAPME (Ινστιτούτο της Βαλονίας για την εναλλασσόμενη επαγγελματική κατάρτιση, τους ελεύθερους επαγγελματίες και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις) και των Κέντρων Ικανοτήτων

Έγγραφο αναφοράς: COM(2021) 66 final**ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ****Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ****Γενικές παρατηρήσεις**

1. εκφράζει την ικανοποίησή της, σε γενικές γραμμές, για την ανακοίνωση της Επιτροπής της 18ης Φεβρουαρίου με τίτλο «Μια ανοικτή, βιώσιμη και δυναμική εμπορική πολιτική»· λαμβάνει υπό σημείωση τα συμπεράσματα και τις συστάσεις που περιέχονται στην εν λόγω ανακοίνωση, αλλά διαπιστώνει ότι ενέχει επίσης ορισμένες αδυναμίες που πρέπει να αντιμετωπιστούν·
2. εκτιμά πως είναι αναγκαία η σε βάθος επανεξέταση της εμπορικής πολιτικής προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνέπεια με τις δεσμεύσεις περί βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις που θέτει η ψηφιακή μετάβαση, να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας της ΕΕ, να τονωθεί η ανάπτυξη της απασχόλησης στην Ευρώπη και να βελτιωθεί το επίπεδο διαβίωσης όλων των πολιτών· τέλος, τονίζει ότι η εμπορική πολιτική θα πρέπει να βελτιώσει την ανθεκτικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να διασφαλίσει την ικανότητά της να μετριάξει τους σημερινούς και μελλοντικούς συστημικούς κλυδωνισμούς, πρωτίστως δε όσους σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή, την αύξηση των γεωπολιτικών εντάσεων και τον κίνδυνο νέων πανδημιών και νέων υγειονομικών κρίσεων·
3. υπενθυμίζει τον κεντρικό ρόλο που διαδραματίζει το εμπόριο στην οικονομία της Ένωσης και τα εκατομμύρια ευρωπαϊκών θέσεων εργασίας που εξαρτώνται από τις εξαγωγές εκτός Ευρώπης. Πριν από την κρίση COVID-19, 35 εκατομμύρια ευρωπαϊκές θέσεις εργασίας εξαρτώνταν από τις εξαγωγές και 16 εκατομμύρια από τις ξένες επενδύσεις. Με άλλα λόγια, μία θέση εργασίας στις επτά εξαρτώνταν από τις εξαγωγές·
4. εκφράζει την ανησυχία της για το κύμα κλυδωνισμών που προκάλεσε η κρίση COVID-19 στις διεθνείς αγορές και για την επιδείνωση της ήδη επιβαρυνμένης πρότερης κατάστασης, ιδίως λόγω της αύξησης των γεωπολιτικών εντάσεων που επέφερε η κρίση. Σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα της γενικής διεύθυνσης εμπορίου, οι διεθνείς εμπορικές συναλλαγές αναμένεται να μειωθούν κατά 10 % έως 16 % το 2020· στην ΕΕ των 27 αναμένεται να σημειωθεί πτώση από 9 % έως 15 % στις εξαγωγές σε τρίτες χώρες, δηλαδή μείωση της τάξεως των 282 έως 470 δισεκατ. ευρώ ⁽¹⁾· σημειώνει δε με ανησυχία ότι, εξαιτίας της πανδημίας COVID-19, η ΔΟΕ εκτιμά ότι το 2020 θα σημειωθεί απώλεια 12 εκατ. θέσεων εργασίας μόνο στην Ευρώπη·
5. επισημαίνει πως στις κοινωνικοοικονομικές δυσχέρειες προστίθεται η ολοένα εντονότερη αμφισβήτηση από τους πολίτες του τρόπου κατανομής των οφελών της παγκοσμιοποίησης καθ' όλο το μήκος των αξιακών αλυσίδων, σε όλους τους οικονομικούς κλάδους και στην κοινωνία στο σύνολό της· εκτιμά, σε αυτό το πλαίσιο, πως είναι σημαντικό οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές, τα επίπεδα που βρίσκονται πιο κοντά στους πολίτες, να συμμετέχουν πλήρως και να ζητείται η γνώμη τους από την Επιτροπή όσον αφορά τις εμπορικές συμφωνίες της ΕΕ και, σε αυτό το πλαίσιο, εκφράζει την ανησυχία της για την προσέγγιση που ακολούθησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις πρόσφατες εμπορικές διαπραγματεύσεις μετά την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στην υπόθεση της Σιγκαπούρης (γνωμοδότηση 2/15 του Μαΐου 2017), προκειμένου να παρακάμψει τον «μεικτό χαρακτήρα» των εμπορικών σχέσεων, διαπραγματευόμενη εμπορικές συμφωνίες που αντικατοπτρίζουν μόνο τις αποκλειστικές αρμοδιότητες της ΕΕ·
6. πιστεύει ακράδαντα πως μόνο ένα βιώσιμο εμπορικό μοντέλο, το οποίο θα σέβεται τις αξίες της ΕΕ, τα θεμελιώδη μη διαπραγματεύσιμα νομοθετικά πρότυπα της Ένωσης και τους ΣΒΑ, θα μπορέσει να συμβάλει στην ευεξία και την ευημερία όλων, τόσο εντός της Ένωσης όσο και στο εξωτερικό·

⁽¹⁾ https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2020/may/tradoc_158764.pdf

Ενίσχυση της συνοχής μεταξύ της εμπορικής πολιτικής και των υπόλοιπων τομεακών πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της ανάκαμψης

7. εκτιμά πως πρέπει να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη συνοχή μεταξύ της εμπορικής πολιτικής και των πολιτικών σχετικά με τη γεωργία, τη βιομηχανία, την ψηφιοποίηση, τον ανταγωνισμό, τη φορολογία, τις κοινωνικές πολιτικές, το περιβάλλον, τις μεταφορές, το κλίμα, την ενέργεια, την ανάπτυξη και τη συνοχή, καθώς και τα θεμελιώδη δικαιώματα της Ένωσης· εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η ανακοίνωση της Επιτροπής δίνει ανεπαρκή έμφαση στην ανάγκη συνοχής μεταξύ των διαφόρων τομεακών πολιτικών της ΕΕ·

8. τονίζει τη θεμελιώδη προσήλωσή της στην ελευθερία οικονομικής επιλογής των τοπικών και των περιφερειακών αρχών για την παροχή, την ανάθεση και τη χρηματοδότηση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος·

9. εξαιρεί τη σημασία της προστασίας των δημόσιων υπηρεσιών και των υποδομών ζωτικής σημασίας (δημόσιες υπηρεσίες γενικού συμφέροντος) στις εμπορικές συμφωνίες και ζητεί, ως εκ τούτου, την πλήρη και με ασφάλεια δικαίου εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής όλων των συμφωνιών ελεύθερων συναλλαγών και επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένου επίσης του συνόλου των διατάξεων περί προστασίας των επενδύσεων, για παράδειγμα, μέσω θετικού καταλόγου των συμβατικών διατάξεων που διέπουν την πρόσβαση στην αγορά, τη μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους και την εθνική μεταχείριση·

10. εκτιμά πως η επανεξέταση της εμπορικής πολιτικής πρέπει να γίνει παράλληλα με εστιασμένες μεταρρυθμίσεις σε ορισμένα στοιχεία της πολιτικής ανταγωνισμού της Ένωσης και με τη μεταρρύθμιση της ευρωπαϊκής πολιτικής για τη βιομηχανία και την καινοτομία, κατά τρόπον ώστε να υποστηριχθεί η επίτευξη πρωτοκαθεδρίας της ΕΕ σε παγκόσμιο επίπεδο σε βασικούς τομείς· προσβλέπει, εν προκειμένω, στην επικαιροποιημένη στρατηγική της ΕΕ για τη βιομηχανική πολιτική που ανακοινώθηκε για τον Απρίλιο 2021·

11. τονίζει ότι η ΕΕ θα πρέπει να επιδιώξει μια παγκόσμια λύση για τη φορολόγηση των ψηφιακών υπηρεσιών, με κατάλληλη παγκόσμια διακυβέρνηση και κανόνες· εάν κατά τους προσεχείς μήνες δεν μπορέσει να εξευρεθεί διεθνής λύση, μεταξύ άλλων και σε επίπεδο ΟΟΣΑ, η ΕΕ θα πρέπει να εξετάσει το ενδεχόμενο ανάληψης δράσης από μόνη της·

12. υποστηρίζει την έκκληση οι εμπορικές ή οικονομικές συμφωνίες της ΕΕ να περιλαμβάνουν, σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες του ΠΟΕ, ένα κεφάλαιο που θα περιέχει ρήτρες κατά των φορολογικών εγκλημάτων, της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού, καθώς και τη συνεργασία μεταξύ των φορολογικών αρχών. Η Επιτροπή θα πρέπει να συμπεριλάβει ένα τέτοιο κεφάλαιο στις εν εξελίξει διαπραγματεύσεις και στις ισχύουσες συνθήκες κατά τον χρόνο της αναθεώρησής τους·

13. υπογραμμίζει ότι, όσον αφορά τη γεωργική πολιτική, μια εμπορική πολιτική που δεν εξασφαλίζει ότι οι εξωτερικές αγορές θα πληρούν τα υψηλά ευρωπαϊκά πρότυπα βιωσιμότητας και ασφάλειας των τροφίμων μπορεί να ζημιώσει σοβαρά την εσωτερική αγορά και να θέσει σε κίνδυνο τον γεωργικό τομέα, ιδίως εάν αντιμετωπίζει ήδη δυσχέρειες, απειλώντας έτσι τον εφοδιασμό της ΕΕ σε τρόφιμα που αποτελεί θεμελιώδη στόχο της κοινής γεωργικής πολιτικής, καθώς και τη διαχείριση των ευρωπαϊκών εδαφών που εξαρτώνται από τους εργαζόμενους στον εν λόγω τομέα· εκτιμά πως η επανεξέταση της εμπορικής πολιτικής πρέπει να συμβάλλει, από κοινού με τη γεωργική πολιτική, στη συνολική διατήρηση της απασχόλησης και στην παροχή ασφάλειας στον αγροτικό κόσμο χάρη στην εγγύηση δίκαιων αμοιβών. Η εμπορική πολιτική πρέπει να εγγυάται στον γεωργικό τομέα ισότιμους όρους ανταγωνισμού μεταξύ της εσωτερικής και της εξωτερικής αγοράς, δίνοντας προτεραιότητα στον εφοδιασμό εντός της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης έναντι της παραγωγής εξωτερικών αγορών. Παράλληλα, οι εσωτερικοί κανόνες διαχείρισης των αγορών θα πρέπει να τονώνουν τη διαφοροποίηση της εσωτερικής μας αγοράς για τη διασφάλιση ανταγωνιστικότητας, χωρίς ωστόσο να υπονομεύονται οι προσπάθειες ενίσχυσης δικαιων εμπορικών σχέσεων με τις χώρες της αφρικανικής ηπείρου·

14. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η ανακοίνωση της Επιτροπής δεν περιέχει λύσεις για τον μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων που ενδέχεται να έχουν οι εμπορικές συμφωνίες σε ορισμένους γεωργικούς κλάδους που βρίσκονται ήδη υπό πίεση ή που έχουν αποδυναμωθεί στο εσωτερικό· ζητεί να εξεταστεί η θέσπιση μηχανισμού στήριξης για τους κλάδους που πλήττονται περισσότερο· εν προκειμένω, εξακολουθεί να ανησυχεί ιδιαίτερα για τις πιθανότερες αρνητικές επιπτώσεις του σχεδίου συμφωνίας σύνδεσης ΕΕ-Mercosur σε ορισμένους γεωργικούς κλάδους·

15. υπενθυμίζει τον σημαντικό ρόλο της πολιτικής συνοχής στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των περιοχών της Ένωσης μέσω στοχευμένων επενδύσεων προσαρμοσμένων στις ανάγκες των συγκεκριμένων περιοχών —ιδίως των απόκεντρων και απομακρυσμένων περιφερειών, όπου η ανάπτυξη και ο εκσυγχρονισμός των υποδομών είναι καίριας σημασίας— σε βασικούς τομείς όπως οι υποδομές δικτύου, η συνδεσιμότητα, η έρευνα και η καινοτομία, οι ΜΜΕ, οι υπηρεσίες ΤΠ, η δράση για το περιβάλλον και το κλίμα, η ποιοτική απασχόληση και η κοινωνική ένταξη·

16. θεωρεί ότι η εμπορική πολιτική της ΕΕ δεν πρέπει να υπονομεύει τις προσπάθειες αναπτυξιακής συνεργασίας της ΕΕ με τρίτες χώρες, και ζητεί την υιοθέτηση μιας ισορροπημένης και δίκαιης προσέγγισης για το ελεύθερο εμπόριο σε ό,τι αφορά τις πιο εύθραυστες οικονομίες·

17. υποστηρίζει την παρουσίαση από την Επιτροπή ενός νομικού μέσου για την αντιμετώπιση των στρεβλώσεων που προκαλούνται από τις ξένες επιδοτήσεις στην εσωτερική αγορά της ΕΕ και υπογραμμίζει την ανάγκη εκσυγχρονισμού και επικαιροποίησης των ευρωπαϊκών κανόνων ανταγωνισμού·

18. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αποδείξει ότι μπορεί να επιτευχθεί βραχυπρόθεσμα ένας φιλόδοξος εκσυγχρονισμός της Συνθήκης για τον Χάρτη ενέργειας, που να τον ευθυγραμμίζει με τους στόχους της Συμφωνίας του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή και να ενσωματώνει την ανανεωμένη προσέγγιση της ΕΕ σχετικά με την προστασία των επενδύσεων, ειδάλλως θα πρέπει να διερευνηθεί η δυνατότητα εύτακτης εξόδου της ΕΕ από αυτή τη Συνθήκη·

19. καλεί την Επιτροπή να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσει τον ταχύ και ομαλό τερματισμό των εναπομεινασών ενδοενοσιακών Διμερών Επενδυτικών Συμφωνιών·

Προς ένα μοντέλο ανοιχτής στρατηγικής αυτονομίας

20. υπογραμμίζει τη σημασία που έχει για την ΕΕ μια ανοιχτή οικονομία και η συνέχιση της προώθησης ελεύθερου, δίκαιου, βιώσιμου και βασισμένου σε κανόνες διεθνούς εμπορίου, που θα είναι επωφελές για το σύνολο των εμπορικών εταίρων· στηρίζει προς τούτο τις προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη μεταρρύθμιση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ). Στόχος πρέπει να είναι η αναζωογόνηση και η ενίσχυση του ΠΟΕ, κυρίως με τον εκσυγχρονισμό του τρόπου λειτουργίας του σε κρίσιμους τομείς και με την κάλυψη των κενών στο κανονιστικό του πλαίσιο, ούτως ώστε ο ΠΟΕ να μπορεί να ανταποκρίνεται επαρκώς στις σύγχρονες προκλήσεις της εμπορικής πολιτικής·

21. επικροτεί το μοντέλο ανοιχτής στρατηγικής καινοτομίας που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το οποίο πρέπει να μετουσιωθεί σε ανοιχτή, βιώσιμη και δυναμική εμπορική πολιτική η οποία θα αναδεικνύει και θα προστατεύει τα οικονομικά μας πλεονεκτήματα, θα εγγυάται την πρόσβαση στις αγορές και τις βασικές πρώτες ύλες και θα εξασφαλίζει την πρόσβαση σε ζωτικά αγαθά και υπηρεσίες· ταυτόχρονα, κρούει τον κώδωνα του κινδύνου ενάντια σε προστατευτικές τάσεις και υπογραμμίζει πως η Ευρώπη πρέπει να παραμείνει στρατηγικός παγκόσμιος παράγοντας που όχι μόνο σέβεται τους διεθνείς κανόνες αλλά και προτίθεται έτοιμη να τους επιβάλει·

22. εκτιμά πως αυτό συνεπάγεται τη χαρτογράφηση των αξιακών μας αλυσίδων, στην οποία θα πρέπει να συμπεριληφθούν οι αρμόδιοι περιφερειακοί οργανισμοί, προκειμένου να εντοπιστούν και να μειωθούν οι εξαρτήσεις σε στρατηγικούς τομείς και να ενισχυθεί η ανθεκτικότητα των πιο ευάλωτων βιομηχανικών οικοσυστημάτων, ιδίως στις απομακρυσμένες και απομονωμένες περιοχές όπως οι εξόχως απόκεντρες περιφέρειες, καθώς και συγκεκριμένων τομέων, όπως η υγεία, η άμυνα, το διάστημα, η διατροφή, η ψηφιοποίηση και οι κρίσιμες πρώτες ύλες· θα παρακολουθεί προσεκτικά τα αποτελέσματα των εν εξελίξει εργασιών της Επιτροπής για την καταγραφή των στρατηγικών εξαρτήσεων και των πλέον ευαίσθητων βιομηχανικών οικοσυστημάτων·

23. υπογραμμίζει πως αυτό μπορεί να συμπεριλαμβάνει τη διαφοροποίηση της παραγωγής και των αλυσίδων εφοδιασμού, τη συγκέντρωση στρατηγικών αποθεμάτων, την ενθάρρυνση των επενδύσεων και της παραγωγής στην Ευρώπη, την εξερεύνηση εναλλακτικών λύσεων και την προώθηση της βιομηχανικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών·

24. επισημαίνει πως η κρίση COVID-19 ανέδειξε το δυναμικό δημιουργικότητας και καινοτομίας των περιφερειακών οικοσυστημάτων και τόνωσε νέες συνεργατικές προσεγγίσεις για την απάντηση στις προκλήσεις του εφοδιασμού σε κλάδους όπως τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα και τα φάρμακα· εκτιμά πως η ΕΕ θα πρέπει να προωθήσει την ενίσχυση τόσο της τοπικής οικονομίας σε συγκεκριμένους βιομηχανικούς κλάδους όσο και των καινοτόμων ευρωπαϊκών αξιακών αλυσίδων με βάση τη συμπληρωματικότητα μεταξύ οικοσυστημάτων, πρωτίστως δε μέσω μέτρων στήριξης της συνεργασίας μεταξύ φορέων· εκτιμά ότι οι πολιτικές δημιουργίας συνεργατικών σχηματισμών και μεταξύ τους συνεργασίας αποτελούν χρήσιμα εργαλεία για τη δημιουργία κρίσιμης μάζας και την ανταπόκριση στις ανάγκες των ΜΜΕ· φρονεί πως η δημιουργία κρίσιμης μάζας ζήτησης για ορισμένα στρατηγικά προϊόντα και η προβολή της εντός της εσωτερικής αγοράς μπορεί να συμβάλει στην επανεγκατάσταση ορισμένων κλάδων παραγωγής και στην ανάπτυξη μιας ανταγωνιστικής παραγωγής στην επικράτεια της ΕΕ, ιδίως μέσω της επιτάχυνσης της εμπορικής διάθεσης καινοτόμων λύσεων·

25. υπενθυμίζει την ανάγκη κατάρτισης ειδικών σχεδίων δράσης για κάθε μία από τις στρατηγικές αξιακές αλυσίδες που εντοπίστηκαν εντός της Ένωσης για την υλοποίηση σημαντικών έργων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος (ΣΕΚΕΕ), καθώς αποτελούν σημαντικό εργαλείο για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και την ενίσχυση της τεχνολογικής υπεροχής της Ένωσης, ιδίως σε τομείς όπως οι μπαταρίες, η μικροηλεκτρονική και το υδρογόνο·

Ένα βιώσιμο εμπορικό μοντέλο, το μόνο που θα μπορέσει να συμβάλει στην ευεξία και την ευημερία όλων, τόσο εντός της ΕΕ όσο και στο εξωτερικό

26. σημειώνει ότι η ανακοίνωση αναφέρεται στην επανεξέταση του σχεδίου δράσης της ΕΕ σε 15 σημεία για την αποτελεσματική εφαρμογή και τον έλεγχο της τήρησης των κεφαλαίων των εμπορικών συμφωνιών για το εμπόριο και τη βιώσιμη ανάπτυξη· εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η διαδικασία αναμένεται να καλύψει όλες τις πτυχές που σχετίζονται με την εφαρμογή και τον έλεγχο τήρησης αυτών των κεφαλαίων, συμπεριλαμβανομένων του πεδίου εφαρμογής των δεσμεύσεων, των μηχανισμών παρακολούθησης, της δυνατότητας επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, της ρήτηρας περί «θεμελιωδών στοιχείων», καθώς και των αναγκαίων θεσμικών ρυθμίσεων και πόρων· εκφράζει τη λύπη της δεδομένου ότι το εγχείρημα αυτό και η ανακοίνωση δεν μπόρεσαν να υλοποιηθούν με συντονισμένο τρόπο, αλλά χαιρετίζει το γεγονός ότι η οριστικοποίηση της διαδικασίας επισπεύσθηκε στα τέλη του 2021· ζητεί η διαδικασία να είναι όσο το δυνατόν πιο διαφανής και χωρίς αποκλεισμούς·

27. φρονεί, σε αυτό το πλαίσιο, πως τα ευρωπαϊκά περιβαλλοντικά και κοινωνικά πρότυπα και τα πρότυπα προστασίας του κλίματος όπως αυτά που περιλαμβάνονται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και στον Ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων πρέπει να εισάγονται σε κάθε εμπορική συμφωνία που συνάπτει η Ευρωπαϊκή Ένωση και να αποτελούν τις ελάχιστες απαιτήσεις με τις οποίες πρέπει να συμμορφώνονται τα μέρη· εκτιμά πως αυτό θα βοηθήσει τις ευρωπαϊκές ΜΜΕ και βιομηχανίες που τηρούν αυτά τα πρότυπα να ευημερήσουν, συμπαρασύροντας παράλληλα τις ομολόγους τους που συναλλάσσονται με αυτές·

28. φρονεί πως η ΕΕ πρέπει να είναι πιο αποφασιστική όσον αφορά το σεβασμό και την προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αφενός, και των κοινωνικών και περιβαλλοντικών προτύπων και των προτύπων προστασίας του κλίματος που περιέχονται στις εμπορικές της συμφωνίες, αφετέρου· χαιρετίζει τη θέσπιση από την Επιτροπή ενός μηχανισμού καταγγελιών που δίνει τη δυνατότητα να επισημαίνονται οι παραβιάσεις των δεσμεύσεων στον τομέα του εμπορίου και της βιώσιμης ανάπτυξης· υποστηρίζει πως κάθε συμβαλλόμενο μέρος μιας συμφωνίας πρέπει να τηρεί, να προάγει και να εφαρμόζει αποτελεσματικά στη νομοθεσία του και τις πρακτικές του, στο σύνολο της επικράτειάς του, τους διεθνώς αναγνωρισμένους θεμελιώδεις κανόνες εργασίας, όπως ορίζονται από τις θεμελιώδεις συμβάσεις της ΔΟΕ·

29. υποστηρίζει την πρόταση της Επιτροπής να καταστεί η συμφωνία του Παρισιού για το κλίμα βασική συνιστώσα κάθε μελλοντικής εμπορικής και επενδυτικής συμφωνίας, και να δοθεί προτεραιότητα στις εν λόγω συμφωνίες στην αποτελεσματική εφαρμογή της σύμβασης για τη Βιολογική Ποικιλότητα·

30. ενθαρρύνει την αποτελεσματική εφαρμογή των εμπορικών συμφωνιών, ανταμείβοντας τις χώρες εταίρους που τηρούν τις δεσμεύσεις τους σε ζητήματα ΕΒΑ. Τα μέρη θα πρέπει, σε αυτήν την περίπτωση, να εφαρμόσουν προοδευτικά τη δασμολογική μείωση που συνδέεται με την αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων του κεφαλαίου ΕΒΑ και να ορίσουν τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι χώρες για αυτές τις μειώσεις, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας ακύρωσης αυτών των ειδικών δασμολογικών σε περίπτωση παραβίασης των προϋποθέσεων αυτών·

31. εκτιμά πως η εξασφάλιση της ισότητας και της αειφορίας για όλους αποτελεί το μόνο τρόπο συμβολής στις παγκόσμιες αλλαγές που ζητεί μεγάλος αριθμός πολιτών·

32. εν προκειμένω, αναμένει με ανυπομονησία να γνωρίσει το περιεχόμενο της αναμενόμενης εντός του 2021 πρότασης της Επιτροπής σχετικά με τη θέσπιση ενός αποτελεσματικού μηχανισμού προσαρμογής άνθρακα στα εξωτερικά σύνορα, που να συνάδει με τους κανόνες του ΠΟΕ, να εγγυάται έναν θεμιτό ανταγωνισμό για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην ενιαία αγορά και να ενισχύει την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας. Ένας τέτοιος μηχανισμός συνοριακής προσαρμογής CO₂ θα πρέπει αρχικά να συμπληρώσει και, σε δεύτερο χρόνο, να αντικαταστήσει τη δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων εκπομπής CO₂ και την αντιστάθμιση της τιμής της ηλεκτρικής ενέργειας για τις βιομηχανίες του πρωτογενούς τομέα·

33. θεωρεί πως πρέπει επίσης να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην προώθηση της υπεύθυνης επιχειρηματικότητας και της διαφάνειας στις αλυσίδες εφοδιασμού, στηρίζει δε προς τούτο τις τρέχουσες πρωτοβουλίες σε ευρωπαϊκό επίπεδο για την ενίσχυση των μηχανισμών δέουσας επιμέλειας· φρονεί πως αυτό είναι εξίσου αναγκαίο για τη δημιουργία ισών όρων ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά της ΕΕ·

34. επιδοκιμάζει τον ορισμό, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ενός αρμόδιου επικεφαλής της εφαρμογής των εμπορικών κανόνων που θα έχει ως αποστολή, μεταξύ άλλων, την παρακολούθηση της ορθής υλοποίησης των δεσμεύσεων σε ζητήματα βιώσιμης ανάπτυξης, ιδίως δε όσον αφορά το πρόγραμμα για το κλίμα και τα εργατικά δικαιώματα· ευελπιστεί ότι ο αρμόδιος αυτός θα δημιουργήσει ολοκληρωμένους και αδιάκοπους διαύλους επικοινωνίας με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές και με την κοινωνία πολιτών και θα επιδιώξει να του παραχωρούνται επαρκείς πόροι προκειμένου να επιτύχει τους στόχους του·

Εξασφάλιση θεμιτού ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις της ΕΕ

35. θεωρεί απαραίτητη την παροχή πρόσθετων εγγυήσεων όσον αφορά τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των κοινωνικών προτύπων κατά τη διαδικασία κύρωσης της συνολικής επενδυτικής συμφωνίας ΕΕ-Κίνας·

36. υπογραμμίζει τη σημασία της διατήρησης ίσων όρων ανταγωνισμού προκειμένου οι επιχειρήσεις να παραμένουν ανταγωνιστικές στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς και σε διεθνές επίπεδο στις παγκόσμιες αξιακές αλυσίδες· κρίνει δε αναγκαίο, αφενός, να δοθεί έμφαση στην εφαρμογή των ισχυόντων κανόνων και, αφετέρου, να κινητοποιηθούν κατά τρόπο πιο αποφασιστικό τα μέσα εμπορικής άμυνας για την καταπολέμηση πρακτικών στρέβλωσης της αγοράς που ισχύουν σε τρίτες χώρες·

37. επιδοκιμάζει τη συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου επί της νομοθετικής πρότασης κανονισμού για την ενίσχυση της επιβολής εμπορικών κανόνων, η οποία απαντά στο σημερινό αδιέξοδο στη λειτουργία του δευτεροβάθμιου διοικητικού οργάνου του ΠΟΕ και η οποία θα εφαρμόζεται επίσης στο πλαίσιο των εμπορικών συμφωνιών – διμερών ή περιφερειακών– όταν ένας εταίρος επιβάλλει μονομερώς κυρώσεις κατά της ΕΕ και εμποδίζει τη διαδικασία επίλυσης διαφορών που προβλέπεται στις συμφωνίες. Τονίζει πως αυτός ο κανονισμός θα επεκτείνει την ικανότητα της ΕΕ να επιβάλλει αντίποινα όπως δασμούς, ποσοτικούς περιορισμούς και μέτρα στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων στις υπηρεσίες και την πνευματική ιδιοκτησία. Στηρίζει επίσης την Ευρωπαϊκή Επιτροπή που θέσπισε υπηρεσία μίας στάσης που θα εξετάζει κάθε παραβίαση των διατάξεων για τα εργασιακά δικαιώματα, την κλιματική αλλαγή ή τα ανθρώπινα δικαιώματα στο ίδιο επίπεδο με τις καταγγελίες σχετικά με την πρόσβαση στις αγορές των εμπορικών μας εταίρων·

38. κρίνει αναγκαία την επανεξέταση των κανόνων ανταγωνισμού υπό το πρίσμα των προκλήσεων της εξωτερικής ανταγωνιστικότητας, των πρακτικών τρίτων χωρών και της νέας πραγματικότητας στα οικοσυστήματα καινοτομίας· ο ανταγωνισμός στην εσωτερική αγορά και η πρόσβαση των ΜΜΕ στις ευρωπαϊκές και τις παγκόσμιες αξιακές αλυσίδες πρέπει να παραμένουν ουσιαστικά στοιχεία των ευρωπαϊκών κανόνων ανταγωνισμού, οι οποίοι με τη σειρά τους πρέπει να είναι ισορροπημένοι, αποτελεσματικοί και ανεξάρτητοι·

39. συμπεριφέρει την άποψη ότι η ΕΕ πρέπει να διαδραματίσει ενεργό ρόλο στη διασφάλιση της αμοιβαιότητας και στην αντιμετώπιση του προστατευτισμού κατά την πρόσβαση στις αγορές δημοσίων συμβάσεων σε τρίτες χώρες·

40. υπογραμμίζει πως οι άμεσες ξένες επενδύσεις αποτελούν μείζονα πηγή ανάπτυξης, απασχόλησης και καινοτομίας, μπορούν ωστόσο να ενέχουν κινδύνους υπονόμησης της εθνικής ασφάλειας και της δημόσιας τάξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά ευαίσθητους τομείς, για αυτό είναι αναγκαία η εφαρμογή συστημάτων ελέγχου των επενδύσεων σε εθνικό επίπεδο·

Καλύτερη προετοιμασία και συνυπολογισμός των αρνητικών εξωτερικών πτυχών της συμμετοχής στο διεθνές εμπόριο

41. παρατηρεί με ανησυχία πως σήμερα, τα οφέλη των συμφωνιών ελεύθερων συναλλαγών δεν μοιράζονται στο σύνολο των περιφερειών, πως ορισμένοι οικονομικοί κλάδοι συχνά επηρεάζονται αρνητικά και πως οι ΜΜΕ δεν αξιοποιούν πλήρως το δυναμικό των συμφωνιών ελεύθερων συναλλαγών, ενώ υφίστανται εντονότερα τις επιπτώσεις του αθέμιτου ανταγωνισμού που προκαλούν μέτρα ορισμένων τρίτων χωρών· εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η ανακοίνωση της Επιτροπής δεν προτείνει τρόπους μετριασμού των ενδεχόμενων αρνητικών επιπτώσεων των εμπορικών συμφωνιών· υποστηρίζει, ωστόσο, την πρόθεση της Επιτροπής να δημιουργήσει μια σειρά ειδικών ψηφιακών εργαλείων και διαδικτυακών πυλών, ειδικά για τις ΜΜΕ, προκειμένου να διευκολυνθεί η ενσωμάτωσή τους σε αυτές τις συμφωνίες, να δημιουργηθούν νέες ευκαιρίες όσον αφορά τις διαδικασίες πρόσβασης στις δημόσιες συμβάσεις και να εξαλειφθεί ο αθέμιτος ανταγωνισμός·

42. υποστηρίζει την πρόθεση της Επιτροπής να προτείνει ειδική νομοθεσία αναγκαία για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης, μεταξύ άλλων, με τις σχετικές με το εμπόριο διατάξεις της συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας ΕΕ-Ηνωμένου Βασιλείου·

43. υποστηρίζει την ανάπτυξη από την Επιτροπή ενός μηχανισμού αποτροπής των μέτρων εξαναγκασμού·

44. υπογραμμίζει το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι ΜΜΕ στις διεθνείς εμπορικές σχέσεις της ΕΕ, καθώς αντιπροσωπεύουν πάνω από 58 % των συνολικών εξαγωγών της ΕΕ και πάνω από 46 % των συνολικών εισαγωγών της ⁽²⁾. Σε αυτό το πλαίσιο υπογραμμίζει την ανάγκη για μια αποτελεσματική εμπορική πολιτική της ΕΕ που θα προστατεύει τις ΜΜΕ, οι οποίες είναι πολύ πιο ευάλωτες και εκτεθειμένες στις διακυμάνσεις των διεθνών εμπορικών σχέσεων από ό,τι οι μεγάλες επιχειρήσεις· χαίρεται, στο πλαίσιο αυτό, την έμφαση που δίνεται στις ΜΜΕ στην ανακοίνωση της Επιτροπής·

⁽²⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/International_trade_in_goods_by_enterprise_size#Share_of_SMEs_in_total_trade_.28intra_.2B_extra-EU.29

45. πιστεύει ακράδαντα πως είναι απαραίτητη η επανεξέταση του μοντέλου ανάλυσης του αντικτύπου και η υλοποίηση ολοκληρωμένων και εμβριθών αναλύσεων αντικτύπου (ανά κλάδο και υπο-κλάδο, ανά γεωγραφική ζώνη –χώρα, περιφέρεια– εντός της ΕΕ, αναφορικά με τον αντίκτυπο στις ΜΜΕ και τον κοινωνικό, περιβαλλοντικό, κλιματικό και σχετικό με τα ανθρώπινα δικαιώματα αντίκτυπο) κάθε ισχύουσας συμφωνίας, καθώς και αθροιστικών αναλύσεων αντικτύπου (με βάση τα ίδια κριτήρια) του συνόλου των ισχυουσών συμφωνιών προκειμένου να εξασφαλιστεί μια καθοδήγηση της εμπορικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα ωφελεί τους πάντες, επιχειρήσεις και πολίτες· εκφράζει τη λύπη της για την αδυναμία της ανακοίνωσης της Επιτροπής επί του θέματος· σημειώνει ότι η ανακοίνωση της Επιτροπής προβλέπει μόνο εκ των υστέρων αξιολόγηση του αντικτύπου των συμφωνιών της ΕΕ σε βασικές περιβαλλοντικές πτυχές, συμπεριλαμβανομένου του κλίματος, καθώς και εργασίες για τον καλύτερο προσδιορισμό του αντικτύπου των διαφόρων πτυχών της εμπορικής πολιτικής στην ισότητα των φύλων και για τη διενέργεια περαιτέρω αναλύσεων –χωρίς περαιτέρω λεπτομέρειες– σχετικά με τον αντίκτυπο των εμπορικών πολιτικών στην απασχόληση και σε διάφορες πτυχές της κοινωνικής ανάπτυξης·

46. εκτιμά πως πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι ΜΜΕ· στηρίζει τις προσπάθειες της Επιτροπής για την ενίσχυση των εργαλείων αποκρυπτογράφησης των εμπορικών συμφωνιών, ιδίως όσον αφορά τους κανόνες προέλευσης· κρίνει αναγκαία τη δυνατότητα κάλυψης της ανάγκης των ΜΜΕ για εμπειρογνωμοσύνη όσον αφορά την πρόσβαση σε τρίτες αγορές μέσω της αξιοποίησης συμβουλευτικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών, οι οποίες υφίστανται ήδη τόσο στα κράτη μέλη και στις περιφέρειες όσο και στα εμπορικά επιμελητήρια, και της διευκόλυνσης της πρόσβασης σε εξωτερική εμπειρογνωμοσύνη·

47. φρονεί πως το δίκτυο EEN (Enterprise Europe network), με παρουσία σε 60 χώρες, καθώς και το δίκτυο εθνικών και περιφερειακών φορέων προώθησης του εμπορίου, που αποτελούν μέρος της European Trade Promotion Organisations' Association (ETPROA), με παρουσία σε 180 χώρες συνολικά, μπορούν να αξιοποιηθούν περαιτέρω στο πλαίσιο της αποστολής του να συνοδεύει τις ΜΜΕ στην είσοδό τους σε ξένες αγορές. Ταυτόχρονα, πρέπει να δημιουργηθούν από την ΕΕ «σημεία επαφής ΣΕΣ», ει δυνατόν εγγύτερα στις ΜΜΕ και λαμβανομένης υπόψη της αρχής «σκέφτομαι τις μικρές επιχειρήσεις, δρω σε περιφερειακό επίπεδο», και προς τούτο, οι περιφερειακοί φορείς προώθησης του εμπορίου πρέπει να έχουν εξέχοντα ρόλο·

48. κρίνει πως θα ήταν σκόπιμη μια ειδική προσέγγιση για τις καινοτόμες ΜΜΕ που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν σε διεθνές επίπεδο στο πλαίσιο του προγράμματος InvestEU, προκειμένου να καλυφθούν επαρκώς οι κίνδυνοι για αυτό το είδος επιχείρησης και να ενθαρρυνθεί η ανάπτυξή τους σε διεθνές επίπεδο·

49. φρονεί πως, στο πλαίσιο της Πράσινης Συμφωνίας της ΕΕ, το υφιστάμενο πλαίσιο τύπου IPEEC για τις κρατικές ενισχύσεις θα πρέπει να αναθεωρηθεί, προκειμένου να διευκολυνθούν οι επενδύσεις και να αποσβεστούν οι λειτουργικές δαπάνες των συνεργατικών/διακρατικών έργων που υλοποιούνται από αυτού του τύπου τις επιχειρήσεις· χαιρετίζει, στο πλαίσιο αυτό, την έναρξη από την Επιτροπή, στις 23 Φεβρουαρίου, δημόσιας διαβούλευσης ανοικτής έως τις 20 Απριλίου 2021, με την οποία καλούνται όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί πρότασης στοχευμένης αναθεώρησης της ανακοίνωσης σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για σημαντικά έργα κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος («ανακοίνωση ΣΕΚΕΕ») ⁽³⁾.

Βρυξέλλες, 19 Μαρτίου 2021.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Απόστολος ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ

⁽³⁾ https://ec.europa.eu/competition/consultations/2021_ipcei/draft_communication_en.pdf — Σύνδεσμος προς τη δημόσια διαβούλευση: <http://bit.ly/3dEFgeM>

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Κύμα ανακαινίσεων για την Ευρώπη — οικολογικά κτίρια, θέσεις εργασίας, καλύτερη ζωή»

(2021/C 175/05)

Εισηγητής: Enrico ROSSI (IT/PES), δημοτικός σύμβουλος Σίνια (Φλωρεντία)

Έγγραφο αναφοράς: COM(2020) 662 final — «Κύμα ανακαινίσεων για την Ευρώπη — οικολογικά κτίρια, θέσεις εργασίας, καλύτερη ζωή»

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Προώθηση της ανακαίνισης κτιρίων για κλιματική ουδετερότητα και ανάκαμψη

1. επιδοκιμάζει το «Κύμα ανακαινίσεων», το οποίο αφορά έναν τομέα που ευθύνεται για το 40 % της κατανάλωσης ενέργειας στην Ευρώπη και συμβάλλει, ως εκ τούτου, στην επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 και στη μείωση της ενεργειακής εξάρτησης από τρίτες χώρες, προς όφελος της ευρωπαϊκής ενεργειακής ασφάλειας. Θεωρεί ζωτικής σημασίας την ενσωμάτωση της εν λόγω πολιτικής στα προγράμματα ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (RRF), καθώς και στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) με στόχο τον συντονισμό των δράσεων για την αποφυγή αποσπασματικών και αναποτελεσματικών μέτρων. Τονίζει ότι η επιτυχία της στρατηγικής αυτής θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από τη βιωσιμότητά της και από τη δυνατότητα υλοποίησής της σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, με την αποφυγή, παράλληλα, πρόσθετων διοικητικών επιβαρύνσεων. Επιπλέον, ζητεί όλα τα μέτρα του «Κύματος ανακαινίσεων» να αποφέρουν απτά οφέλη και να διασφαλίζονται η οικονομική αποδοτικότητα, η κοινωνική βιωσιμότητα και η δυνατότητα χρηματοδότησης, ιδίως για τους δημόσιους προϋπολογισμούς, βάσει των υφιστάμενων δημοσιονομικών διατάξεων, αλλά και για τους ενοικιαστές και τους ιδιοκτήτες ακινήτων·

2. εκτιμά ότι η πλήρης υλοποίηση του «Κύματος ανακαινίσεων» μπορεί να επιτευχθεί μόνο εάν υποστηριχθεί από ενδελεχή αναθεώρηση της δέσμης μέτρων «Καθαρή ενέργεια», αρχής γενομένης από την οδηγία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (OEDAK), τον κανονισμό για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης, καθώς και από την έγκαιρη και ορθή μεταφορά στο εθνικό δίκαιο. Τονίζει ότι απαιτείται να ξεκινήσει πάραυτα η εφαρμογή της στρατηγικής και των δράσεων της με την επέκταση των ανακαινίσεων και τη δοκιμή νέων μεθόδων υλοποίησης ανακαινίσεων, οι οποίες θα μπορούσαν να αναπαραχθούν σε κατάλληλη κλίμακα. Προς τον σκοπό αυτό, προτείνει να δρομολογηθεί το συντομότερο δυνατόν πιλοτική πρωτοβουλία, με στόχο τη δοκιμή και την ανάπτυξη του ακολουθητέου πρωτοκόλλου για τις διάφορες μορφές παρέμβασης και τις οικονομικές, κοινωνικές και κλιματικές συνθήκες·

3. επισημαίνει τη σημασία των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Η επιχειρησιακή εφαρμογή και χρηματοδότηση πραγματοποιούνται σε τοπικό επίπεδο στις περιφέρειες, τις πόλεις και τους δήμους και, ως εκ τούτου, το ευρωπαϊκό πλαίσιο πρέπει να είναι ευέλικτο και να λαμβάνει υπόψη τις διαφορές, για παράδειγμα, μεταξύ των αγροτικών περιοχών και των μεγάλων πόλεων·

4. υπογραμμίζει ότι το σύμφωνο για το κλίμα έχει τη δυνατότητα να προωθήσει τοπικές συμπράξεις και κοινές πρωτοβουλίες του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, καθώς και ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο για την ενημέρωση των πολιτών σχετικά με τα οφέλη και τα υπάρχοντα μέσα υποστήριξης της ανακαίνισης της κατοικίας τους, δίνοντας το καλό παράδειγμα, συνδέοντας και στηρίζοντας τις τοπικές, δημοτικές και άλλες δημόσιες επιχειρήσεις με την απαραίτητη εμπειρογνώση σε διάφορα επίπεδα και αναπτύσσοντας μέσα για την πρόσβαση σε εθνική ή ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή. Επιπλέον, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές θα πρέπει να δώσουν πρώτες το καλό παράδειγμα με την ανακαίνιση των δημόσιων κτιρίων και να προωθήσουν ειδικότερα την ενεργειακή ανακαίνιση των κοινωνικών κατοικιών και άλλων κατοικιών που ανήκουν στο Δημόσιο, χρησιμοποιώντας το σύμφωνο για το κλίμα ως παράγοντα διευκόλυνσης της αναπαραγωγής και της επέκτασης των πλέον επιτυχημένων ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών. Ευελπιστεί ότι θα υπάρξει στενότερη σύνδεση της ευρωπαϊκής στρατηγικής για το κύμα ανακαίνισης με τις εθνικές στρατηγικές ανακαίνισης κτιρίων ⁽¹⁾ και τη μεθοδολογία βέλτιστου κόστους ⁽²⁾. Για τον λόγο αυτό, θα ήταν σκόπιμη η μερική αναθεώρηση της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων·

⁽¹⁾ Η οδηγία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων προβλέπει εθνικές στρατηγικές για την ενεργειακή ανακαίνιση του εθνικού κτιριακού αποθέματος.

⁽²⁾ http://bpie.eu/wp-content/uploads/2015/10/Implementing_Cost_Optimality.pdf

5. επισημαίνει ότι το «Κύμα ανακαίνσεων» θα πρέπει να νοείται όχι μόνο ως μια τεχνική-ρυθμιστική προσέγγιση για την εφαρμογή του θεματολογίου της Πράσινης Συμφωνίας, αλλά και ως μέσο ενσωμάτωσης της διαδικασίας μετασχηματισμού προς μια κυκλική οικονομία σε ένα εννοιολογικό, αισθητικό και προσανατολισμένο στον σχεδιασμό πλαίσιο. Επομένως, επικροτεί και υποστηρίζει σθεναρά τη δρομολόγηση της πρωτοβουλίας «Νέο ευρωπαϊκό Bauhaus» και την πρόθεση παράλληλης καθιέρωσης χωριστού ευρωπαϊκού σήματος. Η πρωτοβουλία αυτή αποτελεί ευκαιρία για την αξιοποίηση του δημιουργικού δυναμικού των περιφερειών και των δήμων, για την πρόσβαση και τη συμμετοχή των πολιτών στη διαδικασία μετασχηματισμού και, ως εκ τούτου, για την εξεύρεση αποδεκτών και βιώσιμων λύσεων που καθιστούν την Πράσινη Συμφωνία πραγματικότητα·

6. επικροτεί τόσο τη δρομολόγηση του «Συμφώνου για το κλίμα», ως στρατηγικής για την αποδοχή της Πράσινης Συμφωνίας και τη συμμετοχή σε αυτήν, όσο και τη συμπερίληψη του «Κύματος ανακαίνσεων» μεταξύ των σχετικών πρωτοβουλιών προτεραιότητας. Προτίθεται, εν προκειμένω, να ενισχύσει τη συνεργασία της με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕΠ) και όλους τους άλλους ενδιαφερόμενους φορείς για την ευρεία χρήση μιας κοινής πλατφόρμας που θα συλλέγει όλες τις ενδιαφέρουσες πληροφορίες για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές που επιθυμούν να εφαρμόσουν την Πράσινη Συμφωνία·

7. επιδοκιμάζει την αναφορά σε μια συνοικιακή προσέγγιση και στις ενεργειακές κοινότητες, η οποία θα επιτρέπει, για παράδειγμα, τη χρήση κοινών εγκαταστάσεων παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης, καθώς και λύσεων βασισμένων στη φύση⁽³⁾, και υπενθυμίζει ότι η προσέγγιση αυτή προϋποθέτει τη χρήση μέσων ολοκληρωμένου σχεδιασμού για την ενέργεια και το κλίμα. Επισημαίνει ότι το Σύμφωνο των Δημάρχων αποτελεί βασικό σημείο αναφοράς και ότι τα σχέδια δράσης για τη βιώσιμη ενέργεια και το κλίμα (SECAP) του Συμφώνου μπορούν να αποτελέσουν ενδεδειγμένο βοήθημα, έτσι ώστε η αναβάθμιση των κτιρίων να εγγράφεται σε ένα ευρύτερο πλαίσιο δίκαιης και βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, προώθησης βιώσιμων συνηθειών και εναρμόνισης με τις μεγάλης κλίμακας πολιτικές μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογής σε αυτήν. Προτείνει επίσης τη δέουσα παρακολούθηση των αποτελεσμάτων, μέσω τυποποιημένων συστημάτων ενεργειακής διαχείρισης, με στόχο την αξιολόγηση της πορείας του σχεδιασμού⁽⁴⁾·

8. τάσσεται υπέρ της αναφοράς στην πρωτοβουλία «Level(s)»⁽⁵⁾ για την κυκλικότητα των κτιρίων, ως ενδεδειγμένης πρακτικής για τη διάδοση των κυκλικών κατασκευών, και προτρέπει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προωθήσουν μια εκστρατεία ευαισθητοποίησης επί του θέματος στην οποία η ΕΤΠ δηλώνει πρόθυμη να συνεργαστεί. Ταυτόχρονα, καλεί την Επιτροπή να αξιοποιήσει την ευρεία εμπειρία άλλων υφιστάμενων συστημάτων πιστοποίησης κτιρίων κατά την επιτέλεση περαιτέρω εργασιών⁽⁶⁾. Καλεί την Επιτροπή να υποστηρίξει τη διενέργεια αξιολογήσεων κύκλου ζωής για τις κλιματικές επιπτώσεις των κτιρίων, σε συνδυασμό με αντίστοιχα πρότυπα, περιβαλλοντικές δηλώσεις προϊόντων, βάσεις δεδομένων για δομικά υλικά και προϊόντα, και να διερευνήσει τη δυνατότητα θέσπισης ενός σύνθετου δείκτη σχετικά με τις επιδόσεις κύκλου ζωής των κτιρίων ως προαιρετικού συστήματος·

9. υπενθυμίζει ότι το «Κύμα ανακαίνσεων» αποτελεί ευκαιρία για την προώθηση ενός μακρόπνοου οράματος για την κτιριακή κληρονομιά, το οποίο να εμπεριέχει —πέραν των ενεργειακών και περιβαλλοντικών απαιτήσεων— και άλλες παραμέτρους, όπως η υγιεινή, η κοινωνική ισορροπία, η συνδεσιμότητα, η κυκλικότητα και η ανθεκτικότητα σε υδρογεωλογικά και σεισμικά φαινόμενα. Συν τοις άλλοις, ζητεί να επιδειχθεί ιδιαίτερη προσοχή στις αραιοκατοικημένες αγροτικές περιοχές, με ταχέως γηράσκοντα και σε ιδιαίτερα ευάλωτη κατάσταση πληθυσμό·

10. τονίζει, στο πλαίσιο αυτό, την ανάγκη ελέγχου των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τα στάδια κατασκευής, λειτουργίας και κατεδάφισης. Έως το 2050, είναι αναγκαίο να μεγιστοποιηθεί η επαναχρησιμοποίηση, η ανακύκλωση και, εν μέρει, η χρήση υλικών που προκύπτουν από εργασίες κατεδάφισης ή εξυγίανσης για την παραγωγή ενέργειας. Η δημιουργία τοπικών και περιφερειακών αλυσίδων αξίας για την επαναχρησιμοποίηση οικοδομικών υλικών αποτελεί σημαντικό βήμα σε αυτήν τη διαδικασία, γεγονός το οποίο απαιτεί σχεδιασμό, υλικοτεχνική υποστήριξη και νέα οικονομικά μοντέλα που θα περιλαμβάνουν τη δημιουργία υλικών αποθεμάτων για νέα κτίρια. Ένα τέτοιο νέο κυκλικό μοντέλο θα εφαρμοστεί μόνο σταδιακά λόγω πολλών κανονιστικών, πολιτισμικών και οικονομικών παραγόντων, ξεκινώντας από ένα στάδιο πειραματισμού και, στη συνέχεια, θα συνοδεύεται από πολλαπλά οικονομικά κίνητρα για ανάπτυξη μεγάλης κλίμακας·

⁽³⁾ Ενδεικτικά παρατίθεται το έργο «Sharing cities»: <http://www.sharingcities.eu/>.

⁽⁴⁾ Υπάρχουν εγχειρίδια που έχουν ως στόχο να διευκολύνουν την κατάρτιση ολοκληρωμένων σχεδίων, όπως π.χ. τα εξής: «How to develop a SECAP» [Πώς καταρτίζεται ένα SECAP] (Κοινό Κέντρο Ερευνών), «Smart cities Guidance Package» (Δέσμη καθοδήγησης για τις «Εξυπνες πόλεις»), συνοπτικό εγχειρίδιο «Integrated Planning Policy and Regulation» (Ολοκληρωμένο σύνολο μέτρων σχεδιασμού, δράσης και ρύθμισης) — EIP «Smart cities» (Ευρωπαϊκή σύμπραξη καινοτομίας για τις εξυπνες πόλεις), European Energy Award (Ευρωπαϊκό βραβείο ενέργειας) κ.ά.

⁽⁵⁾ https://ec.europa.eu/environment/topics/circular-economy/levels_el

⁽⁶⁾ Για παράδειγμα, στα συστήματα Level(s), δεν υπάρχει ένδειξη για τη μέγιστη απαίτηση ισχύος των κτιρίων (kW), ούτε για το φορτίο στο ηλεκτρικό δίκτυο, ένας παράγοντας που έχει γίνει όλο και πιο σημαντικός σε πολλές περιοχές όπου τα ηλεκτρικά δίκτυα αντιμετωπίζουν αυξανόμενη ζήτηση.

11. επισημαίνει ότι η υλοποίηση του «Κύματος ανακαινίσεων», εκτός από την εξυγίανση του εσωτερικού περιβάλλοντος και τη βελτίωση των συνθηκών άνεσης και διαβίωσης, θα αποφέρει μακροπρόθεσμα σημαντική εξοικονόμηση της ενέργειας και του κόστους συντήρησης και διαχείρισης των κτιρίων, με παράλληλη καταπολέμηση της ενεργειακής φτώχειας. Εκτιμά ότι το Παρατηρητήριο Κτιριακού Αποθέματος της ΕΕ θα πρέπει να παρακολουθεί τις αλλαγές που πραγματοποιούνται και να αξιολογεί τον αντίκτυπό τους, αφενός, χρησιμοποιώντας τους δείκτες της βάσης δεδομένων του και αναπτύσσοντας νέους όπου χρειάζεται και, αφετέρου, μεριμνώντας για τη δέουσα διαβίβαση των αναγκών δεδομένων σε όλες τις περιοχές της Ευρώπης, κάτι που θα διευκολύνει την ποσοτικοποίηση της εν λόγω εξοικονόμησης και θα βοηθήσει τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, τους πολίτες και τις επιχειρήσεις να συνεκτιμούν δεόντως το κόστος του κύκλου ζωής των κτιρίων·

12. χαιρετίζει τη δέσμευση της Επιτροπής να αναθεωρήσει τα ευρωπαϊκά καθεστώτα κρατικών ενισχύσεων για ενεργειακά αποδοτική ανακαίνιση και προσδοκά να συμβάλει στην αναθεώρηση, με μέλημα να καταστούν σαφέστερα και ευχερέστερα ως προς την εφαρμογή τους ώστε να μην αποτελούν τροχοπέδη για τις επενδύσεις. Επιπλέον, η αξιολόγηση που προβλέπεται στην απόφαση 2012/21/ΕΕ του 2021 σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας θα πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα τη ρητή συμπερίληψη των μέτρων στήριξης της ενεργειακά αποδοτικής ανακαίνισης των κοινωνικών κατοικιών στο πεδίο αρμοδιοτήτων της. Τονίζει ότι τα ενωσιακά, εθνικά, περιφερειακά και τοπικά μέτρα προώθησης και τα προγράμματα θα πρέπει να αλληλοσυμπληρώνονται, χωρίς να δημιουργούν παράλληλες και/ή πρόσθετες δομές. Ως εκ τούτου, χρειάζεται ένα ευρύ φάσμα μέσων, όπως επιδοτήσεις, χρηματοδοτικά μέσα ή ένας συνδυασμός και των δύο, με παράλληλη υποστήριξη από τους εταίρους υλοποίησης —όπως για παράδειγμα οι εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες και ιδρύματα— για τη χρηματοδότηση των έργων επί τόπου κατά τρόπο κατάλληλα προσαρμοσμένο στις τοπικές, περιφερειακές και εθνικές ανάγκες. Θεωρεί, κατά βάση, ότι τα φορολογικά κίνητρα για ενεργειακή ανακαίνιση μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο·

13. χαιρετίζει τη δέσμευση της Επιτροπής να επανεξετάσει τις τιμές επαγγελματικής έκθεσης της οδηγίας 2009/148/ΕΚ περί προστασίας των εργαζομένων από την έκθεση στον αμίαντο, προκειμένου να διασφαλιστεί η προστασία των εργαζομένων κατά τις εργασίες ανακαίνισης και κατεδάφισης. Πιστεύει επίσης ότι η ενωσιακή νομοθεσία όσον αφορά την έκθεση σε εξαιρετικά επικίνδυνες ουσίες που προκύπτουν από τις εργασίες αυτές θα πρέπει να επικαιροποιηθεί.

14. επικροτεί εν προκειμένω θερμά την πρόταση της Επιτροπής να αναλάβει ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για την οικονομικά προσιτή στέγαση, χρηματοδοτώντας 100 καινοτόμα και συνεργατικά εμβληματικά έργα με άξονα τη συνολική ανακαίνιση συνοικιών κοινωνικών κατοικιών, ώστε να χρησιμεύσουν ως πρότυπο για μια ευρείας κλίμακας ανάπτυξη στην ΕΕ·

15. εκτιμά ότι το «Κύμα ανακαινίσεων» θα πρέπει να συμβάλει στην πραγμάτωση του δικαιώματος όλων σε οικονομικά προσιτή, προσβάσιμη και υγιεινή στέγαση, σύμφωνα τόσο με την αρχή 19 του Ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων όσο και με τον ΣΒΑ 11 («Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες») των Ηνωμένων Εθνών. Θεωρεί ότι τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης αποτελούν δομικό μέτρο που αποσκοπεί στην καταπολέμηση της ενεργειακής φτώχειας και, κατά συνέπεια, στη μείωση του κόστους της ανυπαίτιας υπερημερίας·

Βασικές αρχές για την ανακαίνιση κτιρίων με χρονικό ορίζοντα το 2030 και το 2050

16. καλεί την Επιτροπή να αξιοποιήσει το πλαίσιο της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (OEAΚ), με στόχο τον σχεδιασμό ενός μηχανισμού για την ταξινόμηση των κτιρίων σύμφωνα με τα λειτουργικά κριτήρια εφαρμογής των παρεμβάσεων που προβλέπονται στο «Κύμα ανακαινίσεων», όπως τα εξής:

- ιδιοκτησία: δημόσια, ιδιωτική (ιδιώτες, εταιρείες, ιδρύματα, τοπικές δημόσιες αρχές κ.ά.)·
- προβλεπόμενη χρήση: οικιστική, μη οικιστική κ.ά·
- τοποθεσία: αστικά κέντρα (ιστορικό κέντρο, προάστια), μικρά χωριά, απομονωμένες κατοικίες·
- κλιματική ζώνη·
- παλαιότητα και ενεργειακή απόδοση του κτιρίου, ενεργειακά/τεχνολογικά συστήματα του κτιρίου·
- αρχιτεκτονικό ή/και ιστορικό ενδιαφέρον/φυσικό κάλλος·
- δυναμισμός της αγοράς ακινήτων (τιμές και αριθμός αγοραπωλησιών ή συμβάσεων μίσθωσης, ποσοστό πληρότητας κ.ά.)·
- κλιματικοί κίνδυνοι: αλληλεπίδραση της κοινωνικής και οικονομικής έκθεσης με την κλιματική ευπάθεια.

Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να ταξινομηθούν από το Παρατηρητήριο Κτιριακού Αποθέματος της ΕΕ ⁽⁷⁾ και θα μπορούσαν στη συνέχεια να μετουσιωθούν σε ειδικές κατευθυντήριες γραμμές για την ανακαίνιση των διαφόρων τύπων κτιρίων μέσω, μεταξύ άλλων, και της ανάλυσης των κυριότερων υφιστάμενων εμποδίων. Η συλλογή και η διάδοση ορθών πρακτικών μπορούν να συμβάλουν στον καθορισμό «τυποποιημένων παρεμβάσεων» για καθεμία από αυτές τις κατηγορίες.

17. Ζητεί να καταβληθούν φιλόδοξες προσπάθειες για την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές της θέρμανσης και της ψύξης για οικιακή χρήση, οι οποίες ευθύνονται για περισσότερο από το 80 % της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας των κτιρίων στην ΕΕ. Προς τον σκοπό αυτό, επαναλαμβάνει πόσο σημαντικό είναι να προαχθεί η απαλλαγή των χρησιμοποιούμενων πηγών ενέργειας από τις ανθρακούχες εκπομπές και ζητεί την άμεση και συνεπή επέκταση των ανανεώσιμων —και, στο μέτρο του δυνατού, τοπικών— πηγών ενέργειας, με μέλημα τη σημαντική μείωση των εκπομπών CO₂ της Ευρώπης. Υπενθυμίζει ότι οι λύσεις θέρμανσης και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές μπορούν να ποικίλλουν και χρήζουν προσαρμογής στις ιδιαίτερες ανάγκες ενός συγκεκριμένου νοικοκυριού ή μιας δεδομένης κοινότητας ⁽⁸⁾. Συμφωνεί δε με την Επιτροπή ότι οι περιφέρειες που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τα ορυκτά καύσιμα θα χρειαστεί να περάσουν από ενδιάμεσα στάδια ⁽⁹⁾, χωρίς όμως να επενδύσουν σε μη διαχρονικές υποδομές. Η πυρηνική ενέργεια δεν πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

18. καλεί την Επιτροπή να προτείνει ένα σύστημα ιεράρχησης των παρεμβάσεων βάσει κριτηρίων, όπως η δυνατότητα μείωσης της κατανάλωσης και των εκπομπών, το χρηματοδοτικό ενδιαφέρον και η ευάλωτη θέση των ενοίκων. Ζητεί επίσης τον καθορισμό αρνητικών κριτηρίων ιεράρχησης που να βασίζονται στις τοπικές και τις περιφερειακές συνθήκες, με στόχο την υπόδειξη των κτιρίων για τα οποία η προτιμητέα οδός είναι η κατεδάφιση και η ανοικοδόμηση, χωρίς όμως να προλείπεται το έδαφος για τον αστικό εξευγενισμό ευάλωτων συνοικιών.

19. επισημαίνει ότι, για την υλοποίηση του «Κύματος ανακαίνισεων», η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να παράσχουν σημαντική στήριξη στον κατασκευαστικό τομέα, ο οποίος πλήττεται σοβαρά από την κρίση και περιλαμβάνει συχνά μικρές επιχειρήσεις, οι οποίες δεν είναι πάντοτε δεόντως εξοπλισμένες για την παροχή των απαιτούμενων προϊόντων και υπηρεσιών. Ο κατασκευαστικός τομέας στο σύνολό του θα πρέπει να επικουρηθεί για τη γεφύρωση του υφιστάμενου χάσματος γνώσεων, δεξιοτήτων και τεχνολογιών, καθώς και για την προώθηση της σύστασης νέων επιχειρήσεων ανθεκτικών στον χρόνο. Υπενθυμίζει ότι η αναγκαία μετάβαση προς μια κυκλική και τοποκεντρική προσέγγιση, εστιασμένη στην προστασία της απασχόλησης και στη διασφάλιση της σταδιακής επανεκπαίδευσης του εργατικού δυναμικού, χρειάζεται σταθερούς μηχανισμούς στήριξης προκειμένου να διασφαλίζεται η συνέχιση των δραστηριοτήτων, να αποφεύγεται η δημιουργία «φουσκών» και να καθίσταται δυνατή η ανάπτυξη μεσομακροπρόθεσμων ικανοτήτων στις περιφέρειες ανά την ΕΕ.

20. αναγνωρίζει τη σημασία της θέσπισης νομοθετικών απαιτήσεων για την αγορά και την ανακαίνιση όλων των υφιστάμενων δημόσιων κτιρίων, καθώς και ελάχιστων προτύπων ενεργειακής απόδοσης και υποχρεωτικών στόχων για το ετήσιο ποσοστό ανακαίνισης του δημόσιου κτιριακού αποθέματος και το αντίστοιχο ποσοστό χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Επισημαίνει, ωστόσο, ότι οι εν λόγω διατάξεις θα είναι εφικτές μόνον εάν οι κανόνες είναι επαρκώς ευέλικτοι ώστε να λαμβάνουν υπόψη τα ποικίλα χαρακτηριστικά ⁽¹⁰⁾ των κτιρίων και εάν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές υποστηρίζονται δεόντως από την Επιτροπή και τα αντίστοιχα κράτη μέλη με κανόνες όσο το δυνατόν πιο απλούς και ομοιόμορφους, οι οποίοι θα αφορούν και τη συνήθη συντήρηση, εφόσον αυτή συνδυάζεται με την ενεργειακή απόδοση και την αντισεισμικότητα των κτιρίων και συμβάλλει σε αυτές. Εάν τυχόν επιβληθούν συναφείς υποχρεώσεις σε ιδιότητα ή οικιστικά κτίρια, απαιτείται να διασφαλιστεί ότι δεν θα επέλθουν πρόσθετες οικονομικές επιβαρύνσεις, ιδίως για τα ενεργειακά ευάλωτα νοικοκυριά. Καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διενεργήσουν ενδελεχή εκτίμηση αντικτύπου σε υποεθνική κλίμακα, αξιολογώντας τις δυνατότητες και την ευπάθεια των διαφόρων περιοχών από αυτή την άποψη, συμπεριλαμβανομένης ανάλυσης των υφιστάμενων βέλτιστων εθνικών πρακτικών και προηγούμενων αξιολογήσεων ευρωπαϊκών έργων.

21. επικροτεί την πρόταση περί επικαιροποίησης του πλαισίου των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης για να επεκταθεί η χρήση του μηχανισμού, να διευκολυνθεί η συγκρισιμότητα των δεδομένων σε ενωσιακό επίπεδο και να συνδεθεί η χρηματοδότηση με τη ριζική αναβάθμιση. Επισημαίνει ότι η εν λόγω αναθεώρηση θα πρέπει να διασφαλίζει την αναγκαία συνέπεια με τα πλαίσια που ισχύουν στα κράτη μέλη και να καθοδηγείται από την αρχή της αναλογικότητας. Θεωρεί χρήσιμη την πρόταση περί ενιαίου μορφοτύπου δεδομένων της ΕΕ για τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης και καθιέρωσης ψηφιακών ημερολογίων για τα κτίρια που θα τροφοδοτούν εύκολα και δωρεάν προσπελάσιμες βάσεις δεδομένων. Υπενθυμίζει ότι αυτές οι βάσεις δεδομένων πρέπει να είναι διαθέσιμες τουλάχιστον σε κλίμακα NUTS 3, να συνδέονται με το Παρατηρητήριο Κτιριακού Αποθέματος της ΕΕ και να σχετίζονται με τον μελλοντικό ενιαίο ευρωπαϊκό χώρο δεδομένων ⁽¹¹⁾.

⁽⁷⁾ EU Building Stock Observatory: https://ec.europa.eu/energy/topics/energy-efficiency/energy-efficient-buildings/eu-bso_el.

⁽⁸⁾ Στις επιλογές αυτές περιλαμβάνονται, ενδεικτικά, τα εξής: άμεση ηλεκτροδότηση και χρήση αντλιών θερμότητας, δίκτυα τηλεθέρμανσης, αναπροσαρμογή του υφιστάμενου δικτύου φυσικού αερίου και χρήση υδρογόνου.

⁽⁹⁾ Όπως η επιλογή λύσεων βασισμένων στο φυσικό αέριο.

⁽¹⁰⁾ Όπως τα χαρακτηριστικά των κτιρίων από άποψη παλαιότητας, μορφής, χρήσης, ιστορικού/αρχιτεκτονικού σχεδιασμού, ιδιοκτησίας, προβλεπόμενης χρήσης, τοπικής αγοράς ακινήτων, εναλλακτικής αξίας, κόστους υπεργολαβίας και τυχόν προηγούμενων ανακατασκευών.

⁽¹¹⁾ Ενδεικτικά παρατίθεται το έργο «X-tendo»: <https://x-tendo.eu>, το έργο «U-Cert»: <https://u-certproject.eu> και το έργο «QualDEEP»: <https://qualdeep.eu>.

22. χαιρετίζει τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό της Επιτροπής περί δείκτη έξυπνης ετοιμότητας που αποσκοπεί στη μέτρηση του βαθμού ετοιμότητας των κτιρίων για την ενσωμάτωση έξυπνων τεχνολογιών και την ευαισθητοποίηση των ιδιοκτητών και των ενοίκων των κτιρίων επί του θέματος. Υπενθυμίζει ότι το επίπεδο ψηφιοποίησης των ευρωπαϊκών αστικών και αγροτικών περιοχών είναι εξαιρετικά ανομοιογενές και ότι ο δείκτης αυτός θα πρέπει να συσχετίζεται με το εκάστοτε συγκεκριμένο πλαίσιο για την αποφυγή της επιβολής κυρώσεων σε περιοχές που εξακολουθούν να υστερούν ως προς την ψηφιακή μετάβαση, ιδίως στις λιγότερες αναπτυγμένες περιφέρειες και στις αραιοκατοικημένες περιοχές·

23. υπογραμμίζει ότι, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή του «Κύματος ανακαινίσεων», οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές πρέπει να ενισχυθούν δεόντως από πλευράς ικανοτήτων και μέσων, με στόχο να αμβλυνθεί το χάσμα γνώσεων που εξακολουθεί να υφίσταται σε διάφορες περιοχές της ΕΕ. Αναγνωρίζει, επ' αυτού, τον θεμελιώδη ρόλο του συμφώνου για το κλίμα στη δημιουργία ευκαιριών και εργαλείων, μέσω ενισχυμένων μηχανισμών για την ανάπτυξη ικανοτήτων και τη δημιουργία συνεκτικότερου πλαισίου για πρωτοβουλίες από τη βάση προς την κορυφή που σχετίζονται με την Πράσινη Συμφωνία. Υπενθυμίζει ότι οι τοπικοί και οι εθνικοί οργανισμοί ενέργειας μπορούν και πρέπει να συμβάλλουν καθοριστικά στην εν λόγω διαδικασία μέσω της δημιουργίας γνώσεων και δεξιοτήτων τις οποίες θα διαβιβάζουν στις τοπικές αρχές, χωρίς όμως να τις υποκαθιστούν.

Υλοποίηση ταχύτερων και ριζικότερων ανακαινίσεων για καλύτερα κτίρια

24. καλεί την Επιτροπή να προσφέρει τη μέγιστη δυνατή υποστήριξη στην έρευνα για την ανακαίνιση κτιρίων σε περιοχές που υπόκεινται σε περιορισμούς σχετικούς με την αρχιτεκτονική τοπίου ή με ιστορικούς λόγους και, ως εκ τούτου, να διασφαλίσει την ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με τον δέοντα σεβασμό. Ομοίως, ζητεί το ζήτημα αυτό να καταστεί ένας από τους ακρογωνιαίους λίθους του «Νέου ευρωπαϊκού Bauhaus». Η συγκεκριμένη πρωτοβουλία θα πρέπει να προωθεί ακόμη βαθύτερο στοχασμό όσον αφορά την ενσωμάτωση των διαφόρων κλιμάκων σχεδιασμού —από το κτίριο έως τη συνοικία και ολόκληρη την περιοχή— με τη συμπερίληψη των θεμάτων της βιώσιμης κινητικότητας, τον περιορισμό της κατάληψης εδαφών και την προαγωγή της αστικής βιοποικιλότητας⁽¹²⁾. Αυτή η συστηματική αστική ανάπτυξη θα πρέπει να προωθεί, όπου αρμόζει, ενδείκνυται και σέβεται τη συστηματική χρήση λύσεων που βασίζονται στη φύση⁽¹³⁾ και ενσωματώνονται σε συστήματα ενεργειακής και περιβαλλοντικής παρακολούθησης που επιβεβαιώνουν τις επιδόσεις τους, ενθαρρύνουν μια πολιτική μηδενικού όγκου, ελαχιστοποιούν την ενσωματωμένη ενέργεια⁽¹⁴⁾ στα κτίρια και μπορούν να επιλέξουν, ως έσχατη λύση, την κατεδάφιση κτιρίων χωρίς ιστορική αξία. Προτείνει επίσης να συμπεριληφθεί το «Νέο ευρωπαϊκό Bauhaus» ως θεματικός τομέας στην Πλατφόρμα Ανταλλαγής Γνώσεων (ΠΑΓ)⁽¹⁵⁾ προκειμένου να βελτιωθούν οι ανταλλαγές μεταξύ τοπικών και περιφερειακών αρχών σχετικά με καινοτόμες έννοιες, διεπιστημονικές προσεγγίσεις και αρμοδιότητες και να αναδειχθεί η περιφερειακή και τοπική διάσταση κατά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή·

25. Υπενθυμίζει ότι, για την αντιμετώπιση της νέας κατάστασης που δημιούργησε η πανδημία COVID-19 με τη φυγή του πληθυσμού από το κέντρο των πόλεων στις περιφέρειές τους, η Διάσκεψη του ΟΗΕ Habitat III έχει ενσωματώσει, από το 2016, την αστική πυκνωση ως παράγοντα βιωσιμότητας, ένα από τα βασικά μέσα της οποίας είναι η ανοικοδόμηση σε όσα αραιοκατοικημένα αστικά κέντρα υπάρχουν δυνατότητες δόμησης·

26. υπενθυμίζει τη σημασία της συστηματικής ενσωμάτωσης των διαφόρων διαθέσιμων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Για τον σκοπό αυτό, εκτός από τον πιθανό καθορισμό στόχων σε υποεθνικό επίπεδο, απαιτείται ειδικότερα η διασφάλιση ίσων όρων ανταγωνισμού για τις διάφορες πηγές ενέργειας. Επισημαίνει ότι η χρήση των τεχνολογιών αυτών πρέπει, πέραν της ανταπόκρισης στα γεωγραφικά και γεωλογικά χαρακτηριστικά και στις ιδιαιτερότητες των περιοχών, να διασφαλίζει την πλήρη προστασία του περιβάλλοντος, της υγείας, αλλά και του φυσικού και του δομημένου τοπίου. Επίσης, πρέπει να προάγεται η χρήση τους μέσω της δημιουργίας κοινοτήτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και ενεργειακών κοινοτήτων πολιτών (που προβλέπονται στην οδηγία ΑΠΕ II), οι οποίες επιδιώκουν περισσότερο στόχους κοινωνικής και περιβαλλοντικής βιωσιμότητας παρά οικονομικούς σκοπούς·

27. θεωρεί σημαντικό να υποστηριχθούν έργα ριζικής ανακαίνισης των κατοικιών μέσω τυποποιημένων λύσεων και βιομηχανικά προκατασκευασμένων δομικών στοιχείων. Αυτό θα συμβάλει σημαντικά στο να καταστούν τα κτίρια ενεργειακά αποδοτικά και στην εκπλήρωση του στόχου της απαλλαγής του κτιριακού αποθέματος από ανθρακούχες εκπομπές έως το 2050. Υπογραμμίζει ότι η χρήση τυποποιημένων λύσεων και προκατασκευασμένων δομικών στοιχείων επιταχύνει την εκτέλεση των εργασιών, μειώνει τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και συντείνει στην επίτευξη υψηλότερου ποσοστού ανακαίνισης των κατοικιών. Επίσης, επισημαίνει ότι η βιομηχανική προκατασκευή δομικών στοιχείων συμβάλλει στην ενίσχυση των δυνατοτήτων καινοτομίας των επιχειρήσεων, καθότι οι διαδικασίες ανακαίνισης θα μπορούν να εκσυγχρονιστούν και να αυτοματοποιηθούν·

⁽¹²⁾ Ενδεικτικά αναφέρεται το έργο «GROWGREEN»: <http://growgreenproject.eu/>.

⁽¹³⁾ Όπως π.χ. τα «φυτεμένα δώματα», οι «πράσινες στέγες», καθώς και οι «πράσινες και γαλάζιες υποδομές».

⁽¹⁴⁾ Ενσωματωμένη ενέργεια είναι η ενέργεια που καταναλώνεται από όλες τις διεργασίες που συνδέονται με την παραγωγή ενός κτιρίου, από την εξόρυξη και την επεξεργασία των φυσικών πόρων έως την κατασκευή, τη μεταφορά και την παράδοση των προϊόντων.

⁽¹⁵⁾ Η ΠΑΓ δημιουργήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών και την Επιτροπή (ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας).

28. καλεί την Επιτροπή να μεριμνήσει για την περαιτέρω διάδοση, ιδίως στον δημόσιο τομέα που ασκεί υποδειγματικό ρόλο, συστημάτων ενεργειακής διαχείρισης, όπως το σύστημα ISO 50001 ή άλλα πρότυπα προς εφαρμογή τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα, καθώς και να εξετάσει το ενδεχόμενο ενίσχυσης των ενεργειακών παραμέτρων που περιλαμβάνονται στο Σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS). Υπενθυμίζει δε ότι τα συστήματα αυτά μπορούν να έχουν σημαντική επίδραση στη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης των κτιρίων κατά τη λειτουργία τους⁽¹⁶⁾ και είναι σε θέση να προωθήσουν «ενάρετες» διαδικασίες σε βάθος χρόνου, επίσης όσον αφορά τη διαχείριση και την παρακολούθηση·

29. επισημαίνει ότι η μοντελοποίηση κτιριακών πληροφοριών (στα αγγλικά: BIM)⁽¹⁷⁾ και ο δείκτης σύγκρισης του δημόσιου τομέα (PSC)⁽¹⁸⁾ μπορούν να συμβάλουν καθοριστικά στην υλοποίηση του «Κύματος ανακαινίσεων» και προτρέπει την Επιτροπή να συνεργαστεί με τα κράτη μέλη για τη διάδοση των εν λόγω μέσων, με τη βοήθεια και δημόσιων πλατφορμών⁽¹⁹⁾ για την προώθηση της ψηφιακής ανάπτυξης του τομέα των ακινήτων και της διαχείρισης της ακίνητης περιουσίας βάσει της τεχνολογίας PropTech⁽²⁰⁾.

30. υπενθυμίζει ότι η διαθεσιμότητα δεδομένων σχετικά με την κατανάλωση ενέργειας των κτιρίων είναι ζωτικής σημασίας από την άποψη του αστικού ενεργειακού σχεδιασμού, του υπολογισμού των επενδύσεων, καθώς και της δυνητικής εξοικονόμησης ενέργειας και της παρακολούθησής της. Προς το σκοπό αυτό, παρακινεί την Επιτροπή να συνεργαστεί με τα κράτη μέλη με μέλημα τη δωρεάν και απλοποιημένη διάδοση αυτών των δεδομένων σε όλες τις περιοχές της ΕΕ, με παράλληλο σεβασμό της προστασίας των δεδομένων. Τα δεδομένα που συγκεντρώνονται θα μπορούσαν επίσης να παρέχονται από τον ιδιοκτήτη του κτιρίου στους παρόχους ενέργειας έναντι αμοιβής, γεγονός που θα επέτρεπε τη μερική χρηματοδότηση της ανακαινίσης·

31. θυμίζει εκ νέου ότι η συστηματική εφαρμογή των κριτηρίων για τις οικολογικές δημόσιες συμβάσεις προμηθειών στον κατασκευαστικό τομέα αποτελεί σημαντικό μέσο τόσο για την ταχεία μείωση της κατανάλωσης ενέργειας των κτιρίων όσο και για τη διάδοση πιο βιώσιμων μοντέλων διαχείρισης. Επικροτεί, εν προκειμένω, την πρόταση περί δημοσίευσης ολοκληρωμένων κατευθυντηρίων γραμμών σχετικά με τις βιώσιμες δημόσιες επενδύσεις μέσω δημοσίων συμβάσεων. Καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να θεσπίσουν ένα άρτιο νομοθετικό πλαίσιο για την υποστήριξη της πρακτικής αυτής με τη ενσωμάτωση των εν λόγω κριτηρίων στη σχετική εθνική νομοθεσία και στις κεντρικές πλατφόρμες δημοσίων συμβάσεων. Καλεί επίσης την Επιτροπή να στηρίξει την εν λόγω πρακτική με την προώθηση της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας, με τη συμμετοχή σε εποικοδομητικό διάλογο με τους προμηθευτές, με τον καθορισμό σχετικών απαιτήσεων και με τη θέσπιση συστημάτων ελέγχου και παρακολούθησης της εφαρμογής τους·

32. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, με μέλημα να επιταχυνθεί η υλοποίηση του «Κύματος ανακαινίσεων», να θεσπίσουν μηχανισμούς χρηματοδότησης για την υποστήριξη των τοπικών και των περιφερειακών αρχών κατά την κατάρτιση μελετών σκοπιμότητας ενόψει της ενεργειακής αναβάθμισης των λιγότερο ενεργειακά αποδοτικών συνοικιών, αρχής γενομένης από την ενίσχυση του ευρωπαϊκού μηχανισμού για τις πόλεις, των αστικών καινοτόμων δράσεων και της «Ευρωπαϊκής αστικής πρωτοβουλίας», εκ παραλλήλου με τη δημιουργία νέων μέσων και την περαιτέρω ανάπτυξη των προτάσεων που περιλαμβάνονται στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής το οποίο συνοδεύει το έγγραφο της στρατηγικής. Ζητεί να υποστηριχθούν όσο χρειάζεται οι περιφέρειες, οι πόλεις και οι δήμοι προκειμένου να απορροφήσουν τους χρηματοδοτικούς πόρους του NextGenerationEU, εκείνους που διοχετεύονται μέσω τόσο των αποστολών του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» όσο και των επιχειρησιακών προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2021-2027, καθώς και τις γραμμές πίστωσης της ΕΤΕπ, και να καταστεί η διοικητική διαδικασία λιγότερο επαχθής. Η εναρμόνιση αυτή προϋποθέτει επανεξέταση των διαδικασιών για τη διασφάλιση της υιοθέτησης συστηματικής προσέγγισης και της ιχνηλασιμότητάς της·

33. ζητεί να υποστηριχθεί η υλοποίηση του «Κύματος ανακαινίσεων» από έναν μηχανισμό τεχνικής υποστήριξης ευπρόσιτο σε όλες τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, παραδείγματος χάρι, μέσω της ενίσχυσης μιας πιο αποκεντρωμένης εκδοχής του μηχανισμού Ευρωπαϊκής υποστήριξης τοπικής ενέργειας (European Local Energy Assistance), με βάση την προώθηση και την υλοποίηση του μοντέλου των υπηρεσιών μονοαπευθυντικής θυρίδας⁽²¹⁾. Πιστεύει ότι αυτές πρέπει να μην περιοριστούν στις χρηματοοικονομικές πτυχές, αλλά να καταστούν πραγματικοί καταλύτες για τη βελτίωση της ευαισθητοποίησης, την ανάπτυξη ικανοτήτων και τη διάδοση ορθών πρακτικών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Εκφράζει την πεποίθηση ότι η μεγαλύτερη συνέργεια μεταξύ του μηχανισμού Ευρωπαϊκής υποστήριξης τοπικής ενέργειας (European Local Energy Assistance) και του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» μπορεί επίσης να καταστήσει δυνατή τη μετάβαση από επιτυχείς μελέτες σε εκτεταμένες επενδύσεις. Τέλος, εκφράζει την ανησυχία της επειδή ο συντελεστής μόχλευσης για βιώσιμες κατοικίες —που επί του παρόντος απαιτείται βάσει του μηχανισμού Ευρωπαϊκής βοήθειας για τοπικά ενεργειακά προγράμματα / ELENA (δεκαπλάσιος του ποσού της επιδότησης)— είναι υπερβολικά υψηλός για ορισμένες κατηγορίες δικαιούχων. Καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων να εξετάσουν πιθανές λύσεις σε τέτοιου είδους καταστάσεις·

⁽¹⁶⁾ Ενδεικτικά παρατίθεται το έργο «Compete4SECAP»: <https://compete4secap.eu>.

⁽¹⁷⁾ Ενδεικτικά παρατίθεται η «Smart cities Guidance Package» (Δέσμη καθοδήγησης για τις έξυπνες πόλεις), σ. 91, στην ακόλουθη ιστοσελίδα: https://www.researchgate.net/publication/343615678_Smart_City_Guidance_Package

⁽¹⁸⁾ Ενδεικτικά παρατίθεται η «Smart cities Guidance Package» (Δέσμη καθοδήγησης για τις έξυπνες πόλεις), σ. 92, στην ακόλουθη ιστοσελίδα: https://www.researchgate.net/publication/343615678_Smart_City_Guidance_Package

⁽¹⁹⁾ Ενδεικτικά παρατίθεται το έργο «NET-ubiep»: <http://www.net-ubiep.eu>.

⁽²⁰⁾ Enabling Positive Energy Districts across Europe: energy efficiency couples renewable energy | EU Science Hub (europa.eu)

⁽²¹⁾ Ενδεικτικά παρατίθενται το έργο «OKTAVE»: <https://www.oktave.fr>, το έργο «INTERREG ReeHub»: <https://reehub.italy-albania-montenegro.eu> και το έργο «PADOVA FIT»: <https://www.padovafit.eu/it/home.html>.

34. επισημαίνει ότι οι μηχανισμοί χρηματοδότησης του «Κύματος ανακαινίσεων» πρέπει να ανταποκρίνονται σε πολύ διαφορετικά ιδιοκτησιακά καθεστώτα και σε ένοικους προερχόμενους από ένα εξαιρετικά ευρύ κοινωνικοοικονομικό φάσμα — πολυμορφία που αφορά και τις μικτές χρήσεις που προκύπτουν από την αυξανόμενη τάση για τηλεργασία. Το μοντέλο ουδετερότητας των δαπανών στέγασης θα πρέπει να συνδυάζει τους κοινωνικούς και τους κλιματικούς στόχους και να αποτρέπει τις εξώσεις με πρόσχημα την «ανακαίνιση». Καλεί, συνεπώς, τα αρμόδια επίπεδα διακυβέρνησης να αποτρέψουν τη μετακύλιση του κόστους ανακαίνισης στους ενοικιαστές και κρίνει ότι οι αυξήσεις των ενοικίων πρέπει να είναι ανάλογες προς την αναμενόμενη εξοικονόμηση ενέργειας·

Ειδικές πτυχές ανακαίνισης των κτιρίων

35. επιδοκιμάζει την πρόταση περί καθιέρωσης, στο πλαίσιο της αναθεώρησης της ΟΕΑΚ, ενός προτύπου «ριζικής ανακαίνισης», με στόχο να καταστεί δυνατή η σύνδεση σημαντικής ιδιωτικής χρηματοδότησης με διαφανείς, μετρήσιμες και πραγματικά «πράσινες» επενδύσεις. Υπενθυμίζει ότι στα συναφή πρότυπα θα πρέπει να συνεκτιμώνται όλες οι απαιτήσεις για τα κτίρια σε διαφορετικές κλιματικές ζώνες και να προβλέπονται ειδικά πρωτόκολλα για ιστορικά κτίρια, λαμβάνοντας υπόψη την προστασία των μνημείων, με παράλληλη αξιοποίηση των εναρμονισμένων βέλτιστων πρακτικών των διαφόρων περιοχών ⁽²²⁾·

36. προτρέπει την Επιτροπή να συνεργαστεί με τα κράτη μέλη με μέλημα τη θέσπιση πιο ευέλικτων δημοσιονομικών κανόνων για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές προκειμένου να υποστηριχθεί η επενδυτική τους ικανότητα όσον αφορά την ανακαίνιση της υφιστάμενης κτιριακής κληρονομιάς και την κατασκευή νέων δημόσιων κτιρίων κοινωνικού χαρακτήρα, με επίδειξη ιδιαίτερης προσοχής στις εκτός ισολογισμού δυνατότητες των συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης ⁽²³⁾·

37. υπενθυμίζει ότι οι συνθήκες στέγασης αποτελούν συχνά πηγή εκτεταμένων ανισοτήτων διότι τα υπερπλήρη κτίρια με τα αναποτελεσματικά ενεργειακά τους συστήματα και το σχετικό κόστος επιφέρουν συχνά δυσβάσταχτες επιβαρύνσεις στον οικογενειακό προϋπολογισμό. Δεδομένου ότι περίπου 34 εκατομμύρια Ευρωπαίοι βιώνουν ενεργειακή φτώχεια, καλεί τα κράτη μέλη να εκπονήσουν ακριβείς εκτιμήσεις σε υποπεριφερειακό επίπεδο. Παροτρύνει την Επιτροπή να ενισχύσει τις δραστηριότητες προώθησης και ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών για την καταπολέμηση της ενεργειακής φτώχειας, τη δικτύωση των υφιστάμενων παρατηρητηρίων και την υποστήριξη της δημιουργίας παρατηρητηρίων σε όσα κράτη μέλη δεν διαθέτουν ακόμη·

38. επισημαίνει ότι η ενεργεία πρέπει να αποτελεί αγαθό προσιτό σε όλους και ότι η ενεργειακή φτώχεια είναι ένα ζήτημα με σοβαρές κοινωνικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Τονίζει ότι ο φαύλος κύκλος της ενεργειακής φτώχειας δεν πλήττει μόνο τα εύλωτα νοικοκυριά και τα μεμονωμένα άτομα, αλλά ενδέχεται να επηρεαστούν επίσης οι επιχειρήσεις και, ορισμένες φορές, οι μικρές τοπικές αρχές από παρεμφερείς καταστάσεις, όπου οι διαθέσιμοι πόροι δεν καθιστούν δυνατή την αντιμετώπιση του αυξανόμενου κόστους των ενεργειακών υπηρεσιών το οποίο, ως εκ τούτου, μετατρέπεται σε ολόένα και μεγαλύτερη επιβάρυνση για τον γενικό προϋπολογισμό· καλεί, συνεπώς, την Επιτροπή να διερευνήσει τη δυνατότητα επέκτασης των αναλύσεων σχετικά με την ενεργειακή φτώχεια πέραν των μεμονωμένων νοικοκυριών, με στόχο την αξιοποίησή τους κατά τον καθορισμό των μηχανισμών εφαρμογής του «Κύματος ανακαινίσεων». Επισημαίνει ότι το μοντέλο των παραγωγικών περιοχών «οικολογικού προσανατολισμού» μπορεί να καταστεί χρήσιμο σημείο αναφοράς για τη συμμετοχή του παραγωγικού τομέα στο «Κύμα ανακαινίσεων» και, ακόμη γενικότερα, στην εφαρμογή της Πράσινης Συμφωνίας. Επίσης, δηλώνει έτοιμη να συνεργαστεί με την Επιτροπή στο έργο του νέου Παρατηρητηρίου Ενεργειακής Φτώχειας·

39. θυμίζει ότι οι τοπικές ενεργειακές κοινότητες και η έννοια των παραγωγών-καταναλωτών μπορούν να έχουν καθοριστική συμβολή στην αύξηση των ποσοστών ανακαίνισης, στην καταπολέμηση της ενεργειακής φτώχειας και στην προώθηση της ενεργειακής μετάβασης με την υιοθέτηση μοντέλων αποκεντρωμένης παραγωγής ενέργειας και πρωτοβουλιών των πολιτών. Στην κατεύθυνση αυτή, πρέπει να προωθηθούν πρωτοβουλίες για την ιδιοπαραγωγή και την ιδιοκατανάλωση στις κατοικίες, με διευκόλυνση και ενίσχυση της εφαρμογής τεχνολογιών όπως η θερμική και φωτοβολταϊκή ηλιακή και η γεωθερμική, τόσο σε υφιστάμενα υπό ανακαίνιση κτίρια όσο, ιδίως, στις νέες οικοδομές. Μια άλλη δυνατότητα είναι το μοντέλο όπου το κόστος θέρμανσης περιλαμβάνεται στο ενοίκιο, και το οποίο χρησιμοποιείται ευρέως στη Σουηδία και τη Φινλανδία. Σύμφωνα με αυτό, ο ιδιοκτήτης του ακινήτου εγγυάται στον ενοικιαστή μια κατάλληλη εσωτερική θερμοκρασία η οποία, συνήθως, αντιστοιχεί σε 20-21 βαθμούς. Με τον τρόπο αυτό αποφεύγεται με επιτυχία η ενεργειακή φτώχεια και, ταυτόχρονα, ο ιδιοκτήτης έχει ισχυρά κίνητρα για την εξοικονόμηση ενέργειας, δεδομένου ότι οι ιδιοκτήτες έχουν πολλές περισσότερες δυνατότητες από τους ενοικιαστές. Προτρέπει, συνεπώς, την Επιτροπή να συνεργαστεί με τα κράτη μέλη προκειμένου να διασφαλιστεί η έγκαιρη μεταφορά των σχετικών οδηγιών, με πλήρη σεβασμό του πνεύματος της οδηγίας και απλούς μηχανισμούς εφαρμογής. Ωστόσο, η υποχρέωση καταγραφής και χρέωσης για μεμονωμένη κατανάλωση θερμότητας δεν θα πρέπει να ισχύει, εάν τούτο δεν οδηγήσει σε οικονομικά αποδοτική εξοικονόμηση ενέργειας·

⁽²²⁾ Ενδεικτικά παρατίθεται το έργο «ENERGIESPRONG»: <https://energiesprong.org/>.

⁽²³⁾ Ενδεικτικά παρατίθεται το έργο «Guarantee»: www.guarantee-project.eu.

40. εξαιρεί τη σημασία της υποστήριξης προσεγγίσεων σε επίπεδο γειτονιάς, οι οποίες αξιοποιούν τις δυνατότητες των τοπικών κοινοτήτων να ενσωματώνουν τις τοπικές ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στην τοπική κατανάλωση, με τη χρήση καινοτόμων ψηφιακών λύσεων που αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο της έννοιας της έξυπνης πόλης. Επισημαίνει ότι η ενισχυμένη ψηφιακή σύνδεση ⁽²⁴⁾ στις αστικές και αγροτικές περιοχές θα διευκολύνει την πρόσβαση σε πραγματικό χρόνο των πολιτών σε πληροφορίες σχετικές με την ενεργειακή τους κατανάλωση, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να τη βελτιστοποιούν και να την καθιστούν αποδοτικότερη. Αυτές οι έννοιες τοπικού χαρακτήρα θα πρέπει να υπερβαίνουν τα φυσικά σύνορα των κρατών μελών, παρέχοντας έτσι δυνατότητα πραγματοποίησης ανταλλαγών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μεταξύ γειτονικών δήμων και συνοικιών σε παραμεθόριες περιοχές·

41. παροτρύνει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να δημιουργήσουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις για την υλοποίηση του «Κύματος ανακαίνσεων» και σε λιγότερο αστικοποιημένες, πιο απομακρυσμένες, καθώς και σε αγροτικές αραιοκατοικημένες περιοχές, με στόχο να εξασφαλιστεί ότι οι περιοχές αυτές δεν θα χάσουν την ελκυστικότητά τους και θα είναι σε θέση να εγγυηθούν πρότυπα ποιότητας ζωής και υπηρεσίες σε βάθος χρόνου· υπενθυμίζει ότι οι ενεργειακές κοινότητες μπορούν να συντείνουν σημαντικά στην προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας εντός των αστικών και των αγροτικών κοινοτήτων, καθώς και της εδαφικής συνοχής·

42. επισημαίνει ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη η ιδιαίτερη κατάσταση των εξόχως απόκεντρων περιοχών, οι οποίες πλήττονται από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα, είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στην κλιματική αλλαγή και απομονωμένες από ενεργειακή άποψη, και στις οποίες το κόστος της ανακαίνισης θα είναι υψηλότερο. Για να επιτευχθεί ο οικολογικός προσανατολισμός των κτιρίων, είναι αναγκαίο να προσαρμοστούν τα συστήματα χρηματοδοτικής στήριξης στα έργα που εκτελούνται στις εν λόγω περιοχές, έτσι ώστε να λαμβάνεται υπόψη το κόστος παραγωγής που συνδέεται με τις ειδικές συνθήκες τους. Εν προκειμένω, επιδοκιμάζει την έναρξη της δεύτερης φάσης της πρωτοβουλίας «Καθαρή ενέργεια για τα νησιά της ΕΕ» και προτιμάται να υποστηρίξει την εφαρμογή της·

43. ζητεί την εδραίωση μηχανισμών πιστοποίησης που συντείνουν στην επιλογή δομικών υλικών και κατασκευαστικών τεχνικών, σε συνάρτηση με τον κύκλο ζωής τους, τη δυνατότητα χρήσης τεχνικών επιλεκτικής κατεδάφισης και τη διαφοροποίηση μεταξύ επικινδυνών και ανακτήσιμων τμημάτων. Αυτό αποσκοπεί στην προώθηση της αναδιάρθρωσης του κατασκευαστικού τομέα, προκειμένου να είναι σε θέση να εφαρμόζει κυκλικές διαδικασίες στο σύνολο του κλάδου σύμφωνα με το πρωτόκολλο της ΕΕ για τη διαχείριση των αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων. Στο πλαίσιο αυτό, οι ανάδοχοι πρέπει να λαμβάνουν στήριξη κατά την ανάπτυξη εναλλακτικών λύσεων, για παράδειγμα μέσω συμπράξεων καινοτομίας και συνεργασίας μεταξύ των αναθετουσών αρχών και των παρόχων δημόσιων συμβάσεων. Η Επιτροπή πρέπει επίσης να παράσχει στα κράτη μέλη περισσότερα κίνητρα για την υποστήριξη αυτών των μεθόδων σύναψης συμβάσεων·

44. παρακινεί την Επιτροπή να απαιτήσει από τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν την πλήρη και εποικοδομητική συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην κατάρτιση και την εφαρμογή των εθνικών τους σχεδίων για την ανάκαμψη και την ανθεκτικότητα. Μόνο η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση μπορεί να διασφαλίσει ότι οι παρεμβάσεις ενεργειακής ανακαίνισης των κτιρίων σχεδιάζονται με γνώμονα ένα κατά τόπους σύστημα, έτσι ώστε να μεγιστοποιούνται τα πολλαπλά (περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά) οφέλη τους. Τονίζει ότι ο πολυεπίπεδος διάλογος για το κλίμα και την ενέργεια ⁽²⁵⁾ πρέπει να προαχθεί περαιτέρω και ότι χρειάζεται να καθοριστούν μεθοδολογίες με στόχο τη διασφάλιση της αποτελεσματικής, συνεκτικής και συστηματικής διεξαγωγής του·

45. εμμένει ιδιαίτερα στον πρωταρχικό ρόλο των τοπικών και των περιφερειακών αρχών προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η αναβάθμιση των κτιρίων συνάδει με τον χωροταξικό και τον πολεοδομικό σχεδιασμό, προωθεί τις πολιτικές αντιστροφής της μείωσης του πληθυσμού και πληροί τα κριτήρια της κοινωνικής δικαιοσύνης και του σεβασμού του περιβάλλοντος. Υπενθυμίζει επίσης ότι οι μηχανισμοί χρηματοδότησης του «Κύματος ανακαίνισης» που επιλέγονται από τα κράτη μέλη δεν πρέπει να αποδυναμώνουν αυτόν τον θεμελιώδη συντονιστικό ρόλο·

46. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν τις συνέργειες μεταξύ των διαφόρων φορέων εκεί όπου οι κοινές παρεμβάσεις είναι πιο αποτελεσματικές, καθώς και τον συντονισμό των ΕΔΕΤ και των κονδυλίων άμεσης διαχείρισης [πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη», πρόγραμμα InvestEU, νέο πρόγραμμα LIFE CET (Clean Energy Transition/Μετάβαση στην καθαρή ενέργεια), ΕΤΕΠ]. Προς το σκοπό αυτό, θα πρέπει να ανταμείβονται εκείνοι που υλοποιούν αυτές τις συνέργειες και βρίσκουν τους βασικούς εταίρους στις εκάστοτε περιοχές (πρωτίστως στις περιφέρειες). Ειδικότερα, μπορεί να υιοθετηθεί η λογική επενδύσεων αντικτύπου που προάγεται από τον ΟΟΣΑ για την επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης, με μέλημα την πραγματοποίηση των επενδύσεων σύμφωνα με κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς στόχους τόσο μετρήσιμους όσο και συμβατούς με την οικονομική απόδοση ⁽²⁶⁾.

⁽²⁴⁾ Τέτοιο παράδειγμα είναι η τεχνολογία πέμπτης γενιάς (5G) καθότι μπορεί να συνδέει χιλιάδες συσκευές καταγραφής στις πιο πυκνοκατοικημένες περιοχές και να διευκολύνει την υπερταχεία σύνδεση που δεν διαθέτουν σήμερα πολλές περιοχές όπως αραιοκατοικημένες, οι οποίες διατρέχουν τον κίνδυνο ραγδαίας μείωσης του πληθυσμού τους.

⁽²⁵⁾ Όπως θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999 για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης.

⁽²⁶⁾ <https://www.oecd.org/dac/financing-sustainable-development/development-finance-topics/social-impact-investment-initiative.htm>

47. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι η ανακαίνιση των κτιρίων δεν θα επικεντρωθεί αποκλειστικά στις κατασκευαστικές πτυχές του ίδιου του κτιρίου ή της κατοικίας, αλλά και σε πτυχές που σχετίζονται με την ανάγκη αλλαγής της κινητικότητας, πρωτίστως στις αστικές περιοχές, στηρίζοντας την ενσωμάτωση χώρων στάθμευσης ποδηλάτων και οχημάτων προσωπικής κινητικότητας εντός και/ή πλησίον των κτιρίων, καθώς και σημείων επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα, λαμβάνοντας επίσης υπόψη την ανάγκη να αρθούν τα διοικητικά και νομοθετικά εμπόδια. Επιπλέον, ζητείται και η διαθεσιμότητα κοινών υποδομών επικοινωνιών προκειμένου να προωθηθεί η ένταξη των ατόμων που ζουν στα κτίρια σε μια ολοένα και πιο διασυνδεδεμένη κοινωνία.

48. ζητεί να βελτιωθούν οι μηχανισμοί χρηματοδότησης της εν λόγω στρατηγικής στο πλαίσιο του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας· η πολιτική συνοχής και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων να καταστήσουν δυνατή την αύξηση της συμμετοχής των περιφερειών στη λήψη και τη διαχείριση κονδυλίων·

49. δεσμεύεται να διασφαλίσει ότι ο νομοθετικός σχεδιασμός του «Κύματος ανακαίνσεων» δεν θα περιορίζει το δικαίωμα των κρατών μελών να επιλέγουν ανεξάρτητα μεταξύ πηγών ενέργειας, εφόσον βέβαια διασφαλίζεται η απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές που ορίζεται στους στόχους της ΕΕ·

50. χαιρετίζει την πρόταση της Επιτροπής να συνεργαστεί στενά με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών για το «Κύμα ανακαίνσεων» και ζητεί να συναφθεί ειδική συμφωνία η οποία θα θέτει τα θεμέλια για ενισχυμένη συνεργασία στον εν λόγω τομέα κατά την ανάκαμψη μετά την νόσο COVID-19·

51. καλεί το Συμβούλιο της ΕΕ να δρομολογήσει ενημερωτική εκστρατεία σε συνεργασία με άλλα θεσμικά όργανα και σε στενή σύμπραξη με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών με στόχο την ευαισθητοποίηση και την παρότρυνση της ανάληψης δράσης σχετικά με το «Κύμα ανακαίνσεων» ταυτόχρονα σε ενωσιακό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Βρυξέλλες, 19 Μαρτίου 2021.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Απόστολος ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ

III

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

143Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΠ – INTERACTIO – ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ, 17.3.2021 - 19.3.2021

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο»

(2021/C 175/06)

Εισηγήτρια:	η κ. Antje GROTHEER (DE/PES), αντιπρόεδρος του Κοινοβουλίου του Ομόσπονδου Κρατιδίου της Βρέμης
Έγγραφα αναφοράς:	Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με ένα νέο Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο (COM(2020) 609 final) Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης και την τροποποίηση της οδηγίας 2003/109/EK του Συμβουλίου και του προτεινόμενου κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης] (COM(2020) 610 final) Τροποποιημένη πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κοινής διαδικασίας διεθνούς προστασίας στην Ένωση και την κατάργηση της οδηγίας 2013/32/ΕΕ (COM(2020) 611 final) Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση ελέγχου διαλογής υπηκόων τρίτων χωρών στα εξωτερικά σύνορα και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 767/2008, (ΕΕ) 2017/2226, (ΕΕ) 2018/1240 και (ΕΕ) 2019/817 (COM(2020) 612 final) Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης και ανωτέρας βίας στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου (COM(2020) 613 final) Τροποποιημένη πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση του «Eurodac»[...] (COM(2020) 614 final) Σύσταση της Επιτροπής σχετικά με τις νόμιμες οδούς προς την προστασία στην ΕΕ: προώθηση της επανεγκατάστασης, της εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους και άλλων συμπληρωματικών οδών (C(2020) 6467 final) Σύσταση (ΕΕ) 2020/1365 της Επιτροπής, της 23ης Σεπτεμβρίου 2020, σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τις επιχειρήσεις που διεξάγονται από σκάφη που ανήκουν σε ιδιωτικούς φορείς ή τελούν υπό τη διαχείρισή τους με σκοπό δραστηριότητες έρευνας και διάσωσης (C(2020) 6468 final)

Σύσταση της Επιτροπής σχετικά με έναν ενωσιακό μηχανισμό για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων (σχέδιο στρατηγικής για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων)

(C(2020) 6469 final)

Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ για τον ορισμό και την πρόληψη της υποβοήθησης της παράνομης εισόδου, διέλευσης και διαμονής

(C(2020) 6470 final)

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με ένα σχέδιο δράσης για την ενσωμάτωση και την ένταξη για την περίοδο 2021-2027

(COM(2020) 758 final)

I. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης και την τροποποίηση της οδηγίας 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου και του προτεινόμενου κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης]

Τροπολογία 1

COM(2020) 610 final — Αιτιολογική σκέψη 26

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Μόνο πρόσωπα που είναι πιθανότερο να έχουν δικαίωμα διαμονής στην Ένωση θα πρέπει να μετεγκαθίστανται. Επομένως, το πεδίο εφαρμογής της μετεγκατάστασης αιτούντων διεθνή προστασία περιορίζεται σε όσους δεν υπόκεινται στη διαδικασία στα σύνορα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τη διαδικασία ασύλου].	Μόνο πρόσωπα που είναι πιθανότερο να έχουν δικαίωμα διαμονής στην Ένωση θα πρέπει να μετεγκαθίστανται. Επομένως, το πεδίο εφαρμογής της μετεγκατάστασης αιτούντων διεθνή προστασία περιορίζεται σε όσους δεν υπόκεινται στη διαδικασία στα σύνορα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τη διαδικασία ασύλου]. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καταρτίζει και ενημερώνει περιοδικά έναν κατάλογο ασφαλών χωρών για τυχόν διαδικασίες επαναπατριsmού.

Αιτιολογία

Για να εφαρμοστεί σωστά αυτό το κριτήριο, πρέπει να προβλεφθεί ότι η Επιτροπή θα καταρτίζει και θα ενημερώνει περιοδικά έναν κατάλογο ασφαλών χωρών για τυχόν διαδικασίες επαναπατριsmού.

Τροπολογία 2

COM(2020) 610 final — Αιτιολογική σκέψη 36

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται στους αιτούντες επικουρική προστασία και στα άτομα που είναι επιλέξιμα για επικουρική προστασία, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η ίση μεταχείριση όλων των αιτούντων διεθνή προστασία και των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, καθώς και η συνεκτικότητα με το σημερινό ενωσιακό κεκτημένο στον τομέα του ασύλου, ιδίως με τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου].	Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται στους αιτούντες επικουρική προστασία και στα άτομα που είναι επιλέξιμα για επικουρική προστασία και σε άτομα που ζητούν και επωφελούνται από άλλες μορφές προστασίας που παρέχουν τα κράτη μέλη , έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η ίση μεταχείριση όλων των αιτούντων διεθνή προστασία και των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, καθώς και η συνεκτικότητα με το σημερινό ενωσιακό κεκτημένο στον τομέα του ασύλου, ιδίως με τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου].

Αιτιολογία

Κρίνεται απαραίτητο να διευρυνθεί η εφαρμογή του κανονισμού όχι μόνο στους αιτούντες και στους δικαιούχους διεθνούς και επικουρικής προστασίας, αλλά και στα άτομα που ζητούν και επωφελούνται από άλλες μορφές προστασίας που παρέχουν τα κράτη μέλη.

Τροπολογία 3

COM(2020) 610 final — Αιτιολογική σκέψη 47

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Στον ορισμό του μέλους της οικογένειας στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να περιλαμβάνονται ο/η αδελφός/-ή ή οι αδελφοί/-ές του αιτούντος. Η επανένωση αδελφών έχει ιδιαίτερη σημασία για τη ενίσχυση των ευκαιριών ένταξης των αιτούντων και, ως εκ τούτου, για τη μείωση των μη επιτρεπόμενων μετακινήσεων. Το πεδίο εφαρμογής του ορισμού του μέλους της οικογένειας θα πρέπει επίσης να αποτυπώνει την πραγματικότητα των υφιστάμενων μεταναστευτικών τάσεων, βάσει της οποίας οι αιτούντες συχνά φτάνουν στο έδαφος των κρατών μελών ύστερα από παρατεταμένη περίοδο σε χώρες διέλευσης. Ως εκ τούτου, ο ορισμός θα πρέπει να περιλαμβάνει οικογένειες που σχηματίστηκαν εκτός της χώρας καταγωγής, αλλά πριν από την άφιξη στο έδαφος του κράτους μέλους. Αυτή η περιορισμένη και στοχοθετημένη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του ορισμού αναμένεται να μειώσει το κίνητρο για ορισμένες μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις των αιτούντων άσυλο εντός της ΕΕ.	Στον ορισμό του μέλους της οικογένειας στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να περιλαμβάνονται ο/η αδελφός/-ή ή οι αδελφοί/-ές του αιτούντος. Η επανένωση αδελφών έχει ιδιαίτερη σημασία για τη ενίσχυση των ευκαιριών ένταξης των αιτούντων και, ως εκ τούτου, για τη μείωση των μη επιτρεπόμενων μετακινήσεων. Το πεδίο εφαρμογής του ορισμού του μέλους της οικογένειας θα πρέπει επίσης να αποτυπώνει την πραγματικότητα των υφιστάμενων μεταναστευτικών τάσεων, βάσει της οποίας οι αιτούντες συχνά φτάνουν στο έδαφος των κρατών μελών ύστερα από παρατεταμένη περίοδο σε χώρες διέλευσης. Ως εκ τούτου, ο ορισμός θα πρέπει να περιλαμβάνει οικογένειες που σχηματίστηκαν εκτός της χώρας καταγωγής, πριν και μετά την άφιξη στο έδαφος του κράτους μέλους. Αυτή η περιορισμένη και στοχοθετημένη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του ορισμού αναμένεται να μειώσει το κίνητρο για ορισμένες μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις των αιτούντων άσυλο εντός της ΕΕ.

Αιτιολογία

Οι οικογένειες σχηματίζονται συχνά στα κράτη μέλη που τις φιλοξενούν, επομένως, το δικαίωμα στην οικογενειακή ενότητα πρέπει να διασφαλίζεται κατά τη μετεγκατάσταση ανεξάρτητα από τον χρόνο και τον τόπο όπου σχηματίστηκε η οικογένεια. Διαφορετικά υπάρχει κίνδυνος διακρίσεων.

Τροπολογία 4

COM(2020) 610 final — Αιτιολογική σκέψη 63

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Για να στηριχτούν τα κράτη μέλη που προσφεύγουν στη μετεγκατάσταση ως μέτρο αλληλεγγύης, θα πρέπει να παρέχεται χρηματοδοτική στήριξη από τον προϋπολογισμό της Ένωσης. Για να ενθαρρυνθούν τα κράτη μέλη να δώσουν προτεραιότητα στη μετεγκατάσταση ασυνόδευτων ανηλίκων, θα πρέπει να παρέχεται υψηλότερη συνεισφορά ως κίνητρο.	Για να στηριχτούν τα κράτη μέλη που προσφεύγουν στη μετεγκατάσταση ως μέτρο αλληλεγγύης, θα πρέπει να παρέχεται χρηματοδοτική στήριξη από τον προϋπολογισμό της Ένωσης. Για να ενθαρρυνθούν τα κράτη μέλη να δώσουν προτεραιότητα στη μετεγκατάσταση ανηλίκων και γυναικών που ταξιδεύουν μόνες , θα πρέπει να παρέχεται υψηλότερη συνεισφορά ως κίνητρο.

Αιτιολογία

Θα πρέπει να παρέχεται μεγαλύτερο οικονομικό κίνητρο για τη μετεγκατάσταση όλων των παιδιών (μαζί με τους γονείς και τα αδέρφια τους) και όχι μόνο για τους ασυνόδευτους ανήλικους πρόσφυγες. Αυτό θα πρέπει να ισχύει και για τις γυναίκες που ταξιδεύουν μόνες τους. Σύμφωνα με αναφορές, οι γυναίκες και τα κορίτσια διατρέχουν υψηλό κίνδυνο να αντιμετωπίσουν έμφυλη βία στα κέντρα υποδοχής. Ο υπερπληθυσμός σε ορισμένα ελληνικά ΚΥΤ οδήγησε σε αύξηση του κινδύνου σεξουαλικής και έμφυλης βίας, ιδίως για τις γυναίκες που ταξιδεύουν μόνες, οι οποίες συχνά δεν στεγάζονται χωριστά. Επιπλέον, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ιδιαίτερα οι ευάλωτες μετανάστριες και οι γυναίκες πρόσφυγες, καθώς και οι ασυνόδευτοι ανήλικοι διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο να πέσουν θύματα εμπορίας ανθρώπων. Για την ελαχιστοποίηση αυτών των κινδύνων, θα πρέπει συνεπώς να δοθούν μεγαλύτερα οικονομικά κίνητρα για τη μετεγκατάσταση των γυναικών.

Τροπολογία 5

COM(2020) 610 final — Άρθρο 2 στοιχείο κγ)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
«μεταναστευτική πίεση»: κατάσταση στην οποία σημειώνεται μεγάλος αριθμός αφίξεων από υπηκόους τρίτων χωρών ή απάτριδες ή υπάρχει κίνδυνος να σημειωθεί, ιδίως σε περιπτώσεις που οι εν λόγω αφίξεις πραγματοποιούνται μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης, λόγω της γεωγραφικής θέσης κράτους μέλους και των ειδικών εξελίξεων σε τρίτες χώρες που οδηγούν σε μεταναστευτικές κινήσεις οι οποίες επιβαρύνουν ακόμα και καλά προετοιμασμένα συστήματα ασύλου και υποδοχής, και η οποία κατάσταση απαιτεί άμεση δράση·	«μεταναστευτική πίεση»: κατάσταση στην οποία σημειώνεται μεγάλος αριθμός αφίξεων από υπηκόους τρίτων χωρών ή απάτριδες ή υπάρχει κίνδυνος να σημειωθεί, ιδίως σε περιπτώσεις που οι εν λόγω αφίξεις πραγματοποιούνται μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης, λόγω της γεωγραφικής θέσης κράτους μέλους ή των περιφερειών του και των ειδικών εξελίξεων σε τρίτες χώρες που οδηγούν σε μεταναστευτικές κινήσεις σε τοπικό, περιφερειακό ή/και εθνικό επίπεδο οι οποίες επιβαρύνουν ακόμα και καλά προετοιμασμένα συστήματα ασύλου και υποδοχής, και η οποία κατάσταση απαιτεί άμεση δράση·

Αιτιολογία

Οι μεταναστευτικές κινήσεις που δεν επηρεάζουν ολόκληρο το εθνικό σύστημα ασύλου και υποδοχής ενδέχεται να ασκήσουν σημαντικές πιέσεις σε συγκεκριμένες περιφέρειες και περιοχές με αποτέλεσμα αυτές να μην μπορούν να αντεπεξέλθουν.

Τροπολογία 6

COM(2020) 610 final — Άρθρο 6 παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Τα κράτη μέλη διαθέτουν εθνικές στρατηγικές, έτσι ώστε να εξασφαλίζουν επαρκή ικανότητα για την εφαρμογή ενός αποτελεσματικού συστήματος διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στο παρόν μέρος. Οι στρατηγικές αυτές περιλαμβάνουν σχεδιασμό για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης σε εθνικό επίπεδο, που λαμβάνει υπόψη τον σχεδιασμό για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο], τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1896 (Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής) και την οδηγία XXX/XXX/ΕΕ [οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής], καθώς και τις εκθέσεις της Επιτροπής που εκδίδονται στο πλαίσιο του σχεδίου στρατηγικής για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων. Οι εν λόγω εθνικές στρατηγικές περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τις αρχές που ορίζονται στο παρόν μέρος, καθώς και τις νομικές υποχρεώσεις που απορρέουν απ' αυτές σε εθνικό επίπεδο. Επιπλέον, λαμβάνουν υπόψη άλλες σχετικές στρατηγικές και υφιστάμενα μέτρα στήριξης, ιδίως βάσει του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης] και του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο], και είναι συνεκτικές και συμπληρωματικές με τις εθνικές στρατηγικές για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896. Τα αποτελέσματα της παρακολούθησης που αναλαμβάνει ο Οργανισμός για το Άσυλο και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, της αξιολόγησης που διενεργείται σύμφωνα με τον κανονισμό αριθ. 1053/2013 του Συμβουλίου, καθώς και των αξιολογήσεων που διενεργούνται σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τον έλεγχο διαλογής] θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη στις στρατηγικές αυτές.	Τα κράτη μέλη επιθυμούν εθνικές στρατηγικές, έτσι ώστε να εξασφαλίζουν επαρκή ικανότητα για την εφαρμογή ενός αποτελεσματικού συστήματος διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στο παρόν μέρος. Οι στρατηγικές αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν σχεδιασμό για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, που θα λαμβάνει υπόψη τον σχεδιασμό για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο], τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1896 56 (Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής) και την οδηγία XXX/XXX/ΕΕ [οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής], καθώς και τις εκθέσεις της Επιτροπής που εκδίδονται στο πλαίσιο του σχεδίου στρατηγικής για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων. Οι εν λόγω εθνικές στρατηγικές θα πρέπει να βασίζονται στην πολυεπίπεδη συνεργασία μεταξύ των ενδιαφερομένων φορέων από περιφερειακές και τοπικές αρχές, από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα και από την κοινωνία των πολιτών και θα πρέπει να περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τις αρχές που ορίζονται στο παρόν μέρος, καθώς και τις νομικές υποχρεώσεις που απορρέουν απ' αυτές σε εθνικό επίπεδο. Επιπλέον, χρειάζεται να λαμβάνουν υπόψη άλλες σχετικές στρατηγικές και υφιστάμενα μέτρα στήριξης, ιδίως βάσει του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης] και του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο], και είναι συνεκτικές και συμπληρωματικές με τις εθνικές στρατηγικές για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896. Τα αποτελέσματα της παρακολούθησης που αναλαμβάνει ο Οργανισμός για το Άσυλο και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, της αξιολόγησης που διενεργείται σύμφωνα με τον κανονισμό αριθ. 1053/2013 του Συμβουλίου, καθώς και των αξιολογήσεων που διενεργούνται σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τον έλεγχο διαλογής] θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη στις στρατηγικές αυτές.

Αιτιολογία

Σύμφωνα με την ΕτΠ, η υποχρέωση θέσπισης εθνικών στρατηγικών ενδέχεται να δημιουργήσει προβλήματα όσον αφορά την αναλογικότητα του μέτρου. Ταυτόχρονα, θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στην τοπική και την περιφερειακή διάσταση, δεδομένου ότι η εφαρμογή των στρατηγικών πρέπει να πραγματοποιηθεί σε αυτά τα επίπεδα.

Τροπολογία 7

COM(2020) 610 final — Άρθρο 11 στοιχείο η)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
το γεγονός ότι οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών και ο Οργανισμός για το Άσυλο θα επεξεργαστούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του αιτούντος, μεταξύ άλλων με την ανταλλαγή των εν λόγω δεδομένων, με αποκλειστικό σκοπό την τήρηση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τον παρόντα κανονισμό·	το γεγονός ότι οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών και ο Οργανισμός για το Άσυλο θα επεξεργαστούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του αιτούντος, μεταξύ άλλων με την ανταλλαγή των εν λόγω δεδομένων, με αποκλειστικό σκοπό την τήρηση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τον παρόντα κανονισμό και ότι τα δεδομένα δεν θα κοινοποιούνται στη χώρα προέλευσης·

Αιτιολογία

Θεωρείται απαραίτητο να προβλεφθεί η απαγόρευση κοινοποίησης των δεδομένων των αιτούντων στις χώρες προέλευσής τους, και θα πρέπει να καλύπτονται με απόλυτη εχεμύθεια.

Τροπολογία 8

COM(2020) 610 final — Άρθρο 12 παράγραφος 6

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Το κράτος μέλος που διεξάγει την προσωπική συνέντευξη συντάσσει γραπτή περίληψη, στην οποία περιλαμβάνονται τουλάχιστον οι κύριες πληροφορίες που παρασχέθηκαν από τον αιτούντα κατά τη συνέντευξη. Η περίληψη μπορεί να έχει τη μορφή έκθεσης ή έντυπου υποδείγματος. Το κράτος μέλος παρέχει εγκαίρως στον αιτούντα ή τον νομικό ή άλλο σύμβουλο που εκπροσωπεί τον αιτούντα έγκαιρη πρόσβαση στην περίληψη.	Το κράτος μέλος που διεξάγει την προσωπική συνέντευξη συντάσσει γραπτή περίληψη, στην οποία περιλαμβάνονται τουλάχιστον οι κύριες πληροφορίες που παρασχέθηκαν από τον αιτούντα κατά τη συνέντευξη. Η περίληψη μπορεί να έχει τη μορφή έκθεσης ή έντυπου υποδείγματος βάσει καταλόγου ελέγχου . Το κράτος μέλος παρέχει εγκαίρως στον αιτούντα ή τον νομικό ή άλλο σύμβουλο που εκπροσωπεί τον αιτούντα έγκαιρη πρόσβαση στην περίληψη.

Αιτιολογία

Αποσαφήνιση του κειμένου.

Τροπολογία 9

COM(2020) 610 final — Άρθρο 21

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Άρθρο 21 Είσοδος 1. Όταν διαπιστώνεται, βάσει αποδεικτικών στοιχείων ή έμμεσων αποδείξεων, όπως περιγράφονται στους δύο καταλόγους που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός Eurodac], ότι ο αιτών διήλθε με παράνομη χερσαία, θαλάσσια ή εναέρια μεταφορά το σύνορο κράτους μέλους προερχόμενος από τρίτη χώρα, το πρώτο κράτος μέλος στο οποίο εισήλθε παρανόμως είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας. Η ευθύνη αυτή παύει να υφίσταται αν η αίτηση καταχωρίζεται πάνω από 3 έτη μετά την ημερομηνία κατά την οποία πραγματοποιήθηκε η διέλευση των συνόρων. 2. Ο κανόνας που καθορίζεται στην παράγραφο 1 ισχύει επίσης όταν ο αιτών αποβιβάστηκε στο έδαφος κράτους μέλους μετά από επιχείρηση έρευνας και διάσωσης. 3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν ισχύουν αν μπορεί να αποδειχτεί, βάσει αποδεικτικών στοιχείων ή έμμεσων αποδείξεων, όπως περιγράφονται στους δύο καταλόγους που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός Eurodac], ότι ο αιτών μετεγκαταστάθηκε σύμφωνα με το άρθρο 57 του παρόντος κανονισμού σε άλλο κράτος μέλος αφοτου διήλθε τα σύνορα. Στην περίπτωση αυτή, το άλλο κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας.	

Αιτιολογία

Λαμβάνοντας υπόψη τον προτεινόμενο μηχανισμό αλληλεγγύης και την αυξανόμενη επιχειρησιακή ευθύνη της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex) που προβλέπεται στο νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο, καθώς και τον φόρτο που βαρύνει τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές στις παραμεθόριες περιοχές λόγω των υποχρεωτικών διαδικασιών στα σύνορα, η κατανομή της ευθύνης για την αίτηση ασύλου βάσει του κριτηρίου της παράνομης εισόδου από τα εξωτερικά σύνορα δεν δικαιολογείται πλέον. Αντιθέτως, το κριτήριο αυτό θα εμποδίσει μια κατανομή που βασίζεται στην αλληλεγγύη. Επιπλέον, η ανάθεση της ευθύνης στο κράτος μέλος εισόδου για τα άτομα που αποβιβάζονται σε αυτό κατόπιν επιχειρήσεων έρευνας και διάσωσης ενδεχομένως να θέσει σε κίνδυνο την αποτελεσματικότητα των εν λόγω επιχειρήσεων, καθώς τα κράτη μέλη έχουν αρνηθεί και στο παρελθόν την αποβίβαση προκειμένου να αποφύγουν να αναλάβουν την ευθύνη. Η διαγραφή του άρθρου 21 της πρότασης (=αρμοδιότητα του κράτους μέλους πρώτης εισόδου) δεν θα άλλαζε στις περισσότερες περιπτώσεις την αρμοδιότητα του κράτους μέλους πρώτης γραμμής της ΕΕ σε ό,τι αφορά τις εντοπισθείσες παράνομες εισόδους, δεδομένου ότι το άρθρο 9 παράγραφος 1 της πρότασης υποχρεώνει τους αιτούντες προστασία να υποβάλλουν αίτηση προστασίας στο κράτος πρώτης εισόδου. Το εν λόγω κράτος παραμένει βάσει του άρθρου 8 παράγραφος 2 υπεύθυνο για τη διαδικασία ασύλου, εφόσον δεν εφαρμόζεται άλλο κριτήριο για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή της διαδικασίας προστασίας. Εντούτοις, η διαγραφή του παρόντος άρθρου θα μειώσει τις πιέσεις που ασκούνται στις εθνικές διοικήσεις και θα εξοικονομήσει δαπάνες με την εξάλειψη του περιττού διοικητικού φόρτου. Ήδη σήμερα, οι απόπειρες μεταφορών επιστροφής έχουν ελάχιστες πιθανότητες επιτυχίας εάν η παράνομη είσοδος δεν μπορεί να αποδειχθεί με βάση τα δεδομένα Eurodac. Οι πιέσεις αυτές θα εξαλειφθούν με τη διαγραφή του άρθρου 21 της πρότασης.

Τροπολογία 10

COM(2020) 610 final — Άρθρο 29 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Αν το κράτος μέλος στο οποίο καταχωρίστηκε αίτηση διεθνούς προστασίας θεωρεί ότι άλλο κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την εξέτασή της, απευθύνει σ' αυτό αίτημα αναδοχής του αιτούντος αμελλητί και, σε κάθε περίπτωση, εντός προθεσμίας δύο μηνών από την καταχώριση της αίτησης. Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου, σε περίπτωση σύμπτωσης (θιτικού αποτελέσματος) στο Eurodac με δεδομένα που έχουν καταχωριστεί σύμφωνα με τα άρθρα 13 και 14α του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός Eurodac] ή σύμπτωσης στο Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (στο εξής: VIS) με δεδομένα που έχουν καταχωριστεί σύμφωνα με το άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 767/2008, το αίτημα αναδοχής αποστέλλεται εντός προθεσμίας ενός μήνα από την παραλαβή της σύμπτωσης. Αν το αίτημα περί αναδοχής του αιτούντος δεν υποβληθεί εντός των προθεσμιών του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου, η ευθύνη για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας βαρύνει το κράτος μέλος στο οποίο καταχωρίστηκε η αίτηση. Όταν ο αιτών είναι ασυνόδευτος ανήλικος, το προσδιορίζον κράτος μέλος δύναται, όταν κρίνει ότι αυτό είναι προς το μείζον συμφέρον του ανήλικου, να συνεχίσει τη διαδικασία για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μελών, και να απευθύνει αίτημα αναδοχής του αιτούντος σε άλλο κράτος μέλος παρά την εκπνοή των προθεσμιών που ορίζονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο.	Αν το κράτος μέλος στο οποίο καταχωρίστηκε αίτηση διεθνούς προστασίας θεωρεί ότι άλλο κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την εξέτασή της, απευθύνει σ' αυτό αίτημα αναδοχής του αιτούντος αμελλητί και, σε κάθε περίπτωση, εντός προθεσμίας δύο μηνών από την καταχώριση της αίτησης. Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου, σε περίπτωση σύμπτωσης (θιτικού αποτελέσματος) στο Eurodac με δεδομένα που έχουν καταχωριστεί σύμφωνα με τα άρθρα 13 και 14α του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός Eurodac] ή σύμπτωσης στο Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (στο εξής: VIS) με δεδομένα που έχουν καταχωριστεί σύμφωνα με το άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 767/2008, το αίτημα αναδοχής αποστέλλεται εντός προθεσμίας ενός μήνα από την παραλαβή της σύμπτωσης. Αν το αίτημα περί αναδοχής του αιτούντος δεν υποβληθεί εντός των προθεσμιών του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου, η ευθύνη για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας βαρύνει το κράτος μέλος στο οποίο καταχωρίστηκε η αίτηση. Όταν ο αιτών είναι ασυνόδευτος ανήλικος, το προσδιορίζον κράτος μέλος δύναται, όταν κρίνει ότι αυτό είναι προς το μείζον συμφέρον του ανήλικου και έχοντας συμβουλευτεί τον ανήλικο, όποτε αυτό είναι δυνατόν, να συνεχίσει τη διαδικασία για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μελών, και να απευθύνει αίτημα αναδοχής του αιτούντος σε άλλο κράτος μέλος παρά την εκπνοή των προθεσμιών που ορίζονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο.

Αιτιολογία

Στο πλαίσιο της διαδικασίας για τον προσδιορισμό του αρμόδιου κράτους μελών, η ορολογία που αναφέρεται στο άρθρο φαίνεται υπερβολικά διακριτική και θεωρείται προτιμότερο να προβλέπει, όποτε αυτό είναι δυνατό, την ακρόαση του ίδιου του ασυνόδευτου ανήλικου.

Τροπολογία 11

COM(2020) 610 final — Άρθρο 55 παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος δεσμευτεί να παράσχει χορηγία επιστροφής και οι παρانونώς διαμένοντες υπήκοοι τρίτων χωρών για τους οποίους έχει εκδοθεί απόφαση επιστροφής από το επωφελούμενο κράτος μέλος δεν επιστρέψουν ή δεν απομακρυνθούν εντός 8 μηνών, το κράτος μέλος που παρέχει χορηγία επιστροφής μεταφέρει τα εν λόγω πρόσωπα στο έδαφός του σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στα άρθρα 57 και 58. Η περίοδος αυτή αρχίζει από την έκδοση της εκτελεστικής πράξης του άρθρου 53 παράγραφος 1 ή, κατά περίπτωση, του άρθρου 49 παράγραφος 2.	Σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος δεσμευτεί να παράσχει χορηγία επιστροφής και οι παρانونώς διαμένοντες υπήκοοι τρίτων χωρών για τους οποίους έχει εκδοθεί απόφαση επιστροφής από το επωφελούμενο κράτος μέλος δεν επιστρέψουν ή δεν απομακρυνθούν εντός 8 μηνών, το κράτος μέλος που παρέχει χορηγία επιστροφής, μετά από διαβούλευση με τις τοπικές ή/και τις περιφερειακές αρχές σχετικά με την υλοποισιμότητα της μεταφοράς στο έδαφός τους, μεταφέρει τα εν λόγω πρόσωπα στο έδαφός του σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στα άρθρα 57 και 58. Η περίοδος αυτή αρχίζει από την έκδοση της εκτελεστικής πράξης του άρθρου 53 παράγραφος 1 ή, κατά περίπτωση, του άρθρου 49 παράγραφος 2.

Αιτιολογία

Στόχος της προτεινόμενης τροπολογίας είναι να διασφαλιστεί ότι οι τοπικές ή/και οι περιφερειακές αρχές, οι οποίες υποδέχονται άτομα που φθάνουν στο πλαίσιο της χορηγίας επιστροφής, είναι όσο το δυνατόν καλύτερα προετοιμασμένες να αναλάβουν το καθήκον αυτό.

Τροπολογία 12

COM(2020) 610 final — Άρθρο 55 παράγραφος 4

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες δραστηριότητες που διεξάγονται από το κράτος μέλος-χορηγό: α) παροχή συμβουλών σχετικά με την επιστροφή και την επανένταξη σε παρانونώς διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών· β) χρήση του εθνικού προγράμματος και εθνικών πόρων για την παροχή υλικοτεχνικής, οικονομικής και άλλης υλικής βοήθειας ή βοήθειας σε είδος, συμπεριλαμβανομένης της επανένταξης, σε παρانونώς διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών που επιθυμούν να αναχωρήσουν οικειοθελώς· γ) καθοδήγηση ή υποστήριξη του πολιτικού διαλόγου και των ανταλλαγών με τις αρχές τρίτων χωρών με σκοπό τη διευκόλυνση της επανεισοχής·	Τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες δραστηριότητες που διεξάγονται από το κράτος μέλος-χορηγό, κατά περίπτωση κατόπιν διαβούλευσης με την αρμόδια τοπική ή/και περιφερειακή αρχή του επωφελούμενου κράτους μέλους: α) παροχή συμβουλών σχετικά με την επιστροφή και την επανένταξη σε παρانونώς διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών· β) χρήση του εθνικού προγράμματος και εθνικών πόρων για την παροχή υλικοτεχνικής, οικονομικής και άλλης υλικής βοήθειας ή βοήθειας σε είδος, συμπεριλαμβανομένης της επανένταξης, σε παρانونώς διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών που επιθυμούν να αναχωρήσουν οικειοθελώς· γ) καθοδήγηση ή υποστήριξη του πολιτικού διαλόγου και των ανταλλαγών με τις αρχές τρίτων χωρών με σκοπό τη διευκόλυνση της επανεισοχής·

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
δ) επικοινωνία με τις αρμόδιες αρχές τρίτων χωρών με σκοπό την επαλήθευση της ταυτότητας υπηκόων τρίτων χωρών και την απόκτηση έγκυρου ταξιδιωτικού εγγράφου· ε) οργάνωση των πρακτικών ρυθμίσεων για την επιβολή της επιστροφής, για λογαριασμό του επωφελούμενου κράτους μέλους, όπως ναυλωμένων ή τακτικών πτήσεων ή άλλων μέσων μεταφοράς προς την τρίτη χώρα επιστροφής. Τα εν λόγω μέτρα δεν επηρεάζουν τις υποχρεώσεις και τις ευθύνες του επωφελούμενου κράτους μέλους που προβλέπονται στην οδηγία 2008/115/ΕΚ.	δ) επικοινωνία με τις αρμόδιες αρχές τρίτων χωρών με σκοπό την επαλήθευση της ταυτότητας υπηκόων τρίτων χωρών και την απόκτηση έγκυρου ταξιδιωτικού εγγράφου· ε) οργάνωση των πρακτικών ρυθμίσεων για την επιβολή της επιστροφής, για λογαριασμό του επωφελούμενου κράτους μέλους, όπως ναυλωμένων ή τακτικών πτήσεων ή άλλων μέσων μεταφοράς προς την τρίτη χώρα επιστροφής. Τα εν λόγω μέτρα δεν επηρεάζουν τις υποχρεώσεις και τις ευθύνες του επωφελούμενου κράτους μέλους που προβλέπονται στην οδηγία 2008/115/ΕΚ.

Αιτιολογία

Στόχος της προτεινόμενης τροπολογίας είναι να διασφαλιστεί ότι οι τοπικές ή/και οι περιφερειακές αρχές, οι οποίες γνωρίζουν τα πρόσωπα που μεταφέρονται χάρη στη διαδικασία υποδοχής τους, συμμετέχουν επίσης στη θέσπιση των μέτρων για τη χορηγία επιστροφής, προκειμένου να διασφαλιστούν τα δικαιώματα των προσώπων αυτών και η ομαλή λειτουργία της μεταβίβασης της ευθύνης.

Τροπολογία 13

COM(2020) 610 final — Άρθρο 57 παράγραφος 9

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Η μεταφορά του ενδιαφερόμενου προσώπου από το επωφελούμενο κράτος μέλος στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης πραγματοποιείται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του επωφελούμενου κράτους μέλους, ύστερα από διαβούλευση μεταξύ των οικείων κρατών μελών, μόλις αυτό είναι πρακτικά δυνατό και το αργότερο εντός προθεσμίας 4 εβδομάδων από τη λήψη επιβεβαίωσης του κράτους μέλους μετεγκατάστασης ή από την έκδοση οριστικής απόφασης επί ένδικου μέσου ή επανεξέτασης απόφασης μεταφοράς, αν υπάρχει ανασταλτικό αποτέλεσμα σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 3.	Η μεταφορά του ενδιαφερόμενου προσώπου από το επωφελούμενο κράτος μέλος στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης πραγματοποιείται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του επωφελούμενου κράτους μέλους, ύστερα από διαβούλευση μεταξύ των οικείων κρατών μελών, μόλις αυτό είναι πρακτικά δυνατό και το αργότερο εντός προθεσμίας 4 εβδομάδων από τη λήψη επιβεβαίωσης του κράτους μέλους μετεγκατάστασης ή από την έκδοση οριστικής απόφασης επί ένδικου μέσου ή επανεξέτασης απόφασης μεταφοράς, αν υπάρχει ανασταλτικό αποτέλεσμα σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 3. Εν προκειμένω, πρέπει να διασφαλιστεί ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές που είναι αρμόδιες για τον προβλεπόμενο τόπο μετεγκατάστασης ενημερώνονται και ζητείται η γνώμη τους σε πρώιμο στάδιο.

Αιτιολογία

Για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής υποδοχής, οι αρμόδιες τοπικές και περιφερειακές αρχές πρέπει επίσης να ενημερώνονται άμεσα και να ζητείται η γνώμη τους, ούτως ώστε να είναι σε θέση να προετοιμαστούν κατάλληλα για την υποδοχή.

Τροπολογία 14

COM(2020) 610 final — Άρθρο 72

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
1. Το άρθρο 16 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: [...] 2. Κατά περίπτωση, τα κράτη μέλη μπορεί επίσης να δικαιούνται πρόσθετο ποσό ύψους 10 000 EUR για τα μέλη της οικογένειας των προσώπων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, αν τα πρόσωπα γίνονται δεκτά για τη διασφάλιση της ενότητας της οικογένειας. 2. Το άρθρο 17 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: [...] 7. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 32 για την προσαρμογή, αν κρίνεται απαραίτητο, των ποσών που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου, εντός των ορίων των διαθέσιμων πόρων, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι σημερινοί δείκτες του πληθωρισμού, οι σχετικές εξελίξεις στον τομέα της μεταφοράς των αιτούντων διεθνή προστασία και των δικαιούχων διεθνούς προστασίας από ένα κράτος μέλος σε άλλο, καθώς και παράγοντες που μπορούν να αξιοποιηθούν στο έπακρο τη χρήση του χρηματοδοτικού κινήτρου που παρέχεται με τα εν λόγω ποσά.»	1. Το άρθρο 16 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: [...] 2. Κατά περίπτωση, τα κράτη μέλη μπορεί επίσης να δικαιούνται πρόσθετο ποσό ύψους 10 000 EUR για τα μέλη της οικογένειας των προσώπων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, αν τα πρόσωπα γίνονται δεκτά για τη διασφάλιση της ενότητας της οικογένειας. Ειδικότερα, είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί ότι μέρος του ποσού αυτού καταβάλλεται απευθείας στην τοπική ή την περιφερειακή αρχή υποδοχής, στην οποία τα πρόσωπα επανεγκαθίστανται ή εισέρχονται για ανθρωπιστικούς λόγους. 2. Το άρθρο 17 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: [...] 7. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 32 για την προσαρμογή, αν κρίνεται απαραίτητο, των ποσών που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου, εντός των ορίων των διαθέσιμων πόρων, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι σημερινοί δείκτες του πληθωρισμού, οι σχετικές εξελίξεις στον τομέα της μεταφοράς των αιτούντων διεθνή προστασία και των δικαιούχων διεθνούς προστασίας από ένα κράτος μέλος σε άλλο, καθώς και παράγοντες που μπορούν να αξιοποιηθούν στο έπακρο τη χρήση του χρηματοδοτικού κινήτρου που παρέχεται με τα εν λόγω ποσά.» Ειδικότερα, είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί ότι μέρος του ποσού αυτού καταβάλλεται απευθείας στην τοπική ή την περιφερειακή αρχή υποδοχής.

Αιτιολογία

Στόχος των προτεινόμενων προσθηκών είναι να διασφαλιστεί ότι οι αρμόδιες τοπικές ή περιφερειακές αρχές λαμβάνουν την απαραίτητη χρηματοδοτική στήριξη.

Τροποποιημένη πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κοινής διαδικασίας διεθνούς προστασίας στην Ένωση και την κατάργηση της οδηγίας 2013/32/ΕΕ.

Τροπολογία 15

COM(2020) 611 final, σημείο 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	i) Η αιτιολογική σκέψη 10 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: (10) Οι πόροι του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης θα πρέπει να αξιοποιηθούν ώστε να δοθεί η κατάλληλη στήριξη στις προσπάθειες των κρατών μελών κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, ιδίως σε εκείνα τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν ειδικές και δυσανάλογες πιέσεις στα συστήματα ασύλου τους. Θα πρέπει επίσης να διατεθούν επαρκείς πόροι και στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, καθώς και να τους παρέχεται η δυνατότητα άμεσης πρόσβασης στο Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης. Επίσης, είναι ανάγκη η ΕΕ να διαθέσει ειδικούς πόρους ώστε οι περιφέρειες που υφίστανται μεγαλύτερη μεταναστευτική πίεση, ιδίως εκείνες που βρίσκονται στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ, να είναι σε θέση να υποδέχονται και να φροντίζουν τους ασυνόδευτους ανηλίκους που καταφθάνουν στο έδαφός τους.
Η αιτιολογική σκέψη 31 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: «(31) Η απόφαση σχετικά με την αίτηση του αιτούντος θα πρέπει να εκδίδεται γραπτώς, ούτως ώστε να διασφαλίζονται τα δικαιώματά του. Όταν η απόφαση δεν χορηγεί διεθνή προστασία, θα πρέπει να παρέχονται στον αιτούντα πραγματικοί και νομικοί λόγοι, πληροφορίες σχετικά με τις συνέπειες της απόφασης και οι τρόποι αμφισβήτησής της. (31α) Προκειμένου να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών και να μειωθούν ο κίνδυνος διαφυγής και η πιθανότητα μη επιτρεπόμενων μετακινήσεων, δεν θα πρέπει να υπάρχουν διαδικαστικά κενά μεταξύ της έκδοσης αρνητικής απόφασης σχετικά με αίτηση διεθνούς προστασίας και απόφασης επιστροφής. Θα πρέπει να εκδίδεται αμέσως απόφαση επιστροφής για τους αιτούντες των οποίων οι αιτήσεις απορρίπτονται. Με την επιφύλαξη του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής, η απόφαση επιστροφής θα πρέπει είτε να αποτελεί μέρος της αρνητικής απόφασης επί αίτησης διεθνούς προστασίας είτε, εάν πρόκειται για χωριστή πράξη, να εκδίδεται ταυτόχρονα και μαζί με την αρνητική απόφαση.»	ii) Η αιτιολογική σκέψη 31 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: «(31) Η απόφαση σχετικά με την αίτηση του αιτούντος θα πρέπει να εκδίδεται γραπτώς, ούτως ώστε να διασφαλίζονται τα δικαιώματά του. Όταν η απόφαση δεν χορηγεί διεθνή προστασία, θα πρέπει να παρέχονται στον αιτούντα πραγματικοί και νομικοί λόγοι, πληροφορίες σχετικά με τις συνέπειες της απόφασης και οι τρόποι αμφισβήτησής της. (31α) Προκειμένου να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών και να μειωθούν ο κίνδυνος διαφυγής και η πιθανότητα μη επιτρεπόμενων μετακινήσεων, δεν θα πρέπει να υπάρχουν διαδικαστικά κενά μεταξύ της έκδοσης αρνητικής απόφασης σχετικά με αίτηση διεθνούς προστασίας και απόφασης επιστροφής. Θα πρέπει να εκδίδεται αμέσως απόφαση επιστροφής για τους αιτούντες των οποίων οι αιτήσεις απορρίπτονται και στους οποίους το κράτος μέλος δεν έχει αποφασίσει να παρέχει τίτλο διαμονής ή οποιασδήποτε άλλη άδεια που παρέχει δικαίωμα παραμονής για λόγους επιείκειας, ανθρωπιστικούς ή άλλους λόγους. Με την επιφύλαξη του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής, η απόφαση επιστροφής θα πρέπει είτε να αποτελεί μέρος της αρνητικής απόφασης επί αίτησης διεθνούς προστασίας είτε, εάν πρόκειται για χωριστή πράξη, να εκδίδεται ταυτόχρονα και μαζί με την αρνητική απόφαση.»

Αιτιολογία

Η παρούσα σύσταση ενισχύει τις περιφερειακές και τις τοπικές δομές και ανταποκρίνεται σε προηγούμενα αιτήματα της ΕτΠ στον τομέα αυτό. Επιπλέον, είναι θεμελιώδους σημασίας η ΕΕ να διαθέσει ειδικούς πόρους για τις περιφέρειες που υφίστανται μεγαλύτερη μεταναστευτική πίεση.

Τροπολογία 16

COM(2020) 611 final, σημείο 5, αιτιολογική σκέψη 40 στοιχείο η)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Κατά την εφαρμογή της διαδικασίας στα σύνορα για τη διεκπεραίωση της επιστροφής, θα πρέπει να εφαρμόζονται ορισμένες διατάξεις της [αναδιατυπωμένης οδηγίας για την επιστροφή], καθώς αυτές ρυθμίζουν στοιχεία της διαδικασίας επιστροφής που δεν καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό, ειδικότερα εκείνα που αφορούν τους ορισμούς, τις ευνοϊκότερες διατάξεις, τη μη επαναπροώθηση, τα μείζονα συμφέροντα του παιδιού, την οικογενειακή ζωή και την κατάσταση της υγείας, τον κίνδυνο διαφυγής, την υποχρέωση συνεργασίας, την προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης, την απόφαση επιστροφής, την απομάκρυνση, την αναβολή της απομάκρυνσης, την επιστροφή και την απομάκρυνση ασυνόδευτων ανηλίκων, τις απαγορεύσεις εισόδου, τις διασφαλίσεις εν αναμονή επιστροφής, την κράτηση, τις συνθήκες κράτησης, την κράτηση ανηλίκων και οικογενειών , και τις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Για να μειωθεί ο κίνδυνος μη επιτρεπόμενης εισόδου και μετακίνησης παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών που υπόκεινται στη διαδικασία στα σύνορα για τη διεκπεραίωση επιστροφής, μπορεί να χορηγηθεί στους παρανόμως διαμενόντες υπηκόους τρίτων χωρών προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης που δεν υπερβαίνει τις 15 ημέρες, με την επιφύλαξη της δυνατότητας οικειοθελούς συμμόρφωσης με την υποχρέωση επιστροφής ανά πάσα στιγμή.	Κατά την εφαρμογή της διαδικασίας στα σύνορα για τη διεκπεραίωση της επιστροφής, θα πρέπει να εφαρμόζονται ορισμένες διατάξεις της [αναδιατυπωμένης οδηγίας για την επιστροφή], καθώς αυτές ρυθμίζουν στοιχεία της διαδικασίας επιστροφής που δεν καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό, ειδικότερα εκείνα που αφορούν τους ορισμούς, τις ευνοϊκότερες διατάξεις, τη μη επαναπροώθηση, τα μείζονα συμφέροντα του παιδιού, την οικογενειακή ζωή και την κατάσταση της υγείας, τον κίνδυνο διαφυγής, την υποχρέωση συνεργασίας, την προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης, την απόφαση επιστροφής, την απομάκρυνση, την αναβολή της απομάκρυνσης, την επιστροφή και την απομάκρυνση ασυνόδευτων ανηλίκων, τις απαγορεύσεις εισόδου, τις διασφαλίσεις εν αναμονή επιστροφής, την κράτηση, τις συνθήκες κράτησης και τις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Για να μειωθεί ο κίνδυνος μη επιτρεπόμενης εισόδου και μετακίνησης παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών που υπόκεινται στη διαδικασία στα σύνορα για τη διεκπεραίωση επιστροφής, μπορεί να χορηγηθεί στους παρανόμως διαμενόντες υπηκόους τρίτων χωρών προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης που δεν υπερβαίνει τις 15 ημέρες, με την επιφύλαξη της δυνατότητας οικειοθελούς συμμόρφωσης με την υποχρέωση επιστροφής ανά πάσα στιγμή.

Αιτιολογία

Η ΕτΠ τάσσεται υπέρ της πλήρους κατάργησης της κράτησης παιδιών.

Τροπολογία 17

COM(2020) 611 final, σημείο 13, άρθρο 35a

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Απόρριψη αίτησης και έκδοση απόφασης επιστροφής	Απόρριψη αίτησης και έκδοση απόφασης επιστροφής
Όταν μια αίτηση απορρίπτεται ως απαράδεκτη, αβάσιμη ή προδήλως αβάσιμη όσον αφορά τόσο το καθεστώς πρόσφυγα όσο και το καθεστώς επικουρικής προστασίας, ή λόγω ρητής ή σιωπηρής ανάκλησης, τα κράτη μέλη εκδίδουν απόφαση επιστροφής που τηρεί την οδηγία XXX/XXX/ΕΕ [οδηγία για την επιστροφή]. Η απόφαση επιστροφής εκδίδεται ως μέρος της απόφασης για απόρριψη της αίτησης διεθνούς προστασίας, ή σε χωριστή πράξη. Όταν η απόφαση επιστροφής εκδίδεται ως χωριστή πράξη, εκδίδεται ταυτόχρονα και μαζί με την απόφαση για απόρριψη της αίτησης διεθνούς προστασίας.»	Όταν μια αίτηση απορρίπτεται ως απαράδεκτη, αβάσιμη ή προδήλως αβάσιμη όσον αφορά τόσο το καθεστώς πρόσφυγα όσο και το καθεστώς επικουρικής προστασίας, ή λόγω ρητής ή σιωπηρής ανάκλησης, και το κράτος μέλος δεν έχει αποφασίσει να παρέχει στο συγκεκριμένο πρόσωπο τίτλο διαμονής ή οποιασδήποτε άλλη άδεια που παρέχει δικαίωμα παραμονής για λόγους επιείκειας, ανθρωπιστικούς ή άλλους λόγους , τα κράτη μέλη εκδίδουν απόφαση επιστροφής που τηρεί την οδηγία XXX/XXX/ΕΕ [οδηγία για την επιστροφή]. Η απόφαση επιστροφής εκδίδεται ως μέρος της απόφασης για απόρριψη της αίτησης διεθνούς προστασίας, ή σε χωριστή πράξη. Όταν η απόφαση επιστροφής εκδίδεται ως χωριστή πράξη, εκδίδεται ταυτόχρονα και μαζί με την απόφαση για απόρριψη της αίτησης διεθνούς προστασίας.»

Αιτιολογία

Σύμφωνα με τη διατύπωση, η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής απαγορεύει στα κράτη μέλη να παρέχουν προστασία για άλλους ανθρωπιστικούς ή οικογενειακούς λόγους πέραν της διεθνούς προστασίας χωρίς να κινούν διαδικασία επιστροφής. Αυτό αντιβαίνει στο άρθρο 3 παράγραφος 2 της πρότασης COM(2016) 466 final («κανονισμός για τις απαιτήσεις αναγνώρισης»), η οποία εγγυάται ακριβώς αυτό το δικαίωμα των κρατών μελών («Ο παρών κανονισμός δεν ισχύει για άλλα εθνικά καθεστώτα που χορηγούνται για ανθρωπιστικούς λόγους από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της εθνικής νομοθεσίας σε όσους δεν πληρούν τα κριτήρια για το καθεστώς πρόσφυγα ή επικουρικής προστασίας.»). Επιπλέον, σε ορισμένες περιπτώσεις, τα κράτη μέλη είναι υποχρεωμένα να παρέχουν προστασία· αυτό ισχύει, για παράδειγμα, σε περιπτώσεις απειλών κατά της υγείας, όπως έχει καταστήσει σαφές το ΔΕΕ στη νομολογία του μετά την υπόθεση M'Bodj. Βάσει της υποχρέωσης που απορρέει από το άρθρο 6 παράγραφος 1 της οδηγίας 2008/115/EK («οδηγία για την επιστροφή») περί λήψης απόφασης επιστροφής σε περίπτωση παράνομης διανομής, η παρούσα διάταξη φαίνεται περιττή. Η προτεινόμενη τροπολογία συνάδει με το άρθρο 6 παράγραφος 4 της οδηγίας για την επιστροφή.

Τροπολογία 18

COM(2020) 611 final, σημείο 14, άρθρο 40 παράγραφος 1 στοιχείο θ)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Το άρθρο 40 τροποποιείται ως εξής:	Το άρθρο 40 τροποποιείται ως εξής:
α) στην παράγραφο 1 προστίθεται το εξής σημείο:	α) στην παράγραφο 1 προστίθεται το εξής σημείο:
«(i) ο αιτών είναι υπήκοος τρίτης χώρας ή, στην περίπτωση απάτριδων, είχε προηγουμένως τη συνήθη διαμονή του σε τρίτη χώρα για την οποία το ποσοστό των αποφάσεων της αποφαινόμενης αρχής υπέρ χορήγησης διεθνούς προστασίας ανέρχεται, σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα ετήσια μέσα στοιχεία της Eurostat σε επίπεδο Ένωσης, σε ποσοστό 20 % ή χαμηλότερο, εκτός εάν έχει επέλθει σημαντική αλλαγή στην οικεία τρίτη χώρα μετά τη δημοσίευση των σχετικών δεδομένων της Eurostat ή ο αιτών ανήκει σε κατηγορία προσώπων για τα οποία το ποσοστό του 20 % ή χαμηλότερο απ' αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί αντιπροσωπευτικό για τις ανάγκες προστασίας τους»	«(i) βάσει των πορισμάτων μιας πρώτης εξέτασης, μπορεί να λαμβάνεται κατά περίπτωση απόφαση σχετικά με την αίτηση του αιτούντος εντός σύντομου χρονικού διαστήματος και, σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης, υπάρχει εύλογη προσδοκία ταχείας επιστροφής στη χώρα καταγωγής ή σε τρίτη χώρα έτοιμη για υποδοχή»
[...]	[...]

Αιτιολογία

Η σύνδεση των κυρώσεων με την ιδιγένεια που απορρέει από τη σύνδεση με τα ποσοστά παροχής προστασίας δεν συμβαδίζει με την απαγόρευση των διακρίσεων κατά το διεθνές και το ευρωπαϊκό δίκαιο, εφόσον δεν δικαιολογείται ανά περίπτωση. Η ΕτΠ προτείνει, ως εκ τούτου, μια διαδικασία που θα στηρίζεται στη δυνατότητα επιστροφής και την πιθανότητα ταχείας λήψης αποφάσεων για μεμονωμένες περιπτώσεις, όπως εφαρμόζεται στη διαδικασία ασύλου που ακολουθεί η Ελβετία από το 2019. Αυτό θα επέτρεπε τη λήψη σημαντικά μεγαλύτερου αριθμού αποφάσεων εντός σύντομου χρονικού διαστήματος από ό,τι επιτρέπει η διαδικασία χορήγησης προστασίας που στηρίζεται σε ποσοστά. Επίσης, αυτό συμβάλλει κατά κύριο λόγο στη μείωση του διοικητικού φόρτου για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές στις παραμεθόριες περιοχές. Το μοντέλο αυτό επιτρέπει επίσης τη λήψη άμεσων αποφάσεων για τη χορήγηση προστασίας και, ως εκ τούτου, μπορεί να επιταχύνει μακροπρόθεσμα σημαντικά την ένταξη σαφώς ευάλωτων ατόμων, όπως εκείνων που δικαιούνται διεθνή προστασία, τα οποία διασώζονται από τη θάλασσα.

Τροπολογία 19

COM(2020) 611 final, σημείο 14, άρθρο 40 παράγραφος 5 στοιχείο γ)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
[...]	[...]
β) στην παράγραφο 5 προστίθεται το εξής σημείο:	β) στην παράγραφο 5 προστίθεται το εξής σημείο:
«γ) ο αιτών είναι υπήκοος τρίτης χώρας ή, στην περίπτωση απάτριδων, είχε προηγουμένως τη συνήθη διαμονή του σε τρίτη χώρα για την οποία το ποσοστό των αποφάσεων της αποφαινόμενης αρχής υπέρ χορήγησης διεθνούς προστασίας ανέρχεται, σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα ετήσια μέσα στοιχεία της Eurostat σε επίπεδο Ένωσης, σε ποσοστό 20 % ή χαμηλότερο, εκτός εάν έχει επέλθει σημαντική αλλαγή στην οικεία τρίτη χώρα μετά τη δημοσίευση των σχετικών δεδομένων της Eurostat ή ο αιτών ανήκει σε κατηγορία προσώπων για τα οποία το ποσοστό του 20 % ή χαμηλότερο απ' αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί αντιπροσωπευτικό για τις ανάγκες προστασίας τους.»	«γ) βάσει των πορισμάτων μιας πρώτης εξέτασης, μπορεί να λαμβάνεται κατά περίπτωση απόφαση σχετικά με την αίτηση του αιτούντος εντός σύντομου χρονικού διαστήματος και, σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης, υπάρχει εύλογη προσδοκία ταχείας επιστροφής στη χώρα καταγωγής ή σε τρίτη χώρα έτοιμη για υποδοχή»

Αιτιολογία

Η σύνδεση των κυρώσεων με την ιθαγένεια που απορρέει από τη σύνδεση με τα ποσοστά παροχής προστασίας δεν συμβαδίζει με την απαγόρευση των διακρίσεων κατά το διεθνές και το ευρωπαϊκό δίκαιο, εφόσον δεν δικαιολογείται ανά περίπτωση. Η ΕτΠ προτείνει, ως εκ τούτου, μια διαδικασία που θα στηρίζεται στη δυνατότητα επιστροφής και την πιθανότητα ταχείας λήψης αποφάσεων για μεμονωμένες περιπτώσεις, όπως εφαρμόζεται στη διαδικασία ασύλου που ακολουθεί η Ελβετία από το 2019. Αυτό θα επέτρεπε τη λήψη σημαντικά μεγαλύτερου αριθμού αποφάσεων εντός σύντομου χρονικού διαστήματος από ό,τι επιτρέπει η διαδικασία χορήγησης προστασίας που στηρίζεται σε ποσοστά. Επίσης, αυτό συμβάλλει κατά κύριο λόγο στη μείωση του διοικητικού φόρτου για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές στις παραμεθόριες περιοχές. Το μοντέλο αυτό επιτρέπει επίσης τη λήψη άμεσων αποφάσεων για τη χορήγηση προστασίας και, ως εκ τούτου, μπορεί να επιταχύνει μακροπρόθεσμα σημαντικά την ένταξη σαφώς ευάλωτων ατόμων, όπως εκείνων που δικαιούνται διεθνή προστασία, τα οποία διασώζονται από τη θάλασσα.

Τροπολογία 20

COM(2020) 611 final, σημείο 15, άρθρο 41 παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Το κράτος μέλος εξετάζει αίτηση στο πλαίσιο διαδικασίας στα σύνορα στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, όταν συντρέχουν οι περιστάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 40 παράγραφος 1 στοιχεία γ), στ) ή θ).	Το κράτος μέλος εξετάζει αίτηση στο πλαίσιο διαδικασίας στα σύνορα στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, όταν συντρέχουν οι περιστάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 40 παράγραφος 1 στοιχεία στ) ή θ), καθώς και στο στοιχείο γ), μόνο όταν οι περιστάσεις δείχνουν ότι, στη συγκεκριμένη μεμονωμένη περίπτωση, μπορεί να αναμένεται ταχεία απόφαση και επιστροφή.

Αιτιολογία

Αυτό θα μειώσει τον διοικητικό φόρτο των τοπικών και περιφερειακών αρχών που μεριμνούν για τη στέγαση των αιτούντων κατά τη διάρκεια της διαδικασίας στα σύνορα.

Τροπολογία 21

COM(2020) 611 final, σημείο 15, άρθρο 41 παράγραφος 5

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Η διαδικασία στα σύνορα μπορεί να εφαρμόζεται σε ασυνόδευτους ανηλίκους και σε ανηλίκους κάτω των 12 ετών και στα μέλη της οικογένειάς τους μόνο στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 40 παράγραφος 5 στοιχείο β).	Η διαδικασία στα σύνορα μπορεί να εφαρμόζεται σε ανηλίκους και στα μέλη της οικογένειάς τους που τους συνοδεύουν μόνο στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 40 παράγραφος 5 στοιχείο β) ή σε περιπτώσεις στις οποίες μπορεί να αναμένεται ταχεία χορήγηση διεθνούς προστασίας κατόπιν εξέτασης των στοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 40 παράγραφος 5 στοιχείο γ). Οι ανήλικοι που υπόκεινται σε διαδικασία στα σύνορα δεν θα πρέπει να τελούν υπό κράτηση.

Αιτιολογία

Η προστασία των ανηλίκων δυνάμει του διεθνούς δικαίου ισχύει εξίσου για όλα τα άτομα κάτω των 18 ετών. Συνεπώς, ειδικές διαδικασίες θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνον όταν αυτό είναι προς το συμφέρον του ανηλίκου ή δικαιολογείται βάσει σοβαρών λόγων κατά την έννοια του άρθρο 40 παράγραφος 5 σημείο β) της πρότασης («κίνδυνος για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη») σε μεμονωμένες περιπτώσεις. Η κράτηση δεν θα πρέπει να επιβάλλεται για διαδικαστικούς λόγους. Η τοποθέτηση αυτή, η οποία βασίζεται στη διασφάλιση των συμφερόντων των ανηλίκων και των συμφερόντων της ασφάλειας των κρατών μελών, συνάδει με τις προηγούμενες θέσεις της ΕτΠ.

Τροπολογία 22

COM(2020) 611 final, σημείο 15, άρθρο 41 παράγραφος 9 στοιχείο β)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Τα κράτη μέλη δεν εφαρμόζουν ή παύουν να εφαρμόζουν τη διαδικασία στα σύνορα σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας όταν: [...]	Τα κράτη μέλη δεν εφαρμόζουν ή παύουν να εφαρμόζουν τη διαδικασία στα σύνορα σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας όταν: [...]
β) δεν μπορεί να παρασχεθεί η αναγκαία υποστήριξη σε αιτούντες με ειδικές διαδικαστικές ανάγκες στις τοποθεσίες που αναφέρονται στην παράγραφο 14·	β) οι αιτούντες έχουν ειδικές διαδικαστικές ανάγκες· εκτός αν έχει διασφαλιστεί σε μεμονωμένες περιπτώσεις ότι μπορεί να παρασχεθεί η αναγκαία υποστήριξη στις τοποθεσίες που αναφέρονται στην παράγραφο 14·

Αιτιολογία

Τα άτομα με ειδικές διαδικαστικές ανάγκες πρέπει να έχουν πρόσβαση στα σχετικά μέτρα συνδρομής κατά περίπτωση, διαφορετικά δεν μπορούν να υπόκεινται σε διαδικασία στα σύνορα.

Τροπολογία 23

COM(2020) 611 final, σημείο 15, άρθρο 41 παράγραφος 11

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Η διαδικασία στα σύνορα είναι όσο το δυνατόν συντομότερη, ενώ παράλληλα εξασφαλίζεται πλήρης και δίκαιη εξέταση των αιτήσεων. Περιλαμβάνει την απόφαση που αναφέρεται στις παραγράφους 2 και 3 και κάθε απόφαση επί προσφυγής, κατά περίπτωση, και ολοκληρώνεται εντός 12 εβδομάδων από την καταχώριση της αίτησης. Μετά την παρέλευση της περιόδου αυτής, επιτρέπεται στον αιτούντα να εισέλθει στο έδαφος του κράτους μέλους, εκτός από την περίπτωση που εφαρμόζεται το άρθρο 41α παράγραφος 1. Κατά παρέκκλιση από τις προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 34, το άρθρο 40 παράγραφος 2 και το άρθρο 55, τα κράτη μέλη θεσπίζουν διατάξεις σχετικά με τη διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης και της διαδικασίας προσφυγής, οι οποίες διασφαλίζουν ότι, σε περίπτωση προσφυγής κατά απόφασης για απόρριψη αίτησης στο πλαίσιο της διαδικασίας στα σύνορα, η απόφαση επί της εν λόγω προσφυγής εκδίδεται εντός 12 εβδομάδων από την καταχώριση της αίτησης.	Η διαδικασία στα σύνορα είναι όσο το δυνατόν συντομότερη, με στόχο την ελάφρυνση του φόρτου των παραμεθόριων περιοχών, ενώ παράλληλα εξασφαλίζεται πλήρης και δίκαιη εξέταση των αιτήσεων. Περιλαμβάνει την απόφαση που αναφέρεται στις παραγράφους 2 και 3 και κάθε απόφαση επί προσφυγής, κατά περίπτωση, και ολοκληρώνεται εντός 8 εβδομάδων από την καταχώριση της αίτησης. Μετά την παρέλευση της περιόδου αυτής, επιτρέπεται στον αιτούντα να μετακινηθεί περαιτέρω στο έδαφος του κράτους μέλους, εκτός από την περίπτωση που εφαρμόζεται το άρθρο 41α παράγραφος 1. Κατά παρέκκλιση από τις προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 34, το άρθρο 40 παράγραφος 2 και το άρθρο 55, τα κράτη μέλη θεσπίζουν διατάξεις σχετικά με τη διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης και της διαδικασίας προσφυγής, οι οποίες διασφαλίζουν ότι, σε περίπτωση προσφυγής κατά απόφασης για απόρριψη αίτησης στο πλαίσιο της διαδικασίας στα σύνορα, η απόφαση επί της εν λόγω προσφυγής εκδίδεται εντός 8 εβδομάδων από την καταχώριση της αίτησης.

Αιτιολογία

Το χρονικό διάστημα των 20 εβδομάδων είναι υπερβολικά μεγάλο, καθότι υποχρεώνει τους αιτούντες να παραμένουν σε ζώνες διέλευσης, επιβαρύνοντας έτσι δυσανάλογα τις παραμεθόριες περιοχές. Στην απόφασή του της 14ης Μαΐου 2020 επί της ουγγρικής ζώνης διέλευσης, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) δήλωσε ότι «οι ειδικές αυτές διαδικασίες [στα σύνορα] πρέπει να διεξάγονται εντός εύλογης προθεσμίας» και αναφέρει ότι, ήδη μετά την παρέλευση τεσσάρων εβδομάδων, πρέπει να επιτρέπεται η έναρξη ισχύος της κανονικής διαδικασίας. Δεδομένου ότι η κατάσταση στη ζώνη διέλευσης συνιστά στέρξη της ελευθερίας, οι συνοριακές διαδικασίες στις ζώνες διέλευσης πρέπει να διεκπεραιώνονται ταχέως. Μια περίοδος άνω των 8 εβδομάδων, η οποία ήδη διπλασιάζει την προθεσμία που προβλέπεται επί του παρόντος σύμφωνα με το άρθρο 43 της Οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου (4 εβδομάδες), πιθανότατα θα θεωρηθεί παράλογη τόσο από το ΔΕΕ όσο και από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ). Η προθεσμία των 8 εβδομάδων αρκεί για τη διεξαγωγή της διαδικασίας ασύλου στις περισσότερες περιπτώσεις. Εάν η διαδικασία περατωθεί με αρνητική απόφαση, προβλέπονται επιπλέον 8 εβδομάδες για τη διαδικασία επιστροφής. Εάν η συνολική διάρκεια της διαδικασίας υπερβεί τους 3 μήνες, είναι απίθανο η επιστροφή να πραγματοποιείται ταχέως, όπως προβλέπεται για τη διαδικασία στα σύνορα.

Τροπολογία 24

COM(2020) 611 final, σημείο 15, άρθρο 41 παράγραφος 13

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Κατά την εξέταση των αιτήσεων που υπόκεινται σε διαδικασία στα σύνορα, οι αιτούντες παραμένουν στα εξωτερικά σύνορα ή πλησίον αυτών ή στις ζώνες διέλευσης. Κάθε κράτος μέλος γνωστοποιεί στην Επιτροπή, το αργότερο [δύο μήνες μετά την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού], τις τοποθεσίες όπου θα πραγματοποιείται η διαδικασία στα σύνορα, στα εξωτερικά σύνορα, πλησίον αυτών ή στις ζώνες διέλευσης, μεταξύ άλλων κατά την εφαρμογή της παραγράφου 3, και διασφαλίζει ότι η χωρητικότητα των εν λόγω τοποθεσιών επαρκεί για τη διεκπεραίωση των αιτήσεων που καλύπτονται από την εν λόγω παράγραφο. Τυχόν αλλαγές στον προσδιορισμό των τοποθεσιών στις οποίες εφαρμόζεται η διαδικασία στα σύνορα γνωστοποιούνται στην Επιτροπή δύο μήνες πριν από την έναρξη ισχύος των αλλαγών.	Κατά την εξέταση των αιτήσεων που υπόκεινται σε διαδικασία στα σύνορα, οι αιτούντες παραμένουν στα εξωτερικά σύνορα ή πλησίον αυτών ή στις ζώνες διέλευσης. Κάθε κράτος μέλος γνωστοποιεί στην Επιτροπή, το αργότερο [δύο μήνες μετά την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού], τις τοποθεσίες όπου θα πραγματοποιείται η διαδικασία στα σύνορα, στα εξωτερικά σύνορα, πλησίον αυτών ή στις ζώνες διέλευσης, μεταξύ άλλων κατά την εφαρμογή της παραγράφου 3, και διασφαλίζει ότι η χωρητικότητα των εν λόγω τοποθεσιών επαρκεί για τη διεκπεραίωση των αιτήσεων που καλύπτονται από την εν λόγω παράγραφο. Η κοινοποίηση αυτή συνοδεύεται από έκθεση σχετικά με τη διαβούλευση με την αρμόδια τοπική ή περιφερειακή αρχή στην επικράτεια της οποίας πρόκειται να διεξαχθούν οι εν λόγω διαδικασίες. Τυχόν αλλαγές στον προσδιορισμό των τοποθεσιών στις οποίες εφαρμόζεται η διαδικασία στα σύνορα γνωστοποιούνται στην Επιτροπή δύο μήνες πριν από την έναρξη ισχύος των αλλαγών.

Αιτιολογία

Κατά τον σχεδιασμό των χώρων για τη διεξαγωγή της διαδικασίας στα σύνορα είναι σημαντικό να λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι ανάγκες των αρμόδιων τοπικών και περιφερειακών αρχών.

Τροπολογία 25

COM(2020) 611 final, σημείο 15, άρθρο 41 παράγραφος 14

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Σε περιπτώσεις στις οποίες η χωρητικότητα των τοποθεσιών που γνωστοποιούνται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με την παράγραφο 14 δεν επαρκεί προσωρινά για τη διεκπεραίωση των αιτήσεων που καλύπτονται από την παράγραφο 3, τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν άλλες τοποθεσίες εντός του εδάφους του κράτους μέλους και κατόπιν γνωστοποίησης στην Επιτροπή, ώστε να στεγάζονται εκεί οι αιτούντες, σε προσωρινή βάση και για το συντομότερο αναγκαίο χρονικό διάστημα.»	Σε περιπτώσεις στις οποίες η χωρητικότητα των τοποθεσιών που γνωστοποιούνται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με την παράγραφο 14 δεν επαρκεί προσωρινά για τη διεκπεραίωση των αιτήσεων που καλύπτονται από την παράγραφο 3, τα κράτη μέλη μπορούν, κατόπιν διαβούλευσης με τις αρμόδιες τοπικές και περιφερειακές αρχές, να ορίζουν άλλες τοποθεσίες εντός του εδάφους του κράτους μέλους και κατόπιν γνωστοποίησης στην Επιτροπή, ώστε να στεγάζονται εκεί οι αιτούντες, σε προσωρινή βάση και για το συντομότερο αναγκαίο χρονικό διάστημα.»

Αιτιολογία

Κατά τον σχεδιασμό των χώρων για τη διεξαγωγή της διαδικασίας στα σύνορα είναι σημαντικό να λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι ανάγκες των αρμόδιων τοπικών και περιφερειακών αρχών.

Τροπολογία 26

COM(2020) 611 final, σημείο 16, άρθρο 41α παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 παραμένουν για περίοδο που δεν υπερβαίνει τις 12 εβδομάδες σε τοποθεσίες στα εξωτερικά σύνορα ή πλησίον αυτών ή στις ζώνες διέλευσης· όταν ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να τα στεγάσει στις τοποθεσίες αυτές, μπορεί να καταφύγει στη χρήση άλλων τοποθεσιών εντός του εδάφους του. Η περίοδος των 12 εβδομάδων θα πρέπει να ξεκινά από τη στιγμή κατά την οποία ο αιτών, ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο άπατρις δεν έχει πλέον δικαίωμα παραμονής ή δεν επιτρέπεται πλέον να παραμείνει.	Τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στεγάζονται για περίοδο που δεν υπερβαίνει τις 8 εβδομάδες σε τοποθεσίες στα εξωτερικά σύνορα ή πλησίον αυτών ή στις ζώνες διέλευσης· όταν ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να τα στεγάσει στις τοποθεσίες αυτές, μπορεί, κατόπιν συνεννόησης με τις αρμόδιες τοπικές και περιφερειακές αρχές , να καταφύγει στη χρήση άλλων τοποθεσιών εντός του εδάφους του. Η περίοδος των 8 εβδομάδων θα πρέπει να ξεκινά από τη στιγμή κατά την οποία ο αιτών, ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο άπατρις δεν έχει πλέον δικαίωμα παραμονής ή δεν επιτρέπεται πλέον να παραμείνει.

Αιτιολογία

Κατά τον σχεδιασμό των χώρων για τη διεξαγωγή της διαδικασίας στα σύνορα είναι σημαντικό να λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι ανάγκες των αρμόδιων τοπικών και περιφερειακών αρχών. Ομοίως, η προθεσμία διεκπεραίωσης της διαδικασίας επιστροφής δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τις 8 εβδομάδες, με μέλημα τη μείωση του διοικητικού φόρτου των παραμεθόριων περιοχών. Στην απόφαση του της 14ης Μαΐου 2020 επί της συγγρικής ζώνης διέλευσης, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) δήλωσε ότι «οι ειδικές αυτές διαδικασίες [στα σύνορα] πρέπει να διεξάγονται εντός εύλογης προθεσμίας» και αναφέρει ότι, ήδη μετά την παρέλευσης τεσσάρων εβδομάδων, πρέπει να επιτρέπεται η έναρξη ισχύος της κανονικής διαδικασίας. Δεδομένου ότι η κατάσταση στη ζώνη διέλευσης συνιστά στέρηση της ελευθερίας, οι συνοριακές διαδικασίες στις ζώνες διέλευσης πρέπει να διεκπεραιώνονται ταχέως. Μια περίοδος άνω των 8 εβδομάδων, η οποία ήδη διπλασιάζει την προθεσμία που προβλέπεται επί του παρόντος σύμφωνα με το άρθρο 43 της Οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου (4 εβδομάδες), πιθανότατα θα θεωρηθεί παράλογη τόσο από το ΔΕΕ όσο και από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ). Η προθεσμία των 8 εβδομάδων αρκεί για τη διεξαγωγή της διαδικασίας ασύλου στις περισσότερες περιπτώσεις. Εάν η συνολική διάρκεια της διαδικασίας υπερβαίνει τους 3 μήνες, είναι απίθανο η επιστροφή να πραγματοποιείται ταχέως, όπως προβλέπεται για τη διαδικασία στα σύνορα. Σύμφωνα με το άρθρο 34 της πρότασης κανονισμού του 2016 για τη διαδικασία ασύλου, οι αποφάσεις επί του παραδεκτού και της χρήσης των συμφωνιών τρίτων χωρών πρέπει να λαμβάνονται εντός ενός μηνός. Ως εκ τούτου, μια διορία άνω των 2 μηνών για τη λήψη απόφασης στο πλαίσιο της διαδικασίας στα σύνορα θα ήταν παράλογη από νομικής άποψης. Συν τοις άλλοις, είναι αναγκαίο να καθοριστεί σύντομη διορία, καθότι οι επιστροφές είναι πιθανότερο να πραγματοποιηθούν κατόπιν ταχείας διαδικασίας με ελάχιστο χρόνο αναμονής. Επιπροσθέτως, η ορολογία πρέπει να είναι ομοιόμορφη σε όλη την πρόταση και οι διφορούμενοι όροι που θα μπορούσαν να ερμηνευτούν ως de facto κράτηση, όπως το ρήμα «παραμένουν» [Σ.τ.Μ. «kert» στα αγγλικά κείμενο], θα πρέπει να αποφεύγονται και να αντικαθίστανται από νομικά ακριβή διατύπωση όπως «στεγάζονται», σύμφωνα με την αναθεωρημένη Οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής.

Τροπολογία 27

COM(2020) 611 final, σημείο 18, άρθρο 53 παράγραφος 9

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Τα κράτη μέλη προβλέπουν ένα μόνο επίπεδο προσφυγής σε σχέση με απόφαση που λαμβάνεται στο πλαίσιο της διαδικασίας στα σύνορα.	Σε σχέση με απόφαση που λαμβάνεται στο πλαίσιο της διαδικασίας στα σύνορα, τα κράτη μέλη προβλέπουν προσφυγή σύμφωνα με το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Για τις προσφυγές, ισχύουν οι προθεσμίες που ορίζονται στο εθνικό δίκαιο σύμφωνα με το άρθρο 55. Οι αιτούντες έχουν το δικαίωμα να παραμένουν στο έδαφος κατά τη διάρκεια της περιόδου προσφυγής και εν αναμονή της έκβασης της σύμφωνα με το άρθρο 54.

Αιτιολογία

Ο άκαμπτος περιορισμός σε ένα μόνο επίπεδο προσφυγής και η αυστηρή προθεσμία για τις διαδικασίες στα σύνορα παρακωλύουν τις αρμοδιότητες των κρατών μελών που είναι διαδικαστικά αυτόνομα όσον αφορά την παροχή ένδικου μέσου στο πλαίσιο των διαδικασιών στα σύνορα. Ωστόσο, πρέπει να τηρείται το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, σύμφωνα με τη νομολογία του ΔΕΕ, το οποίο ορίζει ότι οι κανόνες για τα ένδικα μέσα πρέπει να είναι συμβατοί με την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων και τις αρχές της ισοδυναμίας και της αποτελεσματικότητας. Αυτό συνεπάγεται ότι δεν επιτρέπονται διακρίσεις σε βάρος άλλων αιτούντων άσυλο και άνηση μεταχείριση σε ό,τι αφορά άλλες ισοδύναμες διοικητικές δικαστικές διαδικασίες. Με την προτεινόμενη τροπολογία διασφαλίζεται η συμμόρφωση με αυτές τις απαιτήσεις. Ομοίως, η προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να δίνεται απάντηση σε μια προσφυγή δεν μπορεί να καθορίζεται ομοιόμορφα σε επίπεδο ΕΕ και, άρα, είναι προτιμότερο να συνδεθεί με τις εθνικές διοικητικές διατάξεις.

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση ελέγχου διαλογής υπηκόων τρίτων χωρών στα εξωτερικά σύνορα και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 767/2008, (ΕΕ) 2017/2226, (ΕΕ) 2018/1240 και (ΕΕ) 2019/817

Τροπολογία 28

COM(2020) 612 final — Αιτιολογική σκέψη 12

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Ο έλεγχος διαλογής θα πρέπει να διενεργείται στα εξωτερικά σύνορα ή κοντά στα εξωτερικά σύνορα, πριν επιτραπεί στα ενδιαφερόμενα πρόσωπα να εισέλθουν στο έδαφος . Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν μέτρα σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο για να εμποδίζουν την είσοδο των ενδιαφερόμενων προσώπων στην επικράτεια κατά τη διάρκεια του ελέγχου διαλογής. Σε μεμονωμένες περιπτώσεις, όπου απαιτείται, στα εν λόγω μέτρα μπορεί να περιλαμβάνεται η κράτηση, με την επιφύλαξη της εθνικής νομοθεσίας που ρυθμίζει το εν λόγω θέμα.	Ο έλεγχος διαλογής θα πρέπει να διενεργείται στα εξωτερικά σύνορα ή κοντά στα εξωτερικά σύνορα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν μέτρα σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο για να εμποδίζουν τη μετακίνηση των ενδιαφερόμενων προσώπων παραπέρα στην επικράτεια κατά τη διάρκεια του ελέγχου διαλογής. Σε μεμονωμένες περιπτώσεις, όπου απαιτείται, με εξαίρεση τις περιπτώσεις ανηλίκων , στα εν λόγω μέτρα μπορεί να περιλαμβάνεται η κράτηση, εκτός από την περίπτωση των ανηλίκων, με την επιφύλαξη της εθνικής νομοθεσίας που ρυθμίζει το εν λόγω θέμα. Εάν, ως αποτέλεσμα της διαδικασίας ελέγχου διαλογής, απορριφθεί η περαιτέρω μετακίνηση, εφαρμόζεται το άρθρο 14 του κώδικα συνόρων του Σένγκεν.

Αιτιολογία

Το διεθνές δίκαιο απαγορεύει τη στέρηση της ελευθερίας των παιδιών για διοικητικούς λόγους και, σύμφωνα με το ΔΕΕ, οι ανήλικοι δεν μπορούν να αντιμετωπίζονται συστηματικά ως ενήλικες στο πλαίσιο της μετανάστευσης. Η άρνηση περαιτέρω μετακίνησης κατόπιν ελέγχου πρέπει να τεκμηριώνεται πλήρως, σύμφωνα με τον κώδικα συνόρων του Σένγκεν.

Τροπολογία 29

COM(2020) 612 final — Αιτιολογική σκέψη 20

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίσουν κατάλληλες τοποθεσίες για τον έλεγχο διαλογής στα εξωτερικά σύνορα ή κοντά σε αυτά , λαμβάνοντας υπόψη τη γεωγραφία και τις υφιστάμενες υποδομές, διασφαλίζοντας ότι οι συλληφθέντες υπήκοοι τρίτων χωρών, καθώς και όσοι παρουσιάζονται σε συνοριακό σημείο διέλευσης, μπορούν γρήγορα να υποβληθούν σε έλεγχο διαλογής. Τα καθήκοντα που σχετίζονται με τον έλεγχο διαλογής μπορούν να εκτελούνται σε κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 σημείο 23 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ²³ .	Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίσουν κατάλληλες τοποθεσίες για τον έλεγχο διαλογής, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις των αρμόδιων τοπικών και περιφερειακών αρχών , τη γεωγραφία και τις υφιστάμενες υποδομές, διασφαλίζοντας ότι οι συλληφθέντες υπήκοοι τρίτων χωρών, καθώς και όσοι παρουσιάζονται σε συνοριακό σημείο διέλευσης, μπορούν γρήγορα να υποβληθούν σε έλεγχο διαλογής. Τα καθήκοντα που σχετίζονται με τον έλεγχο διαλογής μπορούν να εκτελούνται σε κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 σημείο 23 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ²³ .

Αιτιολογία

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν τις κατάλληλες τοποθεσίες βάσει των εθνικών τους συνθηκών και δυνατοτήτων. Ειδικότερα, θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την ιδιαίτερη πίεση που ασκείται στις περιοχές στα εξωτερικά σύνορα ή κοντά σε αυτά μέσω των δυνατοτήτων αποκέντρωσης. Εν προκειμένω, είναι σημαντικό ο σχεδιασμός των χώρων για τη διεξαγωγή των ελέγχων διαλογής να λαμβάνει δεόντως υπόψη τις ανάγκες των αρμόδιων τοπικών ή περιφερειακών αρχών.

Τροπολογία 30

COM(2020) 612 final — Αιτιολογική σκέψη 24

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Έως το τέλος του ελέγχου διαλογής, οι αρχές που είναι αρμόδιες για τον έλεγχο διαλογής θα πρέπει να συμπληρώσουν έντυπο συνέντευξης. Το έντυπο θα πρέπει να διαβιβάζεται στις αρχές που εξετάζουν αιτήσεις διεθνούς προστασίας ή στις αρχές που είναι αρμόδιες για την επιστροφή — ανάλογα με την αρχή στην οποία παραπέμπεται το άτομο. Στην προηγούμενη περίπτωση, οι αρχές που είναι αρμόδιες για τον έλεγχο διαλογής θα πρέπει επίσης να αναφέρουν τυχόν στοιχεία που ενδέχεται να φανούν χρήσιμα για τον προσδιορισμό του κατά πόσον οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να υποβάλουν την αίτηση του ενδιαφερόμενου υπηκόου τρίτης χώρας σε ταχεία διαδικασία εξέτασης ή στη διαδικασία στα σύνορα.	Έως το τέλος του ελέγχου διαλογής, οι αρχές που είναι αρμόδιες για τον έλεγχο διαλογής θα πρέπει να συμπληρώσουν έντυπο συνέντευξης. Το έντυπο θα πρέπει να διαβιβάζεται στις αρχές που εξετάζουν αιτήσεις διεθνούς προστασίας ή στις αρχές που είναι αρμόδιες για την επιστροφή — ανάλογα με την αρχή στην οποία παραπέμπεται το άτομο, καθώς και, κατά περίπτωση, στις αρμόδιες για την προστασία της υγείας και για την ασφάλεια αρχές σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο ή/και στις αρχές που είναι αρμόδιες για τα ιδιαιτέρως ευάλωτα άτομα, όπως οι ασυνόδευτοι ανήλικοι ή οι γυναίκες που ταξιδεύουν μόνες. Στην προηγούμενη περίπτωση, οι αρχές που είναι αρμόδιες για τον έλεγχο διαλογής θα πρέπει επίσης να αναφέρουν τυχόν στοιχεία, ιδίως ενδεχόμενες ειδικές ανάγκες προστασίας, που ενδέχεται να φανούν χρήσιμα για τον προσδιορισμό του κατά πόσον οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να υποβάλουν την αίτηση του ενδιαφερόμενου υπηκόου τρίτης χώρας σε ταχεία διαδικασία εξέτασης ή στη διαδικασία στα σύνορα.

Αιτιολογία

Σε περίπτωση δικαιολογημένων ανησυχιών για την υγεία ή την ασφάλεια, θα πρέπει αυτές να διαβιβάζονται στις σχετικές αρμόδιες αρχές. Ακόμη και εάν προβλέπεται η συμμετοχή των εν λόγω αρχών στον έλεγχο διαλογής, θα πρέπει επίσης να διασφαλίζεται ότι λαμβάνουν όλες τις σχετικές πληροφορίες. Το ίδιο ισχύει για τις περιπτώσεις στις οποίες εντοπίζονται ειδικές ανάγκες προστασίας κατά τη διάρκεια του ελέγχου διαλογής, όταν μια διαφορετική αρχή ορίζεται ως αρμόδια βάσει του εθνικού δικαίου, όπως συμβαίνει συνήθως για τα παιδιά, αλλά ενδεχομένως και για τα θύματα εμπορίας ανθρώπων και για άλλες ομάδες. Ειδικότερα, είναι σημαντικό να υπομνησθούν οι ομάδες εκείνες που είναι πιο ευάλωτες και μπορεί να πέσουν θύματα κατάχρησης κατά τη μεταναστευτική πορεία, όπως οι ασυνόδευτοι ανήλικοι ή οι γυναίκες που ταξιδεύουν μόνες.

Τροπολογία 31

COM(2020) 612 final — Άρθρο 3 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Άρθρο 3	Άρθρο 3
Έλεγχος διαλογής στα εξωτερικά σύνορα	Έλεγχος διαλογής στα εξωτερικά σύνορα
1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε όλους τους υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίοι:	1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε όλους τους υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίοι:

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
α) συλλαμβάνονται σε σχέση με παράνομη διέλευση των εξωτερικών συνόρων κράτους μέλους διά ξηράς, θαλάσσης ή αέρος, εκτός από τους υπηκόους τρίτων χωρών για τους οποίους το κράτος μέλος δεν υποχρεούται να λάβει βιομετρικά δεδομένα, σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφοι 1 και 3 του κανονισμού (ΕΕ) 603/2013 για λόγους άλλους από την ηλικία τους· ή β) αποβιβάζονται στο έδαφος κράτους μέλους ύστερα από επιχείρηση έρευνας και διάσωσης. Ο έλεγχος διαλογής εφαρμόζεται στα εν λόγω πρόσωπα, ανεξάρτητα από το αν έχουν υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας.	α) συλλαμβάνονται σε σχέση με παράνομη διέλευση των εξωτερικών συνόρων κράτους μέλους διά ξηράς, θαλάσσης ή αέρος, εκτός από τους υπηκόους τρίτων χωρών για τους οποίους το κράτος μέλος δεν υποχρεούται να λάβει βιομετρικά δεδομένα, σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφοι 1 και 3 του κανονισμού (ΕΕ) 603/2013 για λόγους άλλους από την ηλικία τους· ή β) αποβιβάζονται στο έδαφος κράτους μέλους ύστερα από επιχείρηση έρευνας και διάσωσης. Ο έλεγχος διαλογής εφαρμόζεται στα εν λόγω πρόσωπα από την αρμόδια βάσει του εθνικού δικαίου αρχή για την απαγόρευση εισόδου σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/399 («κώδικας συνόρων του Σένγκεν»), ανεξάρτητα από το αν έχουν υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας.

Αιτιολογία

Με τη διαδικασία ελέγχου διαλογής εισάγεται ένα περαιτέρω βήμα στις ήδη επαχθείς διαδικασίες διαχείρισης της μετανάστευσης για πολλά κράτη μέλη πρώτης γραμμής. Προκειμένου να αποφευχθεί η ανάγκη για χωριστή διαδικασία, η οποία δημιουργεί σημαντική πρόσθετη επιβάρυνση ιδίως για τα κράτη πρώτης γραμμής, η Επιτροπή των Περιφερειών προτείνει η διαδικασία αυτή να ενσωματωθεί στους ελέγχους στα σύνορα και οι εθνικές αρχές αρμόδιες για την απαγόρευση εισόδου σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2 στοιχείο 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/399 («κώδικας συνόρων του Σένγκεν») θα πρέπει να επιφορτιστούν με τον έλεγχο διαλογής στις περιπτώσεις που η είσοδος δεν πληροί τις προϋποθέσεις εισόδου στα εξωτερικά σύνορα. Η ενσωμάτωση αυτή στη διαδικασία ελέγχου στα σύνορα και στα καθήκοντα των συνοριακών αρχών θα διασφαλίσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο ότι ο έλεγχος διαλογής εκπληρώνει την επιθυμητή λειτουργία του, δηλαδή ότι τα συλληφθέντα πρόσωπα υποβάλλονται στις κατάλληλες διαδικασίες το ταχύτερο δυνατό και ότι οι διαδικασίες αυτές μπορούν να ξεκινήσουν χωρίς καθυστέρηση και διακοπή. Δεδομένου ότι υπάρχουν τρεις πιθανές προσεγγίσεις για τους υπηκόους τρίτων χωρών (απαγόρευση εισόδου, παραπομπή στις αρμόδιες για τη διαδικασία επιστροφής αρχές, παραπομπή στις αρχές ασύλου ή στο αρμόδιο για τη διαδικασία ασύλου κράτος μέλος βάσει μηχανισμού αλληλεγγύης) που καλύπτονται από το άρθρο 3, εκ των οποίων η μία είναι η επαναπροώθηση στα σύνορα σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/399 («κώδικας συνόρων του Σένγκεν»), διασφαλίζεται μέσω του επιμερισμού του ελέγχου διαλογής ενιαία προσέγγιση και σύνδεση μεταξύ του ελέγχου αυτού και της πιθανής απαγόρευσης εισόδου, γεγονός που διευκολύνει σε μεγάλο βαθμό την αποτελεσματική εφαρμογή της διαδικασίας. Επιπλέον, το αποτέλεσμα του ελέγχου διαλογής μπορεί στη συνέχεια να συμπεριληφθεί στην απόφαση απαγόρευσης εισόδου χωρίς περαιτέρω ενδιάμεσα στάδια.

Τροπολογία 32

COM(2020) 612 final — Άρθρο 5

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Έλεγχος στο εσωτερικό της επικράτειας Τα κράτη μέλη υποβάλλουν σε έλεγχο διαλογής τους υπηκόους τρίτων χωρών που βρίσκονται στην επικράτειά τους στην περίπτωση που δεν υπάρχει ένδειξη ότι διήλθαν τα εξωτερικά σύνορα για να εισέλθουν στην επικράτεια των κρατών μελών με επιτρεπτό τρόπο.	Έλεγχος στο εσωτερικό της επικράτειας Τα κράτη μέλη υποβάλλουν σε έλεγχο διαλογής τους υπηκόους τρίτων χωρών που βρίσκονται στην επικράτειά τους στην περίπτωση που δεν υπάρχει ένδειξη ότι διήλθαν τα εξωτερικά σύνορα για να εισέλθουν στην επικράτεια των κρατών μελών με επιτρεπτό τρόπο. Για να μειωθεί η πίεση που υφίστανται οι αρχές των κρατών μελών, θα πρέπει να αποφεύγονται οι αλληλεπικαλύψεις μέρους των λειτουργιών ελέγχου διαλογής, όπως στην περίπτωση αίτησης διεθνούς προστασίας.

Αιτιολογία

Ο έλεγχος διαλογής πρέπει να διενεργείται χωριστά, μόνον εφόσον είναι αναγκαίο. Κατά την υποβολή αίτησης για διεθνή προστασία, ορισμένες λειτουργίες ελέγχου διαλογής (ταυτοποίηση, ειδικές ανάγκες προστασίας) περιλαμβάνονται στις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον κανονισμό Eurodac και την Οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής και ο έλεγχος διαλογής θα πρέπει να αποτελεί μέρος των εν λόγω διαδικασιών.

Τροπολογία 33

COM(2020) 612 final — Άρθρο 6

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Άρθρο 6 Απαιτήσεις σχετικά με τον έλεγχο διαλογής 1. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 3, ο έλεγχος διαλογής διενεργείται σε σημεία που βρίσκονται στα εξωτερικά σύνορα ή κοντά σε αυτά. 2. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 5, ο έλεγχος διαλογής διενεργείται σε οποιοδήποτε κατάλληλο σημείο εντός της επικράτειας κράτους μέλους. 3. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 3, ο έλεγχος διαλογής διενεργείται χωρίς καθυστέρηση και σε κάθε περίπτωση ολοκληρώνεται εντός 5 ημερών από τη σύλληψη στον χώρο των εξωτερικών συνόρων, την αποβίβαση στην επικράτεια του οικείου κράτους ή την προσέλευση στο σημείο διέλευσης των συνόρων. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν δυσανάλογα μεγάλος αριθμός υπηκόων τρίτων χωρών πρέπει να υποβληθεί ταυτόχρονα σε έλεγχο διαλογής, γεγονός που καθιστά πρακτικά αδύνατη την ολοκλήρωση του ελέγχου εντός της εν λόγω προθεσμίας, η περίοδος των 5 ημερών μπορεί να παραταθεί κατά 5 επιπλέον ημέρες. Όσον αφορά τα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α), στα οποία εφαρμόζεται το άρθρο 14 παράγραφοι 1 και 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 603/2013, όταν παραμένουν φυσικά στα εξωτερικά σύνορα για περισσότερες από 72 ώρες, η περίοδος για τη διενέργεια του ελέγχου διαλογής μειώνεται στις δύο ημέρες.	Άρθρο 6 Απαιτήσεις σχετικά με τον έλεγχο διαλογής 1. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 3, ο έλεγχος διαλογής διενεργείται σε κατάλληλα σημεία στο οικείο κράτος μέλος. Τα σημεία αυτά καθορίζονται κατόπιν διαβούλευσης με τις αρμόδιες τοπικές ή περιφερειακές αρχές. 2. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 5, ο έλεγχος διαλογής διενεργείται σε οποιοδήποτε κατάλληλο σημείο εντός της επικράτειας κράτους μέλους. Τα σημεία αυτά καθορίζονται κατόπιν διαβούλευσης με τις αρμόδιες τοπικές ή περιφερειακές αρχές. 3. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 3, ο έλεγχος διαλογής διενεργείται χωρίς καθυστέρηση και σε κάθε περίπτωση ολοκληρώνεται εντός 5 ημερών από τη σύλληψη στον χώρο των εξωτερικών συνόρων, την αποβίβαση στην επικράτεια του οικείου κράτους ή την προσέλευση στο σημείο διέλευσης των συνόρων. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν δυσανάλογα μεγάλος αριθμός υπηκόων τρίτων χωρών πρέπει να υποβληθεί ταυτόχρονα σε έλεγχο διαλογής, γεγονός που καθιστά πρακτικά αδύνατη την ολοκλήρωση του ελέγχου εντός της εν λόγω προθεσμίας, η περίοδος των 5 ημερών μπορεί να παραταθεί κατά 5 επιπλέον ημέρες. Όσον αφορά τα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α), στα οποία εφαρμόζεται το άρθρο 14 παράγραφοι 1 και 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 603/2013, όταν παραμένουν φυσικά στα εξωτερικά σύνορα για περισσότερες από 72 ώρες, η περίοδος για τη διενέργεια του ελέγχου διαλογής μειώνεται στις δύο ημέρες. Σε κάθε περίπτωση, οι διαδικασίες πρέπει να εξασφαλίζουν την κατάλληλη αξιολόγηση κάθε περίπτωσης, προκειμένου να αποτρέπονται οι διακρίσεις κατά τη διεξαγωγή της διαδικασίας.

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
4. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν χωρίς καθυστέρηση στην Επιτροπή τις εξαιρετικές περιστάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3. Ενημερώνουν επίσης την Επιτροπή μόλις παύσουν να ισχύουν οι λόγοι για την παράταση της περιόδου του ελέγχου διαλογής. 5. Ο έλεγχος διαλογής που αναφέρεται στο άρθρο 5 διενεργείται χωρίς καθυστέρηση και, σε κάθε περίπτωση, ολοκληρώνεται εντός 3 ημερών από τη σύλληψη. 6. Ο έλεγχος διαλογής περιλαμβάνει τα ακόλουθα υποχρεωτικά στοιχεία: α) προκαταρκτικό υγειονομικό έλεγχο και έλεγχο ευπάθειας όπως αναφέρεται στο άρθρο 9· β) ταυτοποίηση όπως αναφέρεται στο άρθρο 10· γ) καταχώριση βιομετρικών δεδομένων στις κατάλληλες βάσεις δεδομένων όπως αναφέρεται στο άρθρο 14 παράγραφος 6, εφόσον αυτό δεν έχει ήδη γίνει· δ) έλεγχο ασφαλείας όπως αναφέρεται στο άρθρο 11· ε) συμπλήρωση του εντύπου συνέντευξης όπως αναφέρεται στο άρθρο 13· στ) παραπομπή στην κατάλληλη διαδικασία όπως αναφέρεται στο άρθρο 14. 7. Τα κράτη μέλη ορίζουν τις αρμόδιες αρχές για τη διενέργεια του ελέγχου διαλογής. Τα κράτη μέλη ορίζουν ειδικευμένο ιατρικό προσωπικό για τη διενέργεια του υγειονομικού ελέγχου που προβλέπεται στο άρθρο 9. Οι εθνικές αρχές προστασίας του παιδιού και οι εθνικοί εισηγητές για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων συμμετέχουν επίσης, κατά περίπτωση. Οι αρμόδιες αρχές δύνανται να επικουρούνται ή να υποστηρίζονται κατά την εκτέλεση του ελέγχου διαλογής από εμπειρογνώμονες ή αξιωματικούς συνδέσμους και ομάδες που έχουν τοποθετηθεί από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και τον [Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο] εντός των ορίων των εντολών τους.	4. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν χωρίς καθυστέρηση στην Επιτροπή τις εξαιρετικές περιστάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3. Ενημερώνουν επίσης την Επιτροπή μόλις παύσουν να ισχύουν οι λόγοι για την παράταση της περιόδου του ελέγχου διαλογής. 5. Ο έλεγχος διαλογής που αναφέρεται στο άρθρο 5 διενεργείται χωρίς καθυστέρηση και, σε κάθε περίπτωση, ολοκληρώνεται εντός 3 ημερών από τη σύλληψη. 6. Ο έλεγχος διαλογής περιλαμβάνει τα ακόλουθα υποχρεωτικά στοιχεία: α) προκαταρκτικό υγειονομικό έλεγχο και έλεγχο ευπάθειας όπως αναφέρεται στο άρθρο 9· β) ταυτοποίηση όπως αναφέρεται στο άρθρο 10· γ) καταχώριση βιομετρικών δεδομένων στις κατάλληλες βάσεις δεδομένων όπως αναφέρεται στο άρθρο 14 παράγραφος 6, εφόσον αυτό δεν έχει ήδη γίνει· δ) έλεγχο ασφαλείας όπως αναφέρεται στο άρθρο 11· ε) συμπλήρωση του εντύπου συνέντευξης όπως αναφέρεται στο άρθρο 13· στ) παραπομπή στην κατάλληλη διαδικασία όπως αναφέρεται στο άρθρο 14. 7. Τα κράτη μέλη ορίζουν τις αρμόδιες αρχές για τη διενέργεια του ελέγχου διαλογής σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 5. Τα κράτη μέλη ορίζουν ειδικευμένο ιατρικό προσωπικό για τη διενέργεια του υγειονομικού ελέγχου που προβλέπεται στο άρθρο 9. Οι εθνικές αρχές προστασίας του παιδιού και οι εθνικοί εισηγητές για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων συμμετέχουν επίσης, κατά περίπτωση. Οι αρμόδιες αρχές δύνανται να επικουρούνται ή να υποστηρίζονται κατά την εκτέλεση του ελέγχου διαλογής από εμπειρογνώμονες ή αξιωματικούς συνδέσμους και ομάδες που έχουν τοποθετηθεί από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και τον [Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο] εντός των ορίων των εντολών τους.

Αιτιολογία

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν τις κατάλληλες τοποθεσίες βάσει των εθνικών τους συνθηκών και δυνατοτήτων. Ειδικότερα, θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την ιδιαίτερη πίεση που ασκείται στις περιοχές στα εξωτερικά σύνορα ή κοντά σε αυτά μέσω των δυνατοτήτων αποκέντρωσης. Κατά τον σχεδιασμό των χώρων για τη διεξαγωγή των ελέγχων διαλογής πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι ανάγκες των αρμόδιων τοπικών και περιφερειακών αρχών.

Η διαδικασία θα πρέπει να διεξάγεται κατά τρόπο που να μην εισάγει διακρίσεις. Κατά τον ορισμό των αρμόδιων αρχών πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι προτεινόμενες διατάξεις των άρθρων 3 και 5, ούτως ώστε να αποφεύγεται η αλληλεπικάλυψη αρμοδιοτήτων.

Τροπολογία 34

COM(2020) 612 final — Άρθρο 9 παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Όταν υπάρχουν ενδείξεις ευπάθειας ή ειδικών αναγκών υποδοχής ή διαδικαστικών αναγκών, ο υπήκοος τρίτης χώρας λαμβάνει έγκαιρη και επαρκή υποστήριξη λόγω της σωματικής και ψυχικής του υγείας. Στην περίπτωση ανηλίκων, παρέχεται υποστήριξη από προσωπικό εκπαιδευμένο και ικανό να χειρίζεται ανηλίκους, σε συνεργασία με τις αρχές προστασίας των παιδιών.	Όταν υπάρχουν ενδείξεις ευπάθειας ή ειδικών αναγκών υποδοχής ή διαδικαστικών αναγκών, ο υπήκοος τρίτης χώρας λαμβάνει έγκαιρη και επαρκή υποστήριξη λόγω της σωματικής και ψυχικής του υγείας από ειδικευμένες συμβουλευτικές υπηρεσίες ή από τις αρμόδιες αρχές, διασφαλίζοντας επίσης τη διαθεσιμότητα κατάλληλων επαγγελματιών για τις ειδικές ανάγκες ορισμένων ομάδων υπηκόων τρίτων χωρών, όπως οι έγκυες γυναίκες, τα θύματα έμφυλης ή σεξουαλικής βίας και τα άτομα ΛΟΑΤΚΙ. Στην περίπτωση ανηλίκων, παρέχεται υποστήριξη από προσωπικό εκπαιδευμένο και ικανό να χειρίζεται ανηλίκους, σε συνεργασία με τις αρχές προστασίας των παιδιών. Για τον σκοπό αυτό, οι αρμόδιες για την προστασία των παιδιών εθνικές αρχές ενημερώνονται άμεσα για την παρουσία ανηλίκων. Ο έλεγχος διαλογής των ασυνόδευτων ανηλίκων δεν διενεργείται και οι ανήλικοι παραπέμπονται αμέσως στις αρμόδιες αρχές προστασίας του παιδιού. Επιπλέον, σε περίπτωση σοβαρών ανησυχιών αναφορικά με την ασφάλεια κατά την έννοια του άρθρου 40 παράγραφος 5 στοιχείο β) ενημερώνονται οι αρμόδιες αρχές.

Αιτιολογία

Όταν εντοπίζονται ειδικές ανάγκες προστασίας, παρέχεται συνδρομή από εξειδικευμένες συμβουλευτικές υπηρεσίες ή από τις αρχές αρμόδιες για την προστασία των εν λόγω προσώπων, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται έγκαιρη και κατάλληλη συνδρομή. Είναι επίσης αναγκαίο να διασφαλιστεί ότι η παρουσία ανηλίκων αναφέρεται απευθείας στις αρμόδιες για την προστασία των παιδιών αρχές. Εάν τα πρόσωπα δεν συνοδεύονται ή είναι ανήλικα, παραπέμπονται στις αρμόδιες αρχές οι οποίες λαμβάνουν μέτρα προστασίας και συνδρομής, όπως αυτά προβλέπονται στο διεθνές, το ευρωπαϊκό και το εθνικό δίκαιο και, ειδικότερα, ορίζουν κηδεμόνα ή φροντιστή. Ταυτόχρονα, τα άτομα ΛΟΑΤΚΙ χρήζουν προστασίας διότι είναι η τελευταία ομάδα των πλέον ευάλωτων μεταναστών. Τα άτομα αυτά φθάνουν επί του παρόντος στην Ευρώπη σε μεγάλο αριθμό, χωρίς όμως η ΕΕ να διαθέτει συστήματα πραγματικής προστασίας για αυτούς τους ανθρώπους.

Τροπολογία 35

COM(2020) 612 final — Άρθρο 14

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Άρθρο 14 Αποτέλεσμα του ελέγχου διαλογής [...]	Άρθρο 14 Αποτέλεσμα του ελέγχου διαλογής [...]

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
2. Οι υπήκοοι τρίτων χωρών που έχουν υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας παραπέμπονται στις αρχές που αναφέρονται στο άρθρο ΧΥ του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τη διαδικασία ασύλου], μαζί με το έντυπο που αναφέρεται στο άρθρο 13 του παρόντος κανονισμού. Με την ευκαιρία αυτή, οι αρχές που διενεργούν τον έλεγχο διαλογής επισημαίνουν στο έντυπο συνέντευξης κάθε στοιχείο που φαίνεται εκ πρώτης όψεως να είναι σημαντικό για την παραπομπή των ενδιαφερομένων υπηκόων τρίτων χωρών στην ταχεία διαδικασία εξέτασης ή σε διαδικασία στα σύνορα. [...] 7. Ο έλεγχος διαλογής περατώνεται όταν οι υπήκοοι τρίτων χωρών που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 και στο άρθρο 5 παραπέμπονται στην κατάλληλη διαδικασία ασύλου ή επιστροφής. Στην περίπτωση που δεν έχουν ολοκληρωθεί όλοι οι έλεγχοι εντός των προθεσμιών που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφοι 3 και 5, περατώνεται παρά ταύτα ο έλεγχος διαλογής όσον αφορά το εν λόγω πρόσωπο, το οποίο παραπέμπεται στη σχετική διαδικασία.	2. Οι υπήκοοι τρίτων χωρών που έχουν υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας παραπέμπονται στις αρχές που αναφέρονται στο άρθρο ΧΥ του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τη διαδικασία ασύλου], μαζί με το έντυπο που αναφέρεται στο άρθρο 13 του παρόντος κανονισμού. Με την ευκαιρία αυτή, οι αρχές που διενεργούν τον έλεγχο διαλογής επισημαίνουν στο έντυπο συνέντευξης κάθε στοιχείο που φαίνεται εκ πρώτης όψεως να είναι υπέρ ή κατά της παραπομπής των ενδιαφερομένων υπηκόων τρίτων χωρών στην ταχεία διαδικασία εξέτασης ή σε διαδικασία στα σύνορα. Ειδικότερα, θα πρέπει να γίνεται αναφορά σε ευρήματα ή υπόνοιες σχετικά με ειδικές ανάγκες προστασίας, ιδίως στην περίπτωση των ασυνόδευτων ανηλίκων. [...] 7. Κατά περίπτωση, οι αρμόδιες για την προστασία της υγείας, της ασφάλειας και των ειδικών ομάδων αρχές ενημερώνονται και, εφόσον προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία, οι ενδιαφερόμενοι παραπέμπονται στις εν λόγω αρχές. 8. Ο έλεγχος διαλογής περατώνεται όταν οι υπήκοοι τρίτων χωρών που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 και στο άρθρο 5 παραπέμπονται στην κατάλληλη διαδικασία ασύλου ή επιστροφής. Στην περίπτωση που δεν έχουν ολοκληρωθεί όλοι οι έλεγχοι εντός των προθεσμιών που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφοι 3 και 5, περατώνεται παρά ταύτα ο έλεγχος διαλογής όσον αφορά το εν λόγω πρόσωπο, το οποίο παραπέμπεται στη σχετική διαδικασία.

Αιτιολογία

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα πρόσωπα με ειδικές ανάγκες προστασίας δεν υπόκεινται σε διαδικασία στα σύνορα ή σε ταχεία διαδικασία, η οποία σε τέτοιες περιπτώσεις θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί μόνο υπό σημαντικές νομικές και πρακτικές δυσκολίες, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι παραπέμπονται στην αποφαινόμενη αρχή προτού η τελευταία αποφασίσει σχετικά με το είδος της διαδικασίας. Ειδικότερα, σε περιπτώσεις ανησυχιών που σχετίζονται με την υγεία και την ασφάλεια, η παραπομπή δεν θα πρέπει να γίνεται μόνο προς τις αποφαινόμενες αρχές ή τις αρχές που είναι αρμόδιες για τη διαδικασία επιστροφής. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διατηρήσουν τη δυνατότητα να προβλέπουν ειδικές αρμοδιότητες για ορισμένες ομάδες με ειδικές ανάγκες προστασίας. Ειδικότερα, είναι θεμελιώδους σημασίας να λαμβάνονται υπόψη τα ειδικά μέτρα προστασίας που απαιτούνται για τους αλλοδαπούς ασυνόδευτους ανηλίκους.

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης και ανωτέρας βίας στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου

Τροπολογία 36

COM(2020) 613 final — Αιτιολογική σκέψη 11

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Για να διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή των μέτρων αλληλεγγύης σε καταστάσεις κρίσης, θα πρέπει να εφαρμόζονται οι διαδικαστικοί κανόνες που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης] για τη διενέργεια της μετεγκατάστασης και της χορηγίας επιστροφής, αν και οι κανόνες αυτοί θα πρέπει να προσαρμόζονται ώστε να λαμβάνονται υπόψη η σοβαρότητα και ο επείγων χαρακτήρας της εν λόγω κατάστασης.	Για να διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή των μέτρων αλληλεγγύης σε καταστάσεις κρίσης, θα πρέπει να εφαρμόζονται οι διαδικαστικοί κανόνες που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης] για τη διενέργεια της μετεγκατάστασης και της χορηγίας επιστροφής, αν και οι κανόνες αυτοί θα πρέπει να προσαρμόζονται ώστε να λαμβάνονται υπόψη η σοβαρότητα και ο επείγων χαρακτήρας της εν λόγω κατάστασης. Ειδικότερα, οι ασυνόδευτοι ανήλικοι θα πρέπει να μετεγκαθίστανται το συντομότερο δυνατόν στα κράτη μέλη που είναι αρμόδια για αυτούς, καθώς και στα υπόλοιπα εδάφη της ΕΕ, στην περίπτωση που οι ανήλικοι αυτοί έχουν συγγενείς σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ.

Αιτιολογία

Η ΕτΠ υποστηρίζει εδώ και καιρό την καλύτερη διασφάλιση της πρόσβασης στα δικαιώματα των ασυνόδευτων ανηλίκων, μια θέση που απορρέει από την (νομική) ανάγκη να δίδεται πρωταρχική σημασία στο συμφέρον του παιδιού. Είναι ανάγκη η ΕΕ να βοηθήσει να οδηγηθούν οι ασυνόδευτοι ανήλικοι σε άλλα κράτη μέλη, εφόσον έχουν συγγενείς σε αυτά, για να μειώσει την πίεση που υφίστανται οι παραμεθόριες περιοχές και στο πλαίσιο ενός πνεύματος αλληλεγγύης και συνυπευθυνότητας που θα πρέπει να ενθαρρύνεται από το νέο Σύμφωνο.

Τροπολογία 37

COM(2020) 613 final — Αιτιολογική σκέψη 14

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Για να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη διαθέτουν την αναγκαία ευελιξία όταν αντιμετωπίζουν μεγάλη εισροή μεταναστών που εκφράζουν την πρόθεση να υποβάλουν αίτηση ασύλου, θα πρέπει να διευρυνθεί η εφαρμογή της διαδικασίας στα σύνορα η οποία θεσπίζεται με το άρθρο 41 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τις διαδικασίες ασύλου] και, μέσα από μια διαδικασία διαχείρισης κρίσεων ασύλου, θα πρέπει να επιτραπεί στα κράτη μέλη να λαμβάνουν απόφαση στο πλαίσιο διαδικασίας στα σύνορα και επί της ουσίας μιας αίτησης, σε περιπτώσεις όπου το ποσοστό αποφάσεων χορήγησης διεθνούς προστασίας σε επίπεδο Ένωσης για την υπηκοότητα ή, στην περίπτωση απάτριδων, την τρίτη χώρα προηγούμενης συνήθους διαμονής του αιτούντος είναι 75 % ή χαμηλότερο. Ως εκ τούτου, κατά την εφαρμογή της διαδικασίας στα σύνορα για τη διαχείριση κρίσεων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεχίσουν να εφαρμόζουν τη διαδικασία στα σύνορα όπως προβλέπεται στο άρθρο 41 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τις διαδικασίες ασύλου], αλλά θα μπορούν να επεκτείνουν την εφαρμογή της διαδικασίας στα σύνορα σε υπηκόους τρίτων χωρών για τις οποίες το μέσο ποσοστό αναγνώρισης σε επίπεδο ΕΕ είναι άνω του 20 % αλλά κάτω του 75 %.	Για να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη διαθέτουν την αναγκαία ευελιξία όταν αντιμετωπίζουν μεγάλη εισροή μεταναστών που εκφράζουν την πρόθεση να υποβάλουν αίτηση ασύλου, θα πρέπει να διευρυνθεί η εφαρμογή της διαδικασίας στα σύνορα η οποία θεσπίζεται με το άρθρο 41 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τις διαδικασίες ασύλου] και, μέσα από μια διαδικασία διαχείρισης κρίσεων ασύλου, θα πρέπει να επιτραπεί στα κράτη μέλη, σε συνεννόηση με την Επιτροπή, να εφαρμόζουν τη συνήθη διαδικασία ασύλου για λόγους ελάφρυνσης της πίεσης που υφίστανται οι παραμεθόριες περιοχές εξαιτίας της μετανάστευσης.

Αιτιολογία

Σε δύσκολες καταστάσεις, οι διαδικασίες στα σύνορα επιβαρύνουν επιπλέον τις παραμεθόριες περιοχές. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να μην εφαρμόζουν τις διαδικασίες στα σύνορα, σε συνεννόηση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με σκοπό την αποτελεσματική διαχείριση των αφίξεων και τη διεκπεραίωση των διαδικασιών ασύλου σε μη μεθοριακά σημεία της επικράτειάς τους.

Τροπολογία 38

COM(2020) 613 final — Αιτιολογική σκέψη 16

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Σε περίπτωση κρίσης, λόγω της πιθανής επιβάρυνσης του συστήματος ασύλου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να μην επιτρέπουν την είσοδο στο έδαφός τους αιτούντων που υπόκεινται σε διαδικασία στα σύνορα για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα απ' αυτά που ορίζονται στο άρθρο 41 παράγραφοι 11 και 13 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/ XXX [κανονισμός για τις διαδικασίες ασύλου]. Ωστόσο, οι διαδικασίες θα πρέπει να ολοκληρώνονται το συντομότερο δυνατόν και, σε κάθε περίπτωση, οι προθεσμίες δεν θα πρέπει να παρατείνονται κατά περισσότερο από οκτώ επιπλέον εβδομάδες: εάν οι διαδικασίες αυτές δεν μπορέσουν να ολοκληρωθούν έως τη λήξη της εν λόγω παρατεταμένης προθεσμίας, θα πρέπει να επιτρέπεται στους αιτούντες να εισέλθουν στο έδαφος κράτους μέλους ώστε να ολοκληρωθεί η διαδικασία διεθνούς προστασίας.	Σε περίπτωση κρίσης, λόγω της πιθανής επιβάρυνσης του συστήματος ασύλου, αλλά δεδομένου του αντικτύπου μιας τέτοιας κρίσης στις περιοχές, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να μην επιτρέπουν την περαιτέρω μετακίνηση στο έδαφός τους αιτούντων που υπόκεινται σε διαδικασία στα σύνορα για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα απ' αυτά που ορίζονται στο άρθρο 41 παράγραφοι 11 και 13 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/ XXX [κανονισμός για τις διαδικασίες ασύλου]. Ωστόσο, οι διαδικασίες θα πρέπει να ολοκληρώνονται το συντομότερο δυνατόν και, σε κάθε περίπτωση, οι προθεσμίες δεν θα πρέπει να παρατείνονται κατά περισσότερο από οκτώ επιπλέον εβδομάδες: Εάν οι διαδικασίες δεν είναι δυνατόν να ολοκληρωθούν έως τη λήξη της εν λόγω παρατεταμένης προθεσμίας, θα πρέπει να επιτρέπεται στους αιτούντες να μετακινούνται περαιτέρω στην επικράτεια κράτους μέλους έτσι ώστε να ολοκληρώνεται η διαδικασία διεθνούς προστασίας.

Αιτιολογία

Η παράταση της διαδικασίας στα σύνορα δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται χωρίς να λαμβάνονται πρώτα υπόψη οι επιπτώσεις στις εν λόγω περιοχές.

Τροπολογία 39

COM(2020) 613 final — Αιτιολογική σκέψη 23

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Σε καταστάσεις κρίσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να αναστέλλουν την εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας που υποβάλλονται από εκτοπισθέντες από τρίτες χώρες οι οποίοι δεν είναι σε θέση να επιστρέψουν στη χώρα καταγωγής τους, όπου θα διέτρεχαν σε μεγάλο βαθμό τον κίνδυνο να υποστούν αδιάκριτη βία, σε εξαιρετικές καταστάσεις ένοπλης σύγκρουσης. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να χορηγείται καθεστώς άμεσης προστασίας στα εν λόγω πρόσωπα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επανεκκινούν την εξέταση της αίτησής τους το αργότερο ένα έτος μετά την αναστολή της.	Σε καταστάσεις κρίσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να αναστέλλουν την εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας που υποβάλλονται από εκτοπισθέντες από τρίτες χώρες οι οποίοι δεν είναι σε θέση να επιστρέψουν στη χώρα καταγωγής τους, όπου θα διέτρεχαν σε μεγάλο βαθμό τον κίνδυνο να υποστούν αδιάκριτη βία, σε εξαιρετικές καταστάσεις ένοπλης σύγκρουσης. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να χορηγείται καθεστώς άμεσης προστασίας στα εν λόγω πρόσωπα. Σε περίπτωση κρίσης, το κράτος μέλος θα πρέπει επίσης να έχει τη διακριτική ευχέρεια να χορηγεί καθεστώς άμεσης προστασίας σε παιδιά, σε ιδιαίτερα ευάλωτα άτομα, καθώς και σε άλλες ομάδες ατόμων που χρήζουν άμεσης προστασίας, εφόσον αυτό ορίζεται στο εθνικό δίκαιο. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επανεκκινούν την εξέταση της αίτησής τους το αργότερο ένα έτος μετά την αναστολή της.

Αιτιολογία

Σε καταστάσεις που καλύπτονται από τον κανονισμό για την κρίση, τα παιδιά και τα άτομα με ειδικές ανάγκες προστασίας χρειάζονται ένα ελάχιστο επίπεδο ασφαλούς διαμονής. Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επιτρέπουν στους υπηκόους τρίτων χωρών να διαμένουν στην επικράτειά τους για άλλους λόγους, όπως ορίζεται στην εθνική νομοθεσία.

Τροπολογία 40

COM(2020) 613 final — Άρθρο 1 παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Άρθρο 1 Αντικείμενο [...] 2. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ως κατάσταση κρίσης νοείται: α) εξαιρετική κατάσταση μαζικής εισροής υπηκόων τρίτων χωρών ή απάτριδων που φτάνουν παράτυπα σε κράτος μέλος ή αποβιβάζονται στο έδαφός του μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης, η οποία είναι τέτοιας κλίμακας (ανάλογα με τον πληθυσμό και το ΑΕΠ του οικείου κράτους μέλους) και φύσης ώστε να καθιστά μη λειτουργικό το σύστημα ασύλου, υποδοχής ή επιστροφής του κράτους μέλους και μπορεί να έχει σοβαρές επιπτώσεις στη λειτουργία του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου ή του κοινού πλαισίου, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης], ή β) άμεσος κίνδυνος τέτοιας κατάστασης.	Άρθρο 1 Αντικείμενο [...] 2. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ως κατάσταση κρίσης νοείται: α) εξαιρετική κατάσταση μαζικής εισροής υπηκόων τρίτων χωρών ή απάτριδων που φτάνουν παράτυπα σε κράτος μέλος ή αποβιβάζονται στο έδαφός του μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης, η οποία είναι τέτοιας κλίμακας (ανάλογα με τον πληθυσμό και το ΑΕΠ του οικείου κράτους μέλους) και φύσης ώστε να καθιστά μη λειτουργικό το σύστημα ασύλου, υποδοχής ή επιστροφής του κράτους μέλους σε τοπικό, περιφερειακό ή/και εθνικό επίπεδο και μπορεί να έχει σοβαρές επιπτώσεις στη λειτουργία του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου ή του κοινού πλαισίου, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης], ή β) άμεσος κίνδυνος τέτοιας κατάστασης.

Αιτιολογία

Τα υψηλά ποσοστά εισόδου και αιτήσεων ασύλου επιβαρύνουν συχνά το περιφερειακό επίπεδο. Αυτή η επιβάρυνση σημειώνεται σε άμεση συνάρτηση με τις διόδους εισόδου και τις ταξιδιωτικές διαδρομές. Η μη λειτουργία του συστήματος σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο θα πρέπει επίσης να ορίζεται ως κατάσταση κρίσης, εάν επιφέρει τις ίδιες συνέπειες για τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα. Κατ' αυτόν τον τρόπο επισημαίνεται το γεγονός ότι ενώ, αφενός, το σύστημα ασύλου ενός κράτους μέλους μπορεί βάσει ποσοστών να λειτουργεί σε εθνικό επίπεδο, αφετέρου, ενδέχεται να υπάρχουν περιοχές και περιφέρειες στις οποίες να ισχύει το αντίθετο. Η έλλειψη λειτουργικότητας μπορεί να προκαλέσει σοβαρά προβλήματα στην παροχή ή αδυναμία παροχής υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο.

Τροπολογία 41

COM(2020) 613 final — Άρθρο 4

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
1. Σε κατάσταση κρίσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2, και σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται στο άρθρο 3, τα κράτη μέλη μπορούν, όσον αφορά τις αιτήσεις που υποβάλλονται εντός της περιόδου εφαρμογής του παρόντος άρθρου, να παρεκκλίνουν από το άρθρο 41 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τις διαδικασίες ασύλου] ως εξής: α) Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 41 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τις διαδικασίες ασύλου], τα κράτη μέλη μπορούν, στο πλαίσιο διαδικασίας στα σύνορα, να λαμβάνουν αποφάσεις επί της ουσίας μιας αίτησης σε περιπτώσεις όπου το ποσοστό αποφάσεων χορήγησης διεθνούς προστασίας από την αποφαινόμενη αρχή (σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα ετήσια στοιχεία της Eurostat σε επίπεδο Ένωσης) για την υπηκοότητα ή, στην περίπτωση απάτριδων, την τρίτη χώρα προηγούμενης συνήθους διαμονής του αιτούντος είναι 75 % ή χαμηλότερο, επιπλέον των περιπτώσεων που αναφέρονται στο άρθρο 40 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τις διαδικασίες ασύλου]. β) Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 41 παράγραφοι 11 και 13 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τις διαδικασίες ασύλου], η μέγιστη διάρκεια της διαδικασίας στα σύνορα για την εξέταση των αιτήσεων που προβλέπεται στο εν λόγω άρθρο μπορεί να παραταθεί για πρόσθετη μέγιστη περίοδο οκτώ εβδομάδων. Μετά την παρέλευση της περιόδου αυτής, επιτρέπεται στον αιτούντα να εισέλθει στο έδαφος του κράτους μέλους με σκοπό την ολοκλήρωση της διαδικασίας διεθνούς προστασίας.	1. Σε κατάσταση κρίσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2, και σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται στο άρθρο 3, τα κράτη μέλη μπορούν, όσον αφορά τις αιτήσεις που υποβάλλονται εντός της περιόδου εφαρμογής του παρόντος άρθρου, να παρεκκλίνουν από το άρθρο 41 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τις διαδικασίες ασύλου] ως εξής: α) Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 41 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τις διαδικασίες ασύλου], τα κράτη μέλη μπορούν, σε συντονισμό με την Επιτροπή, να μην εφαρμόζουν διαδικασία στα σύνορα. β) Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 41 παράγραφοι 11 και 13 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τις διαδικασίες ασύλου], η μέγιστη διάρκεια της διαδικασίας στα σύνορα για την εξέταση των αιτήσεων που προβλέπεται στο εν λόγω άρθρο μπορεί να παραταθεί για πρόσθετη μέγιστη περίοδο έξι εβδομάδων. Μετά την παρέλευση της περιόδου αυτής, επιτρέπεται στον αιτούντα να εισέλθει στο έδαφος του κράτους μέλους με σκοπό την ολοκλήρωση της διαδικασίας διεθνούς προστασίας.

Αιτιολογία

Σε καταστάσεις κρίσης, η εφαρμογή της διαδικασίας στα σύνορα μπορεί να οδηγήσει σε πρόσθετη επιβάρυνση των παραμεθόριων περιοχών. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη, σε συντονισμό με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να μην εφαρμόζουν τη διαδικασία στα σύνορα με στόχο την αποτελεσματικότερη διαχείριση των αφίξεων. Η διαδικασία στα σύνορα θα πρέπει να μπορεί να παρατείνεται μόνο κατά έξι εβδομάδες για την αποφυγή της (επιπρόσθετης) συμφόρησης στα σύνορα.

Τροπολογία 42

COM(2020) 613 final — Άρθρο 10 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Άρθρο 10 Χορήγηση καθεστώτος άμεσης προστασίας 1. Σε κατάσταση κρίσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο α), και βάσει εκτελεστικής πράξης που εκδίδεται από την Επιτροπή σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη μπορούν να αναστέλλουν την εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τις διαδικασίες ασύλου] και τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου] όσον αφορά εκτοπισθέντες από τρίτες χώρες οι οποίοι διατρέχουν σε μεγάλο βαθμό τον κίνδυνο να υποστούν αδιάκριτη βία, σε εξαιρετικές καταστάσεις ένοπλων συγκρούσεων, και που δεν είναι σε θέση να επιστρέψουν στη χώρα καταγωγής τους. Στην περίπτωση αυτή, τα κράτη μέλη χορηγούν καθεστώς άμεσης προστασίας στα ενδιαφερόμενα πρόσωπα, εκτός εάν συνιστούν κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη του κράτους μέλους. Το εν λόγω καθεστώς δεν θίγει την εν εξελίξει αίτησή τους για διεθνή προστασία στο οικείο κράτος μέλος.	Άρθρο 10 Χορήγηση καθεστώτος άμεσης προστασίας 1. Σε κατάσταση κρίσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο α), και βάσει εκτελεστικής πράξης που εκδίδεται από την Επιτροπή σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη μπορούν να αναστέλλουν την εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τις διαδικασίες ασύλου] και τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου] όσον αφορά εκτοπισθέντες από τρίτες χώρες οι οποίοι διατρέχουν σε μεγάλο βαθμό τον κίνδυνο να υποστούν αδιάκριτη βία, σε εξαιρετικές καταστάσεις ένοπλων συγκρούσεων, και που δεν είναι σε θέση να επιστρέψουν στη χώρα καταγωγής τους. Στην περίπτωση αυτή, τα κράτη μέλη χορηγούν καθεστώς άμεσης προστασίας στα ενδιαφερόμενα πρόσωπα, εκτός εάν συνιστούν κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη του κράτους μέλους. Σε περίπτωση κρίσης, το κράτος μέλος θα πρέπει επίσης να έχει τη διακριτική ευχέρεια να χορηγεί καθεστώς άμεσης προστασίας σε παιδιά, σε ιδιαίτερα ευάλωτα άτομα, καθώς και σε άλλες ομάδες ατόμων που χρήζουν άμεσης προστασίας, εφόσον αυτό ορίζεται στο εθνικό δίκαιο. Το εν λόγω καθεστώς δεν θίγει την εν εξελίξει αίτησή τους για διεθνή προστασία στο οικείο κράτος μέλος.

Αιτιολογία

Σε καταστάσεις που καλύπτονται από τον κανονισμό για την κρίση, τα παιδιά και τα άτομα με ειδικές ανάγκες προστασίας χρειάζονται ένα ελάχιστο επίπεδο ασφαλούς διαμονής. Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επιτρέπουν στους υπηκόους τρίτων χωρών να διαμένουν στην επικράτειά τους για άλλους λόγους, όπως ορίζεται στην εθνική νομοθεσία.

Τροποποιημένη πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση του «Eurodac» για την αντιπαραβολή βιομετρικών δεδομένων με σκοπό την αποτελεσματική εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης] και του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για την επανεγκατάσταση] και την ταυτοποίηση παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών ή απάτριδων, σχετικά με τις αιτήσεις αντιπαραβολής με τα δεδομένα Eurodac που υποβάλλουν οι αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών και η Ευρώπη για σκοπούς επιβολής του νόμου, και σχετικά με την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2018/1240 και (ΕΕ) 2019/818

Τροπολογία 43

COM(2020) 614 final, σημείο 14, άρθρο 10 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα βιομετρικά δεδομένα κάθε αιτούντος διεθνή προστασία ηλικίας τουλάχιστον έξι ετών κατά τον έλεγχο διαλογής που αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τον έλεγχο διαλογής] ή, αν τα βιομετρικά δεδομένα δεν ήταν δυνατόν να ληφθούν κατά τον έλεγχο διαλογής ή αν ο αιτών δεν υποβλήθηκε σε έλεγχο διαλογής, κατά την καταχώριση της αίτησης διεθνούς προστασίας που αναφέρεται στο άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τη διαδικασία ασύλου] και τα διαβιβάζει, το συντομότερο δυνατό και το αργότερο εντός 72 ωρών μετά τη λήψη των βιομετρικών δεδομένων, μαζί με τα δεδομένα που αναφέρονται στο άρθρο 12 στοιχεία γ) έως ιστ) του παρόντος κανονισμού, στο κεντρικό σύστημα και, κατά περίπτωση, στο CIR σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2. Όταν εφαρμόζεται το άρθρο 3 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τον έλεγχο διαλογής] και το πρόσωπο υποβάλλει αίτηση διεθνούς προστασίας κατά τη διάρκεια του ελέγχου διαλογής, για κάθε αιτούντα διεθνή προστασία ηλικίας τουλάχιστον έξι ετών κάθε κράτος μέλος χρησιμοποιεί τα βιομετρικά δεδομένα που λαμβάνονται κατά τον έλεγχο διαλογής και τα διαβιβάζει μαζί με τα δεδομένα που αναφέρονται στο άρθρο 12 στοιχεία γ) έως ιστ) του παρόντος κανονισμού στο κεντρικό σύστημα και, κατά περίπτωση, στο CIR σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2, το αργότερο 72 ώρες από την καταχώριση της αίτησης που αναφέρεται στο άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τη διαδικασία ασύλου]. Η μη συμμόρφωση με την προθεσμία των 72 ωρών δεν απαλλάσσει τα κράτη μέλη από την υποχρέωση να λάβουν και να διαβιβάσουν τα βιομετρικά δεδομένα στο CIR. Όταν η κατάσταση των άκρων των δακτύλων δεν επιτρέπει τη λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων σε ποιότητα που διασφαλίζει την κατάλληλη αντιπαραβολή δυνάμει του άρθρου 26, το κράτος μέλος προέλευσης λαμβάνει εκ νέου τα δακτυλικά αποτυπώματα του αιτούντος και τα επαναδιαβιβάζει το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο εντός 48 ωρών αφού ληφθούν εκ νέου επιτυχώς.	Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα βιομετρικά δεδομένα κάθε αιτούντος διεθνή προστασία ηλικίας τουλάχιστον δώδεκα ετών κατά τον έλεγχο διαλογής που αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τον έλεγχο διαλογής] ή, αν τα βιομετρικά δεδομένα δεν ήταν δυνατόν να ληφθούν κατά τον έλεγχο διαλογής ή αν ο αιτών δεν υποβλήθηκε σε έλεγχο διαλογής, κατά την καταχώριση της αίτησης διεθνούς προστασίας που αναφέρεται στο άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τη διαδικασία ασύλου] και τα διαβιβάζει, το συντομότερο δυνατό και το αργότερο εντός 72 ωρών μετά τη λήψη των βιομετρικών δεδομένων, μαζί με τα δεδομένα που αναφέρονται στο άρθρο 12 στοιχεία γ) έως ιστ) του παρόντος κανονισμού, στο κεντρικό σύστημα και, κατά περίπτωση, στο CIR σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2. Όταν εφαρμόζεται το άρθρο 3 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τον έλεγχο διαλογής] και το πρόσωπο υποβάλλει αίτηση διεθνούς προστασίας κατά τη διάρκεια του ελέγχου διαλογής, για κάθε αιτούντα διεθνή προστασία ηλικίας τουλάχιστον δώδεκα ετών κάθε κράτος μέλος χρησιμοποιεί τα βιομετρικά δεδομένα που λαμβάνονται κατά τον έλεγχο διαλογής και τα διαβιβάζει μαζί με τα δεδομένα που αναφέρονται στο άρθρο 12 στοιχεία γ) έως ιστ) του παρόντος κανονισμού στο κεντρικό σύστημα και, κατά περίπτωση, στο CIR σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2, το αργότερο 72 ώρες από την καταχώριση της αίτησης που αναφέρεται στο άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τη διαδικασία ασύλου]. Η μη συμμόρφωση με την προθεσμία των 72 ωρών δεν απαλλάσσει τα κράτη μέλη από την υποχρέωση να λάβουν και να διαβιβάσουν τα βιομετρικά δεδομένα στο CIR. Όταν η κατάσταση των άκρων των δακτύλων δεν επιτρέπει τη λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων σε ποιότητα που διασφαλίζει την κατάλληλη αντιπαραβολή δυνάμει του άρθρου 26, το κράτος μέλος προέλευσης λαμβάνει εκ νέου τα δακτυλικά αποτυπώματα του αιτούντος και τα επαναδιαβιβάζει το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο εντός 48 ωρών αφού ληφθούν εκ νέου επιτυχώς.

Αιτιολογία

Βάσει του κώδικα θεωρήσεων απαιτείται η λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων των αιτούντων θεώρηση από την ηλικία των 12 ετών. Το ίδιο ισχύει για τα παιδιά που εισέρχονται στην ΕΕ για βραχεία παραμονή στο πλαίσιο του συστήματος εισόδου-εξόδου (ΣΕΕ). Η ευθυγράμμιση του κατώτατου ορίου ηλικίας του κανονισμού Eurodac με εκείνο του κώδικα θεωρήσεων και του ΣΕΕ διασφαλίζει την αντιστοιχία και την αξιοπιστία των δεδομένων μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα.

Τροπολογία 44

COM(2020) 614 final, σημείο 17, άρθρο 13 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει πάραυτα τα βιομετρικά δεδομένα κάθε υπηκόου τρίτης χώρας ή απάτριδος ηλικίας τουλάχιστον έξι ετών που συλλαμβάνεται από τις αρμόδιες αρχές ελέγχου κατά την παράνομη διάβαση διά ξηράς, θαλάσσης ή αέρος των συνόρων του εν λόγω κράτους μέλους, προερχόμενου από τρίτη χώρα και ο οποίος δεν επαναπροωθείται ή ο οποίος παραμένει στο έδαφος των κρατών μελών και δεν τελεί υπό κράτηση, περιορισμό ή φυλάκιση καθ' όλη την περίοδο που μεσολαβεί από τη σύλληψη μέχρι την απομάκρυνσή του βάσει της απόφασης επαναπροώθησης.	Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει πάραυτα τα βιομετρικά δεδομένα κάθε υπηκόου τρίτης χώρας ή απάτριδος ηλικίας τουλάχιστον δώδεκα ετών που συλλαμβάνεται από τις αρμόδιες αρχές ελέγχου κατά την παράνομη διάβαση διά ξηράς, θαλάσσης ή αέρος των συνόρων του εν λόγω κράτους μέλους, προερχόμενου από τρίτη χώρα και ο οποίος δεν επαναπροωθείται ή ο οποίος παραμένει στο έδαφος των κρατών μελών και δεν τελεί υπό κράτηση, περιορισμό ή φυλάκιση καθ' όλη την περίοδο που μεσολαβεί από τη σύλληψη μέχρι την απομάκρυνσή του βάσει της απόφασης επαναπροώθησης.

Αιτιολογία

Βάσει του κώδικα θεωρήσεων απαιτείται η λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων των αιτούντων θεώρηση από την ηλικία των 12 ετών. Το ίδιο ισχύει για τα παιδιά που εισέρχονται στην ΕΕ για βραχεία παραμονή στο πλαίσιο του συστήματος εισόδου-εξόδου (ΣΕΕ). Η ευθυγράμμιση του κατώτατου ορίου ηλικίας του κανονισμού Eurodac με εκείνο του κώδικα θεωρήσεων και του ΣΕΕ διασφαλίζει την αντιστοιχία και την αξιοπιστία των δεδομένων μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα.

Τροπολογία 45

COM(2020) 614 final, σημείο 18, άρθρο 14 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει πάραυτα τα βιομετρικά δεδομένα κάθε υπηκόου τρίτης χώρας ή απάτριδος ηλικίας τουλάχιστον έξι ετών που διαμένει παράνομα στο έδαφός του.	Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει πάραυτα τα βιομετρικά δεδομένα κάθε υπηκόου τρίτης χώρας ή απάτριδος ηλικίας τουλάχιστον δώδεκα ετών που διαμένει παράνομα στο έδαφός του.

Αιτιολογία

Βάσει του κώδικα θεωρήσεων απαιτείται η λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων των αιτούντων θεώρηση από την ηλικία των 12 ετών. Το ίδιο ισχύει για τα παιδιά που εισέρχονται στην ΕΕ για βραχεία παραμονή στο πλαίσιο του συστήματος εισόδου-εξόδου (ΣΕΕ). Η ευθυγράμμιση του κατώτατου ορίου ηλικίας του κανονισμού Eurodac με εκείνο του κώδικα θεωρήσεων και του ΣΕΕ διασφαλίζει την αντιστοιχία και την αξιοπιστία των δεδομένων μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα.

Τροπολογία 46

COM(2020) 614 final, σημείο 19, άρθρο 14α παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει πάραυτα τα βιομετρικά δεδομένα κάθε υπηκόου τρίτης χώρας ή απάτριδος ηλικίας τουλάχιστον έξι ετών που αποβιβάζεται έπειτα από επιχείρηση έρευνας και διάσωσης όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης].	Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει πάραυτα τα βιομετρικά δεδομένα κάθε υπηκόου τρίτης χώρας ή απάτριδος ηλικίας τουλάχιστον δώδεκα ετών που αποβιβάζεται έπειτα από επιχείρηση έρευνας και διάσωσης όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης].

Αιτιολογία

Βάσει του κώδικα θεωρήσεων απαιτείται η λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων των αιτούντων θεώρηση από την ηλικία των 12 ετών. Το ίδιο ισχύει για τα παιδιά που εισέρχονται στην ΕΕ για βραχεία παραμονή στο πλαίσιο του συστήματος εισόδου-εξόδου (ΣΕΕ). Η ευθυγράμμιση του κατώτατου ορίου ηλικίας του κανονισμού Eurodac με εκείνο του κώδικα θεωρήσεων και του ΣΕΕ διασφαλίζει την αντιστοιχία και την αξιοπιστία των δεδομένων μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα.

II. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ**Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

1. επικροτεί την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για ένα νέο Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο προκειμένου να άρει το πενταετές αδιέξοδο όσον αφορά τη θέσπιση ενός κοινού συστήματος ασύλου και μετανάστευσης από τα κράτη μέλη. Στηρίζει τον στόχο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου συστήματος για τη διαχείριση της μετανάστευσης, ιδίως της μετανάστευσης προσφύγων, μακροπρόθεσμα, το οποίο θα βασίζεται σε ευρωπαϊκές αξίες, ιδίως στην αλληλεγγύη και στην αξιοπρέπεια, καθώς και στο ενωσιακό και το διεθνές δίκαιο ⁽¹⁾.

2. εκφράζει την ιδιαίτερη ανησυχία της για το γεγονός ότι η τοπική και η περιφερειακή διάσταση δεν λαμβάνονται επαρκώς υπόψη στο νέο σύμφωνο και ότι τα κράτη πρώτης γραμμής της ΕΕ θα πρέπει να είναι και πάλι πρωτίστως υπεύθυνα για τις αφίξεις και την καταγραφή των προσφύγων. Επικρίνει, εν προκειμένω, τη διατήρηση του κριτηρίου της πρώτης εισόδου. Ζητεί, ως εκ τούτου, σε πνεύμα γνήσιας αλληλεγγύης, την ταχεία και δίκαιη κατανομή των αιτούντων άσυλο σε άλλα κράτη μέλη, καθώς και τη μεγαλύτερη συμμετοχή του νέου Ευρωπαϊκού Οργανισμού για το Άσυλο (EUAA), των τοπικών και των περιφερειακών αρχών και των φορέων της κοινωνίας των πολιτών με σκοπό την πολυεπίπεδη συνεργασία και με τη συμμετοχή ενδιαφερομένων από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα.

3. επαναλαμβάνει την έκκλησή της για εξεύρεση μακροπρόθεσμης λύσης για τις προκλήσεις που συνδέονται με την αντιμετώπιση των παράτυπων αφίξεων και της στέγασης των ατόμων που ζητούν προστασία σύμφωνα με το διεθνές και το ενωσιακό δίκαιο, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι τηρείται η αρχή της μη επαναπροώθησης και ότι όλες οι αποφάσεις και τα μέτρα λαμβάνουν υπόψη τα συμφέροντα των εύλωτων ατόμων. Προς τούτο, η ΕτΠ προτείνει ο κανονισμός για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης και το νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο να λάβουν υπόψη τις υφιστάμενες βέλτιστες πρακτικές εθελοντικής εδαφικής κατανομής σε περιφερειακό επίπεδο, βάσει των οποίων εφαρμόζεται ένα βασικό κριτήριο που στηρίζεται σε στοιχεία για τον πληθυσμό, την ανεργία και το εισόδημα ⁽²⁾.

4. σημειώνει ότι δεν είναι εφικτή μια σταθερή ποσόστωση για την κατανομή των αιτούντων άσυλο σε ολόκληρη την Ένωση· επικροτεί, ωστόσο, σε γενικές γραμμές, την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη θέσπιση μηχανισμού αλληλεγγύης στον οποίο θα πρέπει να συμμετέχουν όλα τα κράτη μέλη, αλλά ο οποίος θα τους επιτρέπει να επιλέγουν ελεύθερα μεταξύ διαφόρων τύπων συνεισφοράς. Επισημαίνει ότι ο μηχανισμός αυτός θα λειτουργήσει σωστά μόνον εάν υπάρξει ισορροπία μεταξύ του αριθμού των θέσεων υποδοχής προσφύγων και άλλου είδους συνεισφοράς. Είναι ζωτικής σημασίας, ως εκ τούτου, να διασφαλιστεί ότι ο αριθμός των κρατών μελών που φιλοξενούν πρόσφυγες είναι ανάλογος με τον αριθμό των κρατών μελών που επιλέγουν να συνεισφέρουν με άλλον τρόπο, καθώς και ότι υπάρχει αναλογία μεταξύ του αριθμού των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων που πρόκειται να επιστραφούν στη χώρα προέλευσής τους.

⁽¹⁾ Δήλωση του Προεδρείου της ΕτΠ σχετικά με την κατάσταση των μεταναστών στη Μόρια (COR-2020-02499, σημείο 9).

⁽²⁾ Αυτό ισχύει στην περίπτωση της πρότασης «SHARE», μιας πρωτοβουλίας της βασικής κυβέρνησης που λαμβάνει στήριξη από διάφορες περιφερειακές κυβερνήσεις, η οποία προάγει την αλληλεγγύη και τη συνυπευθυνότητα κατά την υποδοχή των προσφύγων και των αιτούντων άσυλο, εφαρμόζοντας μια κλειδα εδαφικής κατανομής βάσει των τριών προαναφερθεισών βασικών παραμέτρων.

5. ωστόσο, δεδομένης της πολυπλοκότητας της προτεινόμενης διαδικασίας, είναι επιφυλακτική ως προς την πρακτική εφαρμογή του συστήματος «χορηγιών επιστροφής». Στο πλαίσιο αυτό, προτείνει τη θέσπιση ενός συστήματος οικονομικών κινήτρων και κυρώσεων ούτως ώστε να διασφαλιστεί η εφαρμογή του μηχανισμού αλληλεγγύης·
6. υπογραμμίζει τη σημασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου (π.χ. ελεύθερη πρόσβαση σε ανεξάρτητη συμβουλευτική και νομική εκπροσώπηση και στην Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (UNHCR)), αρχές οι οποίες ισχύουν και στα εξωτερικά σύνορα της Ευρώπης. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα στο πλαίσιο των προτεινόμενων διαδικασιών στα σύνορα, οι οποίες πρέπει να συνάδουν με τις ευρωπαϊκές αξίες και το κράτος δικαίου και να διασφαλίζουν ότι δεν γίνονται διακρίσεις λόγω ιθαγένειας. Θα πρέπει να επιλεγεί ένα διαφορετικό μοντέλο για τις διαδικασίες στα σύνορα από το μοντέλο που συνδέεται με τη χορήγηση προστασίας βάσει ποσοστών. Οι νέες διαδικασίες στα σύνορα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν αυτά τα πρότυπα στην πράξη·
7. προτείνει στους συννομοθέτες να εξετάσουν τις διατάξεις των άρθρων 53 και 54 της πρότασης κανονισμού για τη διαδικασία ασύλου όσον αφορά τη συμβατότητά τους με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) για την αποτελεσματική νομική προστασία και την ανάγκη συμμόρφωσης με άλλες αρχές του ευρωπαϊκού δικαίου και του κράτους δικαίου κατά την οργάνωση της νομικής προστασίας υπό το πρίσμα του άρθρου 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων·
8. ζητεί η προτεινόμενη διαδικασία ελέγχου διαλογής να διεξάγεται κατά τρόπο που να επιτρέπει τον αποτελεσματικό εντοπισμό «ιδιαίτερων τρωτών σημείων» σε αρχικό στάδιο. Αυτό περιλαμβάνει την ταυτοποίηση και την κατάλληλη μεταχείριση κατηγοριών ατόμων τα οποία αναφέρονται στην Οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής και στον προτεινόμενο Κανονισμό για τη διαδικασία ασύλου·
9. επισημαίνει ότι η μέγιστη περίοδος πέντε ημερών που προβλέπεται για τον εν λόγω έλεγχο διαλογής δεν θα είναι σε πολλές περιπτώσεις επαρκής για τον αποτελεσματικό προσδιορισμό των συγκεκριμένων αναγκών προστασίας· Θα χρειαστεί να διατεθούν περαιτέρω πόροι στις παραμεθόριες περιοχές προκειμένου να διασφαλιστεί η κατάλληλη διεξαγωγή των διαδικασιών και ο αποτελεσματικός προσδιορισμός των ειδικών αναγκών και να αποφευχθούν πρακτικές που εισάγουν διακρίσεις, όπως η διαμόρφωση εικόνας με βάση φυλετικά χαρακτηριστικά·
10. υπογραμμίζει την ανάγκη να αποφευχθούν οι αλληλεπικαλύψεις στη διαδικασία ελέγχου διαλογής και να αυξηθεί η αποτελεσματικότητά της·
11. επισημαίνει ότι η επιτυχής διαχείριση κρίσεων ξεκινά ιδίως από το τοπικό και το περιφερειακό επίπεδο και ότι, ως εκ τούτου, ο συντονισμός με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές θα πρέπει να αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα·
12. προτείνει να παρέχεται άμεση προστασία —στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών— σε καταστάσεις κρίσης, όχι μόνο σε όσα άτομα διαφεύγουν από ένοπλες συρράξεις, αλλά και σε άλλες ευάλωτες ομάδες, ιδίως στα παιδιά, σε θύματα βασανιστηρίων, σε άτομα τραυματισμένα και σε θύματα εμπορίας ανθρώπων, τα σημάδια των οποίων δεν είναι πάντοτε εμφανή·
13. υπενθυμίζει την ανάγκη σεβασμού του γενικού κανονισμού για την προστασία των δεδομένων και των γενικών αρχών της επεξεργασίας δεδομένων και καλεί τους συννομοθέτες να λάβουν δεόντως υπόψη τις επιφυλάξεις που εξέφρασε ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων, ιδίως σε ότι αφορά τις προτάσεις σχετικά με τον κανονισμό για τον έλεγχο διαλογής και τον κανονισμό Eurodac·
14. προτείνει τον καθορισμό του ορίου ηλικίας για τη συλλογή βιομετρικών δεδομένων βάσει του κανονισμού Eurodac στην ηλικία των 12 ετών, έτσι ώστε να ευθυγραμμιστεί με τις απαιτήσεις ηλικίας του κώδικα θεωρήσεων και του συστήματος εισόδου-εξόδου. Η αποθήκευση βιομετρικών δεδομένων εγγυμονεί πάντοτε κινδύνους για την ιδιωτική ζωή. Ως εκ τούτου, συνιστάται να ληφθεί μέριμνα έτσι ώστε τα δεδομένα προσώπων —που ενδεχομένως να μην κατανοούν ακόμη το εν λόγω ζήτημα— να μην αποθηκεύονται για σκοπούς επιβολής του νόμου·
15. επικροτεί την επιθυμία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να δημιουργήσει ασφαλείς οδούς πρόσβασης στην Ευρώπη. Αυτό αποτελεί πρόσθετη ευρωπαϊκή συμβολή στη διεθνή προστασία των προσφύγων, αλλά δεν μπορεί να αντικαταστήσει τις μεμονωμένες διαδικασίες ασύλου·
16. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναπτύξουν περαιτέρω τα προγράμματα επανεγκατάστασης, να θεσπίσουν περαιτέρω προγράμματα εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους ως προγράμματα κοινοτικής χορηγίας και να ενθαρρύνουν την πρόσληψη ειδικευμένων και ταλαντούχων εργαζομένων από τρίτες χώρες·

17. τονίζει ότι πολλές τοπικές και περιφερειακές αρχές σε ολόκληρη την ΕΕ είναι πρόθυμες να συμμετάσχουν ενεργά στην υποδοχή και την ένταξη ευάλωτων ατόμων και επισημαίνει τις δυνατότητες της πρωτοβουλίας «Δήμοι και περιφέρειες για την ένταξη» της ΕτΠ· προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να έχει υπόψη τις ορθές πρακτικές των δήμων και περιφερειών όσον αφορά την ένταξη των ευάλωτων ατόμων, ώστε να προωθηθεί η υλοποίησή τους και σε άλλους τομείς, να ενθαρρυνθεί η προώθηση νέων πρωτοβουλιών και να υπάρξει συμβολή στην καθιέρωση ενός πιο εποικοδομητικού δημόσιου διαλόγου για το δικαίωμα στο άσυλο και τη μετανάστευση·

18. ζητεί την επίτευξη και ανάπτυξη αποτελεσματικών πολιτικών συνεργασίας με τρίτες χώρες. Προς τούτο είναι απαραίτητο η ΕΕ να αναπτύξει νέα στρατηγική στήριξης της βιώσιμης ανάπτυξης των κρατών αυτών των τρίτων χωρών, ειδικότερα της Αφρικής, με την προώθηση διαδικασιών οικονομικής και βιώσιμης ανάπτυξης και προώθησης της δημοκρατίας σε αυτά, με πρωτοβουλίες στους τομείς της υγείας, της παραγωγής, της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, με δημιουργία υποδομών και βιώσιμης και δημοκρατικής οικονομικής ανάπτυξης, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στους πληθυσμούς τους να μην επιδιώκουν τη μετανάστευση·

19. ελπίζει ότι το νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο θα εστιάσει περισσότερο στις εθελοντικές προσφορές σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο για την υποδοχή ατόμων που χρήζουν προστασίας·

20. επικροτεί το σχέδιο δράσης για την ενσωμάτωση και την ένταξη 2021-2027 ως απαραίτητο συμπλήρωμα του νέου συμφώνου για τη μετανάστευση και το άσυλο και την αναγνώριση του ρόλου των τοπικών και των περιφερειακών αρχών· προσβλέπει στην εφαρμογή της συμφωνηθείσας εταιρικής σχέσης για την ολοκλήρωση μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών·

21. θεωρεί ότι τα μέτρα πριν από την αναχώρηση και την άφιξη είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με την αποτελεσματική ανάπτυξη νόμιμων διαύλων μετανάστευσης, ούτως ώστε το σχέδιο δράσης να μπορέσει να ανταποκριθεί στους φιλόδοξους στόχους που έχει θέσει σχετικά με την επιτυχή κάλυψη όλων των διαφορετικών σταδίων της διαδικασίας ενσωμάτωσης·

22. υπογραμμίζει την ανάγκη για ευκολότερη και σαφέστερη πρόσβαση των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, συμπεριλαμβανομένου του μακροπεριφερειακού επιπέδου, στη χρηματοδότηση της ΕΕ για την ενσωμάτωση και την ένταξη·

23. τονίζει τη σημασία της αντιμετώπισης της παραπληροφόρησης σχετικά με την ενσωμάτωση και τη μετανάστευση μέσω απτών στοιχείων και αριθμών με στόχο την καταπολέμηση των διακρίσεων, των προκαταλήψεων, του ρατσισμού και της ξενοφοβίας. Προς τούτο, καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συμπεριλάβει στην ετήσια έκθεση στρατηγικών προβλέψεων τα αποτελέσματα του ετήσιου περιφερειακού και τοπικού βαρομέτρου της ΕΕ, το οποίο αποτελεί τεκμηριωμένο εργαλείο που καταδεικνύει, μεταξύ άλλων, τον αντίκτυπο της μετανάστευσης και της ενσωμάτωσης στις πόλεις και τις περιφέρειες· επίσης, ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να μεριμνήσει για ανακοινώσεις και εκστρατείες ενημέρωσης ανθρωπιστικού περιεχομένου στις κοινωνίες υποδοχής, με τις οποίες να εξηγείται η ανάγκη σωστής φροντίδας και διαχείρισης των μεταναστευτικών ροών·

24. υποστηρίζει σθεναρά τον στόχο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να εντείνει τις προσπάθειές της για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης μεταναστών και να αποτρέψει τους μετανάστες να επιχειρούν ταξίδια με κίνδυνο της ζωής τους. Επιμένει για τον σκοπό αυτό στην ανάγκη ενίσχυσης του ρόλου των ευρωπαϊκών οργανισμών και αναθεώρησης του σχεδίου δράσης της ΕΕ για την παράνομη διακίνηση μεταναστών, στο οποίο αποσαφηνίζεται επίσης ο ρόλος των ιδιωτικών φορέων στη διάσωση στη θάλασσα. Είναι σημαντικό να αποφευχθεί η ποινικοποίηση της συμμόρφωσης με νομικές υποχρεώσεις (όπως η υποχρέωση διάσωσης στη θάλασσα). Η ΕτΠ φρονεί ότι η συνεργασία για τη διάσωση στη θάλασσα θα πρέπει να συντονίζεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο και να αναπτυχθεί στο πλαίσιο εταιρικής σχέσης και αμοιβαίου σεβασμού μεταξύ των κρατικών και μη κρατικών φορέων·

25. ζητεί να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στα πιθανά θύματα της εμπορίας ανθρώπων (γυναίκες, νέοι, ανήλικοι), υπογραμμίζοντας τη σημασία της σωστής ταυτοποίησής τους, μια φάση κατά την οποία — λόγω ανεπαρκούς αξιολόγησης — θα μπορούσε να υπάρξει άρνηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του διακινούμενου ατόμου ή, εν πάση περιπτώσει, μιας σειράς διασφαλίσεων που θα έπρεπε να τους παρέχονται λόγω των παραβιάσεων στις οποίες είναι θύματα. Θεωρεί ότι ο συντονισμός με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές είναι απαραίτητος εδώ, μαζί με το έργο πολλών υπηρεσιών — το οποίο είναι απαραίτητο όταν πρόκειται για την έναρξη της διαδικασίας εντοπισμού των θυμάτων, της έγκαιρης ταυτοποίησης και της παροχής αρχικής βοήθειας με στόχο την πλήρη ένταξη και ενσωμάτωσή τους — προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος σοβαρής εκμετάλλευσης ευάλωτων ατόμων, που είναι πιθανά θύματα εμπορίας ανθρώπων. Υποστηρίζει ότι, προκειμένου να διασφαλιστεί η ενδεδειγμένη υποδοχή που να ανταποκρίνεται στις ατομικές ανάγκες των θυμάτων εμπορίας, η φροντίδα τους πρέπει να πραγματοποιείται βάσει μεμονωμένων έργων με σκοπό τον σεβασμό της ταυτότητας, των προσδοκιών τους και των ατομικών ικανοτήτων και προνομιών τους. Τονίζει ότι το έργο πολλών υπηρεσιών με σκοπό την ενδυνάμωση των θυμάτων, είναι απαραίτητο για την επίτευξη της κοινωνικής τους ένταξης, ως προετοιμασία για πλήρη αυτονομία·

26. πιστεύει ότι οι στόχοι του συμφώνου για τη μετανάστευση και το άσυλο, ιδίως η διαμόρφωση αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών και μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης, η οποία θα συνδυάζει δράσεις στους τομείς της μετανάστευσης, του ασύλου, της ενσωμάτωσης και της διαχείρισης των συνόρων, μπορούν να επιτευχθούν μόνο από τα κράτη μέλη, εφόσον ενεργούν από κοινού δυνάμει του νομικού πλαισίου του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου και εφόσον αναγνωρίζονται καλύτερα τα συμφέροντα και οι δυνατότητές τους στον μηχανισμό αλληλεγγύης. Επιβεβαιώνει ότι οι προτάσεις στο πλαίσιο του συμφώνου συνάδουν με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της ΣΕΕ, δεδομένου ότι ο (οι) στόχος (-οι) της προβλεπόμενης δράσης —μεταρρύθμιση του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου— δεν μπορεί (-ούν) να επιτευχθεί (-ούν) επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορούν όμως, εξαιτίας της κλίμακας και των επιπτώσεων της δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης. Η προβλεπόμενη δράση παρέχει σαφές όφελος σε σύγκριση με τη δράση σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο. Επισημαίνει επίσης ότι απαιτείται η τήρηση της αρχής της αναλογικότητας.

Βρυξέλλες, 19 Μαρτίου 2021.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Απόστολος ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Πρόταση κανονισμού για τη θέσπιση αποθεματικού προσαρμογής για το Brexit»

(2021/C 175/07)

Γενικός εισηγητής: Loïg CHESNAIS-GIRARD (FR/PSE)
 Πρόεδρος του Περιφερειακού Συμβουλίου της Βρετανίας
Έγγραφο αναφοράς: COM(2020) 854 final

I. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1

Αιτιολογική σκέψη 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Την 1η Φεβρουαρίου 2020 το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας (στο εξής: Ηνωμένο Βασίλειο) αποχώρησε από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (στο εξής: Ευρατόμ) (στο εξής από κοινού: Ένωση) και εισήλθε σε μεταβατική περίοδο. Αυτή η περιορισμένη χρονική περίοδος συμφωνήθηκε στο πλαίσιο της συμφωνίας αποχώρησης ⁽¹⁾ και θα διαρκέσει έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020. Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο ξεκίνησαν επίσημες διαπραγματεύσεις για τη μελλοντική τους σχέση. ⁽¹⁾ Συμφωνία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (στο εξής: συμφωνία αποχώρησης) (ΕΕ L 29 της 31.1.2020, σ. 7).	Την 1η Φεβρουαρίου 2020 το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας (στο εξής: Ηνωμένο Βασίλειο) αποχώρησε από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (στο εξής: Ευρατόμ) (στο εξής από κοινού: Ένωση) και εισήλθε σε μεταβατική περίοδο. Αυτή η περιορισμένη χρονική περίοδος συμφωνήθηκε στο πλαίσιο της συμφωνίας αποχώρησης ⁽¹⁾ και έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο ξεκίνησαν επίσημες διαπραγματεύσεις για τη μελλοντική τους σχέση. ⁽¹⁾ Συμφωνία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (στο εξής: συμφωνία αποχώρησης) (ΕΕ L 29 της 31.1.2020, σ. 7).

Τροπολογία 2

Προσθήκη αιτιολογικής σκέψης 2α

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	Στις 24 Δεκεμβρίου 2020, οι διαπραγματεύσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου κατέληξαν στη σύναψη συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, αφενός, και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, αφετέρου (εφεξής η «συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας») ⁽¹⁾, η οποία καθορίζει τη μελλοντική τους σχέση και τέθηκε προσωρινά σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2021. Η εφαρμογή της συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας για τη συνιστώσα της αλιείας προβλέπει μεταβατική περίοδο πεντέμισι ετών έως τις 30 Ιουνίου 2026, η οποία

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	οδηγεί σε σταδιακή μείωση της αλιευτικής δραστηριότητας στα βρετανικά ύδατα. Αυτό αναμένεται να επιφέρει βαθιές αλλαγές σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας της αλιείας και στη διάρθρωση της παράκτιας οικονομίας ορισμένων περιφερειών. (¹) Συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, αφενός, και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, αφετέρου (ΕΕ L 444 της 31.12.2020, σ. 14).

Τροπολογία 3

Αιτιολογική σκέψη 3

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Η Ένωση δεσμεύεται να μετριάσει τον οικονομικό αντίκτυπο της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση και να επιδείξει αλληλεγγύη προς όλα τα κράτη μέλη, ιδίως προς τα κράτη μέλη που πλήττονται περισσότερο σε αυτές τις εξαιρετικές περιστάσεις.	Η Ένωση δεσμεύεται να μετριάσει τον αρνητικό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση και να επιδείξει αλληλεγγύη προς όλα τα κράτη μέλη, και όλες τις περιφέρειες και τους οικονομικούς κλάδους που πλήττονται σε αυτές τις εξαιρετικές περιστάσεις.

Τροπολογία 4

Αιτιολογική σκέψη 5

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Για τους σκοπούς της συμβολής στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, ενδείκνυται τα κράτη μέλη, κατά τον σχεδιασμό μέτρων στήριξης, να εστιάζουν ειδικότερα στις περιφέρειες, τις περιοχές και τις τοπικές κοινότητες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που εξαρτώνται από αλιευτικές δραστηριότητες στα ύδατα του Ηνωμένου Βασιλείου, που αναμένεται να πληγούν περισσότερο από τις αρνητικές επιπτώσεις της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση. Τα κράτη μέλη ενδέχεται να χρειαστεί να λάβουν ειδικά μέτρα, κυρίως για τη στήριξη των επιχειρήσεων και των οικονομικών τομέων που επηρεάζονται δυσμενώς από την αποχώρηση. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να καταρτιστεί ένας μη εξαντλητικός κατάλογος του είδους των μέτρων που είναι πιθανότερο να επιτύχουν τον στόχο αυτόν.	Για τους σκοπούς της συμβολής στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, ενδείκνυται τα κράτη μέλη, κατά τον σχεδιασμό μέτρων στήριξης, να εστιάζουν ειδικότερα στις περιφέρειες, τις περιοχές και τις τοπικές κοινότητες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που εξαρτώνται από αλιευτικές δραστηριότητες στα ύδατα του Ηνωμένου Βασιλείου, που αναμένεται να πληγούν περισσότερο από τις αρνητικές επιπτώσεις της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση, και να διασφαλίσουν ισόρροπη κατανομή σε όλες τις πληγείσες περιφέρειες. Τα κράτη μέλη ενδέχεται να χρειαστεί να λάβουν ειδικά μέτρα, κυρίως για τη στήριξη των επιχειρήσεων και των οικονομικών τομέων που επηρεάζονται δυσμενώς από την αποχώρηση. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να καταρτιστεί ένας μη εξαντλητικός κατάλογος του είδους των μέτρων που είναι πιθανότερο να επιτύχουν τον στόχο αυτόν.

Τροπολογία 5

Αιτιολογική σκέψη 5

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	Τονίζεται ότι ορισμένοι οικονομικοί κλάδοι είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένοι. Σε ορισμένες περιοχές που εξαρτώνται έντονα από πελατεία Βρετανών, πρέπει να προβλεφθεί σημαντική ύφεση της τουριστικής δραστηριότητας. Οι κανόνες διαμονής των πολιτών είναι πιθανό να θέσουν σε κίνδυνο τις συμβατικές πρακτικές μετακίνησης και εμπορίου μεταξύ περιοχών, καθώς και τη δημογραφική ισορροπία ορισμένων περιοχών. Η εμπορική δραστηριότητα εξαρτάται από την ικανότητα των επιχειρήσεων και των αξιακών αλυσίδων να εφαρμόσουν τις νέες απαιτήσεις που θεσπίζονται στη συμφωνία. Υπάρχουν συνέπειες που είναι ήδη ορατές σε ορισμένους κλάδους, όπως στον κλάδο των πολύ νωπών προϊόντων, αλλά πολλές συνέπειες του Brexit επισκιάζονται από την υγειονομική κατάσταση που συνδέεται με τη νόσο COVID-19 ή από το γεγονός ότι δεν είναι ακόμη εφαρμοστέες όλες οι σχετικές διατάξεις.

Τροπολογία 6

Αιτιολογική σκέψη 6

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Ταυτόχρονα, είναι σημαντικό να αποσαφηνιστούν τυχόν εξαιρέσεις από τη στήριξη που παρέχεται από το αποθεματικό. Το αποθεματικό θα πρέπει να εξαιρεί από τη στήριξη αυτή τον φόρο προστιθέμενης αξίας, δεδομένου ότι συνιστά έσοδο για τα κράτη μέλη, το οποίο αντισταθμίζει το σχετικό κόστος για τον προϋπολογισμό των κρατών μελών. Προκειμένου να διασφαλιστεί η επικεντρωμένη χρήση των περιορισμένων πόρων με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο, η τεχνική βοήθεια που χρησιμοποιείται από τους φορείς που είναι αρμόδιοι για την εκτέλεση του αποθεματικού δεν θα πρέπει να είναι επιλέξιμη για την παροχή στήριξης από το αποθεματικό. Σύμφωνα με τη γενική προσέγγιση για την πολιτική συνοχής, οι δαπάνες που συνδέονται με μετεγκαταστάσεις ή αντιβαίνουν σε οποιαδήποτε εφαρμοστέα ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία δεν θα πρέπει να αποτελούν αντικείμενο στήριξης.	Ταυτόχρονα, είναι σημαντικό να αποσαφηνιστούν τυχόν εξαιρέσεις από τη στήριξη που παρέχεται από το αποθεματικό. Το αποθεματικό θα πρέπει να εξαιρεί από τη στήριξη αυτή τον φόρο προστιθέμενης αξίας, εκτός εάν δεν είναι ανακτήσιμος βάσει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ, δεδομένου ότι ο ΦΠΑ συνιστά έσοδο για τα κράτη μέλη, το οποίο αντισταθμίζει το σχετικό κόστος για τον προϋπολογισμό των κρατών μελών. Σύμφωνα με τη γενική προσέγγιση για την πολιτική συνοχής, οι δαπάνες που συνδέονται με μετεγκαταστάσεις ή αντιβαίνουν σε οποιαδήποτε εφαρμοστέα ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία δεν θα πρέπει να αποτελούν αντικείμενο στήριξης.

Τροπολογία 7

Αιτιολογική σκέψη 14

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Σύμφωνα με τις παραγράφους 22 και 23 της διοργανικής συμφωνίας, της 13ης Απριλίου 2016, για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου, το αποθεματικό θα πρέπει να αξιολογείται με βάση πληροφορίες που συλλέγονται μέσω ειδικών απαιτήσεων παρακολούθησης, ενώ θα πρέπει να αποφεύγονται ταυτόχρονα οι υπερβολικές ρυθμίσεις και ο διοικητικός φόρτος, ιδίως για τα κράτη μέλη. Κατά περίπτωση, οι απαιτήσεις αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν μετρήσιμους δείκτες ως βάση για την αξιολόγηση του αποθεματικού.	Σύμφωνα με τις παραγράφους 22 και 23 της διοργανικής συμφωνίας, της 13ης Απριλίου 2016, για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου, το αποθεματικό θα πρέπει να αξιολογείται με βάση πληροφορίες που συλλέγονται μέσω ειδικών απαιτήσεων παρακολούθησης, ενώ θα πρέπει να αποφεύγονται ταυτόχρονα οι υπερβολικές ρυθμίσεις και ο διοικητικός φόρτος, ιδίως για τα κράτη μέλη και τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές. Κατά περίπτωση, οι απαιτήσεις αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν μετρήσιμους δείκτες ως βάση για την αξιολόγηση του αποθεματικού.

Τροπολογία 8

Αιτιολογική σκέψη 15

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Για τη διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης όλων των κρατών μελών και της συνέπειας κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί τις αιτήσεις συνολικά. Θα πρέπει να εξετάζει ειδικότερα την επιλεξιμότητα και την ακρίβεια των δαπανών που έχουν δηλωθεί, την άμεση σύνδεση των δαπανών με τα μέτρα που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της αποχώρησης και τα μέτρα που έχουν θεσπιστεί από το οικείο κράτος μέλος για την αποφυγή διπλής χρηματοδότησης. Κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων για χρηματοδοτική συνεισφορά από το αποθεματικό, η Επιτροπή θα πρέπει να εκκαθαρίζει την καταβληθείσα προ-χρηματοδότηση και να ανακτά τα αχρησιμοποίητα ποσά. Προκειμένου να διασφαλιστεί η επικεντρωμένη στήριξη των κρατών μελών που πλήττονται περισσότερο από την αποχώρηση, όταν οι δαπάνες στο οικείο κράτος μέλος, οι οποίες έγιναν δεκτές ως επιλέξιμες από την Επιτροπή, υπερβαίνουν τόσο το ποσό που καταβλήθηκε ως προχρηματοδότηση όσο και το 0,06 % του ονομαστικού ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος (ΑΕΕ) του οικείου κράτους μέλους για το 2021, θα πρέπει να είναι εφικτή η παροχή της δυνατότητας περαιτέρω κατανομής από το αποθεματικό στο εν λόγω κράτος μέλος, εντός των ορίων των διαθέσιμων χρηματοδοτικών πόρων. Δεδομένης της έκτασης του αναμενόμενου οικονομικού κλυδωνισμού, θα πρέπει να προβλεφθεί η δυνατότητα χρήσης των ανακτηθέντων ποσών από την προχρηματοδότηση για την επιστροφή πρόσθετων δαπανών από τα κράτη μέλη.	Για τη διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης όλων των κρατών μελών και της συνέπειας κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί τις αιτήσεις συνολικά. Θα πρέπει να εξετάζει ειδικότερα την επιλεξιμότητα και την ακρίβεια των δαπανών που έχουν δηλωθεί, την άμεση σύνδεση των δαπανών με τα μέτρα που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της αποχώρησης και τα μέτρα που έχουν θεσπιστεί από το οικείο κράτος μέλος για την αποφυγή διπλής χρηματοδότησης. Πρέπει επίσης να εξασφαλίζεται η τομεακή και γεωγραφική κατανομή των δαπανών σε επίπεδο NUTS 2, συμπεριλαμβανομένων των εξόχως απόκεντρων περιφερειών. Κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων για χρηματοδοτική συνεισφορά από το αποθεματικό, η Επιτροπή θα πρέπει να εκκαθαρίζει την καταβληθείσα προχρηματοδότηση και να ανακτά τα αχρησιμοποίητα ποσά. Προκειμένου να διασφαλιστεί η επικεντρωμένη στήριξη των κρατών μελών που πλήττονται περισσότερο από την αποχώρηση, όταν οι δαπάνες στο οικείο κράτος μέλος, οι οποίες έγιναν δεκτές ως επιλέξιμες από την Επιτροπή, υπερβαίνουν τόσο το ποσό που καταβλήθηκε ως προχρηματοδότηση όσο και το 0,06 % του ονομαστικού ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος (ΑΕΕ) του οικείου κράτους μέλους για το 2021, θα πρέπει να είναι εφικτή η παροχή της δυνατότητας περαιτέρω κατανομής από το αποθεματικό στο εν λόγω κράτος μέλος, εντός των ορίων των διαθέσιμων χρηματοδοτικών πόρων. Δεδομένης της έκτασης του αναμενόμενου οικονομικού κλυδωνισμού, θα πρέπει να προβλεφθεί η δυνατότητα χρήσης των ανακτηθέντων ποσών από την προχρηματοδότηση για την επιστροφή πρόσθετων δαπανών από τα κράτη μέλη.

Τροπολογία 9

Αιτιολογική σκέψη 16

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή λειτουργία της επιμερι- σμένης διαχείρισης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, να ορίσουν και να κοινοποιήσουν στην Επιτροπή τους φορείς που είναι αρμόδιοι για τη διαχείριση του αποθεματικού, καθώς και έναν ανεξάρτητο ελεγκτικό οργανισμό. Για λόγους απλούστευσης, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να κάνουν χρήση των υφιστάμενων φορέων και συστημάτων που έχουν οριστεί για τους σκοπούς της διαχείρισης και του ελέγχου της χρηματο- δότησης της πολιτικής συνοχής ή του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι απαραίτητο να προσδιοριστούν οι αρμοδιότητες των κρατών μελών και να καθοριστούν οι ειδικές απαιτήσεις για τους ορισθέντες φορείς.	Προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή λειτουργία της επιμερι- σμένης διαχείρισης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, να ορίσουν και να κοινοποιήσουν στην Επιτροπή τους φορείς που είναι αρμόδιοι σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο για τη διαχείριση του αποθεματικού, καθώς και έναν ανεξάρτητο ελεγκτικό οργανι- σμό. Για λόγους απλούστευσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να κάνουν χρήση των υφιστάμενων φορέων και συστημάτων που έχουν οριστεί για τους σκοπούς της διαχείρισης και του ελέγχου της χρηματοδότησης της πολιτικής συνοχής ή του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι अपαραί- τητο να προσδιοριστούν οι αρμοδιότητες των κρατών μελών και να καθοριστούν οι ειδικές απαιτήσεις για τους ορισθέντες φορείς. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη συμμετοχή των αρμόδιων τοπικών και περιφερειακών αρχών στην εφαρμογή και την παρακολούθηση του αποθεματικού, ιδίως μέσω των φορέων παρακολούθησης, εάν δεν είναι ήδη μέλη των φορέων αυτών.

Τροπολογία 10

Αιτιολογική σκέψη 19

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
(19) Προκειμένου να ενισχυθεί η διαφάνεια όσον αφορά τη χρήση της συνεισφοράς της Ένωσης, η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει τελική έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την υλοποίηση του αποθεματικού.	(19) Προκειμένου να ενισχυθεί η διαφάνεια όσον αφορά τη χρήση της συνεισφοράς της Ένωσης, η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει τελική έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Επιτροπή των Περιφερειών και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με την υλοποίηση του αποθεματικού.

Τροπολογία 11

Άρθρο 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί: (1) «περίοδος αναφοράς»: η περίοδος αναφοράς που αναφέρε- ται στο άρθρο 63 παράγραφος 5 στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού, η οποία ορίζεται από την 1η Ιουλίου 2020 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022· (2) «εφαρμοστέο δίκαιο»: το ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εφαρμογή του εθνικό δίκαιο·	Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί: (1) «περίοδος αναφοράς»: η περίοδος αναφοράς που αναφέρε- ται στο άρθρο 63 παράγραφος 5 στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού, η οποία ορίζεται από την 1η Ιουλίου 2020 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022· (2) «εφαρμοστέο δίκαιο»: το ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εφαρμογή του εθνικό δίκαιο·

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
(3) «παράτυπια»: κάθε παράβαση του ενωσιακού δικαίου, ή του σχετικού με την εφαρμογή του εθνικού δικαίου, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οντότητας του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα που συμμετέχει στην εκτέλεση του αποθεματικού, συμπεριλαμβανομένων των αρχών των κρατών μελών, και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει τον προϋπολογισμό της Ένωσης με καταλογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης στον προϋπολογισμό της Ένωσης· (4) «συνολικό ποσοστό σφάλματος»: το σύνολο των σφαλμάτων που εντοπίστηκαν στο δείγμα διαιρούμενα διά του πληθυσμού που υποβλήθηκε σε έλεγχο· (5) «εναπομένον ποσοστό σφάλματος»: το συνολικό ποσοστό σφάλματος μείον τις δημοσιονομικές διορθώσεις που εφαρμόζει το κράτος μέλος, οι οποίες αποσκοπούν στη μείωση των κινδύνων που εντοπίστηκαν από τον ανεξάρτητο ελεγκτικό οργανισμό κατά τους ελέγχους των χρηματοδοτούμενων μέτρων, διαιρούμενο διά των δαπανών που πρέπει να καλυφθούν από τη χρηματοδοτική συνεισφορά από το αποθεματικό· (6) «μετεγκατάσταση»: μεταφορά της ίδιας ή παρόμοιας δραστηριότητας ή μέρους αυτής κατά την έννοια του άρθρου 2 σημείο 61α του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής.	(3) «παράτυπια»: κάθε παράβαση του ενωσιακού δικαίου, ή του σχετικού με την εφαρμογή του εθνικού δικαίου, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οντότητας του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα που συμμετέχει στην εκτέλεση του αποθεματικού, συμπεριλαμβανομένων των αρχών των κρατών μελών, και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει τον προϋπολογισμό της Ένωσης με καταλογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης στον προϋπολογισμό της Ένωσης· (4) «συνολικό ποσοστό σφάλματος»: το σύνολο των σφαλμάτων που εντοπίστηκαν στο δείγμα διαιρούμενα διά του πληθυσμού που υποβλήθηκε σε έλεγχο· (5) «εναπομένον ποσοστό σφάλματος»: το συνολικό ποσοστό σφάλματος μείον τις δημοσιονομικές διορθώσεις που εφαρμόζει το κράτος μέλος, οι οποίες αποσκοπούν στη μείωση των κινδύνων που εντοπίστηκαν από τον ανεξάρτητο ελεγκτικό οργανισμό κατά τους ελέγχους των χρηματοδοτούμενων μέτρων, διαιρούμενο διά των δαπανών που πρέπει να καλυφθούν από τη χρηματοδοτική συνεισφορά από το αποθεματικό·

Τροπολογία 12

Άρθρο 4

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
1. Όλα τα κράτη μέλη είναι επιλέξιμα για την παροχή στήριξης από το αποθεματικό. 2. Το ανώτατο όριο των πόρων για το αποθεματικό ανέρχεται στο ποσό των 5 370 994 000 EUR σε τρέχουσες τιμές. 3. Οι πόροι που αναφέρονται στην παράγραφο 2 κατανέμονται ως εξής: (α) Το 2021 διατίθεται ποσό προχρηματοδότησης ύψους 4 244 832 000 EUR σύμφωνα με το άρθρο 8· β) Το 2024 διατίθενται πρόσθετα ποσά ύψους 1 126 162 000 EUR σύμφωνα με το άρθρο 11. Τα ποσά που αναφέρονται στο στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου θεωρούνται προχρηματοδότηση κατά την έννοια του άρθρου 115 παράγραφος 2 στοιχείο β) σημείο i) του δημοσιονομικού κανονισμού.	1. Όλα τα κράτη μέλη είναι επιλέξιμα για την παροχή στήριξης από το αποθεματικό. 2. Το ανώτατο όριο των πόρων για το αποθεματικό ανέρχεται στο ποσό των 6 370 994 000 EUR σε τρέχουσες τιμές. 3. Οι πόροι που αναφέρονται στην παράγραφο 2 κατανέμονται ως εξής: (α) Το 2021 διατίθεται ποσό προχρηματοδότησης ύψους 4 244 832 000 EUR σύμφωνα με το άρθρο 8· β) Το 2026 διατίθενται πρόσθετα ποσά ύψους 2 126 162 000 EUR σύμφωνα με το άρθρο 11. Τα ποσά που αναφέρονται στο στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου θεωρούνται προχρηματοδότηση κατά την έννοια του άρθρου 115 παράγραφος 2 στοιχείο β) σημείο i) του δημοσιονομικού κανονισμού.

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	4. Οι πόροι που προέρχονται από την προχρηματοδότηση του αποθεματικού και κατανέμονται βάσει του κριτηρίου της αλυσίδας (Παράρτημα I παράγραφος 2) χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για μέτρα στήριξης τοπικών και περιφερειακών επιχειρήσεων και κοινοτήτων που εξαρτώνται από αλιευτικές δραστηριότητες στα ύδατα που υπάγονται στην αποκλειστική οικονομική ζώνη (ΑΟΖ) του Ηνωμένου Βασιλείου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο γ). 5. Κατά τον καθορισμό των μέτρων στήριξης που χρηματοδοτούνται με τους πόρους οι οποίοι κατανέμονται βάσει του κριτηρίου του εμπορίου με το Ηνωμένο Βασίλειο (Παράρτημα I σημείο 2), τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη το συγκριτικό ύψος των καθαρών συναλλαγών της κάθε περιφέρειας (επιπέδου NUTS 2). Στις εν λόγω συναλλαγές συμπεριλαμβάνονται σε κάθε περίπτωση οι τουριστικές υπηρεσίες.

Τροπολογία 13

Προσθήκη νέου άρθρου 4α

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	Διαδικασία διαβούλευσης 1. Κάθε κράτος μέλος καθιερώνει διάλογο σε πολλαπλά επίπεδα, σύμφωνα με το εθνικό νομικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στις περιοχές που πλήττονται περισσότερο. Αυτή η διαδικασία διαβούλευσης βασίζεται στην αρχή της εταιρικής σχέσης στο πλαίσιο της πολιτικής για τη συνοχή και αφορά τον προσδιορισμό και την εφαρμογή των μέτρων που υποστηρίζονται από το αποθεματικό. 2. Οι όροι για τη διαβούλευση και τη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών θα υποδειχθούν από το κράτος μέλος στο [νέο παράρτημα IV].

Αιτιολογία

Μια διαδικασία διαβούλευσης πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της απόφασης για την κατανομή της χρηματοδότησης. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές πρέπει να συμμετέχουν στη διαδικασία διαβούλευσης, κατά τα πρότυπα των διαδικασιών σχετικά με την πολιτική συνοχής.

Τροπολογία 14

Άρθρο 5 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Επιλεξιμότητα 1. Η χρηματοδοτική συνεισφορά από το αποθεματικό στηρίζει μόνο τις δημόσιες δαπάνες που συνδέονται άμεσα με μέτρα τα οποία λαμβάνονται ειδικά από τα κράτη μέλη προκειμένου να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 3 και μπορεί να καλύπτει, ειδικότερα, τα εξής:	Επιλεξιμότητα 1. Η χρηματοδοτική συνεισφορά από το αποθεματικό στηρίζει μόνο τις δημόσιες δαπάνες που συνδέονται άμεσα με μέτρα τα οποία λαμβάνονται ειδικά από τα κράτη μέλη προκειμένου να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 3 και μπορεί να καλύπτει, ειδικότερα, τα εξής:

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
α) μέτρα για την παροχή βοήθειας σε επιχειρήσεις και τοπικές κοινότητες που επηρεάζονται δυσμενώς από την αποχώρηση·	α) μέτρα για την παροχή βοήθειας σε επιχειρήσεις, ιδίως μικρομεσαίες , και σε περιφέρειες και τοπικές κοινότητες που επηρεάζονται δυσμενώς από την αποχώρηση, συμπεριλαμβανομένων αντισταθμιστικών μέτρων για επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν σημαντική μείωση του κύκλου εργασιών τους λόγω του περιορισμού της πρόσβασης στη βρετανική αγορά μέσω μη δασμολογικών φραγμών·
β) μέτρα στήριξης των οικονομικών τομέων που πλήττονται περισσότερο·	β) μέτρα στήριξης των οικονομικών τομέων που πλήττονται περισσότερο, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων που είναι απαραίτητες για την αναδιοργάνωση των αλυσίδων αξίας·
γ) μέτρα στήριξης επιχειρήσεων και τοπικών κοινοτήτων που εξαρτώνται από τις αλιευτικές δραστηριότητες στα ύδατα του Ηνωμένου Βασιλείου·	γ) μέτρα στήριξης επιχειρήσεων και τοπικών και περιφερειακών κοινοτήτων που εξαρτώνται από τις αλιευτικές δραστηριότητες στα ύδατα του Ηνωμένου Βασιλείου, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων που είναι απαραίτητες για την αναδιάρθρωση του τομέα·
δ) μέτρα στήριξης της απασχόλησης, μεταξύ άλλων, μέσω συστημάτων μειωμένου ωραρίου εργασίας, επανειδίκευσης και κατάρτισης σε πληττόμενους τομείς·	δ) μέτρα για τον μετριασμό των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων του Brexit σε άλλους κλάδους που πλήττονται ιδιαίτερα, όπως ο τουρισμός, ο κλάδος των εξαγωγών γεωργικών προϊόντων, η έρευνα και η καινοτομία·
ε) μέτρα για τη διασφάλιση της λειτουργίας των συνοριακών, τελωνειακών, υγειονομικών και φυτοϋγειονομικών ελέγχων, ελέγχων ασφάλειας και αλιευτικών ελέγχων, καθώς και της είσπραξης έμμεσων φόρων, συμπεριλαμβανομένου πρόσθετου προσωπικού και υποδομών·	ε) μέτρα στήριξης της απασχόλησης, μεταξύ άλλων, μέσω συστημάτων μειωμένου ωραρίου εργασίας, επανειδίκευσης και κατάρτισης για τους πληττόμενους τομείς·
στ) μέτρα για τη διευκόλυνση των συστημάτων έκδοσης πιστοποιητικών και έγκρισης προϊόντων, της εκπλήρωσης των απαιτήσεων εγκατάστασης, της επισημάνσεως και της σήμανσης —π.χ. για τα πρότυπα ασφάλειας, υγείας, περιβάλλοντος— και μέτρα για τη διευκόλυνση της αμοιβαίας αναγνώρισης·	στ) μέτρα για τη διευκόλυνση της επανένταξης στην αγορά εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης των πολιτών της ΕΕ οι οποίοι υποχρεώθηκαν να εγκαταλείψουν το Ηνωμένο Βασίλειο, λόγω των περιορισμών στην ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων·
ζ) μέτρα επικοινωνίας, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών και των επιχειρήσεων σχετικά με τις αλλαγές που απορρέουν από την αποχώρηση όσον αφορά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους·	ζ) μέτρα για τη διασφάλιση της λειτουργίας των συνοριακών, τελωνειακών, υγειονομικών και φυτοϋγειονομικών ελέγχων, ελέγχων ασφάλειας και αλιευτικών ελέγχων, καθώς και της είσπραξης έμμεσων φόρων, συμπεριλαμβανομένου πρόσθετου ειδικευμένου προσωπικού και υλικών και άυλων υποδομών·

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	η) μέτρα για τη διευκόλυνση των συστημάτων έκδοσης πιστοποιητικών και έγκρισης προϊόντων, της εκπλήρωσης των απαιτήσεων εγκατάστασης, της επισήμανσης και της σήμανσης —π.χ. για τα πρότυπα ασφάλειας, υγείας, περιβάλλοντος— και μέτρα για τη διευκόλυνση της αμοιβαίας αναγνώρισης· θ) μέτρα επικοινωνίας, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών και των επιχειρήσεων, ιδίως των μικρομεσαίων, σχετικά με τις αλλαγές που απορρέουν από την αποχώρηση όσον αφορά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους. ι) μέτρα για τον μετριασμό των διαταραχών που προκαλεί η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από τα προγράμματα συνεργασίας και ανταλλαγών· κ) μέτρα για τη διασφάλιση του διαλόγου και της διαβούλευσης μεταξύ των περιοχών και των κλάδων που πλήττονται περισσότερο, προκειμένου να περιοριστούν οι απρόσμενες επιπτώσεις των διαταραχών μεταξύ Ευρωπαίων και Βρετανών εταίρων και να δημιουργηθεί ευνοϊκό περιβάλλον για την ομαλή και λειτουργική εφαρμογή της συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας· λ) μέτρα για την εκτίμηση των επιπτώσεων και την αξιολόγηση των μέτρων που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του αποθεματικού.

Τροπολογία 15

Άρθρο 5 παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
2. Οι δαπάνες είναι επιλέξιμες εάν πραγματοποιούνται και καταβάλλονται κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς για μέτρα που εφαρμόζονται στο οικείο κράτος μέλος ή προς όφελος του οικείου κράτους μέλους.	2. Οι δαπάνες είναι επιλέξιμες εάν πραγματοποιούνται και καταβάλλονται κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς για μέτρα που εφαρμόζονται στις περιφέρειες και τους κλάδους του οικείου κράτους μέλους που έχουν υποστεί πλήγμα.

Τροπολογία 16

Άρθρο 5 παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Κατά τον σχεδιασμό μέτρων στήριξης, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τις διάφορες επιπτώσεις της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση σε διάφορες περιφέρειες και τοπικές κοινότητες και εστιάζουν τη στήριξη από το αποθεματικό σε εκείνες που πλήττονται περισσότερο, κατά περίπτωση.	Κατά τον σχεδιασμό μέτρων στήριξης, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τις διάφορες επιπτώσεις της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση σε διάφορες περιφέρειες και τοπικές κοινότητες και εστιάζουν τη στήριξη από το αποθεματικό σε εκείνες που πλήττονται περισσότερο, κατά περίπτωση, διασφαλίζοντας παράλληλα μια δίκαιη κατανομή της βοήθειας λαμβάνοντας υπόψη τις οικονομικές συνέπειες σε κάθε περιοχή.

Αιτιολογία

Με την παρούσα τροπολογία επιδιώκεται να ληφθεί υπόψη ο οικονομικός αντίκτυπος του Brexit σε κάθε πληγείσα περιφέρεια, ώστε να διασφαλιστεί, κατά την κατανομή των πόρων του αποθεματικού, δίκαιη κατανομή της βοήθειας, με βάση την πραγματική οικονομική ζημία.

Τροπολογία 17

Άρθρο 5 παράγραφος 4

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Τα μέτρα που προβλέπονται στην παράγραφο 1 συνάδουν με το εφαρμοστέο δίκαιο.	Τα μέτρα που προβλέπονται στην παράγραφο 1 συνάδουν με το εφαρμοστέο δίκαιο, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που αναφέρονται στο άρθρο [νέο άρθρο 6].

Τροπολογία 18

Άρθρο 5 παράγραφος 5

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Μέτρα τα οποία είναι επιλέξιμα βάσει της παραγράφου 1 μπορούν να λάβουν στήριξη από άλλα προγράμματα και μέσα της Ένωσης, υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω στήριξη δεν καλύπτει τις ίδιες δαπάνες.	Μέτρα τα οποία είναι επιλέξιμα βάσει της παραγράφου 1 μπορούν να λάβουν στήριξη από άλλα προγράμματα και μέσα της Ένωσης, υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω στήριξη δεν καλύπτει τις ίδιες δαπάνες. Οι αρμόδιες περιφερειακές και τοπικές αρχές που ασκούν καθήκοντα διαχειριστικής αρχής ή ενδιάμεσου φορέα ευρωπαϊκών ταμείων θα συμμετέχουν πλήρως και θα συντονίζονται στο πλαίσιο των εργασιών για τη μη αλληλεπικάλυψη της χρηματοδότησης. Η απόφαση για κινητοποίηση των διαρθρωτικών ταμείων και όχι του αποθεματικού θα πρέπει να αποτελεί αντικείμενο διαβούλευσης με τους ενδιαφερόμενους φορείς, λαμβανομένων υπόψη των συνεπειών που μπορεί να έχει αυτό στην εφαρμογή άλλων ευρωπαϊκών και χρηματοδοτικών προγραμμάτων.

Τροπολογία 19

Προσθήκη άρθρου 5α

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	Κρατική ενίσχυση 1. Για τον τομέα της αλιείας και τον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων, τα άρθρα 107, 108 και 109 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν εφαρμόζονται στις πληρωμές που πραγματοποιούνται από τα κράτη μέλη δυνάμει του παρόντος κανονισμού και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 42 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ενισχύσεις που χορηγούνται αυστηρά βάσει του άρθρου 5 κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. 2. Οι εθνικές διατάξεις για τη θέσπιση δημόσιας χρηματοδότησης που υπερβαίνει τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού σχετικά με τις χρηματοδοτικές συνεισφορές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 αντιμετωπίζονται ως σύνολο βάσει των άρθρων 107, 108 και 109 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τροπολογία 20

Άρθρο 6

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Εξαίρεση από τη στήριξη	Εξαίρεση από τη στήριξη
Το αποθεματικό δεν παρέχει στήριξη για:	Το αποθεματικό δεν παρέχει στήριξη για:
α) τον φόρο προστιθέμενης αξίας·	α) τον φόρο προστιθέμενης αξίας, εκτός εάν δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας περί ΦΠΑ·
β) την παροχή τεχνικής βοήθειας για τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την ενημέρωση και την επικοινωνία, την επίλυση καταγγελιών, καθώς και για την εφαρμογή δικλίδων ελέγχου και τη διενέργεια ελέγχων ως προς το αποθεματικό·	β) δαπάνες στήριξης της μετεγκατάστασης, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 6·
γ) δαπάνες στήριξης της μετεγκατάστασης, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 6·	γ) δαπάνες στήριξης της μετεγκατάστασης σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 61α και το άρθρο 14 παράγραφος 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, όταν η συνεισφορά από το αποθεματικό συνιστά κρατική ενίσχυση.
δ) δαπάνες στήριξης της μετεγκατάστασης σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, όταν η συνεισφορά από το αποθεματικό συνιστά κρατική ενίσχυση.	δ) δικαιούχους που έχουν την έδρα τους σε τρίτο κράτος.

Τροπολογία 21

Άρθρο 7 παράγραφος 5

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 12 του δημοσιονομικού κανονισμού, οι αχρησιμοποίητες πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και πληρωμών βάσει του παρόντος κανονισμού μεταφέρονται αυτομάτως και μπορούν να χρησιμοποιηθούν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025 . Οι μεταφερθείσες πιστώσεις αναλώνονται πρώτα κατά το επόμενο οικονομικό έτος.	Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 12 του δημοσιονομικού κανονισμού, οι αχρησιμοποίητες πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και πληρωμών βάσει του παρόντος κανονισμού μεταφέρονται αυτομάτως και μπορούν να χρησιμοποιηθούν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026 . Οι μεταφερθείσες πιστώσεις αναλώνονται πρώτα κατά το επόμενο οικονομικό έτος.

Τροπολογία 22

Άρθρο 8 παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Η Επιτροπή καταβάλλει την προχρηματοδότηση εντός 60 ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της εκτελεστικής πράξης που αναφέρεται στην παράγραφο 2. Η προχρηματοδότηση εκκαθαρίζεται σύμφωνα με το άρθρο 11.	Η Επιτροπή καταβάλλει την προχρηματοδότηση εντός 45 ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της εκτελεστικής πράξης που αναφέρεται στην παράγραφο 2. Η προχρηματοδότηση εκκαθαρίζεται σύμφωνα με το άρθρο 11.

Τροπολογία 23

Άρθρο 10 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Η αίτηση βασίζεται στο υπόδειγμα που παρατίθεται στο παράρτημα II. Η αίτηση περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τις συνολικές δημόσιες δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν και καταβλήθηκαν από τα κράτη μέλη και τις τιμές των δεικτών εκροών για τα υποστηριζόμενα μέτρα. Συνοδεύεται από τα έγγραφα που αναφέρονται στο άρθρο 63 παράγραφοι 5, 6 και 7 του δημοσιονομικού κανονισμού, καθώς και από έκθεση υλοποίησης.	Η αίτηση βασίζεται στο υπόδειγμα που παρατίθεται στο παράρτημα II. Η αίτηση περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τις συνολικές δημόσιες δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν και καταβλήθηκαν από τα κράτη μέλη, περιλαμβάνοντας την εδαφική κατανομή των δαπανών σε επίπεδο NUTS 2 και τις τιμές των δεικτών εκροών για τα υποστηριζόμενα μέτρα. Συνοδεύεται από τα έγγραφα που αναφέρονται στο άρθρο 63 παράγραφοι 5, 6 και 7 του δημοσιονομικού κανονισμού, καθώς και από έκθεση υλοποίησης.

Τροπολογία 24

Άρθρο 10 παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
2. Η έκθεση υλοποίησης για το αποθεματικό περιλαμβάνει:	2. Η έκθεση υλοποίησης για το αποθεματικό περιλαμβάνει:
α) περιγραφή του αντικτύπου της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση από οικονομική και κοινωνική άποψη, συμπεριλαμβανομένου του προσδιορισμού των περιφερειών, των περιοχών και των τομέων που πλήττονται περισσότερο·	α) περιγραφή του αντικτύπου της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση από οικονομική και κοινωνική άποψη, συμπεριλαμβανομένου του προσδιορισμού των περιφερειών, των περιοχών και των τομέων που πλήττονται περισσότερο· η οικονομική αξιολόγηση πραγματοποιείται σε σταθερές τιμές·
β) περιγραφή των μέτρων που έχουν ληφθεί για την αντιμετώπιση των δυσμενών επιπτώσεων της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση, του βαθμού στον οποίο τα εν λόγω μέτρα έχουν αμβλύνει τον περιφερειακό και τομεακό αντίκτυπο που αναφέρεται στο στοιχείο α), καθώς και του τρόπου εφαρμογής τους·	β) περιγραφή των μέτρων που έχουν ληφθεί για την αντιμετώπιση των δυσμενών επιπτώσεων της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση, του βαθμού στον οποίο τα εν λόγω μέτρα έχουν αμβλύνει τον περιφερειακό και τομεακό αντίκτυπο που αναφέρεται στο στοιχείο α), καθώς και του τρόπου εφαρμογής τους·
γ) αιτιολόγηση της επιλεξιμότητας των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν και καταβλήθηκαν, καθώς και της άμεσης σύνδεσής τους με την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση·	γ) αιτιολόγηση της επιλεξιμότητας των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν και καταβλήθηκαν, καθώς και της άμεσης σύνδεσής τους με την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση·

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
δ) περιγραφή των μέτρων που έχουν ληφθεί για την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης και τη διασφάλιση της συμπληρωματικότητας με άλλα μέσα της Ένωσης και με εθνική χρηματοδότηση· ε) περιγραφή της συμβολής των μέτρων στον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και στην προσαρμογή σε αυτήν.	δ) περιγραφή των μέτρων που έχουν ληφθεί για την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης και τη διασφάλιση της συμπληρωματικότητας με άλλα μέσα της Ένωσης και με εθνική χρηματοδότηση· ε) περιγραφή της συμβολής των μέτρων στον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και στην προσαρμογή σε αυτήν.

Τροπολογία 25

Άρθρο 13 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Διαχείριση και έλεγχος	Διαχείριση και έλεγχος
1. Κατά την εκτέλεση καθηκόντων που συνδέονται με την εκτέλεση του αποθεματικού, τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα, συμπεριλαμβανομένων των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών μέτρων, για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, και συγκεκριμένα: α) ορίζουν φορέα υπεύθυνο για τη διαχείριση της χρηματοδοτικής συνεισφοράς από το αποθεματικό και ανεξάρτητο ελεγκτικό οργανισμό σύμφωνα με το άρθρο 63 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού και εποπτεύουν τους εν λόγω φορείς· β) θεσπίζουν συστήματα διαχείρισης και ελέγχου για το αποθεματικό σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και διασφαλίζουν την αποτελεσματική λειτουργία των εν λόγω συστημάτων· γ) καταρτίζουν περιγραφή του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου σύμφωνα με το υπόδειγμα που παρατίθεται στο παράρτημα III, επικαιροποιούν δεόντως την περιγραφή και τη θέτουν στη διάθεση της Επιτροπής κατόπιν αιτήματός της· δ) κοινοποιούν στην Επιτροπή την ταυτότητα των φορέων που έχουν οριστεί, καθώς και του φορέα στον οποίο καταβάλλεται η προχρηματοδότηση, και επιβεβαιώνουν ότι έχει καταρτιστεί η περιγραφή των συστημάτων εντός τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού. ε) διασφαλίζουν ότι οι δαπάνες που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων και μέσω της Ένωσης δεν συμπεριλαμβάνονται για την παροχή στήριξης από το αποθεματικό·	1. Κατά την εκτέλεση καθηκόντων που συνδέονται με την εκτέλεση του αποθεματικού, τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα, συμπεριλαμβανομένων των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών μέτρων, για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, και συγκεκριμένα: α) ορίζουν στο κατάλληλο επίπεδο διακυβέρνησης έναν ή περισσότερους φορείς υπεύθυνους για τη διαχείριση της χρηματοδοτικής συνεισφοράς από το αποθεματικό και ανεξάρτητο ελεγκτικό οργανισμό σύμφωνα με το άρθρο 63 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού και εποπτεύουν τους εν λόγω φορείς· β) θεσπίζουν συστήματα διαχείρισης και ελέγχου για το αποθεματικό σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και διασφαλίζουν την αποτελεσματική λειτουργία των εν λόγω συστημάτων· γ) καταρτίζουν περιγραφή του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου σύμφωνα με το υπόδειγμα που παρατίθεται στο παράρτημα III, επικαιροποιούν δεόντως την περιγραφή και τη θέτουν στη διάθεση της Επιτροπής κατόπιν αιτήματός της· δ) κοινοποιούν στην Επιτροπή την ταυτότητα των φορέων που έχουν οριστεί, καθώς και του φορέα στον οποίο καταβάλλεται η προχρηματοδότηση, και επιβεβαιώνουν ότι έχει καταρτιστεί η περιγραφή των συστημάτων εντός τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού. ε) διασφαλίζουν ότι οι δαπάνες που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων και μέσω της Ένωσης δεν συμπεριλαμβάνονται για την παροχή στήριξης από το αποθεματικό·

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
στ) προλαμβάνουν, εντοπίζουν και διορθώνουν παρατυπίες και περιπτώσεις απάτης, ενώ αποφεύγουν επίσης τη σύγκρουση συμφερόντων με τη χρήση ενιαίου εργαλείου εξόρυξης δεδομένων που παρέχεται από την Επιτροπή . [...]	στ) προλαμβάνουν, εντοπίζουν και διορθώνουν παρατυπίες και περιπτώσεις απάτης, ενώ αποφεύγουν επίσης τη σύγκρουση συμφερόντων. [...]

Τροπολογία 26

Άρθρο 13 παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Ο αρμόδιος φορέας για τη διαχείριση της συνεισφοράς από το αποθεματικό:	Ο αρμόδιος φορέας (ή οι αρμόδιοι φορείς) για τη διαχείριση της συνεισφοράς από το αποθεματικό:
α) διασφαλίζει τη λειτουργία ενός αποτελεσματικού και αποδοτικού συστήματος εσωτερικού ελέγχου·	α) διασφαλίζει (διασφαλίζουν) τη λειτουργία ενός αποτελεσματικού και αποδοτικού συστήματος εσωτερικού ελέγχου·
β) θεσπίζει κριτήρια και διαδικασίες για την επιλογή των μέτρων που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν και καθορίζει τους όρους χρηματοδοτικής συνεισφοράς από το αποθεματικό·	β) θεσπίζει (θεσπίζουν) κριτήρια και διαδικασίες για την επιλογή των μέτρων που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν και καθορίζει τους όρους χρηματοδοτικής συνεισφοράς από το αποθεματικό·
γ) επαληθεύει ότι τα μέτρα που χρηματοδοτούνται από το αποθεματικό εφαρμόζονται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τους όρους χρηματοδοτικής συνεισφοράς από το αποθεματικό και ότι οι δαπάνες βασίζονται σε επαληθεύσιμα δικαιολογητικά έγγραφα·	γ) επαληθεύει (επαληθεύουν) ότι τα μέτρα που χρηματοδοτούνται από το αποθεματικό εφαρμόζονται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τους όρους χρηματοδοτικής συνεισφοράς από το αποθεματικό και ότι οι δαπάνες βασίζονται σε επαληθεύσιμα δικαιολογητικά έγγραφα·
δ) θεσπίζει αποτελεσματικά μέτρα για την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης των ίδιων δαπανών από το αποθεματικό και από άλλες πηγές ενωσιακής χρηματοδότησης·	δ) θεσπίζει (θεσπίζουν) αποτελεσματικά μέτρα για την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης των ίδιων δαπανών από το αποθεματικό και από άλλες πηγές ενωσιακής χρηματοδότησης·
ε) μεριμνά για την εκ των υστέρων δημοσίευση σύμφωνα με το άρθρο 38 παράγραφοι 2 έως 6 του δημοσιονομικού κανονισμού·	ε) μεριμνά (μεριμνούν) για την εκ των υστέρων δημοσίευση σύμφωνα με το άρθρο 38 παράγραφοι 2 έως 6 του δημοσιονομικού κανονισμού·
στ) χρησιμοποιεί λογιστικό σύστημα για την καταχώριση και την αποθήκευση, σε ηλεκτρονική μορφή, των δεδομένων σχετικά με τις δαπάνες που πρόκειται να καλυφθούν από τη χρηματοδοτική συνεισφορά από το αποθεματικό, τα οποία παρέχουν εγκαίρως ακριβείς, πλήρεις και αξιόπιστες πληροφορίες·	στ) χρησιμοποιεί (χρησιμοποιούν) λογιστικό σύστημα για την καταχώριση και την αποθήκευση, σε ηλεκτρονική μορφή, των δεδομένων σχετικά με τις δαπάνες που πρόκειται να καλυφθούν από τη χρηματοδοτική συνεισφορά από το αποθεματικό, τα οποία παρέχουν εγκαίρως ακριβείς, πλήρεις και αξιόπιστες πληροφορίες·
ζ) διατηρεί διαθέσιμα όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες που πρέπει να καλυφθούν από τη χρηματοδοτική συνεισφορά από το αποθεματικό για περίοδο πέντε ετών μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της αίτησης για χρηματοδοτική συνεισφορά και μεταφέρει την υποχρέωση αυτή σε συμφωνίες με άλλους φορείς που συμμετέχουν στην εκτέλεση του αποθεματικού·	ζ) διατηρεί (διατηρούν) διαθέσιμα όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες που πρέπει να καλυφθούν από τη χρηματοδοτική συνεισφορά από το αποθεματικό για περίοδο πέντε ετών μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της αίτησης για χρηματοδοτική συνεισφορά και μεταφέρει την υποχρέωση αυτή σε συμφωνίες με άλλους φορείς που συμμετέχουν στην εκτέλεση του αποθεματικού·

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
η) για τους σκοπούς της παραγράφου 1 στοιχείο στ), συλλέγει πληροφορίες σε ηλεκτρονική τυποποιημένη μορφή, ώστε να είναι δυνατή η ταυτοποίηση των αποδεκτών της χρηματοδοτικής συνεισφοράς από το αποθεματικό, καθώς και των πραγματικών δικαιούχων τους σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ.	η) για τους σκοπούς της παραγράφου 1 στοιχείο στ), συλλέγει (συλλέγουν) πληροφορίες σε ηλεκτρονική τυποποιημένη μορφή, ώστε να είναι δυνατή η ταυτοποίηση των αποδεκτών της χρηματοδοτικής συνεισφοράς από το αποθεματικό, καθώς και των πραγματικών δικαιούχων τους σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ.

Τροπολογία 27

Άρθρο 16 παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
2. Έως τις 30 Ιουνίου 2027, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την υλοποίηση του αποθεματικού.	2. Έως τις 30 Ιουνίου 2027, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έκθεση σχετικά με την υλοποίηση του αποθεματικού.

Τροπολογία 28

Παράρτημα Ι παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
3. Ο συντελεστής που συνδέεται με την αλιεία ορίζεται με βάση το κριτήριο που παρατίθεται κατωτέρω και με την εφαρμογή των ακόλουθων βημάτων:	3. Ο συντελεστής που συνδέεται με την αλιεία ορίζεται με βάση το κριτήριο που παρατίθεται κατωτέρω και με την εφαρμογή των ακόλουθων βημάτων:
α) το μερίδιο κάθε κράτους μέλους επί της συνολικής αξίας του αλιεύματος που αλιεύτηκε στην ΑΟΖ του Ηνωμένου Βασιλείου·	α) το μερίδιο κάθε κράτους μέλους επί της συνολικής αξίας του αλιεύματος που αλιεύτηκε στην ΑΟΖ του Ηνωμένου Βασιλείου μεταξύ 2015 και 2018 ·
β) τα μερίδια αυτά αυξάνονται για τα κράτη μέλη με αλιεία που εξαρτώνται σε ποσοστό άνω του μέσου όρου από τα αλιεύματα που αλιεύονται στην ΑΟΖ του Ηνωμένου Βασιλείου και μειώνονται για όσα εξαρτώνται σε ποσοστό κάτω του μέσου όρου ως εξής:	β) τα μερίδια αυτά προσαρμόζονται προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το άθροισμα των μεριδίων όλων των κρατών μελών ισούται με 100 %.
i) για κάθε κράτος μέλος, η αξία των αλιευμάτων που αλιεύονται στην ΑΟΖ του Ηνωμένου Βασιλείου ως ποσοστό της συνολικής αξίας των αλιευμάτων που αλιεύει το εν λόγω κράτος μέλος εκφράζεται ως δείκτης του μέσου όρου της ΕΕ (δείκτης εξάρτησης)·	
ii) το αρχικό μερίδιο της αξίας των αλιευμάτων που αλιεύονται στην ΑΟΖ του Ηνωμένου Βασιλείου προσαρμόζεται πολλαπλασιάζοντάς το με τον δείκτη εξάρτησης του κράτους μέλους·	
iii) τα εν λόγω προσαρμοσμένα μερίδια αναπροσαρμόζονται προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το άθροισμα των μεριδίων όλων των κρατών μελών ισούται με 100 %.	

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
4. Ο συντελεστής που συνδέεται με το εμπόριο λαμβάνεται με την εφαρμογή των ακόλουθων βημάτων:	4. Ο συντελεστής που συνδέεται με το εμπόριο λαμβάνεται με την εφαρμογή των ακόλουθων βημάτων:
α) το εμπόριο κάθε κράτους μέλους με το Ηνωμένο Βασίλειο εκφράζεται ως μερίδιο του εμπορίου της ΕΕ με το Ηνωμένο Βασίλειο (το εμπόριο είναι το άθροισμα των εισαγωγών και εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών).	α) το εμπόριο κάθε κράτους μέλους με το Ηνωμένο Βασίλειο εκφράζεται ως μερίδιο του εμπορίου της ΕΕ με το Ηνωμένο Βασίλειο (το εμπόριο είναι το άθροισμα των εισαγωγών και εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών συμπεριλαμβανομένου του κλάδου του τουρισμού και εξαιρουμένων των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών).

Τροπολογία 29

Προσθήκη Παραρτήματος IIIa

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	Παράρτημα IIIa Υπόδειγμα τομεακής και γεωγραφικής κατανομής 1. Προσδιορισμός των κλάδων της οικονομίας που επηρεάζονται περισσότερο: 2. Προσδιορισμός των περιφερειών επιπέδου NUTS 2 που επηρεάζονται περισσότερο: <i>Για κάθε περιφέρεια (συμπεριλαμβανομένων των περιφερειών που αναφέρονται στο άρθρο 349 της ΣΛΕΕ):</i> — Ταξινόμηση NUTS 2 — Ονομασία της περιφέρειας — Περιφερειακός πληθυσμός (ημερομηνία) — Περιφερειακό ΑΕγχΠ — Όγκος συναλλαγών με το Ηνωμένο Βασίλειο το 2019 3. Περιγραφή της προσέγγισης της εταιρικής σχέσης που εφαρμόζεται: 4. Εφαρμογή στρατηγικών: <i>(παρακαλείσθε να αναφέρετε τα στρατηγικά έγγραφα που έχουν τεθεί σε εφαρμογή)</i> — Συνολική στρατηγική: — Περιφερειακές στρατηγικές: — Κλαδικές στρατηγικές: 5. Περιγραφή των εργαλείων παρακολούθησης και αξιολόγησης που έχουν τεθεί σε εφαρμογή: 6. Κατανομή δαπανών Καταβληθέν ποσό Αλιεία Τομείς που επηρεάζονται από το εμπόριο

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	7. Γεωγραφική κατανομή των δαπανών i. Περιφέρειες NUTS 2 που πλήττονται περισσότερο: Ταξινόμηση NUTS 2 Ποσό ευρώ/κάτοικο ii. Ποσό χωρίς γεωγραφική στόχευση: 8. Συμβολή στην επίτευξη των κλιματικών στόχων Ποσοστό δαπανών: 9. Συμβολή στην επίτευξη των στόχων του ψηφιακού μετασχηματισμού Ποσοστό δαπανών:

II. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. εκφράζει την ικανοποίησή της για τη δημιουργία αποθεματικού προσαρμογής στο Brexit (BAR), το οποίο αποσκοπεί στην άμβλυνση του εδαφικού αντικτύπου της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit αποτελεί απτή έκφραση της αλληλεγγύης εντός της ΕΕ, και έχει ως στόχο να συμβάλει στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, όπως φαίνεται από τη νομική βάση (άρθρο 175 της ΣΛΕΕ) της πρότασης της Επιτροπής·

2. θεωρεί ότι η επίτευξη συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και του Ηνωμένου Βασιλείου αποτελεί θετική έκβαση των διαπραγματεύσεων. Ωστόσο, το νέο πλαίσιο της σχέσης με το Ηνωμένο Βασίλειο έχει ισχυρές εδαφικές συνέπειες. Καθώς η Συμφωνία Εμπορίου και Συνεργασίας δεν αντιστοιχεί πλήρως σε Συμφωνία Ελεύθερων Συναλλαγών, πολλές ευρωπαϊκές περιφέρειες εξακολουθούν να είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένες στις συνέπειες αυτές, τόσο οικονομικές όσο και κοινωνικές. Ο αντίκτυπος είναι ιδιαίτερα σημαντικός για τις περιφέρειες που γειτνιάζουν γεωγραφικά με το Ηνωμένο Βασίλειο ή για εκείνες που έχουν πολύ στενές σχέσεις με τους εταίρους από το Ηνωμένο Βασίλειο. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές, οι οικονομικοί παράγοντες, όπως ο τουρισμός, οι τομείς της εκπαίδευσης και της έρευνας, αλλά και οι πολίτες και η κοινωνία των πολιτών βρίσκονται αντιμέτωποι με τις συνέπειες της δημιουργίας νέων συνόρων, νέων διοικητικών διαδικασιών, νέων περιπλοκών στις αλυσίδες αξίας και της παύσης των προγραμμάτων συνεργασίας·

3. εφιστά την προσοχή στις γεωπολιτικές συνέπειες της συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας, οι οποίες είναι απτές για ορισμένες τοπικές και περιφερειακές αρχές που μετατράπηκαν σε νέα εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ως εκ τούτου, η επιλεξιμότητα των μέτρων για τη βελτίωση της ροής των ελέγχων και του εμπορίου αγαθών και προσώπων είναι ιδιαίτερα ευπρόσδεκτη. Η ΕτΠ τονίζει ότι, σε αυτές τις νέες παραμεθόριες περιφέρειες, οι τοπικές και οι περιφερειακές επενδύσεις που σχετίζονται με τους ελέγχους θα συμβάλουν στην προστασία όλων των Ευρωπαίων πολιτών εντός των νέων συνόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ΕτΠ καλεί τόσο το Κοινοβούλιο όσο και το Συμβούλιο να ορίσουν ένα ελάχιστο και δίκαιο κατώτατο όριο κάλυψης για τις περιφέρειες αυτές·

4. ζητεί να αυξηθούν κατά 1 δισεκατομμύριο ευρώ τα πρόσθετα ποσά που θα διατεθούν σε δεύτερη φάση σύμφωνα με το άρθρο 11, για την καλύτερη ανταπόκριση στις μεσοπρόθεσμες ανάγκες, σύμφωνα με το αίτημά της για παράταση της περιόδου επιλεξιμότητας του αποθεματικού προσαρμογής στο Brexit·

5. επισημαίνει την έκθεση του τομέα της αλιείας και των θαλασσινών προϊόντων, που υπόκεινται σε μεταβατική περίοδο πεντέμισι ετών. Εκτός από τους νέους περιορισμούς που είναι κοινοί για όλους τους ευρωπαϊκούς τομείς, ο τομέας της αλιείας αντιμετωπίζει άμεση πρόκληση για όλες τις δραστηριότητές του. Η κατάσταση αυτή απαιτεί εκτίμηση των επιπτώσεων όσο το δυνατόν πλησιέστερα στην περιφερειακή πραγματικότητα, χωρίς εθνική αναπροσαρμογή. Πρέπει να επιτευχθεί δικαιότερη κατανομή της χρηματοδότησης μεταξύ των πληττόμενων ευρωπαϊκών περιφερειών, ανεξάρτητα από το μέγεθος του κράτους μέλους·

6. ζητεί να τεθούν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές στο επίκεντρο της δημιουργίας αυτού του νέου χρηματοδοτικού μέσου. Η ΕτΠ συνιστά τη θέσπιση κριτηρίων που θα λαμβάνουν υπόψη την περιφερειακή ένταση των επιπτώσεων και θα εξασφαλίζουν δίκαιη κατανομή των πόρων με βάση το μέγεθος του οικονομικού αντικτύπου σε κάθε περιφέρεια. Όπως καταδεικνύεται στις μελέτες της ΕτΠ σχετικά με τις συνέπειες του Brexit, η συνεκτίμηση των επιπτώσεων σε εθνικό επίπεδο δεν αντικατοπτρίζει τις πολύ τοπικού χαρακτήρα εντάσεις. Οι τοπικές αρχές πρέπει να συμμετέχουν στην αξιολόγηση των επιπτώσεων και στον σχεδιασμό των μέτρων. Αυτό είναι ακόμη πιο σημαντικό, καθώς οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές, ανάλογα με τις αρμοδιότητές τους, θα πρέπει να προχρηματοδοτήσουν οι ίδιες ορισμένα μέτρα, να αναπτύξουν εδαφικές στρατηγικές για τον μετριασμό των επιπτώσεων του Brexit και να κινητοποιήσουν μέρος των κονδυλίων της ΕΕ που διαχειρίζονται. Αυτή η συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών θα συμβάλει στη στοχοθέτηση των αναγκών και στην αποτελεσματική εφαρμογή του αποθεματικού προσαρμογής στο Brexit.

7. τονίζει επίσης την έκθεση των περιφερειών λόγω της απώλειας ευκαιριών εμπορίου με το Ηνωμένο Βασίλειο και του γεγονότος ότι η Συμφωνία Εμπορίου και Συνεργασίας δεν αντιστοιχεί σε Συμφωνία Ελεύθερων Συναλλαγών. Αυτό επηρεάζει ευρύ φάσμα τομέων και έχει εγκάρσιο αντίκτυπο στην αξιακή αλυσίδα, επηρεάζοντας π.χ. τους τομείς του τουρισμού, της εστίασης και τον αγροδιατροφικό τομέα, πράγμα που μεταφράζεται σε απώλειες θέσεων εργασίας σε τοπικό επίπεδο. Η ΕτΠ εκτιμά ότι ο αντίκτυπος αναμένεται να έχει μακροχρόνιες κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις στις κοινότητες πολλών περιφερειών, και για αυτό πρέπει να αντιμετωπιστεί αμέσως. Επισημαίνει δε ότι το αποθεματικό αποτελεί το μόνο χρηματοδοτικό μέσο της ΕΕ που αφορά τα κράτη μέλη, τις περιφέρειες και τους τομείς που υφίστανται τις ανεπιθύμητες επιπτώσεις του Brexit·

8. ζητεί παράταση της περιόδου επιλεξιμότητας έως τα τέλη Ιουνίου 2026, επειδή κρίνει ότι η ευρωπαϊκή αλληλεγγύη δεν θα πρέπει να περιοριστεί στα έτη 2021 και 2022, αλλά διαπιστώνει ότι δεν προβλέπονται μέσα για τον μετριασμό των επιπτώσεων του Brexit από το 2023 και μετά.

— Η ΕτΠ επισημαίνει μια σημαντική ανακολουθία μεταξύ της διάρκειας της μεταβατικής περιόδου για τον τομέα της αλιείας και της περιόδου επιλεξιμότητας του αποθεματικού προσαρμογής στο Brexit. Μόνο η παράταση της περιόδου επιλεξιμότητας των δαπανών έως τα τέλη Ιουνίου 2026 θα επιτρέψει την κατάλληλη στήριξη του τομέα αυτού. Μολονότι η συμπληρωματικότητα με το ΕΤΘΑΥ είναι απαραίτητη, το ταμείο αυτό παραμένει το διαρθρωτικό μέσο για την εφαρμογή της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής και δεν μπορεί να συνεκτιμά τις ασύμμετρες εδαφικές συνέπειες του Brexit·

— για την ανάπτυξη βιώσιμων υποδομών ελέγχου, η ΕτΠ επισημαίνει ότι η υγειονομική κατάσταση που σχετίζεται με τη νόσο COVID-19 δεν επιτρέπει τη μέτρηση των πραγματικών ροών και την άμεση πραγματοποίηση επενδύσεων·

— ορισμένα μέτρα ή επενδύσεις ενδέχεται να απαιτούν χρονικό διάστημα προετοιμασίας ή εφαρμογής μη δυνάμενο να συμπίπτει, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η ανάληψη υποχρέωσης ή η πληρωμή πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2022. Η ΕτΠ αναφέρεται εδώ τόσο στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων όσο και στις διαδικασίες εξασφάλισης της συμβατότητας των μέτρων ή των επενδύσεων με την ισχύουσα ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία (μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων, πολεοδομικές άδειες, δημόσιες διαβουλεύσεις, διαδικασίες κοινοποίησης κρατικών ενισχύσεων κ.λπ.)·

— η ΕτΠ τονίζει ότι ο αντίκτυπος του Brexit στις διάφορες περιφέρειες της Ευρώπης ποικίλλει και, συνεπώς, κρίνει ιδιαίτερα θετική την ευελιξία που επαφίεται στα κράτη μέλη για τη χάραξη μέτρων όσο το δυνατόν πιο πρόσφορων για τις συγκεκριμένες ανάγκες. Είναι σημαντικό να μπορούν να αναπτυχθούν μέτρα σε συνάρτηση με τις τοπικές και τις περιφερειακές ανάγκες, τόσο υπέρ της βιομηχανίας, του τουρισμού, των μεταφορών, της έρευνας και της καινοτομίας, όσο και υπέρ του γεωργικού ή του αγροδιατροφικού κλάδου. Η ΕτΠ πιστεύει ότι η εν δυνάμει ποικιλομορφία των πεδίων παρέμβασης του αποθεματικού πρέπει να διασαφηνιστεί στον κανονισμό, ώστε να διευκολυνθεί η ορθή κατανόηση του ταμείου και η άρτια υλοποίησή του·

9. θεωρεί ότι το αποθεματικό θα διαδραματίσει καίριο ρόλο στη στήριξη της εφαρμογής του νέου νομικού πλαισίου που θα διέπει τις σχέσεις μεταξύ ΕΕ και Ηνωμένου Βασιλείου, οι συνέπειες του οποίου δεν μπορούν να προσδιοριστούν πλήρως, ιδίως λόγω των συνδυασμένων επιπτώσεων με την πανδημία COVID-19. Αυτό αφορά επίσης τα ειδικά ζητήματα που δεν έχουν ακόμη αποτελέσει αντικείμενο διαπραγμάτευσης, όπως οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες ή η συμμετοχή του Ηνωμένου Βασιλείου στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη». Οι εξελίξεις, είτε δυσμενείς, είτε ευνοϊκές, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη·

10. διερωτάται κατά πόσον παρουσιάζει προστιθέμενη αξία από άποψη χρηστής διακυβέρνησης η έναρξη δημόσιας διαβούλευσης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 24 Φεβρουαρίου 2021 και για διάστημα οκτώ εβδομάδων⁽¹⁾, ενώ η νομοθετική πρόταση υπεβλήθη δύο μήνες νωρίτερα και ενώ οι διοργανικές διαπραγματεύσεις με στόχο την κατάληξη σε συμφωνία εντός του πρώτου εξαμήνου του 2021 βρίσκονται ήδη σε πολύ προχωρημένο στάδιο·

11. πιστεύει ότι το Brexit είναι μια ιδιόμορφη κατάσταση και ότι ο παραλληλισμός με υφιστάμενα προγράμματα όπως το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλληλεγγύης δεν μπορεί παρά να είναι περιορισμένος. Η ΕτΠ εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η πρόταση της Επιτροπής δεν αντικατοπτρίζει την αρχή της εταιρικής σχέσης που εφαρμόζεται στην πολιτική συνοχής, καθώς δεν παρέχει εγγυήσεις σχετικά με τον αποκεντρωμένο ρόλο των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στη διακυβέρνηση. Ο τρόπος σχεδιασμού και διαχείρισης των μέτρων θα πρέπει να αντικατοπτρίζει καλύτερα τη δεδομένη προσέγγιση στόχευσης των εδαφικών επιπτώσεων·

12. θεωρεί ότι θα πρέπει να δοθεί ευελιξία στα κράτη μέλη προκειμένου να διαμορφώσουν τα συστήματα διαχείρισης: αριθμός φορέων και επιπέδων διαχείρισης (εθνικό, περιφερειακό ή διαπεριφερειακό). Σε αντάλλαγμα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αιτιολογήσουν την επιλογή τους όσον αφορά την επικουρικότητα και, ιδίως, την ικανότητά τους να καλύπτουν ανάγκες που επικεντρώνονται σε ορισμένα εδάφη και οικονομικούς τομείς με μεγαλύτερη έκθεση. Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η συμμετοχή του περιφερειακού επιπέδου στη διαδικασία διαχείρισης·

⁽¹⁾ <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12917-Proposal-for-a-Regulation-Regional-and-urban-Policy>

13. θεωρεί ότι το Brexit έχει μεγάλη σημασία για πολλούς και ποικίλους τομείς, όπως είναι, μεταξύ άλλων, η αλιεία και τα θαλασσινά προϊόντα, η κινητικότητα των πολιτών, η κατάρτιση, τα έργα συνεργασίας σε θέματα έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας, η μεταφορά τεχνογνωσίας, η καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, η διαφύλαξη των οικοσυστημάτων και η συνεργασία δημόσιου-ιδιωτικού τομέα. Λόγω του διαφορετικού βαθμού αποκέντρωσης των κρατών μελών, η συνεργασία μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διοίκησης μπορεί να κριθεί αναγκαία ή θετική, προκειμένου να μπορέσουν οι διάφορες περιοχές να υπερβούν τις δυσμενείς επιπτώσεις του Brexit. Η ΕτΠ ζητά να εφαρμόζεται στην πράξη η αρχή της εταιρικής σχέσης, η δε διαχείριση του αποθεματικού προσαρμογής να συμμορφώνεται με τα γενικά κριτήρια των προγραμμάτων επιμερισμένης διαχείρισης μεταξύ Επιτροπής, κρατών μελών και οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης·

14. προτείνει στα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν τη θέσπιση περιφερειακών στρατηγικών προκειμένου να προετοιμαστούν για το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής των μέτρων και των μεσοπρόθεσμων αλλαγών. Αυτό θα πρέπει να γίνει κατά τρόπο που να συνάδει με όλες τις σχετικές τοπικές και περιφερειακές πολιτικές. Κατά την καταβολή της προχρηματοδότησης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενημερώνουν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα διασφαλίσουν τη συμμετοχή και τη διαβούλευση με τις περιφερειακές και τοπικές αρχές στο πλαίσιο μιας «υποχρέωσης εταιρικής σχέσης»·

15. προτείνει διαμορφωθεί ένας μηχανισμός ενημέρωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που θα διασφαλίζει την εφαρμογή του συνόλου των διατάξεων που προβλέπουν τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών. Η ΕτΠ συνιστά συγκεκριμένα όταν αυξάνονται οι δαπάνες, τα κράτη μέλη να συμπληρώνουν και να διαβιβάζουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ένα νέο παράρτημα αφιερωμένο στην τομεακή και τη γεωγραφική κατανομή των δαπανών σε επίπεδο περιφερειών NUTS 2, συμπεριλαμβανομένης της συμβολής τους στους κλιματικούς στόχους και τους στόχους του ψηφιακού μετασχηματισμού. Αυτές οι ποσοτικές και ποιοτικές πληροφορίες θα συμβάλουν επίσης στην αξιολόγηση του αποθεματικού προσαρμογής στο Brexit και θα επιτρέψουν να εκτιμηθεί η κινητοποίηση του αποθεματικού σε κάθε κράτος μέλος πριν από την καταβολή των πρόσθετων ποσών που θα διατεθούν σε δεύτερη φάση σύμφωνα με το άρθρο 11, καθώς και να διασφαλιστεί η εφαρμογή της προτεινόμενης προσέγγισης εταιρικής σχέσης·

16. επιθυμεί να διασφαλιστεί ότι οι περιφερειακές και οι τοπικές αρχές που είναι αρμόδιες για τις διαχειριστικές αρχές ή τους ενδιάμεσους φορείς των ευρωπαϊκών ταμείων θα συμμετέχουν στις εργασίες προκειμένου να μην αλληλοεπικαλύπτεται η χρηματοδότηση. Αντίθετα, η απόφαση για κινητοποίηση των διαρθρωτικών ταμείων και όχι του αποθεματικού προσαρμογής στο Brexit θα πρέπει να αποτελεί αντικείμενο διαβούλευσης με τους ενδιαφερόμενους φορείς, λαμβανομένων υπόψη των πιθανών συνεπειών στην εφαρμογή άλλων ευρωπαϊκών πολιτικών·

17. ζητεί να διατίθεται ένα ποσοστό των πόρων, το οποίο, αφού εγκριθεί το κριτήριο κατανομής και προχρηματοδότησης, θα μεταβιβάζεται στα κράτη μέλη και, κατά περίπτωση, στις περιφέρειες, ώστε να μπορούν να χρηματοδοτούν τα κατάλληλα μέτρα στήριξης χωρίς να υπάρχει ανάγκη προκαταβολής ιδίων πόρων·

18. ζητεί ευελιξία στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων ώστε να διασφαλίζεται η ταχεία εφαρμογή των μέτρων και να παρέχεται η δυνατότητα παρέμβασης υπέρ των οικονομικών φορέων που πλήττονται περισσότερο. Η επέκταση των προσωρινών ρυθμίσεων λόγω της πανδημίας COVID-19 στον άμεσο αντίκτυπο του Brexit είναι απαραίτητη καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου επιλεξιμότητας των δαπανών αποθεματικού προσαρμογής στο Brexit. Στους τομείς της αλιείας και της γεωργίας, οι διατάξεις που εφαρμόζονται στο ΕΤΘΑΥ και στο Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) θα πρέπει να εφαρμόζονται και στο αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit·

19. τονίζει ότι οι ΜΜΕ που πραγματοποιούν εμπορικές συναλλαγές με το Ηνωμένο Βασίλειο επηρεάζονται δυσανάλογα από το κόστος των νέων διοικητικών διαδικασιών που σχετίζονται με τις εξαγωγές στο Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με τον κύκλο εργασιών τους. Συνεπώς, το συγκριτικό κόστος για τις επιχειρήσεις πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά την κατανομή των πόρων του αποθεματικού·

20. ζητεί να είναι επιλέξιμος ο μη ανακτήσιμος ΦΠΑ, όπως προβλέπεται στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλληλεγγύης. Χωρίς αυτή την επιλεξιμότητα, πολλά μέτρα που χρηματοδοτούνται από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές δεν θα μπορέσουν να επωφεληθούν από την ευρωπαϊκή αλληλεγγύη στο 100 %·

21. ζητεί η καταβολή συμπληρωματικών αποζημιώσεων το 2023 να συνδεθεί εν μέρει με μια ευρωπαϊκή αξιολόγηση του πραγματικού αντίκτυπου του Brexit κατά την περίοδο 2021-2022, προκειμένου να ενισχυθεί η στόχευση των περιφερειών και των τομέων που πλήττονται περισσότερο, αλλά και για να εντοπιστεί ποιες περιφέρειες και ποιοι τομείς παρουσίασαν μεγαλύτερη ανθεκτικότητα ή επωφεληθήκαν από τις αλλαγές·

22. επαναλαμβάνει τη δέσμευσή της για τη συνέχιση της συνεργασίας μεταξύ των βρετανικών και των ευρωπαϊκών φορέων, και ζητεί το αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit να στηρίξει τους Ευρωπαίους εταίρους στον διάλογο ο οποίος πρέπει να συνεχιστεί προκειμένου να αποφευχθούν οι διαφορές που συνδέονται με την εφαρμογή της συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας, αλλά και να οικοδομηθεί η μελλοντική συνεργασία.

Βρυξέλλες, 19 Μαρτίου 2021.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Απόστολος ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Επαρκείς κατώτατοι μισθοί στην Ευρωπαϊκή Ένωση»

(2021/C 175/08)

Εισηγητής: Peter KAISER (AT/PSE), κυβερνήτης Καρινθίας

Έγγραφο αναφοράς: Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για επαρκείς κατώτατους μισθούς στην Ευρωπαϊκή Ένωση

COM(2020) 682 final

I. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1

Αιτιολογική σκέψη 21

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Οι κατώτατοι μισθοί θεωρούνται επαρκείς αν είναι δίκαιοι σε σχέση με την κατανομή των μισθών στη χώρα και αν διασφαλίζουν αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης. Η επάρκεια των νόμιμων κατώτατων μισθών κρίνεται λαμβανομένων υπόψη των εθνικών κοινωνικοοικονομικών συνθηκών, συμπεριλαμβανομένων της αύξησης της απασχόλησης, της ανταγωνιστικότητας και των περιφερειακών και κλαδικών εξελίξεων. Η επάρκεια των νόμιμων κατώτατων μισθών θα πρέπει να αξιολογείται τουλάχιστον σε σχέση με την αγοραστική τους δύναμη, την εξέλιξη της παραγωγικότητας και τη σχέση τους με τα επίπεδα, την κατανομή και την αύξηση των ακαθάριστων μισθών. Η χρήση δεικτών που χρησιμοποιούνται ευρέως σε διεθνές επίπεδο , όπως το 60 % του ακαθάριστου διάμεσου μισθού και το 50 % του ακαθάριστου μέσου μισθού, μπορεί να συμβάλει ως οδηγός για την αξιολόγηση της επάρκειας του κατώτατου μισθού σε σχέση με το γενικό επίπεδο των μισθών.	Οι κατώτατοι μισθοί θεωρούνται επαρκείς αν είναι δίκαιοι σε σχέση με την κατανομή των μισθών στη χώρα και αν διασφαλίζουν αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης. Η επάρκεια των νόμιμων κατώτατων μισθών κρίνεται λαμβανομένων υπόψη των εθνικών κοινωνικοοικονομικών συνθηκών, συμπεριλαμβανομένων της αύξησης της απασχόλησης, της ανταγωνιστικότητας και των περιφερειακών και κλαδικών εξελίξεων. Η επάρκεια των νόμιμων κατώτατων μισθών θα πρέπει να αξιολογείται τουλάχιστον σε σχέση με την αγοραστική τους δύναμη, την εξέλιξη της παραγωγικότητας και τη σχέση τους με τα επίπεδα, την κατανομή και την αύξηση των ακαθάριστων μισθών. Οι διεθνώς αναγνωρισμένοι δείκτες , όπως το 60 % του ακαθάριστου διάμεσου μισθού και το 50 % του ακαθάριστου μέσου μισθού συμβάλλουν ως οδηγός για την αξιολόγηση της επάρκειας του κατώτατου μισθού σε σχέση με το γενικό επίπεδο των μισθών.

Αιτιολογία

Στο πλαίσιο της διαδικασίας διαβούλευσης, οι αναφερόμενοι δείκτες έχουν αποκρυσταλλωθεί ως κοινά αποδεκτές ενδεικτικές τιμές αναφοράς.

Τροπολογία 2

Άρθρο 3 παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
«συλλογικές διαπραγματεύσεις»: όλες οι διαπραγματεύσεις που διεξάγονται μεταξύ, αφενός, ενός εργοδότη, μίας ομάδας εργοδοτών ή μίας ή περισσότερων οργανώσεων εργοδοτών και, αφετέρου, μίας ή περισσότερων οργανώσεων εργαζομένων για τον καθορισμό των συνθηκών εργασίας και των όρων απασχόλησης· και/ή για τη ρύθμιση των σχέσεων μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων· και/ή για τη ρύθμιση των σχέσεων μεταξύ εργοδοτών ή των οργανώσεών τους και οργάνωσης εργαζομένων ή οργανώσεων εργαζομένων ·	«συλλογικές διαπραγματεύσεις»: όλες οι διαπραγματεύσεις που διεξάγονται μεταξύ, αφενός, ενός εργοδότη, μίας ομάδας εργοδοτών ή μίας ή περισσότερων οργανώσεων εργοδοτών και, αφετέρου, μίας ή περισσότερων συνδικαλιστικών οργανώσεων για τον καθορισμό των συνθηκών εργασίας και των όρων απασχόλησης· και/ή για τη ρύθμιση των σχέσεων μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων· και/ή για τη ρύθμιση των σχέσεων μεταξύ εργοδοτών ή των οργανώσεών τους και συνδικαλιστικών οργανώσεων·

Αιτιολογία

Σύμφωνα με την κοινωνική νομοθεσία της ΕΕ και τις υποχρεώσεις της ΕΕ βάσει του διεθνούς δικαίου, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις είναι οι κοινωνικοί εταίροι των συλλογικών διαπραγματεύσεων. Για παράδειγμα, τα συμβούλια εργαζομένων δεν διαθέτουν επαρκή θεσμική νομιμοποίηση.

Τροπολογία 3**Άρθρο 4 παράγραφος 2**

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Τα κράτη μέλη στα οποία η κάλυψη από συλλογικές διαπραγματεύσεις υπολείπεται του 70 % των εργαζομένων κατά την έννοια του άρθρου 2, επιπροσθέτως, θεσπίζουν πλαίσιο με τους αναγκαίους πρόσφορους όρους για τις συλλογικές διαπραγματεύσεις, είτε με νόμο κατόπιν διαβούλευσης με τους κοινωνικούς εταίρους είτε με συμφωνία με αυτούς, και εκπονούν σχέδιο δράσης για την προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων. Το σχέδιο δράσης δημοσιοποιείται και κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.	Τα κράτη μέλη στα οποία η κάλυψη από συλλογικές διαπραγματεύσεις υπολείπεται του 70 % των εργαζομένων κατά την έννοια του άρθρου 2, επιπροσθέτως, θεσπίζουν πλαίσιο με τους αναγκαίους πρόσφορους όρους για τις συλλογικές διαπραγματεύσεις, είτε με νόμο κατόπιν διαβούλευσης με τους κοινωνικούς εταίρους είτε με συμφωνία με αυτούς, και εκπονούν σχέδιο δράσης για την προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων και για την οικοδόμηση και ενίσχυση της ικανότητας των κοινωνικών εταίρων . Το σχέδιο δράσης δημοσιοποιείται και κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Αιτιολογία

Σκοπός είναι η εξασφάλιση συνοχής με το άρθρο 4 παράγραφος 1.

Τροπολογία 4**Άρθρο 5 παράγραφος 1**

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Τα κράτη μέλη με νόμιμους κατώτατους μισθούς λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίζουν ότι ο καθορισμός και η επικαιροποίηση των νόμιμων κατώτατων μισθών διέπονται από κριτήρια που καθορίζονται για την προώθηση της επάρκειας, με στόχο την επίτευξη αξιοπρεπών συνθηκών εργασίας και διαβίωσης, κοινωνικής συνοχής και σύγκλισης προς τα πάνω. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τα εν λόγω κριτήρια σύμφωνα με τις εθνικές πρακτικές τους, είτε με σχετική εθνική νομοθεσία, είτε με αποφάσεις των αρμόδιων φορέων, είτε με τριμερείς συμφωνίες. Τα κριτήρια καθορίζονται κατά τρόπο σταθερό και σαφή .	Τα κράτη μέλη με νόμιμους κατώτατους μισθούς λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίζουν ότι ο καθορισμός και η επικαιροποίηση των νόμιμων κατώτατων μισθών διέπονται από κριτήρια που καθορίζονται για την προώθηση της επάρκειας, με στόχο την επίτευξη αξιοπρεπών συνθηκών εργασίας και διαβίωσης, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής και σύγκλισης προς τα πάνω. Στο επίπεδο των κρατών μελών τα εν λόγω κριτήρια καθορίζονται σύμφωνα με τις πρακτικές που ισχύουν στα κράτη μέλη , είτε με σχετική νομοθεσία, είτε με αποφάσεις των αρμόδιων φορέων, είτε με τριμερείς συμφωνίες. Τα κριτήρια καθορίζονται κατά τρόπο σαφή και συνοδεύονται από χρονοδιάγραμμα .

Αιτιολογία

Επισημαίνεται η εδαφική διάσταση.

Τροπολογία 5

Άρθρο 5 παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Τα εθνικά κριτήρια της παραγράφου 1 περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:	Τα εθνικά κριτήρια της παραγράφου 1 περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:
α) την αγοραστική δύναμη των νόμιμων κατώτατων μισθών, λαμβανομένων υπόψη του κόστους διαβίωσης και της επιρροής των φόρων και των κοινωνικών παροχών·	α) την αγοραστική δύναμη των νόμιμων κατώτατων μισθών, λαμβανομένου υπόψη του κόστους διαβίωσης, με αναφορά στον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή («ΕνΔΤΚ») σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2016/792·
β) το γενικό επίπεδο των ακαθάριστων μισθών και την κατανομή τους·	β) το γενικό επίπεδο των ακαθάριστων μισθών και την κατανομή τους ανά τομέα και ανά περιφέρεια NUTS 2·
γ) τον ρυθμό αύξησης των ακαθάριστων μισθών·	γ) τον ρυθμό αύξησης των ακαθάριστων μισθών·
δ) τις εξελίξεις στην παραγωγικότητα της εργασίας.	

Αιτιολογία

Οι φόροι και οι κοινωνικές παροχές καθώς και η παραγωγικότητα της εργασίας αποτελούν κατά κανόνα παραμέτρους που χαρακτηρίζουν την κάθε επιμέρους επιχείρηση και δεν είναι κατάλληλες για την εκτίμηση της επάρκειας των κατώτατων μισθών.

Τροπολογία 6

Άρθρο 5 παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν ενδεικτικές τιμές αναφοράς για την καθοδήγηση της εκτίμησής τους ως προς την επάρκεια των νόμιμων κατώτατων μισθών σε σχέση με το γενικό επίπεδο των ακαθάριστων μισθών, όπως αυτές που χρησιμοποιούνται συνήθως σε διεθνές επίπεδο.	Τα κράτη μέλη παραμένουν αρμόδια για τον καθορισμό των νόμιμων κατώτατων μισθών. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν σε κάθε περίπτωση ότι οι νόμιμοι κατώτατοι μισθοί είναι επαρκείς και ότι δρομολογείται ετήσια διαδικασία σύγκλισης με σκοπό να επιτευχθεί, το συντομότερο δυνατόν, κατώτατο όριο τουλάχιστον 60 % του ακαθάριστου εθνικού διάμεσου μισθού πλήρους απασχόλησης και 50 % του εθνικού ακαθάριστου μέσου μισθού πλήρους απασχόλησης.

Αιτιολογία

Για λόγους συνοχής με την τροπολογία 1 στην αιτιολογική σκέψη 21.

Τροπολογία 7

Άρθρο 6 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν διαφορετικά επίπεδα νόμιμου κατώτατου μισθού για συγκεκριμένες ομάδες εργαζομένων. Τα κράτη μέλη διατηρούν τις εν λόγω διαφοροποιήσεις στο ελάχιστο και διασφαλίζουν ότι οι υπάρχουσες διαφοροποιήσεις δεν εισάγουν διακρίσεις, είναι αναλογικές, κατά περίπτωση χρονικά περιορισμένες, και δικαιολογούνται αντικειμενικά και λογικά από θεμιτό στόχο.	Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι καμία κατηγορία εργαζομένων δεν εξαιρείται από την προστασία του νόμιμου κατώτατου μισθού.

Αιτιολογία

Δεν θα πρέπει να υπάρχουν κίνητρα για υποελάχιστο επίπεδο νόμιμου κατώτατου μισθού για συγκεκριμένες ομάδες εργαζομένων.

Τροπολογία 8

Άρθρο 6 παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν κρατήσεις δια νόμου οι οποίες μειώνουν την αμοιβή που καταβάλλεται στους εργαζομένους σε επίπεδο χαμηλότερο εκείνου του νόμιμου κατώτατου μισθού. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εν λόγω κρατήσεις από τους νόμιμους κατώτατους μισθούς είναι αναγκαίες, αντικειμενικά δικαιολογημένες και αναλογικές.	Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν κρατήσεις δια νόμου — μέσω της χορήγησης κοινωνικών παροχών ή παροχών σε είδος — οι οποίες μειώνουν την αμοιβή που καταβάλλεται στους εργαζομένους σε επίπεδο χαμηλότερο εκείνου του νόμιμου κατώτατου μισθού. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εν λόγω κρατήσεις από τους νόμιμους κατώτατους μισθούς είναι αναγκαίες, αντικειμενικά δικαιολογημένες και αναλογικές. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα φιλοδωρήματα, οι υπερωρίες και άλλες έκτακτες πληρωμές εξαιρούνται από τον υπολογισμό των νόμιμων κατώτατων μισθών και καταβάλλονται επιπλέον αυτών.

Αιτιολογία

Αυτονόητη

Τροπολογία 9

Άρθρο 9

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Δημόσιες συμβάσεις Σύμφωνα με την οδηγία 2014/24/ΕΕ, την οδηγία 2014/25/ΕΕ και την οδηγία 2014/23/ΕΕ, τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίζουν ότι, κατά την εκτέλεση δημόσιων συμβάσεων ή συμβάσεων παραχώρησης, οι οικονομικοί φορείς συμμορφώνονται με τους μισθούς που καθορίζονται από τις συλλογικές συμβάσεις για τον σχετικό κλάδο και γεωγραφική περιοχή και με τους νόμιμους κατώτατους μισθούς, στο μέτρο που υφίστανται.	Δημόσιες συμβάσεις Σύμφωνα με την οδηγία 2014/24/ΕΕ, την οδηγία 2014/25/ΕΕ και την οδηγία 2014/23/ΕΕ, τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίζουν ότι, κατά την εκτέλεση δημόσιων συμβάσεων ή συμβάσεων παραχώρησης, οι οικονομικοί φορείς συμμορφώνονται με τις αμοιβές και άλλες συνθήκες εργασίας που καθορίζονται από τις συλλογικές συμβάσεις για τον σχετικό κλάδο και γεωγραφική περιοχή και με τους νόμιμους κατώτατους μισθούς, στο μέτρο που υφίστανται καθώς και με το δικαίωμα σε συλλογικές διαπραγματεύσεις. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν επίσης ότι οι οικονομικοί φορείς, ως προϋπόθεση για την ανάθεση δημόσιων συμβάσεων, υποχρεούνται να συμμορφώνονται με τους μισθούς και άλλες συνθήκες εργασίας που προβλέπονται από νόμους και/ή συλλογικές συμβάσεις, να σέβονται το δικαίωμα σε συλλογικές διαπραγματεύσεις και να αναγνωρίζουν και να διαπραγματεύονται με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις.

Αιτιολογία

Αυτονόητη

II. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. επικροτεί το γεγονός ότι η Επιτροπή έχει προβεί σε αλλαγή νοοτροπίας αναφορικά με τους κατώτατους μισθούς, με τους επαρκείς κατώτατους μισθούς να αποτελούν πλέον βασικό δικαίωμα και προϋπόθεση για μια κοινωνική, δίκαιη και βιώσιμη οικονομία της αγοράς στο εσωτερικό της ευρωπαϊκής ενιαίας αγοράς. Το οικονομικό, κοινωνικό και κοινωνιακό κόστος του μισθολογικού ντάμπινγκ και του μισθολογικού χάσματος στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπερβαίνει κατά πολύ τυχόν βραχυπρόθεσμα κέρδη για τις επιχειρήσεις·

2. επικροτεί το γεγονός ότι η πρόταση της Επιτροπής θεσπίζει ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για την ενίσχυση της κάλυψης των συλλογικών διαπραγματεύσεων και για δίκαιους και επαρκείς κατώτατους μισθούς, οι οποίοι μπορούν να συμβάλουν στην καταπολέμηση της φτώχειας των εργαζομένων. Η ΕτΠ επισημαίνει το αίτημα που περιέχεται στην πρόταση της Επιτροπής για δημιουργία πλαισίου για επαρκείς κατώτατους μισθούς και για καλύτερη πρόσβαση των εργαζομένων σε εξασφαλισμένο κατώτατο μισθό, ο οποίος θα λαμβάνει υπόψη τόσο τις ιδιαιτερότητες των εθνικών συστημάτων, όσο και την αυτονομία και τη συμβατική ελευθερία των κοινωνικών εταίρων. Σύμφωνα με παλαιότερα αιτήματα της ΕτΠ, η πρόταση της Επιτροπής δεν αποτελεί γενική προσέγγιση και βασίζεται στο σκεπτικό με το οποίο συμφωνεί η ΕτΠ ότι «οι εύρυθμα λειτουργούσες συλλογικές διαπραγματεύσεις και οι ολοκληρωμένες συλλογικές συμβάσεις εργασίας αποτελούν το βασικό μέσο για την επίτευξη δίκαιων αμοιβών και άλλων συνθηκών εργασίας, καθώς οι εργαζόμενοι και οι εργοδότες γνωρίζουν καλύτερα τον κλάδο και την περιοχή τους»⁽¹⁾·

3. σημειώνει ότι, έως τη λήξη της προθεσμίας της 21ης Ιανουαρίου 2021, τρία εθνικά κοινοβούλια από τα είκοσι που ασχολήθηκαν με την πρόταση της Επιτροπής είχαν υποβάλει αιτιολογημένες γνώμες στο πλαίσιο του μηχανισμού ελέγχου της επικουρικότητας·

4. διακρίνει στην πρόταση της Επιτροπής την εφαρμογή των ευρωπαϊκών στόχων της ενίσχυσης της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής και της πρόληψης των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού (άρθρο 3 ΣΕΕ) και μια συνέχεια με τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων (αρχή 6)⁽²⁾, καθώς και με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (άρθρο 31), τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη (άρθρο 4) και τη σύμβαση της ΔΟΕ αριθ. 131· Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία για τις περιοχές όπου οι διαφορές στους κατώτατους μισθούς σε ολόκληρη την ΕΕ οδηγούν σε μη ισορροπημένες μεταναστευτικές ροές εντός της ΕΕ, οι οποίες μπορεί να αποσταθεροποιήσουν την τοπική κοινότητα, καθώς και να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στη δημογραφική εικόνα της περιοχής καταγωγής·

5. επισημαίνει ότι η ανάγκη για «ανοδική σύγκλιση» των κατώτατων μισθών είναι μεγάλη, με δεδομένη μεταξύ άλλων τη διαπίστωση ότι οι χαμηλοί μισθοί εξακολουθούν να αποτελούν χαρακτηριστικό της απασχόλησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με εκτιμήσεις, περίπου ένας στους έξι εργαζόμενους είναι χαμηλόμισθος. Τα τελευταία χρόνια, οι χαμηλοί μισθοί σε πολλά κράτη μέλη δεν συμβαδίζουν με τους υπόλοιπους μισθούς, στοιχείο που έχει οδηγήσει σε αύξηση της μισθολογικής ανισότητας. Το ποσοστό των εργαζομένων που κινδυνεύουν από φτώχεια έχει αυξηθεί από 8,3 % το 2010 σε 9,3 % το 2018. Επίσης, η έξαρση της νόσου COVID-19 επέδρασε αρνητικά στους μισθούς των εργαζομένων, ιδίως εκείνων με το χαμηλότερο εισόδημα, σε τομείς όπως ο καθαρισμός, το λιανικό εμπόριο, η ιατροφαρμακευτική και η μακροχρόνια περίθαλψη και η φροντίδα κατ' οίκον. Τομείς που υπάγονται εν μέρει ή εξ ολοκλήρου στην αρμοδιότητα των τοπικών και των περιφερειακών αρχών. Από διαδικτυακή έρευνα του Eurofound για το 2020 προέκυψε ότι ποσοστό σχεδόν 40 % των ερωτηθέντων από την ΕΕ ανέφεραν ότι η οικονομική τους κατάσταση επιδεινώθηκε σε σχέση με πριν από την πανδημία και σχεδόν οι μισοί ανέφεραν ότι δεν μπορούν να καλύψουν τα έξοδά τους (47 % τον Απρίλιο του 2020)· Επιπλέον, ενώ αποτελούν το 48 % των εργαζομένων γενικά στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι γυναίκες αντιπροσωπεύουν το 59 % των εργαζομένων που αμείβονται με τον ελάχιστο μισθό. Αυτό συμβάλλει στο μισθολογικό και στο συνταξιοδοτικό χάσμα μεταξύ των φύλων και στη φτώχεια των εργαζομένων γυναικών⁽³⁾. Ως εκ τούτου, η ανοδική σύγκλιση θα συμβάλει στη μείωση τόσο της φτώχειας των εργαζομένων όσο και του μισθολογικού και του συνταξιοδοτικού χάσματος μεταξύ των φύλων·

6. φρονεί ότι η νομική βάση του άρθρου 153 ΣΛΕΕ που προτείνεται από την Επιτροπή σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας και κατ' εφαρμογή της νομολογίας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (C-268/06 *Impact*, 2008) δεν επιτρέπει καμία απευθείας παρέμβαση στον καθορισμό των αμοιβών στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η πρόταση της Επιτροπής μπορεί να περιλαμβάνει μόνο μια διαδικασία με στόχους, η οποία θα αναγνωρίζει πλήρως τις υφιστάμενες εθνικές νομοθεσίες για τους κατώτατους μισθούς και τον ρόλο των κοινωνικών εταίρων·

⁽¹⁾ Βλ. σημείο 31 της γνωμοδότησης της ΕτΠ με θέμα «Μια ισχυρή κοινωνική Ευρώπη για δίκαιες μεταβάσεις» (εισηγήτρια: Anne Karjalainen) (ΕΕ C 440 της 18.12.2020, σ. 42).

⁽²⁾ 6. Μισθοί: Οι εργαζόμενοι έχουν δικαίωμα σε δίκαιους μισθούς που επιτρέπουν αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης. Διασφαλίζονται επαρκείς ελάχιστοι μισθοί, κατά τρόπο που επιτρέπει την εκπλήρωση των αναγκών του εργαζομένου και της οικογένειάς του με βάση τις εθνικές οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες, ενώ παράλληλα διασφαλίζονται η πρόσβαση στην απασχόληση και η παροχή κινήτρων για την αναζήτηση εργασίας. Αποτρέπεται η φτώχεια των εργαζομένων.
Ο καθορισμός όλων των μισθών γίνεται με διαφανή και προβλέψιμο τρόπο, σύμφωνα με τις εθνικές πρακτικές και με σεβασμό της αυτονομίας των κοινωνικών εταίρων.

⁽³⁾ Eurofound (2017), *In-work poverty in the EU* (Φτώχεια των εργαζομένων στην ΕΕ), Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο.

7. επισημαίνει στην Επιτροπή την ανάγκη υιοθέτησης πολυδιάστατης προσέγγισης για την καταπολέμηση της φτώχειας των εργαζομένων. Η ανάλυση της ίδιας της Επιτροπής δείχνει ότι η καταπολέμηση της φτώχειας των εργαζομένων αποτελεί σύνθετη πρόκληση στην οποία πρόσθετοι παράγοντες, όπως το φορολογικό σύστημα, οι πρωτοβουλίες κατάρτισης, το επίπεδο κοινωνικών παροχών και οι πολιτικές απασχόλησης, καθώς και η παρακολούθηση του θετικού δικαίου, διαδραματίζουν καίριο ρόλο. Οι τομείς αυτοί εμπίπτουν κυρίως στην αρμοδιότητα των κρατών μελών και, ως εκ τούτου, η επιτυχία μιας ευρωπαϊκής διαδικασίας για επαρκείς κατώτατους μισθούς εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την προθυμία των κρατών μελών να προσαρμόσουν τις παραμέτρους αυτές·

8. επισημαίνει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 154 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή διεξήγαγε διαβούλευση σε δύο στάδια με τους κοινωνικούς εταίρους σχετικά με την ανάληψη πιθανής δράσης εκ μέρους της ΕΕ στον τομέα των κατώτατων μισθών πριν από την υποβολή του σχεδίου της. Στο πρώτο στάδιο, κατά το διάστημα από 14 Ιανουαρίου έως 25 Φεβρουαρίου 2020, η Επιτροπή προέβη σε διαβουλεύσεις με τους κοινωνικούς εταίρους σχετικά με την ανάγκη για μια πρωτοβουλία σχετικά με τους κατώτατους μισθούς και την πιθανή κατεύθυνση μιας τέτοιας πρωτοβουλίας. Στο δεύτερο στάδιο, κατά το διάστημα από 3 Ιουνίου έως 4 Σεπτεμβρίου 2020, η Επιτροπή διαβουλεύθηκε με τους κοινωνικούς εταίρους σχετικά με το περιεχόμενο και την επιλογή νομικής πράξης για τη σχεδιαζόμενη πρόταση. Η πρόταση οδηγίας λαμβάνει υπόψη τις συνεισφορές των μερών, ιδίως όσον αφορά το ζήτημα της αυτονομίας των κοινωνικών εταίρων. Είναι, ως εκ τούτου, ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να υποστηρίξει μελλοντικά την ανάπτυξη ικανοτήτων και την αυτονομία των κοινωνικών εταίρων σε ευρωπαϊκό και σε εθνικό επίπεδο, δεδομένου ότι η νομοθεσία δεν αποτελεί εγγύηση για ισχυρούς κοινωνικούς εταίρους. Συγκεντρώθηκαν επίσης οι απόψεις του ευρέος κοινού μέσα από τις απαντήσεις που δόθηκαν στο τακτικό Ευρωβαρόμετρο 92 (φθινόπωρο 2019), το οποίο περιλάμβανε ερωτήσεις σχετικά με τις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (μεταξύ των οποίων ο κατώτατος μισθός)·

9. θεωρεί ότι ένας αξιοπρεπής μισθός δεν συνεπάγεται απλώς και μόνο την εξάλειψη της ακραίας φτώχειας. Στόχος είναι να εξασφαλιστεί ότι οι άνθρωποι θα έχουν την οικονομική δυνατότητα για έναν τρόπο ζωής που θα περιλαμβάνει τα στοιχειώδη και θα συμμετέχουν στην κοινωνική και πολιτιστική ζωή. Αφορά το συγκεκριμένο πλαίσιο και επιδιώκει κάτι περισσότερο από τους μισθούς φτώχειας για να διασφαλιστεί ότι οι άνθρωποι θα μπορούν να καλύπτουν τις βασικές τους ανάγκες·

10. επισημαίνει ότι, με βάση το άρθρο 153 παράγραφος 1 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ και λαμβάνοντας πλήρως υπόψη το άρθρο 153 παράγραφος 5, έχουν ήδη εγκριθεί αρκετές οδηγίες που περιλαμβάνουν διατάξεις σχετικά με τις αμοιβές (*)·

11. υποστηρίζει ότι η αρχή της ίσης αμοιβής για εργασία ίσης αξίας πρέπει να τηρείται στις περιπτώσεις εκείνες όπου οι κατώτατοι μισθοί καθορίζονται ανά τομέα·

12. υποστηρίζει σθεναρά ότι το σχέδιο οδηγίας δεν επιβάλλει ελάχιστη κοινωνική εναρμόνιση· η πρόταση της Επιτροπής διατυπώνεται με τρόπο που να περιλαμβάνει απαγόρευση της υποβάθμισης για το υψηλότερο από την προτεινόμενη οδηγία εγγυημένο επίπεδο προστασίας που ισχύει στα κράτη μέλη (άρθρο 16)·

13. αναγνωρίζει ότι, στην πρόταση οδηγίας της, η Επιτροπή εξαιρεί από το κεφάλαιο II της οδηγίας για τον νόμιμο κατώτατο μισθό τα κράτη μέλη στα οποία οι μισθοί καθορίζονται σε συλλογικές συμβάσεις·

14. διαβλέπει ότι η ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία της πρότασης της Επιτροπής έγκειται στο ότι δημιουργεί μια βάση για τη δρομολόγηση της ανοδικής σύγκλισης των κατώτατων μισθών μέσω διαλόγου με τα κράτη μέλη·

15. επισημαίνει την έντονη περιφερειακή διάσταση του ζητήματος του κατάλληλου κατώτατου μισθού, ακόμα και αν αυτή εμπεριέχεται σε ανεπαρκή βαθμό στην πρόταση της Επιτροπής. Η περιφερειακή διάσταση προκύπτει από την ύπαρξη περιφερειακών συλλογικών συμβάσεων, από την έντονη αλληλεπίδραση μεταξύ κατώτατου μισθού και κοινωνικής και εδαφικής συνοχής και από το γεγονός ότι η τοπική αυτοδιοίκηση φέρει την τελική ευθύνη για τη διαμόρφωση των μισθών, μεταξύ άλλων και ως εργοδότης, ανάλογα με τις τοπικές και περιφερειακές συνθήκες·

(*) Βλέπε, μεταξύ άλλων, 1) οδηγία 2006/54 ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης (ΕΕ L 204 της 26.7.2006, σ. 23), 2) οδηγία 2008/94 ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2008, περί προστασίας των μισθωτών σε περίπτωση αφερεγγυότητας του εργοδότη (ΕΕ L 283 της 28.10.2008, σ. 36) και 3) οδηγία (ΕΕ) 2019/1158 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, σχετικά με την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής για τους γονείς και τους φροντιστές (ΕΕ L 188 της 12.7.2019, σ. 79).

16. εφιστά την προσοχή στη μελέτη που ανατέθηκε από την ΕτΠ με θέμα «Δίκαιοι κατώτατοι μισθοί — Η τοπική και περιφερειακή προοπτική»⁽⁵⁾. Υπογραμμίζει, ειδικότερα, το συμπέρασμα ότι η γενική εισαγωγή των περιφερειακών κατώτατων μισθών δεν μπορεί να διατηρηθεί για διάφορους λόγους, όπως τα θεσμικά πλαίσια, οι αρμοδιότητες και οι παραδόσεις που θέτουν τον καθορισμό των κατώτατων μισθών πρωτίστως σε εθνικό επίπεδο, αλλά ότι, ταυτόχρονα, υπάρχουν πολλές δυνατότητες για τον ρόλο των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην επιβολή, την προώθηση και την παρακολούθηση των κατώτατων μισθών·

17. προειδοποιεί ότι υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ του αριθμού των ατόμων που εξαρτώνται από τον κατώτατο μισθό στις αστικές και τις αγροτικές περιοχές, και τονίζει ότι, για να μπορέσει να καλυφθεί το αίτημα για σύγκλιση προς πιο επαρκείς κατώτατους μισθούς, πρέπει να εξευρεθούν καινοτόμες προσεγγίσεις για να βοηθήσουν τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να αποκτήσουν την απαραίτητη χρηματοδότηση στους προϋπολογισμούς τους οι οποίοι έχουν πληγεί σοβαρά από την πανδημία COVID-19·

18. φρονεί ότι η εκπόνηση εθνικών σχεδίων δράσης που περιγράφεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 για την προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων στα κράτη μέλη θα μπορούσε να γίνει πιο συγκεκριμένη μέσω της αναφοράς πιθανών στοιχείων ενός τέτοιου σχεδίου δράσης·

19. θέτει ουσιαστικά το ερώτημα εάν πρέπει να αναθεωρηθεί ο ορισμός του εργαζομένου που προβλέπεται στην οδηγία σε επίπεδο ΕΕ. Η παραπομπή σε νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου από το 1986 (υπόθεση Lawrie Blum) δεν λαμβάνει σε καμία περίπτωση υπόψη την ύπαρξη νέων μορφών εργασίας, ιδίως επισφαλών μορφών στο πλαίσιο της οικονομίας των πλατφορμών·

20. υπενθυμίζει, όσον αφορά τη σύναψη συμβάσεων, την απόφαση του Δικαστηρίου της ΕΕ στην υπόθεση C-115/14 (της 17ης Νοεμβρίου 2015), που ορίζει ότι το δικαίωμα της ΕΕ δεν απαγορεύει τον αποκλεισμό από τη διαδικασία συνάψεως συμβάσεως προσφέροντος ο οποίος αρνείται να δεσμευθεί ότι θα καταβάλλει στο οικείο προσωπικό που απασχολεί τον νόμιμο κατώτατο μισθό⁽⁶⁾·

21. υπογραμμίζει ότι στο σχέδιο οδηγίας δεν γίνεται ρητή αναφορά στο γεγονός ότι η παρακολούθηση της εφαρμογής της οδηγίας θα μπορούσε να συνδεθεί με τη διαδικασία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, μέσω προσαρμογής του κοινωνικού πίνακα αποτελεσμάτων· στέκεται κριτικά έναντι σε μια τέτοια επιλογή εφόσον η διαδικασία του Εξαμήνου δεν υποβληθεί σε εκ βάθρων μεταρρύθμιση με σκοπό την απόκτηση μεγαλύτερης διαφάνειας, δημοκρατικότερης μορφής (δικαίωμα συναπόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου) και τη συμμετοχή της τοπικής αυτοδιοίκησης και των κοινωνικών εταίρων·

22. φρονεί ότι η διαδικασία σύγκλισης για δικαιότερο κατώτατο μισθό θα πρέπει να συνοδευτεί από πρόταση της Επιτροπής για μέτρα για μεγαλύτερη μισθολογική διαφάνεια, η οποία θα αποτελούσε μεταξύ άλλων σημαντικό μέσο για την κάλυψη του μισθολογικού χάσματος μεταξύ των φύλων και για την πρόληψη πρακτικών που εισάγουν διακρίσεις με βάση τη φυλή, τις πεποιθήσεις, την ηλικία, την αναπηρία ή τον γενετήσιο προσανατολισμό⁽⁷⁾.

Βρυξέλλες, 19 Μαρτίου 2021.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Απόστολος ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ

⁽⁵⁾ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/6f084eaa-879e-11eb-ac4c-01aa75ed71a1/language-en>

⁽⁶⁾ Σύμφωνα με την απόφαση αυτή, ως συμβατή με το δικαίωμα της ΕΕ νοείται κάθε νομοθετική ρύθμιση περιφερειακής αρχής κράτους μέλους η οποία υποχρεώνει τους προσφέροντες και τους υπεργολάβους τους να δεσμευθούν ότι θα καταβάλλουν έναν κατώτατο μισθό στο προσωπικό που απασχολείται στην εκτέλεση των παροχών που αποτελούν το αντικείμενο της δημόσιας συμβάσεως.

⁽⁷⁾ Βλ. σημείο 32 της γνωμοδότησης της ΕτΠ με θέμα «Μια ισχυρή κοινωνική Ευρώπη για δίκαιες μεταβάσεις» (εισηγήτρια: Anne Karjalainen) (ΕΕ C 440 της 18.12.2020, σ. 42).

